

Raiffeisenbank Austria d.d.

**Godišnje izvješće
za godinu koja je završila 31. prosinca 2018.**

S A D R Ž A J

	Stranica
Makroekonomsko okruženje	1
Izvješće poslovnodstva	5
Odgovornosti Uprave i Nadzornog odbora za pripremu i odobravanje godišnjeg izvješća	18
Izvješće neovisnog revizora dioničarima Raiffeisenbank Austria d.d.	19
 Financijski izvještaji:	
Konsolidirani izvještaj o financijskom položaju	29
Konsolidirani izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti	31
Konsolidirani izvještaj o promjenama kapitala i rezervi	33
Konsolidirani izvještaj o novčanim tokovima	34
 Odvojeni izvještaj o financijskom položaju	36
Odvojeni izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti	38
Odvojeni izvještaj o promjenama kapitala i rezervi	40
Odvojeni izvještaj o novčanim tokovima	41
 Bilješke uz financijske izvještaje	43
Rukovodstvo Banke	176
 Dodatak I – Dodatna regulatorna izvješća za Hrvatsku narodnu banku	178
Dodatak II – Usklada temeljnih financijskih izvještaja i dodatnih regulatornih izvješća za Hrvatsku narodnu banku	187

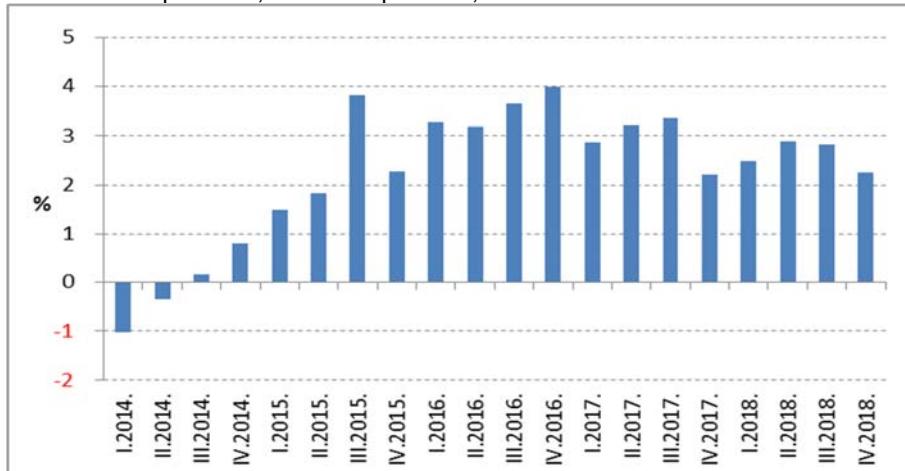
Makroekonomsko okruženje

Raiffeisenbank Austria d.d. Zagreb

- Ekonomski pregled

U 2018. godini ostvaren je rast gospodarstva od 2,6 posto na godišnjoj razini. Pozitivan doprinos rastu BDP-a dolazi od domaće potražnje, i to prvenstveno od povećanja osobne potrošnje koja je na godišnjoj razini porasla 3,5 posto. Potrošnja države veća je za 2,9 posto, a rast investicija za 4,1 posto. Na rast osobne potrošnje pozitivno je utjecalo sniženje stope poreza na dohodak, kao i pad kamatnih stopa na kredite potrošača koji je olakšao teret otplate dugova za zadužena kućanstva. Negativan doprinos rastu dolazi od razmjene s inozemstvom, jer je rast uvoza od 5,5 posto nadmašio rast izvoza roba i usluga koji je iznosio 2,8 posto.

Bruto domaći proizvod, realne stope rasta, u %

Izvori: DZS, Raiffeisen istraživanja

Hrvatsko gospodarstvo integrirano je u zajedničko tržište Europske Unije a visoko euroiziran financijski sustav pojačava utjecaj Euro područja na domaće tržište. Tijekom protekle godine Europska središnja banka je zadržala temeljne kamatne stope na povijesno niskim razinama. Dodatno je povećavala likvidnost na financijskim tržištima kroz program otkupa vrijednosnih papira. Mjesечni iznos otkupa u razdoblju od siječnja do rujna iznosio je 30 milijardi eura, a u posljednjem tromjesečju je smanjen na 15 milijardi eura mjesечно. S istekom godine završena je primjena ove mjere u svrhu povećavanja likvidnosti na tržištu, a u narednom razdoblju Europska središnja banka će nastaviti kupovati nove obveznice radi zamjene dospjelih obveznica iz svog portfelja.

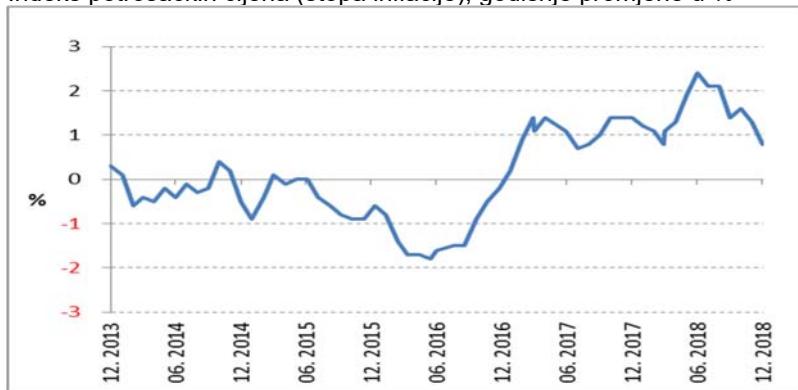
Visoka razina likvidnosti na financijskim tržištima povećava ponudu kapitala i smanjuje averziju investitora prema rizicima, što podržava snižavanje tržišnih kamatnih stopa. Europska središnja banka promicala je rast potrošnje, investicija i zaposlenosti. U prvom polugodištu 2018. godine ostvarene stope rasta cijena kao i zaposlenosti u Euro području primakle su se ciljanim razinama. Stoga je Europska središnja banka zaključila program otkupa obveznica i nagovijestila početak procesa normalizacije temeljnih kamatnih stopa sredinom 2019. Međutim, u drugom polugodištu su usporile aktivnosti u gospodarstvu Euro područja a rast cijena je počeo slabiti. Takva kretanja su dovela do promjene u najavama Europske središnje banke, te se do kraja 2019. više ne očekuje prvo podizanje temeljne kamatne stope.

Promjene na vanjskim financijskim tržištima prenose se na domaća tržišta kapitala. Odgoda rasta temeljnih kamatnih stopa u Euro području produžava razdoblje za prilagodbu Hrvatske na budući rast kamatnih stopa. Prilagodba se provodi kroz mjere fiskalne konsolidacije i pripreme za ulazak u Euro područje. Fiskalna konsolidacija nužna je za povratak kreditnog rejtinga Republike Hrvatske na investicijsku razinu, što će povećati otpornost financijskog sustava na potencijalne šokove i omogućiti financiranje gospodarstva po nižim cijenama u odnosu na tržišta s podinvesticijskim rejtingom. Kreditni rejting Republike Hrvatske zadržao se u 2018. ispod investicijske razine. Dvije od tri rejting agencije (S&P i Fitch) promjenile su izglede za promjenu rejtinga u pozitivne, no investitori na financijskim tržištima anticipiraju skoro podizanje rejtinga pa se dužničkim vrijednosnicama Republike Hrvatske trgovalo po cijenama duga usporedivih država s najnižim investicijskim rejtingom.

Makroekonomsko okruženje (nastavak)

Niža percepција rizičnosti posljedica je prvenstveno uspješne konsolidacije državnih financija i posljedičnog smanjivanja omjera javnog duga u odnosu na bruto domaći proizvod. Doprinos pozitivnim izgledima daje i najava aplikacije za ulazak u Euro područje. Hrvatska je ispunila kvantitativne kriterije za ulazak u tečajni mehanizam (ERM II) i uklonila prekomjerne makroekonomski neravnoteže, što povećava izglede da će nakon minimalnog razdoblje od dvije godine u tečajnom mehanizmu uslijediti uvođenje eura.

Indeks potrošačkih cijena (stopa inflacije), godišnje promjene u %

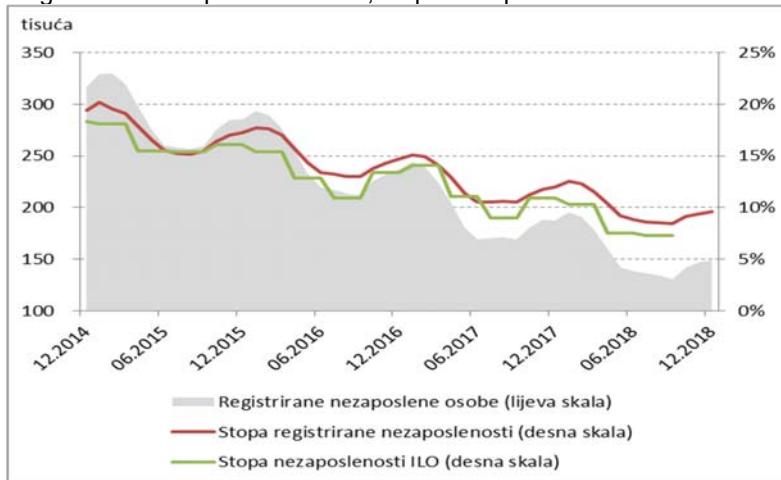
Izvori: DZS, Raiffeisen istraživanja

- Makroekonomski pokazatelji

Razdoblje ostvarivanja solidnih stopa rasta BDP-a iz prethodnih godina nastavilo se u 2018. a nepovoljne promjene u okruženju rezultirale su blagim usporavanjem gospodarskog rasta. Negativna kretanja zabilježena su u industrijskoj proizvodnji. Razvidno je da proces restrukturiranja prerađivačke industrije još nije dovršen, na što ukazuje i recentni primjer otvaranja problema u poslovanju brodogradilišta. No, rast je ostvaren u segmentu usluga, što je omogućilo stabilan rast domaće potrošnje. Stabilne i visoke stope rasta potrošnje treba djelomično zahvaliti i učincima preljevanja rastuće turističke potrošnje na cijelokupno gospodarstvo.

Tržište rada u 2018. obilježio je nastavak tendencije smanjivanja registrirane stope nezaposlenosti uz uobičajena sezonska kretanja. Tijekom ljetnih mjeseci stopa je pala na povijesno niskih 8,4 posto. Završetkom središnjeg dijela turističke sezone započeo je uobičajeni porast nezaposlenosti, a prosječna stopa za 2018. iznosi 9,9 posto. Desezonirani podaci, kojima se izražava trend promjena, upućuju na kontinuirano opadanje stope nezaposlenosti tijekom godine. Jačanje emigracijskih kretanja ubrzava pad broja nezaposlenih a sve veći problem za poduzetnike predstavlja nedostatak radne snage za sezonske poslove. Jačanje potražnje za radnom snagom potiče rast plaća s jedne, ali i rast političkog pritiska na smanjivanje poreza i doprinosa kojima su opterećeni dohoci od rada.

Registrirane nezaposlene osobe, stopa nezaposlenosti

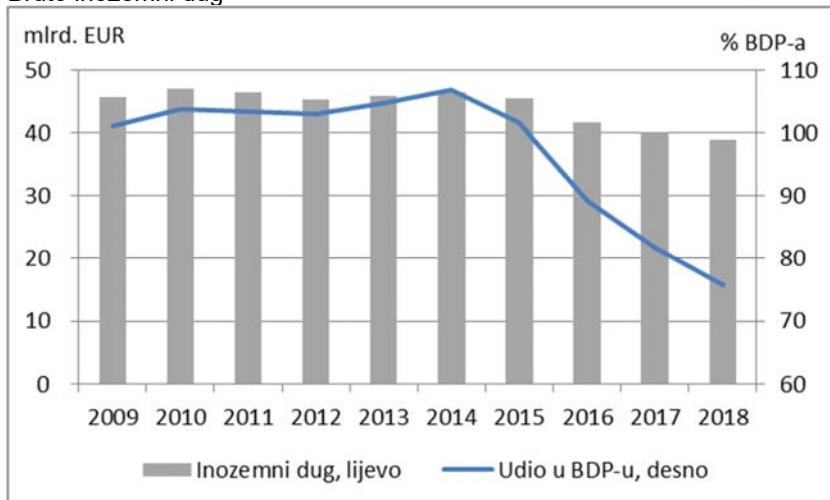
Izvori: DZS, HZZ, Raiffeisen istraživanja

Makroekonomsko okruženje (nastavak)

Nastavljeni su pozitivna kretanja u bilanci plaćanja, uz zamjetan višak na tekućem i kapitalnom računu. U 2018. je ostvaren suficit na tekućem računu platne bilance na razini od 2,6 posto BDP-a. Rastući manjak na računu roba ostvaren posljedica je bržeg rasta uvoza od izvoza roba. Negativan saldo na računu roba neutraliziran je povećanjem suficita na računu usluga. Osnovni doprinos dolazi od prihoda od turizma koji su narasli na 10,1 milijardi eura. Rastuća apsorpcija sredstava iz fondova Europske unije dodatno pozitivno utječe na saldo platne bilance kao i doznake emigranata, dok plaćanja države po protestiranim garancijama za brodogradilišta imaju negativan učinak na platnu bilancu.

Visoka likvidnost domaćeg financijskog sustava rezultirala je ujednačavanjem cijene domaćeg kapitala sa cijenom koju potencijalni zajmoprime mogu ostvariti na vanjskim tržištima kapitala, kao i brisanjem kamatne razlike u ponudi kunkskih kredita u odnosu na kredite u eurima. Smanjenje razlike u cijeni financiranja između ponude na vanjskom u odnosu na unutarnje tržište kapitala rezultira u povećanju potražnje na domaćem tržištu uz posljedično razduživanje na vanjskim tržištima kapitala. U konačnici se smanjuje razina vanjskog duga u apsolutnom iznosu, kao i pokazatelj omjera vanjskog duga prema BDP-u koji je na kraju 2018. godine snižen za 75,6 posto.

Bruto inozemni dug

Izvori: HNB, Raiffeisen istraživanja

- Fiskalna i monetarna kretanja

U 2018. godini nastavljen je uspješan proces fiskalne konsolidacije. U prosincu su iz proračuna središnje države provedena plaćanja po protestiranim garancijama za brodogradilište Uljanik u iznosu od 2,5 milijardi kuna, što je rezultiralo uravnoteženjem proračuna na razini opće države. Ipak, ostvaren je strukturni višak u proračunu, pa se uz ostvareni rast gospodarstva pokazatelj odnosa javnog duga prema BDP-u snizio na 74,1 posto.

Konsolidacija javnih financija ostvarena je uz korištenje povoljnih cikličkih kretanja i minimalne strukturne promjene. Na prihodnoj strani proračuna ostvaren je značajan rast na prihodima od neizravnih poreza (PDV) i socijalnih doprinosa što je posljedica rasta poslovnih aktivnosti i primitaka zaposlenih. Ukupni prihodi od izravnih poreza porasli su uslijed većih priljeva od poreza na dobit, dok je porezna reforma zakočila rast priljeva od poreza na dohodak.

U strukturi rashodne strane proračuna izostale su promjene s osnova provedbe strukturnih mjera. Troškovi zaduživanja države iskazani kroz rashode za kamate snižavaju se pod utjecajem općeg pada tržišnih kamatnih stopa i aktivnosti refinanciranja dugova. Smanjeni rashodi za investicije proizlaze iz usporavanja investicijske aktivnosti države. No, zbog usklađivanja mirovina rasli su izdaci za socijalne naknade, kao i rashodi za zaposlene u javnim službama.

Monetarna politika ostala je predana održavanju stabilnosti tečaja kune prema euru. Procesi na financijskim tržištima i u gospodarstvu pritisnuli su tečaj EUR/HRK prema nižim vrijednostima. Prosječni tečaj u 2018. godini iznosio je 7.414111 kuna za euro što je za 0,6 posto niže na godišnjoj razini. Zahvaljujući predanosti

Makroekonomsko okruženje (nastavak)

cilju održavanja stabilnosti tečaja, kuna je kroz više od dva desetljeća jedna od najstabilnijih valuta regije srednje i istočne Europe.

Kuna je u razdobljima rasta gospodarstva izložena aprecijskim pritiscima u odnosu na euro. HNB je pet puta intervenirala na deviznom tržištu te je otkupom deviza u iznosu od 1.808,9 milijardi eura neutralizirala rastuće aprecijske pritiske. Osim smanjenih fiskalnih rizika te značajnih priljeva deviza od turizma, podrška domaćoj valuti došla je od viška na tekućem računu bilance plaćanja, pozitivne neto-inozemne pozicije banaka, te od rastuće potražnje za kunkim kreditima.

Pregled makroekonomskih pokazatelja za razdoblje od 2014. do 2018. godine.

	2018.	2017.	2016.	2015.	2014.
BDP i Proizvodnja					
Bruto domaći proizvod, % (stalne cijene)	2.6	2.9	3.5	2.4	-0.1
BDP u tekućim cijenama (milijuni EUR)	51,365	48,991	46,638	44,610	43,435
BDP po stanovniku u tekućim cijenama (EUR)	12,537	11,782	11,094	10,531	10,254
Trgovina na malo, % promjena, realno	3.9	4.4	4.4	2.4	0.4
Industrijska proizvodnja, % godišnja promjena	-1.0	1.4	5.3	2.7	1.2
Cijene, nezaposlenost i proračun					
Potrošačke cijene, %, kraj razdoblja	0.8	1.2	0.2	-0.6	-0.5
%, prosjek	1.5	1.1	-1.1	-0.5	-0.2
Proizvođačke cijene, %, kraj razdoblja	0.5	2.1	-0.1	-4.4	-3.4
%, prosjek	2.3	2.1	-4.1	-3.9	-2.7
Stopa nezaposlenosti (DZS, pr) *	9.9	12.1	14.8	17.0	19.6
Stopa nezaposlenosti (ILO, pr)	8.4	11.2	13.1	16.4	17.3
Prosječna neto plaća, u HRK pr *	6,241	5,984	5,685	5,594	5,534
Deficit konsolidirane opće države, % BDP-a ¹	0.0	0.9	-0.9	3.4	-5.1
Javni dug, milijarde HRK ¹	282.8	284.3	282.8	284.4	278.5
Javni dug, % BDP-a ¹	74.1	77.8	80.5	83.7	84.0
Bilanca plaćanja i dug					
Izvoz roba i usluga, milijuni EUR	26,590	25,143	22,785	21,473	19,677
% promjena	5.8	10.4	6.1	9.1	4.9
Uvoz roba i usluga, milijuni EUR	26,038	24,070	21,462	20,448	18,855
% promjena	8.2	12.2	5.0	8.5	1.4
Tekući račun platne bilance, % BDP-a	2.6	3.7	2.6	4.5	2.0
Međunarodne pričuve, milijuni EUR kr	17,438	15,706	13,514	13,707	12,688
Međunarodne pričuve, u mjesecima uvoza roba i usluga, kr	8.0	7.8	7.6	8.0	8.1
Izravne inozemne investicije, milijuni EUR ²	1,110	1,747	1,716	190	2,298
Noćenja turista, % promjena	4.0	10.5	9.1	7.8	2.6
Inozemni dug, milijarde EUR	38.8	40.2	41.7	45.4	46.4
Inozemni dug, kao % BDP-a	75.6	82.2	89.3	101.7	107.9
Inozemni dug, kao % izvoza roba i usluga	146.1	160.1	182.9	211.4	235.9
Financijski pokazatelji					
Devizni tečaj, kr, USD/ HRK	6.47	6.27	6.99	6.99	6.30
pr, USD / HRK	6.28	6.62	6.80	6.86	5.75
Devizni tečaj, kr, EUR / HRK	7.42	7.51	7.56	7.64	7.66
pr, EUR / HRK	7.41	7.46	7.53	7.61	7.63
Novčana masa (M1), milijarde HRK kr	120.0	99.4	83.5	70.7	63.4
% promjena	20.7	19.1	18.1	11.4	9.6
Ukupna novčana sredstva (M4), milijarde HRK, kr	324.0	307.2	300.9	287.4	273.3
% promjena	5.5	2.1	4.7	5.1	3.2
Plasmani, milijarde HRK kr	223.2	218.9	221.5	230.0	237.0
% promjena	2.0	-1.2	-3.7	-3.0	-1.6
ZIBOR 3m, %, pr	0.5	0.6	0.9	1.2	1.0
Kamatna stopa na trezorske zapise 12m, %, pr	0.1	0.8	1.4	1.9	1.8

¹ prema ESA 2010 metodologiji

² uključujući kružna ulaganja

* lom serije od siječnja 2015. (nova metodologija DZS-a)

kr - kraj razdoblja, pr - prosjek razdoblja

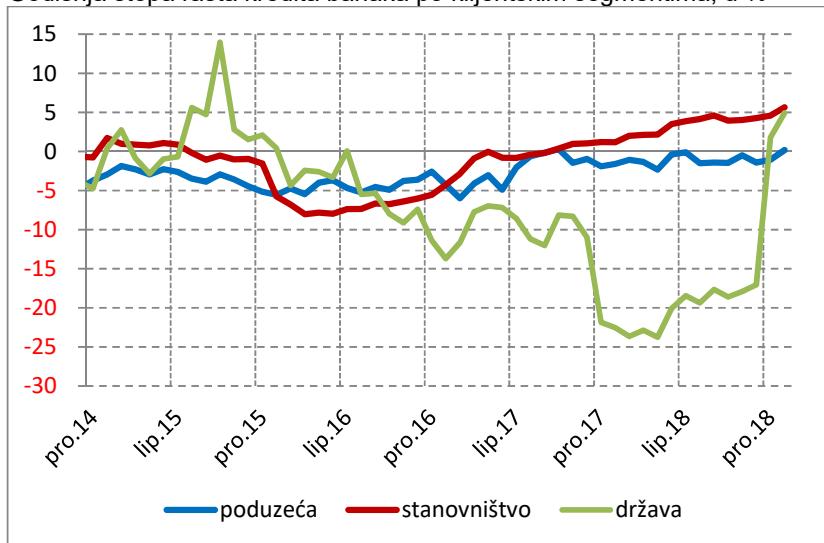
Izvješće poslovodstva

1. Tržišni položaj

Raiffeisenbank Austria d.d. (dalje: Banka) i lokalna Grupa podređenih društava registrirani su za poslovanje na tržištu Republike Hrvatske. Banka je kreditna institucija sa značajnim tržišnom udjelom. Prema ukupnoj imovini Banka je na kraju 2018. bila peta na tržištu sa osam posto tržišnog udjela. Raiffeisen Stambena štedionica je podređena banci. Ona je jedna od četiri kreditne institucije na lokalnom tržištu stambene štednje koje su registrirane za pružanje usluga po posebnim propisima. Banci su također podređene finansijske institucije za djelatnosti leasinga i factoringa, te društva za upravljanje investicijskim i mirovinskim fondovima. Podređene finansijske institucije značajne su za lokalno tržište.

Banka je u 2018. donijela odluku o prestanku obavljanja djelatnosti faktoringa u podređenom društvu. Nakon ukidanja dozvole za rad društvo će u 2019. promjeniti djelatnost i ime u Raiffeisen usluge d.o.o. i u narednom razdoblju će biti pripojeno u Banku. Raiffeisen mirovinsko osiguravajuće društvo jedino je na tržištu registrirano za tu djelatnost. Banka je u 2018. sklopila ugovor o prodaji većinskog udjela u mirovinskom osiguravajućem društvu. Zatražila je odobrenje transakcije ali do kraja 2018. još nije dobila suglasnost regulatora.

Godišnja stopa rasta kredita banaka po klijentskim segmentima, u %

Izvori: HNB, Raiffeisen istraživanja

Početak godine obilježila je promjena u regulaciji stambenog kreditiranja. Uvođenjem restriktivnijih pravila za procjenu kreditne sposobnosti potencijalnih zajmoprimeca smanjene su mogućnosti odobravanja stambenih kreditira za zajmoprimece s ispodprosječnim primicima. U drugom dijelu godine ubrzano su se povećavali gotovinski nenamjenski krediti stanovništvu sa dužim rokovima dospijeća.

U svibnju 2018. godine stupila je na snagu regulacija zaštite osobnih podataka. Na poslovanje kreditnih institucija značajne promjene nastupile su u radu kreditnog registra. Kreditni registar je obustavio izradu kreditnih izvještaja za fizičke osobe. Posljedice, kreditne institucije su se prilagodile smanjenom skupu podataka za procjenu kreditnog rizika potencijalnog zajmoprimeca, te su izmijenile kreditne politike u poslovanju sa stanovništvom.

Izazovno je bilo okružje i u poslovanju s poduzećima. U prvom dijelu godine na poslovne aktivnosti je najviše utjecao proces finansijskog restrukturiranja u koncernu Agrokor. Nakon što je sredinom godine uprava Agrokora sklopila nagodbu s vjerovnicima smanjena je razina neizvjesnosti o tržišnim kretanjima. No, u drugom polugodištu je otvorena nova kriza u sektoru poduzeća, jer je brodogradilište Uljanik izgubilo sposobnost ispunjavanja obveza prema vjerovnicima. Neposredni utjecaj poslovanja brodogradnje na finansijski sektor znatno je manji nego u slučaju Agrokora. No, naplata potraživanja osiguranih državnim garancijama za izgradnju brodova prenijela je krizu iz brodogradnje na proračun središnje države.

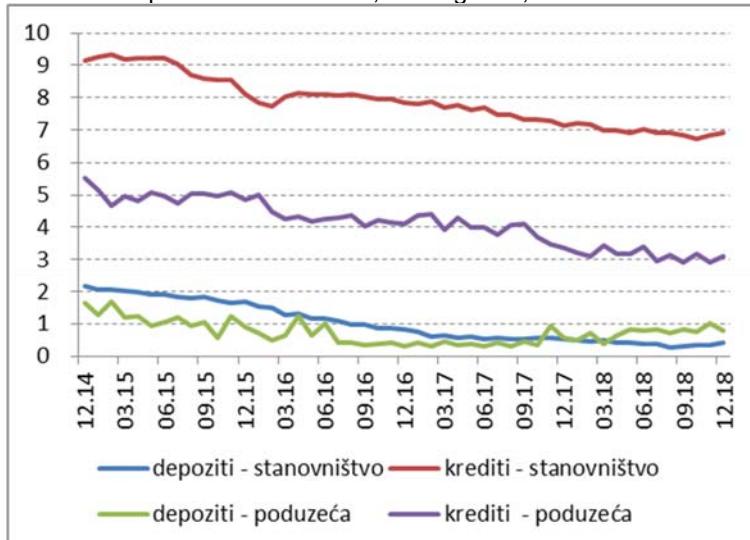
Izvješće poslovodstva (nastavak)

1. Tržišni položaj (nastavak)

Rezultati Banke i Grupe ovise o uvjetima poslovanja na finansijskom tržištu i promjenama u realnom gospodarstvu. Ostvareni rast gospodarstva i visoka likvidnost u finansijskom sustavu poboljšali su naplatu potraživanja od klijenata, što se pozitivno odrazilo na rezultate poslovanja kreditnih institucija, te na poslovanje finansijskih institucija koje na tržištu nude kreditne supstitute. Tržišna kretanja krajem godine nepovoljno su se odrazila na vrednovanje imovine pod upravljanjem investicijskih i mirovinskih fondova.

Ponuda kapitala na hrvatskom finansijskom tržištu u 2018. godini povećavala se pod utjecajem rastućeg viška likvidnosti u sustavu. Potražnja za kreditima nije bila dovoljna za apsorbiranje tržišnih viškova na strani ponude kapitala. Posljedično, višak ponude nad potražnjom jačao je pritisak na cijenu kapitala. Kamatne stope na tržištu novca spustile su se na povijesno najnižu razinu, kao i kamatne stope koje su banke nudile na depozite klijenata. Tijekom godine smanjivale su se i kamatne stope na kredite, što je pozitivno utjecalo na raspoloživi dohodak poduzeća i kućanstava a time i na sposobnost dužnika za podmirivanje obveza po kreditima.

Kamatne stope hrvatskih banaka, novi ugovori, u %

Izvori: HNB, Raiffeisen istraživanja

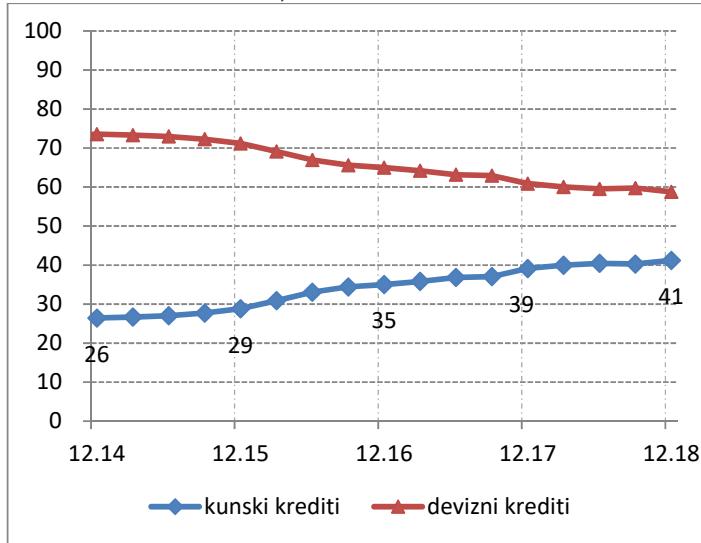
Pad kamatnih stopa na depozite nije negativno utjecao na razinu depozitima u bankama. Zbog visoke averzije prema ulaganjima u rizičnije vrste finansijske imovine klijenti su zadržavali depozite u bankama. Višak ponude depozita rezultirao je snižavanjem kamatnih stopa koje banke nude na oročene depozite. Na depozite po viđenju banke ne nude kamatni prinos, a ponuda kamatnog prinosa za nove dugoročno oročene depozite tijekom 2018. bila je blizu nulu. Zbog neutaktivnog prinosa na oročene depozite klijenti po isteku oročenja radije zadržavaju sredstva na računima po viđenju nego da ugovore novo oročenje. Zbog toga se u 2018. učešće oročenih depozita u ukupnim depozitima klijenata u bankama snizilo za dodatnih 8,8 postotnih poena, te na kraju godine iznosi 43,2 posto.

Eurozacija depozita u bankama smanjuje se usporedno sa gubitkom motivacije klijenata za oročenje depozita. Učešće deviznih u ukupno oročenim depozitima neznatno se smanjilo u prošloj godini, sa 78 na 76 posto. Kod depozita po viđenju učešće deviznih depozita u ukupnim neznatno se povećalo i iznosi 44 posto. Zbog nejednake valutne strukture oročenih i depozita po viđenju, smanjenje učešća oročenih depozita u ukupnim rezultira i povećanjem učešća kunskih depozita u ukupnim.

Izvješće poslovodstva (nastavak)

1. Tržišni položaj (nastavak)

Valutna struktura kredita, u %

Izvori: HNB; Raiffeisen istraživanja

Brži rast depozita klijenata u odnosu na kredite povećao je učešće primarnih izvora financiranja u bilancama banaka, dok je učešće sekundarnih izvora postalo zanemarivo za formiranje cijene kapitala na domaćem finansijskom tržištu. Promjene u valutnoj strukturi depozita odgovaraju promjenama u potražnji za kreditima, jer rast kunskega depozita podržava povećanje potražnje za kunske kreditima.

U uvjetima povijesno niskih kamatnih stopa na kredite raste potražnja za kreditima s dužim rokom do dospijeća i sa fiksnim kamatnim stopama. Time klijenti nastoje fiksirati trošak financiranja na niskoj razini i u kasnijim godinama otplate kredita, kada očekuju povećanje tržišnih kamatnih stopa. Pojačano korištenje dugoročnih kredita u kunama s fiksnim kamatnim stopama (u početnom razdoblju otplate ili do dospijeća) rezultira širenjem jaza u ročnoj strukturi bilance banaka zbog istovremenog smanjivanja prosječne ročnosti na strani izvora financiranja.

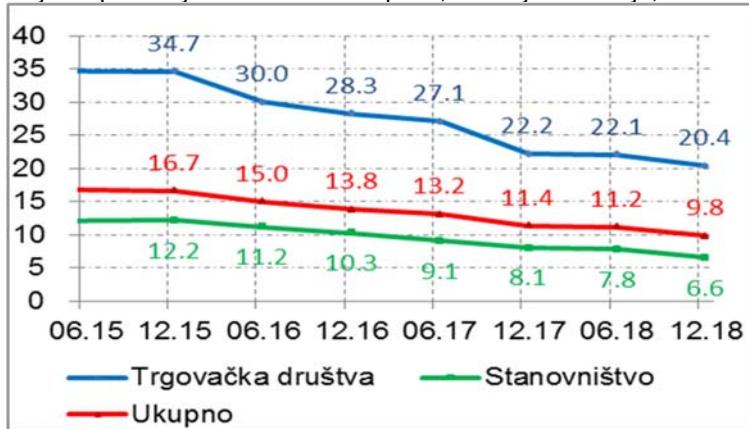
Opći trend smanjivanja kreditnih rizika na hrvatskom finansijskom tržištu odrazio se na smanjenje udjela neprihodujućih kredita u ukupnim. Banke su u protekloj godini nastavile proces čišćenja kreditnog portfelja. Uz nagodbe sa dužnicima značajna je bila i prodaja neprihodujućih kredita (NPL) tvrtkama specijaliziranim za naplatu potraživanja. U 2018. ukupno je prodano 5.393 milijuna kuna kredita. Ostvarena prodaja kredita imala je negativan učinak na visinu ukupnih kredita u bilancama kreditnih institucija, ali je istodobno ubrzala smanjivanje omjera neprihodujućih u ukupnim kreditima. Na kraju 2018. omjer neprihodujućih kredita u sustavu snižen je na 9,8 posto što je za 1,4 postotna poena niže u odnosu na prethodnu godinu.

U poslovanju sa stanovništvom potražnja za kreditima i sklonost štednji ovise o kretanju realnih primanja i o očekivanoj vrijednosti imovine stanovništva. Realni teret otplate kredita smanjio se zbog snižavanja kamatnih stopa na kredite, a realni dohodak stanovništva uvećan je zbog smanjenja poreza na dohodak. Pozitivni pomaci u raspoloživom dohotku stanovništva povećavaju potražnju za kreditima. Zbog povećane restriktivnosti propisa u stambenom kreditiranju za skupinu klijenata s ispodprosječnim primanjima, povećana je potražnja za gotovinskim nemamjenskim kreditima s dužim rokom otplate, kojima se supstituiraju stambeni krediti. Reakcija regulatora na ubrzani rast gotovinskih nemamjenskih kredita s dužim rokovima otplate najavljena je u drugom polugodištu 2018. a uslijedila je u veljači 2019. izdavanjem Preporuke o postupanju pri odobravanju nestambenih kredita potrošačima. Tom preporukom regulator nastoji izjednačiti uvjete za odobravanje gotovinskih nemamjenskih kredita s rokom otplate dužim od pet godina sa stambenim kreditima.

Izvješće poslovodstva (nastavak)

1. Tržišni položaj (nastavak)

Udjel neprihodujućih kredita u ukupnim, na kraju razdoblja, u %

Izvori: HNB; Raiffeisen istraživanja

Bankarski sustav značajno je izložen riziku Republike Hrvatske. Čimbenici visoke razine državnog rizika u imovini banaka nisu samo posredno ili neposredno zaduživanje države na domaćem finansijskom tržištu, nego i regulacija kojom središnja banka održava finansijsku stabilnost. Dodatni čimbenici izloženosti državnom riziku su višak likvidnosti koji banke drže na računima kod HNB-a, te ulagačka aktivnost u dužničke instrumente Republike Hrvatske, izravno zaduživanje države kod banaka i ostalih finansijskih institucija, te državne garancije za zajmove javnih ili privatnih poduzeća. Po osnovi obvezne pričuve banke zadržavaju dio likvidne imovine na računima kod Hrvatske narodne banke. Na kraju 2018. godine obvezna pričuva iznosi 12 posto od obveza banaka. Na izdvojena sredstva obvezne pričuve HNB ne plaća kamatu.

U skladu s promjenama uvjeta na finansijskim tržištima, kreditna politika Banke u prošloj godini blago je relaksirana, osim u području kreditiranja stanovništva gdje su na restriktivnost kreditnih politika odlučujući utjecaj imale primjene propisa. Tržišni uvjeti pogodovali su ostvarivanju ciljeva kreditne politike, jer se usporedno s rastom gospodarstva smanjuje prosječna rizičnost u sektoru poduzeća. U sektoru stanovništva zaustavljena je dugogodišnja tendencija pada broja zaposlenih a zahvaljujući povećanoj potražnji za radnom snagom i poreznom rasterećenju dohodatak povećane su realne plaće. Kvaliteta kreditnog portfelja kod stanovništva bolja je nego kod poduzeća. Povoljna kretanja u gospodarstvu smanjuju kreditne rizike i na strani poduzeća.

2. Poslovne aktivnosti Banke

Raiffeisenbank Austria d.d. Zagreb (dalje: Banka) registrirana je u prosincu 1994. godine kao prva banka u Hrvatskoj osnovana inozemnim kapitalom, sa strateškim ciljem izgradnje cijelovite ponude finansijskih usluga klijentima. Od 1999. Banka je gradila prodajnu mrežu, a uz otvaranje poslovnica usporedno je osnivala podređena društva za pružanje finansijskih usluga u područjima reguliranim po posebnim propisima (dalje: Grupa). Na kraju 2018. godine Banka pruža usluge klijentima putem 66 poslovnica, te 459 bankomata u mreži Banke i dodatnih 964 bankomata iz mreže Euroneta, preko 12 tisuća instaliranih POS uređaja kod trgovaca u Hrvatskoj, te preko digitalnih kanala prodaje.

Zbog težnje za ostvarivanjem vizije cijelovite ponude Banka je nerijetko preuzimala ulogu predvodnika u procesu razvoja finansijskog tržišta u Hrvatskoj. Od osnutka se razvijala organskim rastom, isprva jačanjem prodaje bankarskih proizvoda i usluga, a potom i dodatnih finansijskih usluga koje nudi preko podređenih društava.

U razdoblju do uključivanja hrvatskog bankarskog sustava u Europsku bankarsku uniju, u kojoj će pod jedinstvenim nadzorom sve europske banke poslovati po zajedničkim pravilima, poslovanje Banke odvija se u skladu s propisima lokalnih regulatora za nadzor poslovanja kreditnih institucija (Hrvatska narodna banka) i za nadzor finansijskih usluga (Hrvatska agencija za nadzor finansijskih usluga). Sve članice lokalne Grupe registrirane su u Hrvatskoj i posluju prema hrvatskim propisima.

Izvješće poslovodstva (nastavak)

2. Poslovne aktivnosti Banke (nastavak)

Potražnja klijenata za finansijskim uslugama i promjene u regulaciji tržišta s jedne, te konkurentnost ponude određuju poslovanje Banke i lokalne Grupe. Banka primjenjuje korporativnu kulturu agilnog pristupa unaprijeđenju poslovanja što omogućuje postizanje najviše razine izvrsnosti i vrijednosti usluga za klijente, uz istovremeno povećanje interne učinkovitosti. Strateški cilj poslovanja je povećanje zadovoljstva klijenata, što se postiže kroz dinamičan razvoj organizacije, poboljšanje kvalitete usluge, timski rad i motiviranje zaposlenika.

Na kraju godine u Banci je bilo 1.885 zaposlenika. Broj zaposlenih se smanjio zbog promjene operativnog modela poslovanja. Povećano korištenje digitalnih kanala prodaje i samoposlužnih uređaja smanjuje potrebe za radnom snagom na poslovima nižeg stupnja složenosti a povećava potrebe za specijalistima u korištenju naprednih tehnoloških platformi. Proces prilagodbe u strukturi zaposlenika nastaviti će se i u narednim godinama. Broj i struktura zaposlenika definirani su dugoročnim strateškim planom, te usklađeni s regulatornim zahtjevima i poslovnim planovima. Bankom rukovodi Uprava koja je u 2018. proširena sa šest na sedam članova.

3. Financijski rezultat Banke

Ukupna imovina Banke na kraju 2018. godine iznosi 32.629 milijuna kuna. U odnosu na prethodno razdoblje ostvareno je povećanje za 1.250 milijuna kuna. Krediti klijentima smanjeni su za 354 milijuna kuna, dok je likvidna imovina uvećana za 1.537 milijuna kuna. Porast imovine ostvaren je zbog rasta likvidne imovine koji je rezultat ostvarenog rasta depozita klijenata. Udjel likvidne imovine u ukupnoj imovini povećan je na 46 posto a udjel kredita klijentima smanjen je na 49 posto. Ukupni krediti klijentima na kraju godine iznose 16.099 milijuna kuna i na godišnjoj razini smanjeni su za 2 posto.

Primjena restiktivnih propisa za stambeno kreditiranje potrošača ograničila je mogućnosti odobravanja stambenih kredita za dio populacije sa nižim primanjima. U drugom dijelu godine izmjene u propisima za korištenje državnih mjera za subvencije stambenih kredita olakšalo je pristup potencijalnih zajmoprimeca subvencijama, što je potaknulo na potražnju za stambenim kreditima.

U segmentu stanovništva nastavljena je promjena valutne strukture kredita. Krediti vezani uz euro postupno se otplaćuju a novi krediti pretežito se ugоварaju u kunama. Posljedično raste udjel kunksih kredita u ukupnim. Krediti stanovništvu indeksirani prema tečaju inozemnih valuta u godišnjem su razdoblju smanjeni za 9 posto dok su kunki krediti povećani za 6 posto. Na kraju godine kunki krediti premašili su 64 posto udjela u ukupnim kreditima stanovništvu.

Kod stanovništva je prevladala potražnja za kreditima s ugovorenom fiksnom kamatnom stopom. Upozorenja regulatora o mogućem rastu tržišnih kamatnih stopa u bliskoj budućnosti povećala su svijest zajmoprimeca o kamatnim rizicima. Kod kredita s rokom otplate od dvije do sedam godina potrošači pretežito ugavaraju fiksnu kamatnu stopu do dospijeća, jer razlika u odnosu na promjenjivu kamatnu stopu s osnova zaštite od kamatnog rizika nije značajna. No, kod stambenih kredita s dužim rokom otplate i dalje prevladava ugovanjanje kredita s promjenjivom kamatnom stopom. Povoljne cijene zaštite od kamatnog rizika motivirale su klijente za ugovanjanje privremeno fiksirane kamatne stope u početnom razdoblju otplate kredita s dugim rokom povrata.

Izvješće poslovodstva (nastavak)

3. Financijski rezultat Banke (nastavak)

Financijski pokazatelji Banke za razdoblje 2014. - 2018.

	Banka 2018. Milijuni kn	Banka 2017. Milijuni kn	Banka 2016. Milijuni kn	Banka 2015. Milijuni kn	Banka 2014. Milijuni kn
Iz Bilance na dan 31. prosinca					
Ukupno imovina	32.629	31.379	31.416	31.181	31.419
Ukupno kapital i rezerve	4.226	4.458	4.450	4.014	4.827
Računi komitenata	25.380	23.020	23.285	22.964	22.698
Zajmovi komitentima	16.099	16.453	16.213	17.387	19.035
Iz Računa dobiti i gubitka					
Prihodi iz poslovanja	1.353	1.439	1.557	1.448	1.604
Troškovi poslovanja	884	1.105	1.481	822	853
Dobit prije oporezivanja	239	475	585	(311)	364
Neto dobit za godinu	219	396	460	(241)	294
Pokazatelji					
Prinos iz prosječnog dioničkog kapitala i rezervi	5,39	9,74	11,46	(5,75)	6,48
Prinos od prosječne imovine	0,68	1,26	1,47	(0,77)	0,91
Adekvatnost kapitala (metodologija Hrvatske narodne banke)	20,60 kn	22,48 kn	22,18 kn	21,13 kn	21,33 kn
Zarada po dionicima	60	109	127	(66)	81

Ukupni depoziti klijenata u prethodnoj godini povećani su za 2.360 milijuna kuna. Ostvareni rast depozita kod poduzeća i ostalih nekreditnih društava od 18 posto nadmašio je rast depozita kod stanovništva od 4 posto. Depoziti stanovništva na kraju godine iznose 13.783 milijuna kuna uz udjel od 49 posto u ukupnim obvezama Banke. U uvjetima stalnog viška likvidnosti Banka je smanjila prinose na oročene depozite nastojeći motivirati klijente za ulaganja u rizičnije vrste financijske imovine. Zbog sniženih prinosa na alternativne vrste ulaganja i visoke averzije stanovništva prema riziku ukupni depoziti stanovništva nisu smanjeni. Dapače, povećani su uz ubrzano promjenu strukture: oročeni depoziti su smanjeni za 16 posto a depoziti po viđenju nakon ostvarenog rasta od 29 posto u protekloj godini povećali su udjel u ukupnim depozitima stanovništva na natpolovičnih 56 posto. Kod poduzeća i ostalih nekreditnih društava učešće depozita po viđenju u ukupnim depozitima iznosi 93 posto.

Osnovni kapital od 4.226 milijuna kuna je u odnosu na početak godine smanjen za 5 posto. Na kraju godine pokazatelj adekvatnosti kapitala Banke iznosi 20,60 posto.

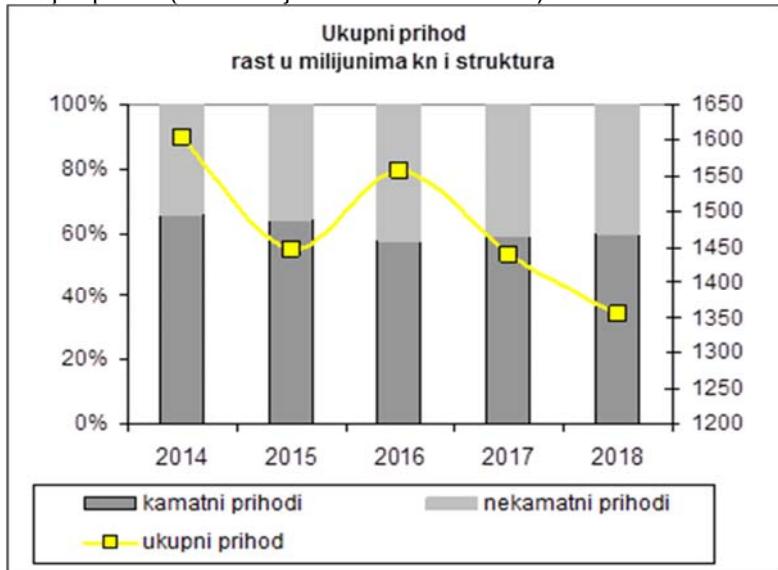
Banka je u 2018. ostvarila dobit nakon oporezivanja u iznosu od 219 milijuna kuna. Na financijskim tržištima prevladala je visoka likvidnost što je rezultiralo smanjivanjem kamatnih stopa koje je Banka ugovarala na strani plasmana ali i na strani obveza. Smanjeni su i prinosi na dužnička ulaganja ali su veći dobitci na revalorizaciji portfelja koji se vrednuje po tržišnim cijenama.

Neto prihodi od kamata niži su na godišnjoj razini za 5 posto zbog pada kamatnih stopa na kredite i prinosu na dužničke instrumente. Ostvareni neto prihodi od naknada niži su za 3 posto, dok su neto dobit od trgovanja financijskim instrumentima i ostali prihodi smanjeni za 11 posto.

Izvješće poslovodstva (nastavak)

3. Financijski rezultat Banke (nastavak)

Ukupni prihod (rast u milijunima HRK i struktura)

Ukupni troškovi poslovanja iznose 884 milijuna kuna i niži su za 20 posto na godišnjoj razini. No, ukoliko izdvojimo jednokratne utjecaje troškove poslovanja: u baznom razdoblju od 268 milijuna kuna smanjenja vrijednosti ulaganja u podređeno društvo Raiffeisen Factoring i 8 milijuna kuna troškova konverzije kredita s osnova provedbe konverzije po naknadnim zahtjevima dužnika, te u tekućem razdoblju od 29 milijuna kuna dodatnog smanjenja vrijednosti ulaganja u Raiffeisen Factoringu, dajnjih 9 milijuna kuna smanjenja na vrijednosti ulaganja u društvo Raiffeisen Consulting i 3 milijuna kuna troškova za naknadne konverzije kredita; proizlazi da su redovni troškovi poslovanja Banke povećani za 2 posto.

Troškovi osoblja ostali su na istoj razini, povećanje za 10 posto ostvareno je na troškovima amortizacije imovine, dok je na materijalnim i ostalim administrativnim troškovima ostvaren rast od 3 posto. Premije osiguranja depozita obračunavaju se na osnovu iznosa osiguranih depozita, a visina premije ovisi o rizičnom profilu Banke. Obveze za premije za osiguranje depozita ostale su jednake u odnosu na prethodnu godinu dok je trošak za formiranje fonda za sanaciju banaka smanjen za 19 posto.

S osnova rizika rezultat poslovanja Banke umanjen je za 230 milijuna kuna. Najveći negativan utjecaj na troškove rezerviranja ostvaren je na portfelju kredita stanovništvu. Primjenom grupnih pravila usklađenja sa standardom međunarodnim standardom izvještavanja MSFI 9 podešeni su modeli za procjenu kreditnog rizika i vrijednosti kolateralata, te su formirane dodatne rezervacije u iznosu od 205 milijuna kuna. Troškovi rezerviranja u ostalim segmentima poslovanja nisu bili značajni. Rast gospodarstva ostvaren u uvjetima značajnih viškova likvidnosti u finansijskom sustavu pozitivno utječe na naplatu potraživanja. Povećanje cijena na tržištu nekretnina olakšava prodaju nekretnina preuzetih u zalog za naplatu potraživanja.

4. Razvoj poslovanja Banke

Osnivač Banke je Raiffeisen Banking International (dalje: RBI), austrijska bankovna grupacija koja upravlja mrežom banaka i povezanih finansijskih institucija u regiji Srednje i Istočne Europe (SIE). Pripadnost snažnoj međunarodnoj bankovnoj grupaciji s razvijenom ponudom finansijskih usluga omogućava prijenos iskustava stečenih dugogodišnjim poslovanjem na razvijenim finansijskim tržištima i na tržištima u razvoju. Pozitivni sinergijski učinci ostvaruju se i kod uvođenja naprednije podrške poslovanju, te kod postavljanja visokih standarda kvalitete u radu s klijentima, čime se obogaćuje ponuda usluga i potiče inovativnost zaposlenika.

Uz aktivnosti za povećanje prihoda iz poslovanja, u razvoju poslovanja provode se mjere za poboljšanje produktivnosti rada i sigurnosnih standarda, uvode tehnološka unaprijeđenja i razvija upravljanje poslovnim procesima. Raspoloživi stručni, organizacijski i tehnološki resursi usmjeravaju se na povećanje kvalitete usluge i postizanje nižih jediničnih troškova po transakciji. Ulaganja u tehnologiju i razvoj poslovnih procesa omogućuju inovativnu ponudu i razvoj finansijskih usluga prilagođenih potražnji klijenata.

Izvješće poslovodstva (nastavak)

4. Razvoj poslovanja Banke (nastavak)

Razvojni prioritet Banke je prilagodba promjenama u regulaciji poslovanja kreditnih i ostalih finansijskih institucija. Provodi se kroz unaprjeđenje funkcionalnosti sustava podrške. Slijede zahtjevi za razvojem poslovnih procesa i podrške vezani uz prilagodbu ponude na promjene tržišnih uvjeta. Unaprjeđenja se provode i radi usklade poslovnih procesa unutar vlasnički povezane međunarodne finansijske grupacije (RBI). U budućem poslovanju Banka ne očekuje značajan rast potražnje za kreditima, ali očekuje ulazak novih konkurenata u ponudi usluga klijentima. Stoga se razvojne aktivnosti usmjeravaju na povećanje kvalitete i inovativnosti u ponudi usluga, gdje očekujemo najveću konkureniju u nadolazećem razdoblju.

Strateški cilj u razvoju poslovanja je uvođenje inovativnih kanala prodaje, kako standardnih tako i novih vrsta usluga koje se prodaju na digitalnim platformama. Time se Banka i lokalna Grupa prilagođavaju zahtjevima klijenata ali uz stalnu brigu za zadržavanje visoke razine kvalitete usluga i sigurnost transakcija klijenata.

5. Događaji nakon završetka poslovne godine

Na zahtjev Banke podnesen u listopadu prethodne godine lokalni regulator poslovanja finansijskih institucija (HANFA) ukinuo je u 2019. odobrenje za rada društva Raiffeisen Factoring. Nakon primitka odluke regulatora Banka započinje proces izmjene imena i djelatnosti društva a do kraja godine planirano je spajanje društva s Bankom.

Regulator poslovanja kreditnih institucija (HNB) izdao je Preporuku o postupanju pri odobravanju nestambenih kredita potrošačima. Preporukom se nastoji izjednačiti procjenu kreditne sposobnosti potrošača kod odobravanja dugoročnih gotovinskih kredita sa procjenom kreditne sposobnosti kod odobravanja stambenih kredita. Banka će ugraditi odredbe iz ove preporuke u kreditne politike, što će umanjiti dostupnost dugoročnih gotovinskih kredita za potrošače s ispodprosječnim primanjima, ali bi na duži rok trebalo rezultirati u smanjivanju kreditnih rizika u poslovanju s potrošačima.

6. Aktivnosti istraživanja i razvoja

Banka je u 2018. unaprjeđivala poslovne procese i podršku ali nije sudjelovala u aktivnostima istraživanja i razvoja. Banka je zadržala mjesto među vodećim finansijskim institucijama u primjeni suvremenih tehnologija pristupa klijentima.

7. Podaci o otkupu vlastitih dionica

Banka u 2018. godini nije otkupljivala vlastite dionice.

Tijekom godine Banka je provela dokapitalizaciju podređenog društva Raiffeisen Factoring u ukupnom iznosu od 66 milijuna kuna. Ukupna vrijednost ulaganja Banke nakon dokapitalizacije uvećala su početnih 2 milijuna kuna na 68 milijuna kuna. Zbog ostvarenih gubitaka u poslovanju podređenog društva Banka je provela ispravak vrijednosti ulaganja u iznosu od 29 milijuna kuna, pa preostala vrijednost ulaganja nakon ispravaka iznosi 39 milijuna kuna na kraju godine.

8. Podružnice Banke

Banka je započela poslovanje na hrvatskom finansijskom tržištu u prosincu 1994. godine osnivanjem univerzalne komercijalne banke. Od 1999. godine razvija lokalnu Grupu podređenih pravnih osoba. Cilj razvoja Grupe je cjelovita ponuda finansijskih usluga klijentima.

Na kraju 2018. lokalnu Grupu su činile sljedeće pravne osobe u 100 postotnom vlasništvu Banke:

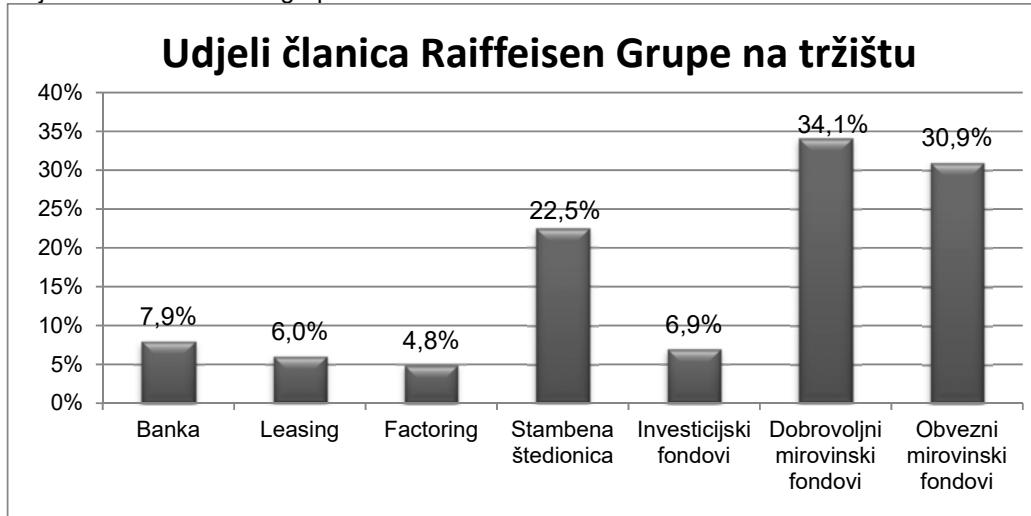
- Raiffeisen stambena štedionica d.d.
- Raiffeisen mirovinsko društvo za upravljanje obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima d.d.
- Raiffeisen mirovinsko osiguravajuće društvo d.d.
- Raiffeisen Invest d.o.o.
- Raiffeisen Factoring d.o.o.
- Raiffeisen Leasing d.o.o.,
- Raiffeisen Consulting d.o.o..

Izvješće poslovodstva (nastavak)

8. Podružnice Banke (nastavak)

Ukupna imovina Grupe na kraju 2018. iznosi 35.165 milijuna kuna i na godišnjoj je razini povećana za 3 posto. U strukturi imovine krediti klijentima smanjeni su za 282 milijuna kuna, a likvidna imovina je povećana za 1.602 milijuna kuna.

Udjeli članica Raiffeisen grupe na tržištu

Na kraju 2018. imovina pod upravljanjem u tri obvezna mirovinska fonda iznosila je 30.357 milijuna kuna, a u jednom otvorenom i šest zatvorenih dobrovoljnih mirovinskih fondova dodatnih 1.442 milijuna kuna. U strukturi imovine pod upravljanjem mirovinskog društva 95 posto se odnosi na imovinu obveznih mirovinskih fondova. Broj članova u Raiffeisen mirovinskim fondovima na kraju godine bio je slijedeći: 579 tisuća u obveznim i 77 tisuća u dobrovoljnim mirovinskim fondovima. Ostvareni godišnji rast iznosa imovine pod upravljanjem mirovinskog društva od 7 posto zasniva se na uplatama doprinosa članova fonda i na ostvarenim prinosima fondova.

Imovina u investicijskim fondovima kojom upravlja Raiffeisen Invest smanjena je za 4 posto te na kraju godine iznosi 1.399 milijuna kuna. Povjesno niske kamatne stope na tržištu novca snizile su atraktivnost ulaganja u novčane fondove koji imovinu ulažu u kratkoročne dužničke instrumente. Iako su sniženi i prinosi na ulaganja u dugoročne dužničke vrijednosne papire, razlika u prinosu u odnosu na ulaganja u instrumente na tržištima novca bila je dovoljna da potakne ulaganje u obvezničke fondove. Cijene dionica na lokalnom tržištu su u posljednjem tromjesečju prošle godine snižene, što je dodatno smanjilo interes ulagača za dioničke fondove.

Stambene štedionice su kreditne institucije specijalizirane za ponudu namjenskih štednih i kreditnih proizvoda. To su dugoročna štednja uz državnu potporu i stambeni kredit s fiksnom kamatnom stopom. Interes klijenata za stambenom štednjom i kreditima ovisi o alternativnoj ponudi na tržištu i o potporama države za stambenu štednju. Državne potpore se obračunavaju ovisno o ostvarenim tržišnim kamatnim stopama. Zbog pada kamatnih stopa smanjuje se i visina državnih potpora. Za 2015. su iznosile 4,9 posto od ostvarene štednje u obračunskoj godini, za 2016. su snižene na 4,1 posto, u 2017. na 3,3 posto, u 2018. na 1,8 posto, te su za 2019. utvrđene na najvišoj razini od 1,2 posto. Na tržištu stambenih kredita jača atraktivnost ponude banaka koje klijentima nude stambene kredite s fiksnom kamatnom stopom uz mogućnost korištenja programa državnih subvencija. Posljedično, smanjena je atraktivnost kredita u stambenim štedionicama što je rezultiralo padom imovine Raiffeisen stambene štedionice za 2 posto.

Izvješće poslovodstva (nastavak)

8. Podružnice Banke (nastavak)

Financijski pokazatelji Raiffeisen grupe za razdoblje 2014. - 2018.

	Grupa 2018. Milijuni kn	Grupa 2017. Milijuni kn	Grupa 2016. Milijuni kn	Grupa 2015. Milijuni kn	Grupa 2014. Milijuni kn
Iz Bilance na dan 31. prosinca					
Ukupno imovina					
Ukupno kapital i rezerve	35.165	34.178	35.364	35.058	35.887
Depoziti komitenata	4.506	4.685	4.890	4.394	5.052
Zajmovi komitentima	26.233	23.780	24.144	23.640	23.527
	17.463	17.745	18.504	19.626	21.780
Iz Računa dobiti i gubitka					
Prihodi iz poslovanja	1.804	1.874	2.062	1.990	2.158
Troškovi poslovanja	1.233	1.212	1.877	1.231	1.286
Dobit prije oporezivanja	328	290	695	(182)	465
Neto dobit za godinu	283	188	535	(150)	364
Pokazatelji					
Prinos iz prosječnog dioničkog kapitala i rezervi	6,04	3,84	12,17	(3,35)	6,94
Prinos od prosječne imovine	0,82	0,54	1,52	(0,42)	1,01
Adekvatnost kapitala (metodologija Hrvatske narodne banke)	19,32 Kn	20,48 kn	20,19 kn	19,30 kn	18,87 kn
Zarada po dionici	78	52	147	(43)	100

U 2018. ukupne obveze Grupe povećane su za 1.166 milijuna kuna. Učešće depozita klijenata u ukupnim obvezama Grupe iznosi 86 posto, a učešće sekundarnih izvora financiranja smanjeno je na 11 posto ukupnih obveza. Osim banke pretežiti dio sekundarnih izvora financiranja odnosi se na zajmove banaka koje koristi Raiffeisen leasing, a manji dio na Raiffeisen Consulting. Na kraju godine uzeti zajmovi iznosili su 1.914 milijuna kuna, a depoziti banaka dodatnih 589 milijuna kuna. Ukupni depoziti klijenata iznose 26.233 milijuna kuna. Učešće depozita stanovništva u ukupnim obvezama iznosi 48 posto. Na kraju 2018. kapital Grupe iznosi 4.506 milijuna kuna, uz pokazatelj adekvatnosti ukupnog kapitala od 19 posto.

Dobit Grupe za 2018. godinu nakon oporezivanja iznosi 283 milijuna kuna. Pozitivan rezultat ostvarila je Banka i ostale članice Grupe osim Raiffeisen Factoringa i Raiffeisen stambene štedionice. Unutar Grupe značajnu dobit ostvarilo je Raiffeisen mirovinsko društvo. Značajan doprinos rezultatu Grupe imao je Raiffeisen leasing, dok je manji doprinos ostvaren kod ostalih društava u Grupi: Raiffeisen mirovinsko osiguravajuće društvo, Raiffeisen Invest i Raiffeisen Consulting.

Neto kamatni prihodi Grupe iznosili su 873 milijuna kuna, što je za 4 posto manje nego lani. Na razini Grupe negativan utjecaj na neto kamatne prihode ostvaren je zbog smanjenja kredita i ostale imovine na koju se obračunava kamatni prihod. Prihodi od naknada i provizija iznose 463 milijuna kuna i u odnosu na prošlu godinu manji su za jedan posto. Prihodi od naknada su osnovni prihod članica Grupe koje upravljaju imovinom mirovinskih i investicijskih fondova. Najveći prihodi od naknada u nebankarskom dijelu Grupe ostvaruju se s osnova upravljanja obveznim mirovinskim fondovima. Povećanje imovine mirovinskih fondova uz ostvarene visoke prinose proširuje osnovicu za obračun naknade upravitelja fondova. Visinu upravljačke naknade za obvezne mirovinske fondove određuje regulator. U 2018. naknada za upravljanje iznosila je 0,363% dok je u prethodnoj godini bila 0,390%. Smanjenje stope za obračun naknade neutralizira pozitivan doprinos uvećane osnovice na prihode društva.

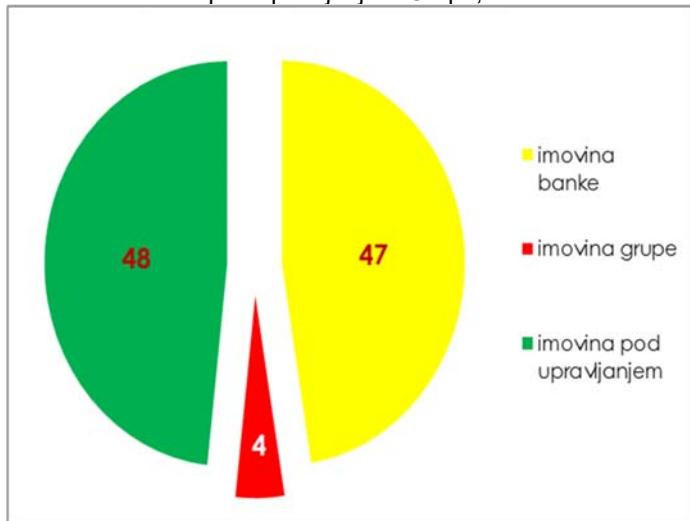
Ostali nekamatni prihodi iznose 468 milijuna kuna i niži su za 5 posto u odnosu na prethodno razdoblje. Na prihodima od trgovanja i na finansijskoj imovini ostvaren je dobitak u iznosu od 147 milijuna kuna, na a na ostalim operativnim prihodima 321 milijun kuna. Kod ostalih prihoda značajni su prihodi od najma iz operativnog leasinga u iznosu od 56 milijuna kuna i prihodi od bruto premija ugovora o mirovinskom osiguranju koji iznose 198 milijuna kuna.

Izvješće poslovnostva (nastavak)

8. Podružnice Banke (nastavak)

Struktura poslovanja Grupe

Imovina i imovina pod upravljanjem Grupe, u %

Ukupni prihodi lokalne Grupe iznose 1.804 milijuna kuna. U odnosu na prethodnu godinu niži su za 70 milijuna kuna. Troškovi poslovanja Grupe iznosili su 1.233 milijuna kuna, od čega se na tehničke pričuve mirovinskog osiguranja odnosi 162 milijuna kuna za administrativni trošak i dodatnih 52 milijuna kuna na trošak povećanja pričuva. Troškovi poslovanja neznatno su smanjeni prema prethodnoj godini. U odnosu na ukupne prihode Grupe troškovi poslovanja iznose 68 posto.

Grupa je ostvarila trošak umanjenja vrijednosti imovine u iznosu od 243 milijuna kuna što je za 35 posto manje na godišnjoj razini. Doprinos ostalih članica lokalne Grupe gubicima na vrijednosti imovine nije bio značajan. Grupa je ostvarila pozitivan rezultat poslovanja u iznosu od 283 milijuna kuna. U odnosu na prethodnu godinu rezultat je povećan za 50 posto.

9. Financijski instrumenti i povezani rizici

Banka i lokalna Grupa plasiraju imovinu u financijske instrumente i time s izlažu rizicima. Upravljanje rizicima u nadležnosti je Uprave Banke a operativno ga provode organizacijski dijelovi za upravljanje rizicima i kontrolu rizika. Na dan 31. prosinca 2018. godine imovina Banke bila je uložena u različite financijske instrumente, a značajniji su bili krediti klijentima i dužnički vrijednosni papiri.

Najznačajnije vrste financijskih rizika kojima su Banka i lokalna Grupa izloženi su kreditni rizik, rizik likvidnosti, tržišni rizik i operativni rizici. Tržišni rizik uključuje tečajni, kamatni i cjenovni rizik vlasničkih vrijednosnica.

Na razini Grupe postoji cjeloviti sustav upravljanja rizicima uvođenjem politika i procedura, postavljanjem limita za Grupu prihvatljive razine rizika. Limiti su postavljeni sukladno iznosu jamstvenog kapitala te se primjenjuju na sve vrste rizika. Grupa je razvila i metode i modele upravljanja operativnim rizicima.

Kreditni rizik

Kreditni rizik je rizik prestanka otplaćivanja obveze ili potencijalne obveze druge strane s kojom je Grupa izvršila transakciju.

Na datum izvještavanja, ukupni kreditni rizik Banke prema svim klijentskim segmentima iznosi je 31.420 milijuna kuna u imovini i 7.613 milijuna kuna u vanbilančnim stavkama. Na razini Grupe izloženost kreditnom riziku iznosila je 33.866 milijuna kuna u imovini i 7.802 milijuna kuna u vanbilančnim stavkama.

Izvješće poslovodstva (nastavak)

9. Financijski instrumenti i povezani rizici (nastavak)

Kreditni rizik (nastavak)

Pozitivna kretanja ostvarena u gospodarstvu prenijela su se na smanjenje neprihodujućih plasmana. Na kraju 2018. ukupni neprihodući plasmani Banke iznose 1.524 milijuna kuna od 39.033 milijuna kuna ukupnih plasmana. Formirana rezerviranja za gubitke u iznosu od 980 milijuna kuna pokrivaju 64 posto neprihodućih plasmana. Na razini Grupe ukupni neprihodući plasmani iznose 1.604 milijuna kuna od 41.668 milijuna kuna ukupnih plasmana. Formirana rezerviranja za gubitke u iznosu od 1.015 milijuna kuna pokrivaju 63 posto neprihodućih plasmana.

Rizik likvidnosti

Ročna transformacija je funkcija koju banke standardno obavljaju na financijskom tržištu. Posljedica ročne transformacije je kontinuirana izvještajna neusklađenost između priljeva i odljeva koje banke ostvaruju u određenim vremenskim razdobljima (gap likvidnosti). Neusklađenosti (gapovi) likvidnosti stvaraju izloženost likvidnosnom riziku. Pojavljuju se u obliku rizika da Banka neće biti u stanju financirati (refinancirati) svoje pozicije po prihvatljivim uvjetima u odgovarajućim dospjećima i u obliku rizika da Banka neće moći efikasno unovčiti svoju imovinu u odgovarajućem vremenskom roku.

Banka i lokalna Grupa usklađuju poslovne aktivnosti sa zakonskim odredbama koje reguliraju rizik likvidnosti te grupnim i internim aktima za održavanje likvidnosne rezerve. Na kraju 2018. izloženost imovine Banke i Grupe riziku likvidnosti nije bila značajna.

Tržišni rizik

Tržišni rizik je rizik negativnog utjecaja promjena u tržišnim parametrima, poput kamatnih stopa ili tečajeva stranih valuta, na prihod Grupe ili na vrijednost njenih pozicija u financijskim instrumentima. Procjena izloženosti tržišnim rizicima temelje se na promjenama tečajeva stranih valuta, kamatnih stopa, kreditnih spreadova, cijena vlasničkih vrijednosnica i robe, te drugih tržišnih parametara.

Kamatni rizik

Financijska imovina Banke i lokalne Grupe uglavnom je kamatonosna, kao i većina financijskih obveza. Imovina i obveze dospijevaju ili im se kamatne stope mijenjaju u različitim razdobljima ili u različitim iznosima. Postoji izvjesna osjetljivost dobiti Banke i Grupe na kretanja kamatnih stopa. Na dobit će također utjecati i valutna struktura imovine, obveza i kapitala i rezervi. Banka i Grupa imaju značajan udio kamatonosne imovine i obveza u stranim valutama.

Tečajni rizik

Dio imovine Banke i Grupe denominiran je u stranim valutama i to pretežito u eurima. Izloženost riziku promjene tečajeva označava rizik gubitaka ostvarenih na otvorenim pozicijama u stranim valutama. Kako bi se zaštitala od valutnog rizika, Banka i Grupa koriste derivatne financijske instrumente.

Izloženost riziku promjene tečaja proizlazi iz transakcija s kreditima denominiranim u stranim valutama, depozitima denominiranim u stranim valutama te iz investicijskih i tržišnih aktivnosti. Ova izloženost se prati dnevno, sukladno interno utvrđenim limitima na razini pojedine valute te u ukupnom iznosu maksimalno dozvoljene otvorene devizne pozicije. Izloženost Banke i Grupe tečajnom riziku na datum izvještavanja nije bila značajna.

Cjenovni rizik vlasničkih vrijednosnica

Cjenovni rizik vlasničkih vrijednosnica rizik je fluktuacije cijene vlasničkih vrijednosnica, koja će utjecati na fer vrijednost vlasničkih ulaganja i ostalih instrumenata čija vrijednost proizlazi iz vlasničkih ulaganja. Primarna izloženost cjenovnom riziku proizlazi iz vlasničkih vrijednosnica koje se vrednuju po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka. Izloženost Banke i Grupe cjenovnom riziku vlasničkih vrijednosnica na datum izvještavanja nije bila značajna.

Izvješće poslovodstva (nastavak)

10. Odgovornosti poslovodstva

Temeljem Zakona o računovodstvu Republike Hrvatske, Uprava Raiffeisenbank Austria d.d. Zagreb (u nastavku „Banka“) dužna je pobrinuti se da finansijski izvještaji za svaku finansijsku godinu budu pripremljeni u skladu s primjenjivim računovodstvenim okvirom, tako da daju istinit i fer prikaz stanja u Banci, kao i rezultate poslovanja i novčane tokove za 2018. godinu.

Nakon provedbe odgovarajuće kontrole, Uprava očekuje da će Banka u dogledno vrijeme raspolagati odgovarajućim resursima, te stoga i dalje usvaja načelo vremenske neograničenosti poslovanja pri sastavljanju finansijskih izvještaja.

Odgovornosti Uprave Banke za upravljanje pri izradi finansijskih izvještaja obuhvaćaju:

- odabir i dosljednu primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika;
- davanje opravdanih i razboritih prosudbi i procjena;
- postupanje u skladu s važećim računovodstvenim standardima, uz objavu i obrazloženje svih materijalno značajnih odstupanja u finansijskim izvještajima i
- sastavljanje finansijskih izvještaja pod pretpostavkom vremenske neograničenosti poslovanja, osim ako pretpostavka da će Banka nastaviti poslovanje nije primjerena.

Uprava Banke odgovorna je za vođenje odgovarajućih računovodstvenih evidencija, koje u svakom trenutku s opravdanom točnošću prikazuju finansijski položaj Banke kao i konsolidirani položaj Grupe. Uprava je odgovorna da su finansijski izvještaji u skladu sa hrvatskim Zakonom o računovodstvu. Pored toga, Uprava je odgovorna za poduzimanje opravdanih koraka za sprječavanje i otkrivanje prijevare i drugih nepravilnosti.

Uprava je također odgovorna i za pripremu i sadržaj izvješća poslovodstva u skladu s hrvatskim Zakonom o računovodstvu. Izvješće poslovodstva odobreno je za izdavanje od strane Uprave Banke i potpisano je s tim u skladu.

11. Nefinansijske informacije

Banka je iskoristila izuzeće koje dozvoljava Zakon o računovodstvu članak 21a stavak 7., te ne objavljuje zasebno nefinansijsko izvješće. Nefinansijske informacije uređene Direktivom 2014/95 EU koje uključuju Banku i članice lokalne Grupe objavio je RBI na svojim mrežnim stranicama na poveznici (https://www.rbinternational.com/eBusiness/01_template1/829189266947841370-82918968716049154_923778918747875269_923779208926603950-923779208926603950-NA-2-EN.html).

U ime Uprave Banke

Michael Georg Mueller
Predsjednik Uprave

Daniel Mitteregger
Član Uprave

Marko Jurjević
Član Uprave

Liana Keseric
Članica Uprave

Zoran Košćak
Član Uprave

Ivan Žižić
Član Uprave

Višnja Božinović
Članica Uprave

Odgovornosti Uprave i Nadzornog odbora za pripremu i odobravanje godišnjeg izvješća

Odgovornost Uprave Banke je pripremiti odvojene i konsolidirane finansijske izvještaje za svaku poslovnu godinu, koja daju istinit i vjeran prikaz finansijskog položaja Banke i Grupe te njihovog rezultata poslovanja i novčanih tokova, u skladu s primjenjivim računovodstvenim standardima te vođenje odgovarajućih računovodstvenih evidencija potrebnih za pripremanje finansijskih izvještaja u bilo koje vrijeme. Uprava ima opću odgovornost za poduzimanje raspoloživih mjera u cilju očuvanja imovine Banke i Grupe te sprečavanja i otkrivanja prijevara i drugih nepravilnosti.

Uprava je odgovorna za odabir prikladnih računovodstvenih politika koje su u skladu s primjenjivim računovodstvenim standardima koje će dosljedno primjenjivati; donošenje razumnih i razboritih prosudbi i procjena; te pripremanje finansijskih izvještaja temeljem principa neograničenog vremena poslovanja, osim ako je prepostavka da će Banka i Grupa nastaviti s poslovanjem neprimjerena.

Uprava je dužna podnijeti na utvrđivanje Nadzornom odboru godišnje izvješće, nakon čega Nadzorni odbor treba odobriti izdavanje godišnjeg izvješća Glavnoj skupštini dioničara na usvajanje.

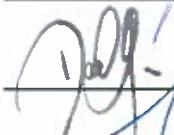
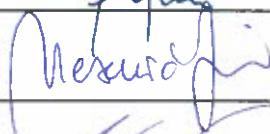
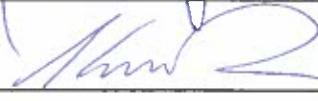
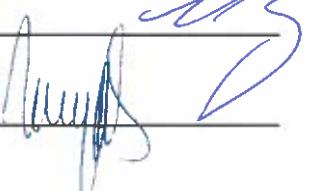
Uprava je također odgovorna za pripremu i fer prezentaciju dopunskih informacija pripremljenih u skladu s Odlukom o strukturi i sadržaju godišnjih finansijskih izvještaja kreditnih institucija (NN 42/18).

Odvojeni i konsolidirani finansijski izvještaji prikazani na stranicama od 29 do 175 i dodatna regulatorna odvojena i konsolidirana izvješća za HNB na stranicama 178 do 181 s pripadajućim uskladama na stranicama od 182 do 187, odobreni su od strane Uprave 18. travnja 2019. godine u svrhu njihove predaje Nadzornom odboru, što je potvrđeno potpisima u nastavku.

Uprava je također odgovorna za sastavljanje i sadržaj izvješća poslovodstva, sukladno zahtjevima hrvatskog Zakona o računovodstvu, te ostale informacije koje uključuju Makroekonomsko okruženje prikazano na stranicama 1 do 4 i Izvješće poslovodstva prikazano na stranicama 5 do 17. Ostale informacije, odobrene su od strane Uprave 18. travnja 2019. godine što je potvrđeno potpisima u nastavku.

Potpisali u ime Raiffeisenbank Austria d.d.

Michael Georg Mueller
Predsjednik Uprave

Daniel Mitteregger
Član Uprave

Marko Jurjević
Član Uprave

Liana Keseric
Članica Uprave

Zoran Košćak
Član Uprave

Ivan Žizić
Član Uprave

Višnja Božinović
Članica Uprave

Izvješće neovisnog revizora dioničarima Raiffeisenbank Austria d.d.

Izvješće o reviziji financijskih izvještaja

Mišljenje

Obavili smo reviziju odvojenih financijskih izvještaja Raiffeisenbank Austria d.d. („Banka“) te konsolidiranih financijskih izvještaja Banke i njezinih ovisnih društava (zajedno „Grupa“), koji obuhvaćaju nekonsolidirani i konsolidirani izvještaj o financijskom položaju Banke odnosno Grupe na dan 31. prosinca 2018. godine te njihove nekonsolidirane i konsolidirane izvještaje o sveobuhvatnoj dobiti, promjenama kapitala i rezervi i novčanom toku za tada završenu godinu, kao i bilješke koje sadrže značajne računovodstvene politike i ostala pojašnjenja (u nastavku „financijski izvještaji“).

Prema našem mišljenju, priloženi financijski izvještaji istinito i fer prikazuju nekonsolidirani financijski položaj Banke i konsolidirani financijski položaj Grupe na dan 31. prosinca 2018. godine te njihovu nekonsolidiranu i konsolidiranu financijsku uspješnost i novčane tokove za godinu koja je tada završila, u skladu sa zakonskim zahtjevima za računovodstvo banaka u Republici Hrvatskoj.

Osnova za izražavanje mišljenja

Obavili smo našu reviziju u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima. Naše odgovornosti, u skladu s tim standardima, podrobnije su opisane u našem izvješću neovisnog revizora u odjeljku *Odgovornosti revizora za reviziju financijskih izvještaja*. Neovisni smo od Banke i Grupe u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju financijskih izvještaja u Hrvatskoj i ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima. Uvjereni smo da su nam pribavljeni revizijski dokazi dostatni i primjereni te da čine odgovarajuću osnovu za potrebe izražavanja našeg mišljenja.

Izvješće neovisnog revizora dioničarima Raiffeisenbank Austria d.d. (nastavak)

Izvješće o reviziji finansijskih izvještaja (nastavak)

Ključna revizijska pitanja

Ključna revizijska pitanja su ona pitanja koja su, po našoj profesionalnoj prosudbi, bila od najveće važnosti za našu reviziju odvojenih i konsolidiranih finansijskih izvještaja tekućeg razdoblja. Ta smo pitanja razmatrali u kontekstu naše revizije odvojenih i konsolidiranih finansijskih izvještaja kao cjeline, i pri formiranju našeg mišljenja o njima te ne dajemo zasebno mišljenje o tim pitanjima.

Umanjenje vrijednosti zajmova komitentima

Na dan 31. prosinca 2018. godine, bruto zajmovi komitentima u konsolidiranim finansijskim izvještajima iznosili su 18.655 milijuna kuna, pripadajuće rezervacije za umanjenje vrijednosti 1.192 milijuna kuna, a gubitak od umanjenja vrijednosti priznat u dobiti ili gubitku 206 milijuna kuna (31. prosinca 2017: bruto zajmovi komitentima: 19.766 milijuna kuna, rezervacije za umanjenje vrijednosti: 2.021 milijuna kuna, gubitak od umanjenja vrijednosti priznat u dobiti ili gubitku: 369 milijuna kuna).

Na 31. prosinca 2018. godine bruto krediti i predujmovi komitentima u odvojenim finansijskim izvještajima iznosili 17.253 milijuna kuna, pripadajuće rezervacije za umanjenje vrijednosti (1.154) milijuna kuna, a gubitak od umanjenja vrijednosti priznat u dobiti ili gubitku 198 milijuna kuna (31. prosinca 2017: bruto zajmovi komitentima: 17.914 milijuna kuna, rezervacije za umanjenje vrijednosti: 1.461 milijuna kuna, otpuštanje gubitka od umanjenja vrijednosti priznato u dobiti ili gubitku: 139 milijuna kuna).

Vidi stranice 43 do 44 (Osnova za pripremu), 59 do 61 (Značajne računovodstvene politike), stranicu 69 - 71 (Značajne računovodstvene procjene i prosudbe), stranicu 96-98 (bilješka 12. Zajmovi komitentima), i stranice 143 do 151 (odjeljak Kreditni rizik unutar bilješke 48 Upravljanje rizicima).

Ključno revizijsko pitanje

Kako smo pristupili tom pitanju

Umanjenje vrijednosti predstavlja najbolju procjenu Uprave o očekivanim kreditnim gubicima unutar zajmova komitentima na izvještajni datum. Usredotočili smo se na navedeno područje s obzirom da određivanje iznosa rezervacija za umanjenje vrijednosti zahtjeva značajnu procjenu od strane Uprave vezano za određivanje trenutka priznavanja umanjenja vrijednosti kao i iznosa umanjenja vrijednosti.

Naše revizorske procedure vezane za ovo područje, između ostalog, uključivale su:

- Pregled nove metodologije rezerviranja očekivanih kreditnih gubitaka (engl. expected credit losses, ECL) Banke i Grupe i procjenu uskladenosti s relevantnim zahtjevima propisa Hrvatske narodne banke (HNB) vezanih za rezerviranje kreditnih gubitaka;
- Upućivanje relevantnih upita osoblju unutar Banke i Grupe zaduženom za upravljanje rizicima i informacijsku tehnologiju (IT) kako bi se razumio proces rezerviranja kreditnih gubitaka, IT aplikacije koje se koriste, kao i ključni izvori i pretpostavke za podatke korištene u ECL modelu. Također, uz pomoć naših vlastitih IT stručnjaka, procjenjivanje i testiranje IT kontrolnog okruženja za sigurnost i pristup podacima;

Izvješće neovisnog revizora dioničarima Raiffeisenbank Austria d.d. (nastavak)

Izvješće o reviziji finansijskih izvještaja (nastavak)

Ključna revizijska pitanja (nastavak)

Ključno revizijsko pitanje	Kako smo pristupili tom pitanju
Dodatno, na dan 1. siječnja 2018. godine Banka i Grupa primijenili su nove propise HNB-a vezane za rezerviranja kreditnih gubitaka, koji djelomično inkorporiraju zahtjeve novog računovodstvenog standarda MSFI 9 Financijski instrumenti (pristup dvostrukog mjerjenja, prema kojem se umanjenje vrijednosti mjeri ili kao 12-mjesečni očekivani kreditni gubitak ili kao cijeloživotni očekivani kreditni gubitak, ovisno o tome je li došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika od početnog priznavanja), čiji se zahtjevi za umanjenje vrijednosti temelje na modelu očekivanog kreditnog gubitka, a ne na modelu nastalog gubitka, koji je ranije korišten. Novi HNB-ovi propisi za rezerviranje kreditnih gubitaka također propisuju minimalne postotke rezerviranja u određenim slučajevima, kao i minimalne faktore umanjenja te minimalne očekivane rokove naplate koji će biti primjenjeni na procijenjenu vrijednost kolateralu pri izračunu rezervacija.	<ul style="list-style-type: none"> - Testiranje dizajna, implementacije i operativne učinkovitosti izabranih ključnih kontrola vezanih za odobravanje, evidentiranje i praćenje zajmova komitentima, uključujući, ali ne ograničavajući se na, kontrole za identifikaciju dogadaja koji uzrokuju umanjenje vrijednosti, primjerenošć klasifikacije između prihodujućih i neprihodujućih zajmova komitentima i njihovu segmentaciju u homogene grupe, izračun dana kašnjenja, procjenu vrijednosti kolateralu, pridržavanje minimalnih zahtjeva za rezerviranje propisanih od strane HNB-a, i izračun rezervacije za umanjenje vrijednosti. <p>Vezano za računovodstvo umanjenja vrijednosti prema novim propisima HNB-a vezanim za rezerviranje kreditni gubitaka</p> <ul style="list-style-type: none"> - Razumijevanje cjelokupnih aktivnosti i kontrola procesa tranzicije, uključujući proces i kontrole za određivanje utjecaja, kao i procesne aktivnosti za izradu povezanih objava; - Procjena primjenjuje li se dosljedno definicija neispunjavanja obveza te kriteriji novih propisa za izračun kreditnih gubitaka vezani za određivanje faze u kojoj se nalazi pojedini zajam komitentima (engl. stageing); - Ocjenjivanje cjelokupnog modela za izračun ECL-a, uključujući izračun glavnih rizičnih parametara i makroekonomskih čimbenika (vjerojatnost neispunjavanja obveza (engl. probability of default, PD), gubitka u slučaju neispunjavanja obveza (engl. loss given default, LGD), najbolje procjene očekivanog gubitka (engl. best estimate of expected loss, BEEL) i izloženosti kod defaulta (engl. exposure at default, EAD)); - Uzimajući u obzir različite minimalne zahtjeve za izračun rezervacija za kreditne gubitke propisane od strane HNB-a; <p>Izvršili smo analizu rezervacija za umanjenje vrijednosti temeljenih na ECL-u na dan inicijalne primjene novih propisa za rezerviranje kreditnih gubitaka, u usporedbi s rezervacijama izračunatim na isti datum u skladu s prethodnim propisima HNB-a, i procjenu njihove opravdanosti na temelju upita osoblju za upravljanje kreditnim rizikom.</p>

Izvješće neovisnog revizora dioničarima Raiffeisenbank Austria d.d. (nastavak)

Izvješće o reviziji finansijskih izvještaja (nastavak)

Ključna revizijska pitanja (nastavak)

Ključno revizijsko pitanje	Kako smo pristupili tom pitanju
<p>Nakon prve primjene novih HNB-ovih propisa za rezerviranje kreditnih gubitaka, umanjenja vrijednosti prihodujućih izloženosti pravnih osoba (stage 1 i stage 2 hijerarhije propisa rezerviranja) određuju se u skladu s minimalnim propisanim postocima rezerviranja HNB-a s obzirom na to skupno umanjenje vrijednosti računato korištenjem MSFI 9 parametara niže nego propisan HNB-ov minimum.</p> <p>Rezervacije za umanjenje vrijednosti prihodujućih izloženosti fizičkih osoba (stage 1 and stage 2 u hijerarhiji regulative rezerviranja) kao i neprihodujućih izloženosti fizičkih osoba (stage 3 u hijerarhiji regulative rezerviranja) (zajedno „skupno umanjenje vrijednosti“) određuju se primjenom modela. Povijesno iskustvo, identifikacija izloženosti sa značajnim pogoršanjem kreditne kvalitete i izloženosti sa statusom neispunjavanja obveza, informacija o budućnosti i procjena rukovodstva dio su pretpostavki modela. Banka kontinuirano prilagodava parametre modela što također zahtjeva našu pojačanu pozornost tijekom revizije. Usklađenost s minimalnim zahtjevima rezerviranja HNB-a osigurana je s nužnom pažnjom.</p>	<p>Za umanjenje vrijednosti koje se određuje na skupnoj osnovi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Stjecanje razumijevanja ključnih internih modela za određivanja rejtinga te procjenjivanje razumnosti korištenih pretpostavki i dostatnosti podataka koje koristi Uprava; - Testiranje modela umanjenja vrijednosti, koji su ocijenjeni kao značajni, uključujući procese odobravanja i validacije modela. - Dobivanje relevantnih informacija o budućnosti i makroekonomskih prognoza koje se koriste u procjeni ECL-a od strane Banke. Neovisna procjena informacija dobivenih od Uprave putem potkrepljujućih upita; - Ponovni izračun rezultata osiguranog retail PD modela, uz korištenje vlastitog stručnjaka za upravljanje finansijskim rizicima; - Kritičko preispitivanje BEEL, LGD i PD parametara, ocijenjenih kao značajni, provođenjem back-testiranja, u mjeri u kojoj je to bilo moguće, povijesnih podataka kod neispunjerenja obveza i uzimajući u obzir povijesno ostvarene gubitke kod neispunjavanja obveza; - Za uzorak izloženosti, procjenjivanje je li stageing ispravno određen; - Za uzorak izloženosti koje se skupno procjenjuju, procjenjivanje primjene korištenih modela mjerena i provjeravanje jesu li primijenjene stope umanjenja uskladene s onima predvidenim u tim modelima; - Uzimajući u obzir različite minimalne zahtjeve za rezerviranje kreditnih gubitaka propisane od strane HNB-a.

Izvješće neovisnog revizora dioničarima Raiffeisenbank Austria d.d. (nastavak)

Izvješće o reviziji finansijskih izvještaja (nastavak)

Ključna revizijska pitanja (nastavak)

Ključno revizijsko pitanje	Kako smo pristupili tom pitanju
<p>Za neprihodujuće izloženosti pravnim osobama, procjena umanjenja vrijednosti temelji se na poznavanju svakog dužnika zasebno te često na procjeni fer vrijednosti pripadajućeg kolateralera. Pripadajuća rezervacija za umanjenje vrijednosti određuje se na pojedinačnoj osnovi temeljem sadašnje vrijednosti diskontiranih budućih novčanih tokova. Proces uključuje visoku razinu subjektivnosti i oslanjanje na niz značajnih pretpostavki, uključujući one koje se odnose na vjerojatne primitke od prodaje kolateralera, kao i specifične smjernice HNB-a u vezi s minimalnim korektivnim faktorima koji se primjenjuju na procijenjenu vrijednost kolateralera i minimalno razdoblje realizacije kolateralera.</p> <p>Zbog navedenih razloga, umanjenje vrijednosti zajmova komitentima uzeto je u obzir kao značajni rizik tijekom naše revizije koji zahtjeva našu povećanu pozornost. Sukladno tome, navedeno predstavlja naše ključno revizijsko pitanje.</p>	<p>Za umanjenje vrijednosti koje se određuje na pojedinačnoj osnovi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Odabir uzorka pojedinačnih izloženosti, s fokusom na izloženosti s potencijalno najvećim utjecajem na finansijske izvještaje zbog njihove veličine i rizičnih obilježja te manje izloženosti koje smo na temelju naše neovisne procjene ocijenili kao visoko rizične, kao što su „watchlist“ izloženosti, restrukturirane ili reprogramirane izloženosti, krediti klijentima koji posluju u industrijama višeg rizika, neprihodujuće izloženosti s niskom pokrivenošću rezervacijama te neosigurane izloženosti; - Za odabrani uzorak provođenje kritičke procjene postojanja naznaka za klasifikaciju u stage 3, temeljeno na pregledu pripadajuće dokumentacije (kreditnih spisa) te diskusijama s voditeljima odnosa s komitentima i nositeljima funkcije upravljanja kreditnim rizikom, - Za one izloženosti za koje su identificirane naznake za klasifikaciju u stage 3, preispitivanje ključnih pretpostavki korištenih za procjene očekivanih budućih novčanih tokova za potrebe izračuna ispravka vrijednosti, kao što su diskontna stopa i vrijednost kolateralera - procjenjivanje dosljedne primjene definicije kupljene ili kreirane finansijske imovine umanjene vrijednosti (engl. purchased or originated credit impaired, POCl); - Uzimajući u obzir različite minimalne zahtjeve za rezerviranje kreditnih gubitaka propisane od strane HNB-a. <p>Kritičko procjenjivanje adekvatnosti cijelokupnih rezervacija za umanjenje vrijednosti, uključujući udio bruto neprihodujućih izloženosti u ukupnoj bruto izloženosti te razinu pokrivenosti neprihodujućih izloženosti rezervacijama;</p> <p>Ocenjivanje točnosti i potpunosti objava u finansijskim izvještajima koje se odnose na usvajanje novih propisa za rezerviranje kreditnih gubitaka.</p>

Izvješće neovisnog revizora dioničarima Raiffeisenbank Austria d.d. (nastavak)

Izvješće o reviziji financijskih izvještaja (nastavak)

Ključna revizijska pitanja (nastavak)

Umanjenje vrijednosti ulaganja u podružnice u odvojenim financijskim izvještajima

Na dan 31. prosinca 2018., ulaganja u podružnice u odvojenim financijskim izvještajima iznose 423 milijuna kuna (trošak stjecanja 729 milijuna kuna i rezervacije za umanjenje vrijednosti 306 milijuna kuna) (31. prosinca 2017.: 395 milijuna kuna; trošak stjecanja 663 milijuna kuna i rezervacije za umanjenje vrijednosti 268 milijuna kuna); pripadajući gubitak od umanjenja vrijednosti priznat u dobiti ili gubitku u 2018. iznosi 39 milijuna kuna (2017.: 268 milijuna kuna).

Molimo pogledati stranicu 63 (Značajne računovodstvene politike), stranicu 73 (Značajne računovodstvene procjene i prosudbe) i stranicu 101 (bilješka 14 Ulaganja u ovisna društva).

Ključno revizijsko pitanje

Kako smo pristupili tom pitanju

Banka ima ulaganja u ovisna društva koja posluju u raznim industrijama (leasing, faktoring, upravljanje mirovinskim fondovima, upravljanje investicijskim fondovima, upravljanje nekretninama i mirovinsko osiguravajuće društvo). U odvojenim financijskim izvještajima Banke, ulaganja u ove podružnice iskazuju se po trošku stjecanja umanjenom za gubitke od umanjenja vrijednosti.

Na godišnjoj osnovi, Banka procjenjuje postoje li naznake umanjenja vrijednosti za svaku podružnicu. Za podružnice za koje je identificirana naznaka umanjenja vrijednosti, Banka utvrđuje procijenjenu nadoknadivu vrijednost ulaganja, usporedbom sa fer vrijednosti utvrđenom kroz niz tehnika vrednovanja, kao što su, ali ne ograničeno samo na, diskontirani novčani tokovi, model diskontirane dividende te upotreba multiplikatora.

Naše revizorske procedure vezane za ovo područje, između ostalog, su uključivale:

- Ocjenu kako Banka identificira postojanje naznaka umanjenja vrijednosti, temeljeno na našem iskustvu sa pojedinom podružnicom, industriji u kojoj posluju te procesu donošenja odluka u Banci, uzimajući u obzir čimbenike kao što su, ali ne ograničavajući se samo na njih: nepovoljna kretanja u industriji, izmjene zakona i propisa, pogoršani financijski rezultati, kapitalni zahtjevi, neodrživa razina duga, financijske poteškoće ključnih kupaca, promjene poslovnih modela i višak neto knjigovodstvene vrijednosti ulaganja Banke iznad udjela Banke u neto imovini.

Za podružnice kod kojih je identificirana naznaka umanjenja vrijednosti:

- Ocjena primjerenosti metoda vrednovanja koje je Banka koristila u skladu s važećim standardima financijskog izvještavanja i trenutnom tržišnom praksom;
- Ocjena iskustva, objektivnosti i stručnosti djelatnika Banke zaduženih za interno vrednovanje;

Izvješće neovisnog revizora dioničarima Raiffeisenbank Austria d.d. (nastavak)

Izvješće o reviziji finansijskih izvještaja (nastavak)

Ključna revizijska pitanja (nastavak)

Ključno revizijsko pitanje	Kako smo pristupili tom pitanju
<p>Utvrđivanje iznosa nadoknadive vrijednosti ulaganja zahtijeva od rukovodstva primjenu značajnih prosudbi te upotrebu kompleksnih i subjektivnih pretpostavki. S obzirom na navedene faktore te činjenicu da su tijekom godine priznati značajni gubici od umanjenja vrijednosti, kao što je pojašnjeno u Bilješci 14 u odvojenim finansijskim izvještajima, smatramo da ovo područje predstavlja ključno revizijsko pitanje.</p>	<ul style="list-style-type: none">- Preispitivanje, uz pomoć naših stručnjaka za procjenu vrijednosti, ključnih pretpostavki Banke korištenih u procjeni nadoknadivog iznosa, kao što su novčani tokovi (uključujući, ali ne ograničeno samo na, pregled prethodnih finansijskih rezultata, kvalitetu procesa planiranja, prijašnja i očekivana buduća dogadanja na tržištu itd.), diskontne stope (uključujući, ali ne ograničeno samo na, ocjenu jesu li korišteni trošak duga i trošak kapitala izraženi u okviru razumnog raspona, uzimajući u obzir specifičnost industrije, rizik zemlje, finansijsku poziciju društva, je li stopa prije oporezivanja primijenjena na novčane tokove prije poreza) odnosno stopa nakon oporezivanja na novčane tokove nakon poreza) i potvrđujući upiti Upravi Banke i djelatnicima zaduženim za vrednovanje pojedinih podružnica;- Provodenje, gdje se smatra prikladnim, alternativnih procjena vrijednosti kako bi se preispitale procjene rukovodstva o vrednovanju pojedinih podružnica. <p>Za podružnice za koje je u tijeku proces prodaje, diskusija o procesu s Upravom Banke i pregled primljenih ponuda, kako bismo ocijenili postoje li naznake da knjigovodstvena vrijednost ovih podružnica u odvojenim finansijskim izvještajima Banke prelazi njihovu nadoknadivu vrijednost;</p> <p>Ocjena točnosti i potpunosti pripadajućih objava uključenih u Bilješku 14 u odvojenim finansijskim izvještajima.</p>

Izvješće neovisnog revizora dioničarima Raiffeisenbank Austria d.d. (nastavak)

Izvješće o reviziji financijskih izvještaja (nastavak)

Ostale informacije

Uprava je odgovorna za ostale informacije. Ostale informacije uključuju Izvješće poslovodstva i Makroekonomsko okruženje koji su sastavni dio Godišnjeg izvješća Banke i Grupe, ali ne uključuju financijske izvještaje niti naše izvješće o reviziji financijskih izvještaja.

Naše mišljenje na financijske izvještaje ne odnosi se na ostale informacije te ne izražavamo uvjerenje bilo koje vrste na ostale informacije, osim ako to nije izričito navedeno u našem izvješću.

U vezi s našom revizijom financijskih izvještaja, odgovornost nam je pročitati ostale informacije te pri tome razmotriti jesu li ostale informacije značajno nekonzistentne s financijskim izvještajima ili saznanjima koja smo prikupili tijekom revizije, kao i čine li se, na neki drugi način, značajno pogrešno iskazane.

Vezano za Izvješće poslovodstva, također smo proveli procedure koje su zahtijevane hrvatskim Zakonom o računovodstvu („Zakon o računovodstvu“). Ove procedure uključuju razmatranje je li Izvješće poslovodstva pripremljeno u skladu s člancima 21. i 24. Zakona o računovodstvu.

Na osnovi procedura čije je provođenje zahtijevano kao dio naše revizije financijskih izvještaja te gore navedenih procedura, prema našem mišljenju:

- Informacije sadržane u Izvješću poslovodstva za financijsku godinu za koji su pripremljeni financijski izvještaji, konzistentne su, u svim značajnim odrednicama, s financijskim izvještajima;
- Izvješće poslovodstva pripremljeno je, u svim značajnim odrednicama, u skladu s člancima 21. i 24. Zakona o računovodstvu;

Nadalje, uvezvi u obzir poznavanje i razumijevanje Banke i Grupe te okruženja u kojem one posluju, a koje smo stekli tijekom naše revizije, dužnost nam je izvjestiti jesmo li identificirali značajno pogrešne iskaze u Izvješću poslovodstva i Makroekonomskom okruženju. U vezi s tim, nemamo ništa za izvjestiti.

Odgovornosti Uprave i onih koji su zaduženi za nadzor za financijske izvještaje

Uprava je odgovorna za sastavljanje financijskih izvještaja koji daju istinit i fer prikaz u skladu sa zakonskim zahtjevima za računovodstvo banaka u Republici Hrvatskoj te za one interne kontrole za koje Uprava odredi da su potrebne, kako bi se omogućilo sastavljanje financijskih izvještaja, bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške.

U sastavljanju financijskih izvještaja, Uprava je odgovorna za procjenjivanje sposobnosti Banke i Grupe da nastave s vremenski neograničenim poslovanjem te objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezanih s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim u onim slučajevima kada Uprava namjerava likvidirati Banku i Grupu, prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini.

Oni koji su zaduženi za nadzor, odgovorni su za nadziranje procesa finansijskog izvještavanja, uspostavljenog od strane Banke i Grupe.

Izvješće neovisnog revizora dioničarima Raiffeisenbank Austria d.d. (nastavak)

Izvješće o reviziji financijskih izvještaja (nastavak)

Odgovornosti revizora za reviziju financijskih izvještaja

Naši su ciljevi steći razumno uvjerenje o tome jesu li financijski izvještaji, kao cjelina, bez značajno pogrešnog iskaza uslijed prijevare ili pogreške te izdati izvješće neovisnog revizora koje uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima uvijek otkriti postojanje značajno pogrešnih iskaza. Pogrešni iskazi mogu nastati uslijed prijevare ili pogreške, a smatraju se značajnim, ako se razumno može očekivati da bi, pojedinačno ili zbrojeni s drugim pogrešnim iskazima, utjecali na ekonomski odluke korisnika financijskih izvještaja, donesene na osnovi ovih financijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu sa zakonskim zahtjevima za računovodstvo banka u Republici Hrvatskoj, donosimo profesionalne prosudbe i održavamo profesionalni skepticizam tijekom revizije. Mi također:

- prepoznajemo i procjenjujemo rizike značajno pogrešnog iskaza financijskih izvještaja, zbog prijevare ili pogreške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao odgovor na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni kako bi osigurali osnovu za donošenje našeg mišljenja. Rizik neotkrivanja značajno pogrešnog iskaza nastalog uslijed prijevare, već je od rizika neotkrivanja onog nastalog uslijed pogreške, budući da prijevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorene, namjerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilazeњe internih kontrola.
- stječemo razumijevanje internih kontrol relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i u svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Banke i Grupe.
- ocjenjujemo primjerenošć korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava od strane Uprave.
- donosimo zaključak o primjerenošći korištenja prepostavke vremenske neograničenosti poslovanja od strane Uprave te, temeljeno na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s dogadajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Banke i Grupe da nastave s vremenski neograničenim poslovanjem. Ukoliko zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pozornost u našem izvješću neovisnog revizora na povezane objave u financijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modificiramo naše mišljenje. Naši zaključci temelje se na revizijskim dokazima pribavljenim do datuma izdavanja našeg izvješća neovisnog revizora. Međutim, budući dogadaji ili uvjeti mogu uzrokovati da Banka i Grupa ne budu u mogućnosti nastaviti s vremenski neograničenim poslovanjem.
- ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj financijskih izvještaja, uključujući i objave te razmatramo odražavaju li financijski izvještaji transakcije i dogadaje na kojima su zasnovani na način kako bi se postigla fer prezentacija.
- pribavljamo dovoljno prikladnih revizijskih dokaza u vezi financijskih informacija subjekata ili poslovnih aktivnosti unutar Grupe, kako bismo mogli izraziti mišljenje o financijskim izvještajima Grupe. Mi smo odgovorni za usmjeravanje, nadzor i provedbu grupne revizije. Jedini smo odgovorni za izražavanje našeg mišljenja.

Izvješće neovisnog revizora dioničarima Raiffeisenbank Austria d.d. (nastavak)

Izvješće o reviziji financijskih izvještaja (nastavak)

Odgovornosti revizora za reviziju financijskih izvještaja (nastavak)

Komuniciramo s onima koji su zaduženi za nadzor u vezi s, između ostalog, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i one u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama, koji su otkriveni tijekom naše revizije.

Među pitanjima o kojima se komunicira s onima koji su zaduženi za nadzor, određujemo ona koja su od najveće važnosti za reviziju financijskih izvještaja tekućeg razdoblja i stoga su ključna revizijska pitanja. Ta pitanja opisujemo u našem izvješću neovisnog revizora, osim ukoliko zakon ili propisi sprječavaju javno objavljivanje tih pitanja ili, kada odlučimo, u iznimno rijetkim okolnostima, da ta pitanje ne trebamo komunicirati u našem izvješću neovisnog revizora, s obzirom da se razumno može očekivati da bi negativne posljedice njihove objave nadmašile dobrobiti javnog interesa.

Izvješće o ostalim zakonskim i regulatornim obvezama

Odluke Hrvatske narodne banke o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja kreditnih institucija od 9. svibnja 2018. godine (NN 42/18), Uprava Banke izradila je obrasce („Obrasci”), koji sadrže alternativni prikaz konsolidiranog i odvojenog izvještaja o financijskom položaju na dan 31. prosinca 2018. godine, računa dobiti i gubitka, izvještaja o promjenama kapitala i rezervi i izvještaja o novčanom toku za tada završenu godinu, kao i uskluđu („Usklada”) Obrazaca s konsolidiranim i odvojenim financijskim izvještajima. Obrasci su prikazani na stranicama 178 do 181, a Usklada na stranicama 182 do 187. Uprava Banke odgovorna je za ove Obrasce i Uskladu. Financijske informacije u Obrascima izvedene su iz financijskih izvještaja Grupe prikazanih na stranicama 29 do 175 na koje smo izrazili mišljenje kao što je prethodno navedeno.

Imenovani smo revizorima od strane onih zaduženih za nadzor na dan 17. svibnja 2018. da obavimo reviziju financijskih izvještaja Društva i Grupe za godinu koja je završila 31. prosinca 2018. Ukupno neprekinuto razdoblje našeg angažmana iznosi 4 godine te se odnosi na razdoblja od 1. siječnja 2015. do 31. prosinca 2018. godine.

Potvrđujemo sljedeće:

- naše revizorsko mišljenje konzistentno je s dodatnim izvještajem prezentiranim Odboru za reviziju Banke na dan 15. travnja 2019.;
- nismo pružali nerevizionske pa samim tim niti nedozvoljene nerevizionske usluge na koje se odnosi članak 44. Zakona o reviziji. Također, zadržali smo neovisnost od subjekta revizije tijekom provedbe revizije.

KPMG Croatia d.o.o. za reviziju

Hrvatski ovlašteni revizori

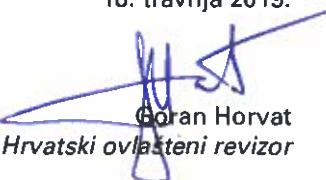
Eurotower

Ivana Lučića 2a

10000 Zagreb

Hrvatska

M G Croatia
d.o.o. za reviziju
Eurotower, 17. kat
Ivana Lučića 2a, 10000 Zagreb

18. travnja 2019.

Goran Horvat
Direktor, Hrvatski ovlašteni revizor

Konsolidirani izvještaj o finansijskom položaju

Na dan 31. prosinca

Imovina	Bilješke	Grupa 2018. Milijuni kn	Grupa 2017. Milijuni kn
Novac i računi kod banaka	8	5.306	4.708
Obvezna pričuva kod Hrvatske narodne banke	9	1.909	1.739
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	10	1.533	951
Plasmani i zajmovi drugim bankama	11	1.532	894
Zajmovi komitentima	12	17.463	17.745
Ulagačke vrijednosnice	13	5.830	6.216
Nekretnine, postrojenja, oprema i ulaganja u nekretnine	15	987	1.309
Nematerijalna imovina	16	256	239
Odgođena porezna imovina	17	99	86
Tekuća porezna imovina		22	-
Ostala imovina	18	228	291
Ukupno imovina		35.165	34.178

Računovodstvene politike i ostale bilješke na stranicama od 43 do 175 čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Konsolidirani izvještaj o finansijskom položaju (nastavak)

Na dan 31. prosinca

		Grupa 2018.	Grupa 2017.
	Bilješke	Milijuni kn	Milijuni kn
Obveze			
Financijske obveze po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	19	40	59
Depoziti banaka	20	589	1.056
Depoziti društava i ostalih sličnih subjekata	21	11.384	9.549
Depoziti stanovništva	22	14.849	14.231
Uzeti zajmovi	23	1.914	2.572
Rezervacije za obveze i troškove	24	185	173
Obveza za porez na dobit		-	70
Ostale obveze	25	876	951
Podređene obveze	26	822	832
Ukupno obveze		30.659	29.493
Kapital i rezerve			
Dionički kapital	36	3.621	3.621
Premija na emitirane dionice		12	12
Kapitalna rezerva		1	1
Zakonska rezerva		181	181
Rezerva fer vrijednosti		72	48
Zadržana dobit		619	822
Ukupno kapital i rezerve koji pripadaju dioničarima matičnog društva		4.506	4.685
Ukupno obveze, kapital i rezerve		35.165	34.178

Računovodstvene politike i ostale bilješke na stranicama od 43 do 175 čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Konsolidirani izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti

Za godinu koja je završila 31. prosinca

	Bilješke	Grupa 2018. Milijuni kn	Grupa 2017. Milijuni kn
Prihod od kamata izračunat primjenom efektivne kamatne stope	27	957	1.057
Ostali prihodi od kamata	27	81	82
Rashod od kamata	28	(165)	(226)
Neto prihod od kamata		873	913
Prihod od naknada i provizija	29	853	794
Rashod od naknada i provizija	30	(390)	(325)
Neto prihod od naknada i provizija		463	469
Neto dobit / (gubitak) od finansijskih instrumenata po fer vrijednosti	31	29	(56)
Neto dobit od trgovanja i tečajnih razlika od svođenja monetarne imovine i obveza	31	118	248
Ostali prihodi iz poslovanja	32	321	300
Prihodi od trgovanja i ostali prihodi		468	492
Prihod iz poslovanja		1.804	1.874
Troškovi iz poslovanja	33	(1.233)	(1.212)
Gubici od umanjenja vrijednosti	34	(221)	(386)
(Povećanje) / ukidanje rezerviranja za obvezu i troškove	24	(22)	14
Dobit prije oporezivanja		328	290
Porez na dobit	35	(45)	(102)
Dobit za godinu		283	188

Računovodstvene politike i ostale bilješke na stranicama od 43 do 175 čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Konsolidirani izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca

	Bilješke	Grupa 2018. Milijuni Kn	Grupa 2017. Milijuni kn
Dobit za godinu		283	188
Ostala sveobuhvatna dobit			
Stavke koje se ne reklassificiraju u račun dobiti i gubitka			
<i>Promjena u fer vrijednosti vlasničkih vrijednosnica po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit, neto od poreza i realiziranih iznosa</i>		2	-
Stavke koje su, ili bi mogle biti, reklassificirane u račun dobiti i gubitka			
<i>Promjena u fer vrijednosti dužničke finansijske imovine po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit, neto od poreza i realiziranih iznosa</i>		(17)	-
<i>Promjena fer vrijednosti finansijske imovine raspoložive za prodaju, neto od realiziranih iznosa</i>		-	(10)
Ostali sveobuhvatni gubitak tekuće godine umanjen za porez		(15)	(10)
Ukupno sveobuhvatna dobit tekuće godine		268	178
Dobit za godinu			
Namijenjena:			
- Dioničarima matičnog društva		283	188
Zarada u kn po dionici namijenjena dioničarima matičnog društva u kn		40	77,99
			51,80

Računovodstvene politike i ostale bilješke na stranicama od 43 do 175 čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Konsolidirani izvještaj o promjenama kapitala i rezervi

Za godinu koja je završila 31. prosinca

	Dionički kapital	Premija na emitirane dionice	Kapitalna rezerva	Zakonska rezerva	Rezerva fer vrijednosti	Zadržana dobit	Ukupno namijenjen o dioničarima matičnog društva	Nekontro-lirajući interes	Ukupno
	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn
Na dan 1. siječnja 2017.	3.621	12	1	181	58	1.017	4.890	-	4.890
Ostala sveobuhvatna dobit	-	-	-	-	(10)	-	(10)	-	(10)
Ostala kretanja	-	-	-	-	-	2	2	-	2
Dobit za godinu	-	-	-	-	-	188	188	-	188
Plaćena dividenda	-	-	-	-	-	(385)	(385)	-	(385)
Na dan 31. prosinca 2017.	3.621	12	1	181	48	822	4.685	-	4.685
Efekt primjene Odluke o klasifikaciji 1. siječnja 2018.	-	-	-	-	39	(90)	(51)	-	(51)
Na dan 1. siječnja 2018.	3.621	12	1	181	87	732	4.634	-	4.634
Ostala sveobuhvatna dobit	-	-	-	-	(15)	-	(15)	-	(15)
Dobit za godinu	-	-	-	-	-	283	283	-	283
Plaćena dividenda	-	-	-	-	-	(396)	(396)	-	(396)
Na dan 31. prosinca 2018.	3.621	12	1	181	72	619	4.506	-	4.506

Računovodstvene politike i ostale bilješke na stranicama od 43 do 175 čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Konsolidirani izvještaj o novčanim tokovima

Za godinu koja je završila 31. prosinca

	Bilješke	Grupa 2018. Milijuni kn	Grupa 2017. Milijuni kn
Novčani tokovi iz poslovnih aktivnosti			
Dobit prije oporezivanja		328	290
<i>Usklađenja za:</i>			
- Amortizacija	33	134	147
- Tečajne razlike od svođenja monetarne imovine i obveza	31	6	(141)
- Realizirani dobici od finansijske imovine po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	31	(7)	(25)
- Gubitak od umanjenja vrijednosti (isključujući novac i novčane ekvivalente) i rezerviranja za obvezu i troškove	24,34	239	369
- Dobit od prodaje imovine u operativnom najmu	32	(13)	-
- Neto prihod od kamata	27,28	(873)	(913)
<i>Promjene u poslovnoj imovini i obvezama</i>			
Neto (povećanje) / smanjenje finansijske imovine po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak		(573)	1.526
Neto smanjenje plasmana bankama, s originalnim rokom dospijeća dužim od tri mjeseca		68	21
Neto povećanje obvezne pričuve kod Hrvatske narodne banke		(167)	(62)
Neto (povećanje) / smanjenje zajmova komitentima		(100)	471
Neto smanjenje / (povećanje) ostale imovine		56	(1)
Neto smanjenje finansijskih obveza po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak		(19)	(44)
Neto (smanjenje) / povećanje depozita banaka		(467)	627
Neto povećanje / (smanjenje) depozita trgovачkih društava i ostalih sličnih subjekata		1.856	(276)
Neto povećanje depozita stanovništva		691	248
Neto (smanjenje) / povećanje ostalih obveza		(76)	176
Naplaćena kamata (osim ulagačkih vrijednosnica)		999	1.062
Plaćena kamata		(204)	(219)
Neto novac ostvaren u poslovnim aktivnostima prije poreza		1.878	3.256
Plaćeni porez na dobit		(145)	(28)
Neto novac iz poslovnih aktivnosti		1.733	3.228

Konsolidirani izvještaj o novčanim tokovima (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca	Bilješke	Grupa 2018. Milijuni kn	Grupa 2017. Milijuni kn
Novčani tokovi iz ulagačkih aktivnosti			
Primici od kamata od ulagačkih vrijednosnica		66	165
Neto primici od prodaje / (izdaci) za kupnju ulagačkih vrijednosnica		344	(934)
Kupnja nekretnina, postrojenja, opreme i nematerijalne imovine		(151)	(161)
Primici od prodaje nekretnina, postrojenja, opreme i nematerijalne imovine		335	41
Neto novac iz ulagačkih aktivnosti		594	(889)
Novčani tokovi iz financijskih aktivnosti			
Povećanje uzetih zajmova	23	8.680	3.457
Otplata uzetih zajmova	23	(9.305)	(4.846)
Plaćena dividenda	38	(396)	(385)
Neto novac iz financijskih aktivnosti		(1.021)	(1.774)
Učinak promjene tečaja na novac i novčane ekvivalente		3	(4)
Neto povećanje novca i novčanih ekvivalenta		1.309	561
Novac i novčani ekvivalenti na početku godine		5.529	4.968
Novac i novčani ekvivalenti na kraju godine	41	6.838	5.529

Računovodstvene politike i ostale bilješke na stranicama od 43 do 175 čine sastavni dio ovih financijskih izvještaja.

Odvjeni izvještaj o finansijskom položaju

Na dan 31. prosinca

Imovina	Bilješke	Banka 2018. Milijuni kn	Banka 2017. Milijuni kn
Novac i računi kod banaka	8	5.298	4.707
Obvezna pričuva kod Hrvatske narodne banke	9	1.909	1.739
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	10	1.019	573
Plasmani i zajmovi drugim bankama	11	1.543	905
Zajmovi komitentima	12	16.099	16.453
Ulagačke vrijednosnice	13	5.309	5.617
Ulaganja u ovisna društva	14	423	395
Nekretnine, postrojenja, oprema i ulaganja u nekretnine	15	507	492
Nematerijalna imovina	16	221	204
Odgođena porezna imovina	17	95	84
Tekuća porezna imovina		29	-
Ostala imovina	18	177	210
Ukupno imovina		32.629	31.379

Računovodstvene politike i ostale bilješke na stranicama od 43 do 175 čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Odvjeni izvještaj o finansijskom položaju (nastavak)

Na dan 31. prosinca

Obveze	Bilješke	Banka	Banka
		2018.	2017.
		Milijuni kn	Milijuni kn
Financijske obveze po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	19	40	61
Depoziti banaka	20	673	1.093
Depoziti društava i ostalih sličnih subjekata	21	11.597	9.817
Depoziti stanovništva	22	13.783	13.203
Uzeti zajmovi	23	1.004	1.237
Rezervacije za obveze i troškove	24	169	162
Obveza za porez na dobit		-	79
Ostale obveze	25	315	437
Podređene obveze	26	822	832
Ukupno obveze		28.403	26.921
Kapital i rezerve			
Dionički kapital	36	3.621	3.621
Premija na emitirane dionice		12	12
Kapitalna rezerva		1	1
Zakonska rezerva		173	173
Rezerva fer vrijednosti		64	33
Zadržana dobit		355	618
Ukupno kapital i rezerve		4.226	4.458
Ukupno obveze, kapital i rezerve		32.629	31.379

Računovodstvene politike i ostale bilješke na stranicama od 43 do 175 čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Odvjeni izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti

Za godinu koja je završila 31. prosinca

	Bilješke	Banka 2018. Milijuni kn	Banka 2017. Milijuni kn
Prihod od kamata izračunat primjenom efektivne kamatne stope	27	869	961
Ostali prihodi od kamata	27	65	65
Rashod od kamata	28	(124)	(170)
Neto prihod od kamata		810	856
Prihod od naknada i provizija	29	685	629
Rashod od naknada i provizija	30	(386)	(320)
Neto prihod od naknada i provizija		299	309
Neto dobit / (gubitak) od finansijskih instrumenata po fer vrijednosti	31	37	(75)
Neto dobit od trgovanja i tečajnih razlika po svođenju monetarne imovine i obveza	31	110	248
Ostali prihodi iz poslovanja	32	97	101
Prihodi od trgovanja i ostali prihodi		244	274
Prihod iz poslovanja		1.353	1.439
Troškovi iz poslovanja	33	(884)	(1.105)
(Gubici)/ukidanje gubitaka od umanjenja vrijednosti	34	(213)	127
(Rezerviranja)/ukidanje rezerviranja za obveze i troškove	24	(17)	14
Dobit prije oporezivanja		239	475
Porez na dobit	35	(20)	(79)
Dobit za godinu		219	396

Računovodstvene politike i ostale bilješke na stranicama od 43 do 175 čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Odvoden izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca

	Bilješke	Banka 2018. Milijuni kn	Banka 2017. Milijuni kn
Dobit za godinu		219	396
Ostala sveobuhvatna dobit			
Stavke koje se ne reklassificiraju u račun dobiti i gubitka			
<i>Promjena u fer vrijednosti vlasničkih vrijednosnica po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit, neto od poreza i realiziranih iznosa</i>		2	-
Stavke koje su, ili bi mogle biti, reklassificirane u račun dobiti i gubitka			
<i>Promjena u fer vrijednosti dužničke finansijske imovine po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit, neto od poreza i realiziranih iznosa</i>		(15)	-
<i>Promjena fer vrijednosti finansijske imovine raspoložive za prodaju, neto od realiziranih iznosa</i>		-	(3)
Ostali sveobuhvatni gubitak tekuće godine umanjen za porez		(13)	(3)
Ukupna sveobuhvatna dobit tekuće godine		206	393
Zarada po dionici namijenjena dioničarima matičnog društva u kn	40	60,34	109,24

Računovodstvene politike i ostale bilješke na stranicama od 43 do 175 čine sastavni dio ovih finansijskih izještaja.

Odvojeni izvještaj o promjenama kapitala i rezervi

Za godinu koja je završila 31.prosinca

	Dionički kapital	Premija na emitirane dionice	Kapitalna rezerva	Zakonska rezerva	Rezerva fer vrijednosti	Zadržana dobit	Ukupno
	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn
Na dan 1. siječnja 2017.	3.621	12	1	173	36	607	4.450
Ostali sveobuhvatni gubitak	-	-	-	-	(3)	-	(3)
Dobit za godinu	-	-	-	-	-	396	396
Plaćena dividenda	-	-	-	-	-	(385)	(385)
Na dan 31. prosinca 2017.	3.621	12	1	173	33	618	4.458
Efekt primjene Odluke o klasifikaciji 1 siječnja 2018.	-	-	-	-	44	(86)	(42)
Na dan 1. siječnja 2018.	3.621	12	1	173	77	532	4.416
Ostali sveobuhvatni gubitak	-	-	-	-	(13)	-	(13)
Dobit za godinu	-	-	-	-	-	219	219
Plaćena dividenda	-	-	-	-	-	(396)	(396)
Na dan 31. prosinca 2018.	3.621	12	1	173	64	355	4.226

Računovodstvene politike i ostale bilješke na stranicama od 43 do 175 čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Odvjeni izvještaj o novčanim tokovima

Za godinu koja je završila 31. prosinca

	Bilješke	Banka 2018. Milijuni kn	Banka 2017. Milijuni kn
Novčani tokovi iz poslovnih aktivnosti			
Dobit prije oporezivanja		239	475
<i>Usklađenja za :</i>			
- Amortizacija	33	81	74
- Tečajne razlike od svođenja monetarne imovine i obveze	31	14	(139)
- Gubitak / (ukidanje gubitka) od umanjenja vrijednosti (isključujući novac i novčane ekvivalente) i rezerviranja za obveze i troškove	24,34	227	(144)
- Realizirani dobici od finansijske imovine po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	31	(7)	(14)
- vrijednosno usklađenje ulaganja u ovisna društva		39	268
- Neto prihod od kamata	27,28	(810)	(856)
- Dividenda od ulaganja u ovisna društva	32	(79)	(72)
<i>Promjene u poslovnoj imovini i obvezama</i>			
Neto (povećanje) / smanjenje finansijske imovine po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak		(432)	1.546
Neto smanjenje plasmana bankama, s originalnim rokom dospijeća dužim od tri mjeseca		44	65
Neto povećanje obvezne pričuve kod Hrvatske narodne banke		(167)	(62)
Neto povećanje zajmova komitentima		(10)	(114)
Neto smanjenje / (povećanje) ostale imovine		25	(48)
Neto smanjenje finansijskih obveza po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak		(21)	(42)
Neto (smanjenje) / povećanje depozita banaka		(420)	586
Neto povećanje/(smanjenje) depozita društava i ostalih sličnih subjekata		1.801	(208)
Neto povećanje depozita stanovništva		642	276
Neto (smanjenje) / povećanje ostalih obveza		(123)	146
Naplaćena kamata (osim finansijske imovine po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit)		911	951
Plaćena kamata		(137)	(167)
Neto novac ostvaren u poslovnim aktivnostima prije oporezivanja		1.817	2.521

Odvjeni izvještaj o novčanim tokovima (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca

	Bilješke	Milijuni kn	Banka 2018.	Banka 2017. Milijuni kn
Plaćeni porez na dobit		(135)		-
Neto novac iz poslovnih aktivnosti		1.682	2.521	
Novčani tokovi iz ulagačkih aktivnosti				
Primici od kamata od ulagačkih vrijednosnica		41	138	
Dokapitalizacija ovisnog društva		(67)	(255)	
Neto primici / (izdaci) od prodaje / (kupnje) ulagačkih vrijednosnica		268	(922)	
Primljena dividenda od ovisnih društava		32	79	72
Kupnja nekretnina, postrojenja, opreme i nematerijalne imovine		(113)	(86)	
Neto novac iz ulagačkih aktivnosti		208	(1.053)	
Novčani tokovi iz finansijskih aktivnosti				
Povećanje uzetih zajmova		23	8.217	2.682
Otplata uzetih zajmova		23	(8.437)	(3.198)
Plaćena dividenda			(396)	(385)
Neto novac iz finansijskih aktivnosti		(616)	(901)	
Učinak promjene tečaja na novac i novčane ekvivalente		3	(3)	
Neto povećanje novca i novčanih ekvivalenta		1.277	564	
Novac i novčani ekvivalenti na početku godine		5.528	4.964	
Novac i novčani ekvivalenti na kraju godine		41	6.805	5.528

Računovodstvene politike i ostale bilješke na stranicama od 43 do 175 čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Bilješke uz finansijske izvještaje

1. Opći podaci

Raiffeisenbank Austria d.d. ("Banka" ili "Matično društvo") je dioničko društvo osnovano i sa sjedištem u Republici Hrvatskoj. Banka je matično društvo Grupe Raiffeisenbank Austria ("Grupa"). Ovi finansijski izvještaji su finansijski izvještaji Banke i Grupe, kao što je definirano Međunarodnim računovodstvenim standardom 27 „Odvojeni finansijski izvještaji“ i Međunarodnim standardom finansijskog izvještavanja 10 „Konsolidirani finansijski izvještaji“.

Grupa se sastoji od sljedećih društava (bilješka 14):

Raiffeisenbank Austria d.d.
Raiffeisen stambena štedionica d.d.
Raiffeisen Leasing d.o.o.
Raiffeisen društvo za upravljanje obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima d.d.
Raiffeisen Consulting d.o.o.
Raiffeisen mirovinsko osiguravajuće društvo d.d.
Raiffeisen Factoring d.o.o.
Raiffeisen Invest d.o.o.
Raiffeisen Bonus d.o.o.

Ovi finansijski izvještaji odobreni su od strane Uprave 18.travnja 2019. godine za podnošenje Nadzornom odboru.

Glavne računovodstvene politike primijenjene u pripremi ovih finansijskih izvještaja sažete su u nastavku. Tamo gdje se računovodstvene politike podudaraju s računovodstvenim načelima Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja usvojenih u EU, u opisu računovodstvenih politika Grupe može se pozivati na pojedine Standarde; ukoliko nije drugačije navedeno, riječ je o Standardima koji su bili u primjeni na dan 31. prosinca 2018. godine.

2. Osnova za pripremu

a) Izjava o usklađenosti

Finansijski izvještaji sastavljeni su sukladno sa zakonskim zahtjevima za računovodstvo kreditnih institucija u Republici Hrvatskoj. Poslovanje Banke podliježe Zakonu o kreditnim institucijama, prema kojem finansijsko izvještavanje Banke određuje Hrvatska narodna banka ("HNB") koja je središnja nadzorna institucija bankarskog sustava u Hrvatskoj. Ovi finansijski izvještaji pripremljeni su u skladu s navedenim bankarskim propisima. Rezervacije za kreditne gubitke za 2018. godinu obračunate su sukladno Odluci o klasifikaciji izloženosti u rizične skupine i načinu utvrđivanja kreditnih gubitaka, bez prepravljanja usporednih podataka, koja je stupila na snagu 1. siječnja 2018. godine.

Grupa je u 2018. djelomično primijenila MSFI 9 Finansijski instrumenti, s tim da su rezervacije za kreditne gubitke za 2018. godinu obračunate su sukladno HNB-ovoj Odluci o klasifikaciji izloženosti u rizične skupine i načinu utvrđivanja kreditnih gubitaka, koja je stupila na snagu 1. siječnja 2018. godine, a koja je djelomično usvojila zahtjeve MSFI 9 Finansijski instrumenti, bez prepravljanja usporednih podataka. Izračunate dodatne rezervacije po osnovi prve primjene Odluke, iskazane su kroz smanjenje stanja zadržane dobiti Banke i Grupe na 1. siječnja 2018. u Izještu o promjenama u kapitalu i rezervama. Napominjemo da je prethodna HNB regulativa, kao što je bilo objavljeno u finansijskim izvještajima za 2017., također odstupala od zahtjeva MRS-a 39 Finansijski instrumenti: priznavanje i mjerjenje, vezano za način određivanja umanjenja vrijednosti.

Glavne razlike između računovodstvenih propisa HNB-a (odnosno prvenstveno od zahtjeva Odluke o klasifikaciji izloženosti u rizične skupine i načinu utvrđivanja kreditnih gubitaka) te zahtjeva za priznavanjem i mjerjenjem po Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja usvojenim u EU su sljedeće:

- HNB zahtjeva od kreditnih institucija priznavanje gubitaka od umanjenja vrijednosti, u računu dobiti i gubitka, po izloženostima klasificiranim u rizične podskupine A-1 i A-2 koji ne mogu iznositi manje od 0,8% iznosa bruto knjigovodstvene vrijednosti izloženosti u tim rizičnim podskupinama, osim na finansijsku imovinu koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit. Umanjenja vrijednosti po bilančnim izloženostima klasificiranim u rizične podskupine A-1 i A-2, koje se vode po amortiziranim trošku u iznosu od 321 milijun kuna odnosno 336 milijuna kuna evidentirane su u izještaju o finansijskom položaju Banke i Grupe (72 milijuna kuna i 72 milijuna kuna po vanbilančnim izloženostima Banke i Grupe) u skladu sa zahtjevima HNB-a. Pripadajući iznos dobiti u dobiti i gubitku Banke i Grupe iznosio je 30 milijuna kuna odnosno 30 milijuna kuna po bilančnim izloženostima i gubitku u dobiti i gubitku od 5 milijuna kuna odnosno 5 milijuna kuna po izvanbilančnim izloženostima.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

2. Osnova za pripremu (nastavak)

a) Izjava o usklađenosti (nastavak)

- HNB propisuje minimalne iznose umanjenja vrijednosti za određene izloženosti za koje je pojedinačno identificirano umanjenje vrijednosti, neovisno o neto sadašnjoj vrijednosti očekivanih budućih novčanih tokova, tako da na taj način izračunata umanjenja vrijednosti mogu biti drugačija od umanjenja vrijednosti izračunatih sukladno zahtjevima MSFI-a.
- Nadalje, HNB propisuje i minimalne faktore umanjenja i minimalni rok realizacije instrumenata osiguranja za izloženosti koje su identificirane kao neprihodujuće, a kod kojih se naplata očekuje iz adekvatnih instrumenta osiguranja, što može dovesti do različitog izračuna rezervacija.
- Grupa priznaje rezerviranja za sudske sporove uključivanjem vjerovatnosti nastanka gubitka u mjerjenje rezerviranja (npr. ako je vjerovatnost gubitka 10%, rezerviranje će biti izračunato kao 10% od potencijalnog gubitka), što je u suprotnosti s MSFI-jevima koji zahtijevaju priznavanje punog iznosa potencijalnog gubitka, kada je vjerovatno da će sudski spor biti izgubljen.

b) Osnove mjerena

Finansijski izvještaji pripremljeni su na osnovi fer vrijednosti za derivativne finansijske instrumente, finansijsku imovinu i obveze namijenjene trgovaju, ostalu finansijsku imovinu i obveze po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak te finansijsku imovinu po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit. Ostala finansijska imovina i obveze te nefinansijska imovina i obveze iskazani su po amortiziranom ili povjesnom trošku.

c) Osnova konsolidacije

Poslovna spajanja

Grupa priznaje poslovna spajanja koristeći metodu stjecanja kada je kontrola stvarno prenesena na Grupu. Naknada za stjecanje u pravilu se mjeri po fer vrijednosti, kao i stečena neto imovina koju je moguće posebno prepoznati. Goodwill koji nastaje kod stjecanja se jednom godišnje provjerava radi umanjenja vrijednosti. Negativni goodwill koji nastaje u slučaju povoljne kupnje se priznaje odmah u računu dobiti i gubitka. Transakcijski se troškovi priznaju u trenutku nastanka u računu dobiti i gubitka, osim kada se odnose na izdavanje dužničkih ili vlasničkih vrijednosnih papira. Prenesena naknada ne uključuje iznose vezane uz podmirenje odnosa koji su postojali prije datuma stjecanja. Takvi iznosi u pravilu se priznaju u računu dobiti i gubitka.

Svaka potencijalna naknada mjeri se po fer vrijednosti na datum stjecanja. Ako je obveza plaćanja potencijalne naknade, koja zadovoljava definiciju finansijskog instrumenta, klasificirana kao vlasnički instrument, onda se ne mjeri ponovno i namira se priznaje u kapitalu i rezervama. U protivnom, naknadne promjene fer vrijednosti potencijalne naknade priznaju se u računu dobiti i gubitka. Ukoliko je potrebno zamijeniti nagrade vezane uz plaćanja povezana s vlasničkim instrumentima (zamjenske nagrade) za nagrade zaposlenika stjecatelja (stjecateljeve nagrade) tada je cijeli ili samo dio iznosa stjecateljeve zamjenske nagrade uključen u određivanje prenesene naknade vezane za poslovno spajanje. Ova odluka se temelji na usporedbi tržišnog mjerena zamjenske nagrade i tržišnog mjerena stjecateljeve nagrade do mjere do koje se zamjenske nagrade odnose na usluge prije poslovnog spajanja.

Poslovne kombinacije koje uključuju subjekte pod zajedničkom kontrolom priznaju se po knjigovodstvenim vrijednostima, a razlike se priznaju direktno u kapitalu i rezervama, kao što je objašnjeno u odlomku Stjecanje subjekata pod zajedničkom kontrolom.

Ovisna društva

Ovisna društva su sva društva pod kontrolom Grupe. Grupa ima kontrolu nad društvom kada ima pravo na povrate od ulaganja u društvo i mogućnost djelovanja na te povrate kroz utjecaj koji ima nad društvom. Finansijski izvještaji svih ovisnih društava se uključuju u konsolidirane finansijske izvještaje od datuma kada je kontrola prenesena na Banku i isključuju od datuma prestanka kontrole.

U odvojenim finansijskim izvještajima Banke, ulaganja u ovisna društva se prikazuju po trošku stjecanja umanjenom za eventualne gubitke od umanjenja vrijednosti.

Pridružena društva

Pridružena društva su sva društva nad kojima Grupa ima značajan utjecaj, ali nema kontrolu. Ulaganja u pridružena društva početno se priznaju po trošku stjecanja, a naknadno u konsolidiranim finansijskim izvještajima vrednuju primjenom metode udjela. Ulaganja Grupe u pridružena društva uključuju i goodwill (umanjen za akumulirani gubitak od umanjenja vrijednosti) utvrđen prilikom stjecanja. U odvojenim finansijskim izvještajima Banke, ulaganja u pridružena društva vrednuju se po trošku stjecanja smanjenom za eventualna umanjenja vrijednosti.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

2. Osnova za pripremu (nastavak)

c) Osnova konsolidacije (nastavak)

Udio Grupe u dobicima ili gubicima njezinih pridruženih društava nakon stjecanja priznaje se u računu dobiti i gubitka, a njezin udio u promjenama u rezervama nakon stjecanja priznaje se u rezervama. Knjigovodstvena vrijednost ulaganja korigira se za ukupna kretanja nakon stjecanja. Kada je udio Grupe u gubicima pridruženog društva jednak ili veći od njezinog udjela u pridruženom društvu, uključujući bilo koja druga neosigurana potraživanja, Grupa prestaje priznavati daljnje gubitke, osim ukoliko ima daljnje obveze prema pridruženom društvu ili je izvršila plaćanja u korist pridruženog društva.

Dividenda primljena od pridruženih društava priznaje se kao smanjenje ulaganja u pridružena društva u konsolidiranom izvještaju o finansijskom položaju Grupe te kao prihod od dividendi u nekonsolidiranom računu dobiti i gubitka Banke.

Nerealizirani dobici iz transakcija između Grupe i njezinih pridruženih društava eliminiraju se do visine udjela Grupe u pridruženom društvu. Nerealizirani gubici također se eliminiraju, osim ako transakcija pruža dokaz o umanjenju vrijednosti prenesene imovine. Računovodstvene politike pridruženih društava mijenjaju se prema potrebi kako bi se osigurala usklađenost s politikama Grupe.

Nekontrolirajući interesi

Nekontrolirajući interesi temelje se na proporcionalnom iznosu neto imovine ovisnog društva na dan stjecanja. Promjene udjela Grupe u ovisnom društvu koje ne rezultiraju gubitkom kontrole obračunavaju se kao transakcije unutar kapitala i rezervi.

Nekontrolirajući interesi u ovisnim društvima uključeni su u ukupan kapital Grupe.

Gubitak kontrole

U trenutku gubitka kontrole Grupa prestaje priznavati imovinu i obveze ovisnog društva, udjele manjinskih dioničara i ostale elemente kapitala i rezervi koji se odnose na ovisno društvo. Eventualni višak ili manjak koji proizlazi iz prestanka kontrole priznaje se kroz dobit ili gubitak. Ako Grupa zadržava udio u bivšem ovisnom društvu, taj se udio iskazuje po fer vrijednosti na dan prestanka kontrole.

Transakcije eliminirane u konsolidaciji

Stanja i transakcije unutar Grupe kao i svi nerealizirani prihodi i troškovi proizašli iz međukompanijskih transakcija, se eliminiraju. Nerealizirani dobici od transakcija s osnove ulaganje u pridružena društva su eliminirani iz ulaganja u visini udjela Grupe u pridruženom društvu. Nerealizirani gubici se eliminiraju na identičan način kao i nerealizirani dobici, ali samo u mjeri u kojoj ne postoji dokaz o umanjenju vrijednosti.

Stjecanje subjekata pod zajedničkom kontrolom

Poslovna spajanja proizašla iz prijenosa udjela u subjektima koji su pod kontrolom dioničara koji kontrolira Grupu priznaju se po knjigovodstvenim vrijednostima od trenutka spajanja. Stečena imovina i obveze priznaju se po knjigovodstvenoj vrijednosti prethodno priznatoj u finansijskim izvještajima stečenog društva. Dijelovi kapitala stečenih društava dodaju se odgovarajućim pozicijama kapitala i rezervi osim izdanog kapitala. Razlika nastala kod stjecanja priznaje se u zadržanoj dobiti. Grupa ne prepravlja usporedne podatke kao da je članica RBI Grupe oduvijek bila članica Grupe, nego se stjecanje prikazuje od datuma stjecanja.

d) Funkcionalna valuta i valuta objavljivanja

Ovi finansijski izvještaji prezentirani su u kunama (kn) koja je funkcionalna valuta. Iznosi su zaokruženi na najблиži milijun (osim ako nije navedeno drugačije).

Službeni tečaj na dan 31. prosinca 2018. godine bio je 7,417575 kn za 1 euro (2017.: 7,513648 kn); 6,469192 kn za 1 američki dolar (2017.: 6,269733 kn) i 6,588129 za 1 švicarski franak (2017.: 6,431816 kn).

e) Korištenje prosudbi i procjena

Sastavljanje finansijskih izvještaja zahtijeva od Uprave donošenje prosudbi, procjena i pretpostavki koje utječu na primjenu politika i iskazane iznose imovine i obveza te objavu potencijalnih obveza na datum izvještavanja, kao i na iznose prihoda i rashoda za razdoblje. Procjene i povezane pretpostavke se temelje na povjesnom iskustvu i različitim drugim čimbenicima za koje se vjeruje da su realni u postojećim okolnostima, te informacijama dostupnim na datum pripreme finansijskih izvještaja, rezultat čega čini osnovu za prosuđivanje knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza koja nije direktno vidljiva iz drugih izvora. Stvarni se rezultati mogu razlikovati od ovih procjena. Procjene i temeljne pretpostavke redovito se pregledavaju. Izmjene računovodstvenih procjena priznaju se u razdoblju u kojem su nastale ako utječu isključivo na to razdoblje, odnosno u razdoblju u kojem su nastale i budućim razdobljima ako utječu na sadašnje i buduće razdoblje. Prosudbe rukovodstva kod primjene odgovarajućih standarda koji imaju značajan učinak na finansijske izvještaje i procjene sa rizikom značajnog usklađenja u narednoj godini, opisane su u bilješci 5. Osim kako je navedeno u bilješci 3, računovodstvene politike su dosljedno primijenjene na sva razdoblja prikazana u ovim finansijskim izvještajima.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

2. Osnova za pripremu (nastavak)

f) Stanje na globalnim finansijskim tržištima i utjecaj na Hrvatsku

Kretanja na vanjskim finansijskim tržištima imaju značajan utjecaj na uvjete poslovanja kreditnih institucija u Hrvatskoj. Zbog visoke stope euroiziranosti finansijskog sustava najveći utjecaj na lokalno finansijsko tržište imaju kretanja u euro području. Monetarnu politiku u euro području vodi Europska središnja banka (ESB). Politika ESB-a usmjerena je na ostvarivanje ciljane razine rasta cijena od 2% godišnje. U razdoblju sniženih inflacijskih pritisaka ESB provodi ekspanzivne mjere monetarne politike, i to konvencionalne i nekonvencionalne.

U 2018. godini ESB je nastavio provoditi nekonvencionalne mjere kroz program otkupa obveznica na sekundarnim finansijskim tržištima. No, smanjivao je intenzitet programa, te je u siječnju 2018. snizio ciljanu razinu otkupa sa 60 na 30 milijardi eura. U listopadu 2018. mjesecni program otkupa ponovno je snižen na 15 milijardi eura te je u skladu s najavama ESB-a u prosincu završen. Iako u 2019. ESB više ne provodi program otkupa obveznica, utjecaj nekonvencionalnih mera na finansijska tržišta time ne prestaju. ESB će održavati ukupan iznos otkupljenih obveznica u svom portfelju u dužem razdoblju nakon završetka programa otkupa. Znači da ESB po dospijeću obveznica u svom portfelju ponovno izlazi na tržište radi kupovine zamjenskih obveznica. Pritom se utjecaj na finansijsko tržište ostvaruje preko ciljane ročnosti zamjenskih obveznica.

ESB je nastavio provoditi i konvencionalne mjere monetarne politike s ekspanzivnim obilježjima. Temeljna kamatna stopa ESB-a u 2018. iznosila je 0%, dok je kamatna stopa na depozite koje banke iz euro područja drže kod ESB-a ostala -0,4%. ESB je najavio da bi u drugoj polovini 2019. godine mogao povećati kamatnu stopu na depozite, no zbog jačanja recesijskih pritisaka u euro području krajem 2018. izgledna je odgoda promjena u politici ESB-a za 2020.

Posljedica ekspanzivne politike ECB-a je pad tržišnih kamatnih stopa. Tržišne kamatne stope u euro području bile su tijekom 2018. godine negativne, a negativni su bili i prinosi na obveznice prvorazrednih izdavatelja iz euro područja s kraćim rokom povrata, zaključno s 5-godišnjim obveznicama. Pozitivni prinosi ostvareni su tek na izdanjima s rokom povrata od 10 godina i dužim. Negativne tržišne kamatne stope u euro području smanjivale su prinose na finansijsku imovinu.

Krediti u euro području nisu mogli apsorbirati povećanu likvidnost na tržištu. Banke su mogle držati višak likvidnosti kod ESB-a uz negativan prinos od -0,4% ili kupovati obveznice prvorazrednih izdavatelja uz još niže prinose. Posljedično, banke i ostali investitori su povećale appetit za rizik pa su pojačano ulagali u dužnička izdanja višeg rizika, među koje se ubraja dug klijenata izvan euro područja pa tako i hrvatskih klijenata. Posljedično, rasla je ponuda kredita na hrvatskom tržištu gdje su se kamatni prinosi prvo snizili na oročenim depozitima a potom i na kreditima.

Hrvatsko finansijsko tržište obilježava rastući višak likvidnosti. Ponuda kamatnih prinosova na oročene depozite približila se prinosima na depozite po viđenju pa rastući broj klijenata ne obnavlja ugovore po dospijeću oročenja. Posljedično, u bankama rastu neoročeni kunski izvori financiranja. Time se usklađuje valutna struktura kredita s izvorima financiranja, ali se otvara jaz u ročnoj strukturi bilance banaka.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

2. Osnova za pripremu (nastavak)

g) Standardi, dodaci i tumačenja postojećih standarda koja nisu još na snazi i koji nisu bili primjenjeni u pripremi ovih finansijskih izvještaja

Brojni novi standardi i dodaci standardima su na snazi za godišnja razdoblja koja počinju nakon 1. siječnja 2018., i ranija primjena je dopuštena. Međutim, Grupa ih nije ranije usvojila prilikom pripreme ovih finansijskih izvještaja, osim za izmjene MSFI 9 koje se odnose na predujmove s negativnom nadoknadom, izdane u listopadu 2017.

Grupa smatra da ostali novi standardi i dodaci standardima neće imati značajan utjecaj na konsolidirane i odvojene finansijske izvještaje u razdoblju prve primjene.

MSFI 16 Najmovi

MSFI 16 zamjenjuje MRS 17 Najmovi i povezana tumačenja i u primjeni je od 1. siječnja 2019. Standard eliminira postojeći model dvojnog računovodstva za najmoprimece i umjesto toga zahtjeva od poslovnih subjekata da prikazuju većinu najmova u bilanci po jedinstvenom modelu, čime se eliminira razlika između operativnih i finansijskih najmova.

Prema MSFI-u 16, ugovor je, ili sadrži, najam ako prenosi pravo upravljanja nad korištenjem određene imovine u određenom vremenskom razdoblju u zamjenu za naknadu. Za takve ugovore novi model zahtjeva od najmoprimeca da prizna imovinu s pravom korištenja i obvezu za najam u izvještaju o finansijskom položaju. Imovina s pravom korištenja se amortizira dok se na obvezu obračunava kamata. To će rezultirati većim troškom najma priznatim u početnom periodu kod većine najmova, čak i kada je naknada koja se plaća nepromjenjiva.

Novi standard uvodi nekoliko ograničenih izuzeća za najmove koji uključuju:

- najmovi s rokom najma od 12 mjeseci, ili kraćim, bez opcije kupnje
- najmovi kod kojih predmetna imovina ima malu vrijednost

Računovodstveni model najmodavca ostaje u velikoj mjeri nepromijenjen i zadržava se razlika između operativnog i finansijskog najma.

Ranije je Grupa priznavala troškove operativnog najma ravnomjerno tijekom razdoblja najma i priznavala imovinu i obveze samo ukoliko je postojala vremenska razlika između stvarnih plaćanja i priznatih troškova. Umjesto toga, Grupa će uključiti dospjele obveze po osnovi najma u okviru obveza za najam.

Ne očekuje se utjecaj na finansijske najmove Grupe. Ne očekuje se utjecaj na ostale najmove u kojima je Grupa najmodavac.

Grupa će iskoristiti mogućnost zadržavanja definicije najma prilikom prelaska na novi standard. To znači da će primjeniti MSFI 16 na sve ugovore sklopljene prije 01. siječnja 2019. godine identificirane kao najmovi sukladno MRS-u 17 i IFRICu 4.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

3. Promjene računovodstvenih politika

Grupa je primijenila MSFI 15 Prihodi iz ugovora s kupcima i djelomično MSFI 9 Financijski instrumenti s danom 1. siječnja 2018. Niz ostalih novih standarda su također u primjeni od 1. siječnja 2018., no isti nemaju značajan efekt na finansijske izvještaje Grupe.

Rezervacije za kreditne gubitke za 2018. godinu obračunate su sukladno HNB-ovoj Odluci o klasifikaciji izloženosti u rizične skupine i načinu utvrđivanja kreditnih gubitaka, koja je stupila na snagu 1. siječnja 2018. godine, a koja je djelomično usvojila zahtjeve MSFI 9 Financijski instrumenti.

Grupa je za primjenu odabrala tranzicijsku metodu radi čega usporedne informacije u ovim finansijskim izvještajima nisu prepravljene. Izračunate dodatne rezervacije po osnovi prve primjene Odluke, iskazane su kroz smanjenje stanja zadržane dobiti Banke i Grupe na 1. siječnja 2018. u Izvješću o promjenama u kapitalu i rezervama i to uz dodatne objave predstavlja najznačajniji efekt prve primjene Odluke.

Primjena MSFI 15 zbog strukture usluga koje pruža Banka i Grupa nije utjecala na vrijeme i iznos priznavanja prihoda od naknada od klijenata i pripadajuće imovine i obveza priznatih u finansijskim izvještajima.

S obzirom na strukturu prihoda Banke i Grupe te na opseg objava u prošlogodišnjim finansijskim izvještajima, nisu identificirane dodatne objave vezane za prvu primjenu MSFI-a 15.

MSFI 9 Financijski instrumenti

MSFI 9 utvrđuje zahtjeve za priznavanje i mjerjenje finansijske imovine, finansijskih obveza i nekih ugovora za kupnju ili prodaju nefinansijskih stavki. Ovaj standard zamjenjuje MRS 39 Financijski instrumenti: Priznavanje i mjerjenje. Zahtjevi MSFI-ja 9 predstavljaju značajnu promjenu u odnosu na MRS 39. Novi standard donosi temeljne promjene u računovodstvu finansijske imovine i određenim aspektima računovodstva finansijskih obveza.

Kao što je dopušteno MSFI-jem 9, Grupa je odlučila nastaviti primjenjivati zahtjeve računovodstva zaštite od rizika iz MRS-a 39.

Kao rezultat usvajanja MSFI-ja 9, Grupa je usvojila izmjene i dopune MRS-a 1 Prezentiranje finansijskih izvještaja, koje zahtijevaju odvojeno prezentiranje u računu dobiti i gubitka i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti kamatnih prihoda izračunatih metodom efektivne kamatne stope.

Dodatno, Grupa je usvojila izmjene i dopune MSFI-ja 7 Financijski instrumenti: Objavljanja koji se primjenjuju na objave 2018. godine, ali nisu primjenjeni na usporedne informacije.

Ključne promjene računovodstvenih politika Grupe koje proizlaze iz usvajanja MSFI-a 9 odnosno prve primjene Odluke o klasifikaciji izloženosti u rizične skupine i načinu utvrđivanja kreditnih gubitaka (Odluka o klasifikaciji) sažete su u nastavku. Potpuni učinak usvajanja standarda prikazan je u bilješci 7.

Klasifikacija finansijske imovine i financijskih obveza

MSFI 9 sadrži tri glavne kategorije klasifikacije za finansijsku imovinu:

- koja se mjeri po amortiziranom trošku,
- po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (FVOCI) i
- po fer vrijednost kroz račun dobiti i gubitka (FVTPL).

MSFI 9 klasifikacija se općenito temelji na poslovnom modelu kojim se upravlja finansijskim sredstvom i njegovim ugovornim novčanim tokovima. Standard eliminira prethodne kategorije MRS-a 39: imovina koja se drži do dospjeća, zajmovi i potraživanja i imovina raspoloživa za prodaju.

Prema MSFI-u 9, derivativne komponente ugrađene u ugovore čija osnovna komponenta je finansijska imovina u opsegu standarda se ne razdvajaju. Umjesto toga, cijeli hibridni instrument se procjenjuje za klasifikaciju.

Objašnjenje o tome kako Grupa klasificira finansijsku imovinu u skladu s MSFI 9 nalazi se u bilješci 7.

MSFI 9 uglavnom zadržava postojeće zahtjeve iz MRS-a 39 što se tiče klasifikacije finansijskih obveza. Međutim, iako se prema MRS-u 39 sve promjene fer vrijednosti obveza koje su priznate u okviru opcije fer vrijednosti priznaju u računu dobiti i gubitka, u skladu s MSFI-em 9 promjene fer vrijednosti uglavnom se prikazuju kako slijedi:

- iznos promjene fer vrijednosti koji se može pripisati promjenama kreditnog rizika obveze prikazan je u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti; i
- preostali iznos promjene fer vrijednosti iskazuje se u računu dobiti i gubitka.

Objašnjenje o tome kako Grupa klasificira finansijske obveze u skladu s MSFI 9 nalazi se u bilješci 7.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

3. Promjene računovodstvenih politika (nastavak)

Umanjenje vrijednosti finansijske imovine

MSFI 9 zamjenjuje model „nastalih gubitaka“ iz MRS-a 39 s modelom „očekivanog kreditnog gubitka“. Novi model umanjenja vrijedi i za određene kreditne potencijalne obveze i ugovore o finansijskim jamstvima, ali ne i za vlasnička ulaganja.

Prema MSFI-ju 9, kreditni gubici priznaju se ranije nego u MRS-u 39. Za objašnjenje o tome kako Grupa primjenjuje zahtjeve Odluke o klasifikaciji, koja je djelomično usvojila zahtjeve za umanjenjem vrijednosti MSFI-a 9, vidi bilješku 7.

Prijelaz

Promjene računovodstvenih politika koje proizlaze iz usvajanja MSFI-ja 9, odnosno Odluke o klasifikaciji primijenjene su retroaktivno, osim kako je opisano u nastavku.

- Usپoredna razdoblja općenito nisu prepravljena. Razlike u knjigovodstvenim iznosima finansijske imovine i finansijskih obveza koje proizlaze iz usvajanja MSFI-ja 9, odnosno Odluke o klasifikaciji priznaju se u zadržanoj dobiti i rezervama na dan 1. siječnja 2018. godine. Stoga informacije za 2017. godinu ne odražavaju zahtjeve MSFI-a 9 i radi toga nisu usporedive s informacijama prikazanim za 2018. u skladu s MSFI 9.

Grupa je iskoristila izuzeće da ne prepravlja usporedna razdoblja, ali uzimajući u obzir da su izmjene i dopune MSFI-a 9 utjecale na izmjene MRS-a 1 čime je uveden zahtjev za iskazivanjem "prihoda od kamata izračunatih primjenom efektivne kamatne stope" kao zasebne stavke u računu dobiti i gubitka, Grupa je reklassificirala usporedne kamatne prihode od finansijskih najmova u 'ostale kamatne prihode' i promjenila opis stavke iz 'kamatnih prihoda' iskazanih u 2017. na 'kamatne prihode izračunate primjenom metode efektivne kamatne stope'.

- Sljedeće procjene izvršene su na temelju činjenica i okolnosti koje su postojale na datum prve primjene.
 - Određivanje poslovnog modela unutar kojeg se drži finansijska imovina.
 - Određivanje i opoziv prethodnih klasifikacija određene finansijske imovine i finansijskih obveza mjerena po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak.
 - Određivanje određenih ulaganja u vlasničke instrumente koji se ne drže radi trgovanja po fer vrijednosti u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti.
 - Za finansijske obveze označene po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak, utvrđivanje da li prezentiranje efekata promjene kreditnog rizika finansijske obveze u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti stvara ili povećava računovodstvenu neusklađenost u dobiti i gubitku.
 - Ako je dužnička vrijednosnica na dan prve primjene MSFI-a 9, odnosno Odluke o klasifikaciji imala nizak kreditni rizik, Grupa je prepostavila da se kreditni rizik na imovini nije značajno povećao od početnog priznavanja.

Za više informacija i pojedinosti o promjenama i implikacijama koje proizlaze iz usvajanja MSFI-ja 9, odnosno Odluke o klasifikaciji vidi bilješku 7.

MSFI 15 Prihodi od ugovora s kupcima

MSFI 15 uspostavlja sveobuhvatan okvir za utvrđivanje da li, koliko i kada se prihod priznaje i na snazi je od 1.siječnja 2018. Međutim, standard se ne primjenjuje na priznavanje prihoda koji proizlaze iz finansijskih instrumenata u okviru MSFI-a 9 ili u vezi s priznavanjem najmova u skladu s MRS-om 17 i zbog toga nije imao utjecaja na vrijeme ili iznos priznavanja prihoda od naknada i provizija po ugovorima s klijentima.

Naknade i provizije koje su sastavni dio efektivne kamatne stope, te su izravno povezane s odobravanjem zajma ili stvaranjem finansijskog instrumenta ne spadaju u djelokrug MSFI-a 15, bez obzira na to jesu li naplaćene unaprijed ili po dospijeću.

Naknade i provizije koje spadaju u područje primjene MSFI-ja 15 zbog svoje ekonomske prirode priznaju se u računu dobiti i gubitka na datum na koji je usluga pružena ili je odgođena i prznata na linearnoj osnovi. Zbog činjenice da prihod u okviru MSFI-ja 15 uključuje naknade za obavljanje usluga administriranja i upravljanja kreditima, koje su već priznate kao odgođeni prihodi od naknada prema MRS-u 18 i moraju se također razgraničiti prema MSFI-u 15, primjena MSFI 15 nema utjecaja na neto prihod od naknada i provizija.

S obzirom na strukturu prihoda Banke i Grupe te na opseg objava u prošlogodišnjim finansijskim izvještajima, nisu identificirane dodatne objave vezane za prvu primjenu MSFI-a 15.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

4. Značajne računovodstvene politike

Osim promjena u računovodstvenim politikama opisanih u bilješci 3, računovodstvene politike prikazane u nastavku primijenjene su konzistentno na sva razdoblja prikazana u ovim finansijskim izvještajima.

Prihodi i rashodi od kamata

Primjena nakon 1. siječnja 2018.

Prihodi i rashodi od kamata priznaju se u računu dobiti i gubitka primjenom metode efektivne kamatne stope. Efektivna kamatna stopa je stopa koja točno diskontira procijenjena buduća novčana plaćanja ili primitke kroz očekivani vijek trajanja finansijskog instrumenta na:

- bruto knjigovodstvene vrijednosti finansijske imovine; ili
- amortizirani trošak finansijske obveze,

Prilikom izračunavanja efektivne kamatne stope za finansijske instrumente, osim imovine koja je kupljena ili kreirana umanjene vrijednosti, Grupa procjenjuje buduće novčane tokove uzimajući u obzir sve ugovorne uvjete finansijskog instrumenta, ali ne i očekivani kreditni gubitak (ECL). Za finansijsku imovinu koja je kupljena ili kreirana umanjene vrijednosti, efektivna kamatna stopa uskladena za kreditni rizik izračunava se pomoću procijenjenih budućih novčanih tokova uključujući i očekivani kreditni gubitak.

Izračun efektivne kamatne stope uključuje transakcijske troškove te plaćene ili primljene naknade koje su sastavni dio efektivne kamatne stope. Transakcijski troškovi uključuju dodatne troškove koji se mogu izravno pripisati stjecanju ili izdavanju finansijske imovine ili finansijskih obveza.

Amortizirani trošak finansijske imovine ili finansijske obveze je iznos po kojem se finansijska imovina ili finansijska obveza mjeri pri početnom priznavanju umanjen za otplate glavnice, plus ili minus kumulativna amortizacija koristeći metodu efektivne kamatne stope svake razlike između tog početnog iznosa i iznosa prilikom dospijeća te, za finansijsku imovinu, uskladenu za bilo koja rezerviranja za očekivane kreditne gubitke (ili rezerviranja za umanjenje vrijednosti prije 1. siječnja 2018. godine).

Bruto knjigovodstvena vrijednost finansijske imovine je amortizirani trošak finansijske imovine prije uskladištanja za rezerviranja za očekivane kreditne gubitke.

Efektivna kamatna stopa finansijske imovine ili finansijske obveze izračunava se pri početnom priznavanju finansijske imovine ili finansijske obveze. U izračunavanju kamatnih prihoda i rashoda, efektivna kamatna stopa primjenjuje se na bruto knjigovodstvenu vrijednost imovine (kada imovina nije umanjena za kreditne gubitke) ili na amortizirani trošak obveze. Efektivna kamatna stopa revidira se kao rezultat ponovne periodične procjene novčanih tokova instrumenata s promjenjivom kamatnom stopom kako bi se odrazila kretanja tržišnih kamatnih stopa. Efektivna kamatna stopa također se revidira za promjene fer vrijednosti zaštićenih stavaka kod zaštite fer vrijednosti na datum kada počinje amortizacija te promjene fer vrijednosti.

Međutim, za finansijsku imovinu koja je nakon početnog priznavanja postala umanjena za kreditne gubitke, prihodi od kamata izračunavaju se primjenom efektivne kamatne stope na amortizirani trošak finansijske imovine. Ako imovina više nije umanjena za kreditne gubitke, izračun kamatnog prihoda se vraća na bruto osnovicu.

Za finansijsku imovinu koja je bila umanjena za kreditne gubitke prilikom početnog priznavanja, prihodi od redovnih kamata izračunavaju se primjenom efektivne kamatne stope uskladene za kreditni rizik na amortizirani trošak imovine. Izračun prihoda od kamata ne vraća se na bruto osnovicu niti ako se kreditni rizik imovine smanji.

Zatezna kamata priznaje se po naplati.

Za informacije o tome kada je finansijska imovina umanjena za kreditne gubitke, vidjeti bilješku 48.

Prihodi od kamata izračunati primjenom metode efektivne kamatne stope prikazani u računu dobiti i gubitka i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti uključuju:

- kamate na finansijsku imovinu i finansijske obveze koje se mjere po amortiziranom trošku,
- kamate na dužničke instrumente mjerene po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit, i
- efektivni dio promjena fer vrijednosti derivata namijenjenih zaštiti fer vrijednosti u portfelju zaštite od kamatnog rizika.

Rashodi od kamata prikazani u računu o dobiti i gubitka i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti uključuju rashode od kamata za finansijske obveze koje se mjere po amortiziranom trošku.

Prihodi i rashodi od kamata po ostaloj finansijskoj imovini i finansijskim obvezama po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak iskazuju se u neto prihodu od ostalih finansijskih instrumenata po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak.

Primjena do 1. siječnja 2018.

Prihod i rashod od kamata priznaje se u dobiti ili gubitku kako nastaju, za sve kamatonosne finansijske instrumente, uključujući one koji se mjere po amortiziranom trošku, po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka i raspoložive za prodaju, i komponenta kamatnih prihoda od potraživanja iz finansijskog najma, primjenom metode efektivne kamatne stope, osim za finansijske instrumente po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka za koje se kamata obračunava koristeći kuponsku stopu.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

4. Značajne računovodstvene politike (nastavak)

Prihodi i rashodi od kamata (nastavak)

Primjena do 1. siječnja 2018 (nastavak)

Ovi prihodi i rashodi iskazuju se u dobiti i gubitku kao prihod od kamata ili rashod od kamata. Prihod i rashod od kamata uključuje prihode i rashode od provizija i naknada koji se odnose na odobrene zajmove komitentima ili uzete zajmove od drugih banaka, amortizaciju premije ili diskonta kao i ostalih razlika između početne knjigovodstvene vrijednosti kamatonosnog finansijskog instrumenta i iznosa po dospijeću, koji je izračunat primjenom efektivne kamatne stope. Prihodi i rashodi od kamata od imovine i obveza kojima se trguje iskazani su kao prihod ili rashod od kamata.

Metoda efektivne kamatne stope je metoda izračuna amortiziranog troška finansijske imovine ili finansijske obveze i metoda alokacije prihoda od kamata ili rashoda od kamata tijekom određenog razdoblja. Efektivna kamatna stopa je stopa kojom se diskontiraju očekivani budući novčani izdaci ili primici tijekom očekivanog vijeka trajanja finansijskog instrumenta ili, kada je to prikladno, kraćeg razdoblja do neto knjigovodstvene vrijednosti finansijske imovine ili finansijske obveze. Pri izračunu efektivne kamatne stope Grupa ne uzima u obzir buduće kreditne gubitke. Izračun uključuje sve naknade i postotne bodove plaćene ili primljene između ugovornih strana koji su sastavni dio efektivne kamatne stope, transakcijske troškove i sve ostale premije ili diskonte.

Prihod i rashod od naknada i provizija

Prihod i rashod od naknada i provizija proizlazi iz finansijskih usluga pruženih i primljenih od strane Grupe i uglavnom obuhvaća naknade domaćeg i međunarodnog platnog prometa, izdavanja garancija i akreditiva, kartičnog poslovanja i ostalih usluga Grupe uključujući usluge upravljanja ulaganjima i imovinom i skrbničke usluge. Prihodi i rashodi od naknada i provizija priznaju se u računu dobiti i gubitka po obavljanju pojedine usluge.

Naknade po zajmovima za koje je vjerojatno da će biti povučeni se razgraničavaju (zajedno s povezanim direktnim troškovima) i priznaju kao korekcija efektivne kamatne stope na zajam. Naknade po zajmovima za koje nije vjerojatno da će biti povučeni, priznaju se tijekom roka korištenja sredstava. Naknade po sindiciranim zajmovima priznaju se kao prihod kada je sindiciranje okončano i kada Grupa ne zadržava niti jedan dio kreditnog paketa za sebe ili zadržava dio po istoj efektivnoj kamatnoj stopi kao i drugi sudionici. Naknade za upravljanje portfeljem i ostale usluge savjetovanja i upravljanja priznaju se temeljem predmetnog ugovora o obavljanju usluge. Naknade za upravljanje ulaganjima koje se odnose na upravljanje investicijskim fondovima priznaju se kako nastaju tijekom razdoblja pružanja usluge. Isti princip primjenjuje se za usluge skrbi koje se kontinuirano pružaju tijekom dužeg vremenskog razdoblja.

Prihod od dividendi

Prihod od dividendi od vlasničkih vrijednosnica ili u slučaju odvojenih finansijskih izvještaja matičnog društva, ulaganja u pridružena društva priznaje se u računu dobiti i gubitka u trenutku nastanka prava na primitak dividende.

Dobici umanjeni za gubitke od trgovanja i ulagačkih finansijskih instrumenata

Dobici umanjeni za gubitke od trgovanja vrijednosnicama uključuju nerealizirane i realizirane dobitke i gubitke od derivativnih finansijskih instrumenata, dužničkih vrijednosnica koje se drže radi trgovanja i ostalih finansijskih instrumenata po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak, i od 1. siječnja 2018. godine, vrijednosnice kojima se ne trguje, a obavezno se mjere po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak.

Dobici umanjeni za gubitke od ulagačkih vrijednosnica uključuju realizirane dobitke i gubitke od finansijske imovine po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit.

Dobici umanjeni za gubitke od trgovanja u stranim valutama

Dobici umanjeni za gubitke od trgovanja u stranim valutama uključuju nerealizirane i realizirane dobitke i gubitke nastale s osnove spot trgovanja u stranim valutama.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

4. Značajne računovodstvene politike (nastavak)

Preračunavanje stranih valuta

Transakcije u stranim valutama preračunavaju se u funkcionalnu valutu po tečaju važećem na dan transakcije. Monetarna imovina i obveze denominirani u stranoj valuti preračunavaju se u funkcionalnu valutu prema tečaju važećem na datum izvještavanja. Nemonetarna imovina i obveze denominirani u stranoj valuti, koji se mijere po fer vrijednosti, preračunavaju se u funkcionalnu valutu prema važećem tečaju na dan kada je utvrđena njihova fer vrijednost. Nemonetarna imovina i obveze denominirani u stranoj valuti, koji se mijere po povijesnom trošku preračunavaju se po važećem tečaju na dan transakcije i ne preračunavaju se ponovo. Tečajne razlike proizašle iz preračunavanja priznaju se kroz dobit ili gubitak, osim tečajnih razlika proizašlih iz preračunavanja vlasničkih vrijednosnica po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (prije 1. siječnja 2018. raspoloživih za prodaju), koji se priznaju u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti (opisano u nastavku).

Promjene fer vrijednosti monetarnih (dužničkih) vrijednosnica denominiranih u ili vezanih uz stranu valutu klasificiranih po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (prije 1. siječnja 2018. raspoloživih za prodaju), raščlanjuju se na tečajne razlike proizašle iz promjena amortiziranog troška vrijednosnice i druge promjene knjigovodstvene vrijednosti vrijednosnice. Tečajne razlike priznaju se kroz dobit ili gubitak kao dobici i gubici od tečajnih razlika nastalih kod revalorizacije monetarne imovine i obveza i prikazuju unutar prihoda ili troškova od ulaganja. Ostale promjene knjigovodstvene vrijednosti priznaju se u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti. Tečajne razlike od svođenja na fer vrijednost nemonetarne finansijske imovine (vlasničke vrijednosnica) denominirane u ili vezane uz strane valute, klasificirane kao imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (prije 1. siječnja 2018. raspoloživih za prodaju), priznaju se u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, zajedno s drugim pripadajućim promjenama u fer vrijednosti.

Finansijski instrumenti: klasifikacija

Primjena nakon 1. siječnja 2018.

Prilikom početnog priznavanja, finansijska imovina se klasificira kao mjerena po: amortiziranom trošku, fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit ili fer vrijednost kroz račun dobiti i gubitka .

Finansijska imovina mjeri se po amortiziranom trošku ako ispunjava ova sljedeća uvjeta i ako se ne vrednuje po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka :

- imovina se drži unutar poslovnog modela čiji je cilj držanje imovine radi prikupljanja ugovornih novčanih tokova; i
- ugovorni uvjeti finansijske imovine na određene datume prepostavljaju novčane tokove koji su plaćanja po osnovi glavnice i kamata na nepodmirenu glavnici.

Dužnički instrument mjeri se po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit samo ako ispunjava ova sljedeća uvjeta i ne vrednuje se po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka :

- imovina se drži unutar poslovnog modela čiji se cilj postiže prikupljanjem ugovornih novčanih tokova i prodajom finansijske imovine; i
- ugovorni uvjeti finansijske imovine na određene datume prepostavljaju novčane tokove koji su plaćanja po osnovi glavnice i kamata na nepodmirenu glavnici.

Kod početnog priznavanja vlasničkog ulaganja koja se ne drže radi trgovanja, Grupa može neopozivo odlučiti prikazati naknadne promjene fer vrijednosti u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti. Ova odluka se provodi na temelju svake investicije pojedinačno.

Sva ostala finansijska imovina klasificira se kao mjerena po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka .

Nadalje, kod početnog priznavanja, Grupa može neopozivo odrediti finansijsku imovinu koja na drugi način ispunjava zahtjeve za mjerjenje po amortiziranom trošku ili po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit kao po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka ako se time eliminira ili značajno smanjuje računovodstvena neuskladenost koja bi inače nastala.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

4. Značajne računovodstvene politike (nastavak)

Finansijski instrumenti: klasifikacija (nastavak)

Primjena nakon 1. siječnja 2018.(nastavak)

Procjena poslovnog modela

Grupa procjenjuje cilj poslovnog modela u kojem se imovina drži na razini portfelja jer to najbolje odražava način na koji se upravlja poslovanjem i pružaju informacije Upravi. Razmatrane informacije uključuju:

- navedene politike i ciljeve za portfelj i djelovanje tih politika u praksi.
- kako se ocjenjuje uspješnost portfelja i izvještava Upravu Grupe;
- rizike koji utječu na uspješnost poslovnog modela (i finansijsku imovinu u okviru tog poslovnog modela) i njegovu strategiju upravljanja tim rizicima; i
- učestalost, obujam i vrijeme prodaje u prethodnim razdobljima, razloge za takvu prodaju i njihova očekivanja o budućim aktivnostima prodaje.

Finansijska imovina koja se drži za trgovanje ili kojom se upravlja i čija se uspješnost procjenjuje na temelju fer vrijednosti, mjeri se po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka jer se ne drži za prikupljanje ugovornih novčanih tokova niti za prikupljanje ugovornih novčanih tokova i za prodaju finansijske imovine.

Procjena jesu li ugovorni novčani tokovi jedino plaćanja po osnovi glavnice i kamata

Za potrebe ove procjene, „glavnica“ se definira kao fer vrijednost finansijske imovine kod početnog priznavanja. "Kamata" se definira kao naknada za vremensku vrijednost novca i za kreditni rizik vezan uz nepodmireni iznos glavnice u određenom vremenskom razdoblju i za ostale osnovne rizike i troškove kreditiranja (npr. rizik likvidnosti i administrativni troškovi), kao i profitna marža.

Prilikom procjene jesu li ugovorni novčani tokovi plaćanja po osnovi glavnice i kamata na nepodmirenu glavnicu, Grupa razmatra ugovorne uvjete instrumenta. To uključuje procjenu sadrži li finansijska imovina ugovornu odredbu koja bi mogla promijeniti vrijeme ili iznos ugovornih novčanih tokova tako da se ne bi ispunio taj uvjet. Prilikom procjene.

Grupa razmatra:

- nepredviđene događaje koji bi mogli promijenili iznos i vrijeme novčanih tokova;
- uvjete prijevremenog plaćanja i produženja; i
- značajke koje mijenjaju razmatranje vremenske vrijednosti novca (npr. periodično mijenjanje kamatnih stopa).

Reklasifikacije

Finansijska imovina se ne reklasificira nakon početnog priznavanja, osim u razdoblju nakon što Grupa promijeni svoj poslovni model za upravljanje finansijskom imovinom. Krediti i predujmovi

Krediti i predujmovi u izvještaju o finansijskom položaju uključuju kredite i predujmove mjerene po amortiziranim trošku; početno se mjere po fer vrijednosti uvećanoj za inkrementalne izravne transakcijske troškove, a naknadno po amortiziranim trošku primjenom metode efektivne kamatne stope;

- kredite i predujmove koji se obvezno mjeru po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka ili su određeni po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka ; oni se mjeru po fer vrijednosti, a promjene se odmah prikazuju u računu dobiti i gubitka; i
- potraživanja po finansijskom najmu.

Kada Grupa kupi finansijsku imovinu i istodobno sklopi ugovor o ponovnoj prodaji imovine (ili sadržajno slične imovine) po fiksnoj cijeni na budući datum (obrnuti repo ugovori ili posudjivanje dionica), aranžman se priznaje kao kredit ili predujam, a predmetna imovina nije priznata u finansijskim izvještajima Grupe.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

4. Značajne računovodstvene politike (nastavak)

Finansijski instrumenti: klasifikacija (nastavak)

Primjena nakon 1. siječnja 2018.(nastavak)

Ulagačke vrijednosnice

Ulagačke vrijednosnice u izvještaju o finansijskom položaju uključuju:

- dužničke ulagačke vrijednosnice vrednovane po amortiziranom trošku; početno se mjere po fer vrijednosti uvećanoj za inkrementalne izravne transakcijske troškove, a naknadno po amortiziranom trošku primjenom metode efektivne kamatne stope,
- dužničke i ulagačke vrijednosnice koje se obvezno mjere po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak ili su određeni po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak,
- dužničke vrijednosnice koje se mjere po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit, i
- vlasničke ulagačke vrijednosnice određene po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit.

Za dužničke vrijednosnice mjerene po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit, dobici i gubici se priznaju u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, osim za sljedeće niže navedeno, koje se priznaje u dobiti ili gubitku na isti način kao za finansijsku imovinu mjerenu po amortiziranom trošku:

- prihod od kamata po metodi efektivne kamatne stope,
- izračun očekivanih kreditnih gubitaka i poništavanje priznatih kreditnih gubitaka, i
- pozitivne i negativne tečajne razlike.

Kada prestaje priznavanje dužničke vrijednosnice mjerene po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu, kumulativna dobit ili gubitak, prethodno prznati u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, reklassificiraju se iz kapitala u dobit ili gubitak.

Grupa odlučuje prikazati u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti promjene fer vrijednosti određenih ulaganja u vlasničke instrumente koji se ne drže radi trgovanja. Izbor se provodi za svaki instrument pojedinačno pri početnom priznavanju i neopoziv je.

Dobici i gubici po tim vlasničkim instrumentima se nikada ne reklassificiraju u dobit ili gubitak, a umanjenje vrijednosti se ne priznaje u računu dobiti i gubitka. Dividende se priznaju u računu dobiti i gubitka osim ako jasno ne predstavljaju povrat dijela troška ulaganja, u kojem slučaju su prznate u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti. Kumulativni dobici i gubici prznati u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti prenose se u zadržanu dobit nakon prodaje ulaganja.

Primjena do 1. siječnja 2018.

Grupa raspoređuje svoje finansijske instrumente u sljedeće kategorije: po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka, zajmovi i potraživanja, raspoloživo za prodaju, koji se drže do dospjeća i ostale finansijske obveze. Klasifikacija ovisi o namjeri s kojom su finansijski instrumenti stečeni. Rukovodstvo određuje klasifikaciju finansijskih instrumenata prilikom početnog priznavanja i preispituje njenu prikladnost, ako je primjenjivo, najmanje na svaki datum izvještavanja.

a) Finansijska imovina i finansijske obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka

Navedena kategorija uključuje: finansijske instrumente koji se drže radi trgovanja (uključujući derivativne finansijske instrumente) i oni koje je rukovodstvo početno prznalo po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka. Grupa određuje finansijsku imovinu i obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka kada se:

- imovinom i obvezama upravlja, procjenjuje ih se i o njima internu izvještava po fer vrijednosti;
- raspoređivanje uklanja ili znatno umanjuje računovodstvenu neusklađenost koja bi inače nastala; ili
- imovina ili obveze sadrže ugrađeni derivativ, koji znatno utječe na novčane tokove koji bi inače proizašli iz ugovora.

Finansijski instrumenti po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka uključuju dužničke i vlasničke vrijednosnice, udjele u investicijskim fondovima, kao i derivative.

b) Zajmovi i potraživanja

Zajmovi i potraživanja uključuju nederivativnu finansijsku imovinu koja ima fiksna ili odrediva plaćanja te koja ne kotira na aktivnom tržištu. Zajmovi i potraživanja nastaju kada Grupa odobrava novčana sredstva komitentima bez namjere trgovanja s tim potraživanjima te uključuju zajmove i potraživanja od banaka, zajmove i potraživanja od komitenata, kao i obveznu pričuvu kod Hrvatske narodne banke.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

4. Značajne računovodstvene politike (nastavak)

Finansijski instrumenti: klasifikacija (nastavak)

Primjena do 1. siječnja 2018.(nastavak)

c) Finansijski instrumenti koji se drže do dospijeća

Ova kategorija obuhvaća nederivativnu finansijsku imovinu koja ima fiksna ili odrediva plaćanja i fiksno dospijeće, za koju Grupa ima pozitivnu namjeru i sposobnost držanja do dospijeća. Navedena kategorija uključuje kupljene zajmove i potraživanja i dužničke vrijednosnice.

Grupa neće klasificirati finansijsku imovinu kao ulaganja koja se drže do dospijeća ako je tijekom tekuće finansijske godine ili tijekom prethodne dvije finansijske godine, prodala ili reklasificirala više nego neznačajan iznos ulaganja koja se drže do dospijeća prije dospijeća, osim prodaje ili reklasifikacije koje:

- su blizu dospijeća i datuma poziva na prodaju finansijske imovine;
- nastaju nakon što je Grupa naplatila uglavnom svu originalnu glavnici finansijske imovine putem planiranih plaćanja ili prijevremenih podmirenja; ili
- se mogu povezati s određenim događajem koji je izvan kontrole Grupe, koji se ne ponavlja i kojeg Grupa nije mogla s razumnom točnošću predvidjeti.

d) Finansijska imovina raspoloživa za prodaju

Ova kategorija obuhvaća nederivativnu finansijsku imovinu koja se definira kao raspoloživa za prodaju ili nije definirana kao zajmovi i potraživanja, ulaganja koja se drže do dospijeća ili finansijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka. Finansijska imovina definirana kao raspoloživa za prodaju se namjerava držati neodređeno vrijeme, ali može biti prodana kao odgovor na potrebe za likvidnošću, promjenu u kamatnim stopama, promjenu u tečajevima ili cijenama vlasničkih vrijednosnica. Finansijska imovina raspoloživa za prodaju uključuje određene dužničke i vlasničke vrijednosnice.

e) Ostale finansijske obveze

Ostale finansijske obveze uključuju sve finansijske obveze koje nisu po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka.

Finansijski instrumenti: reklassifikacija

Primjena nakon 1. siječnja 2018.

Finansijska imovina se ne reklassificira nakon početnog priznavanja, osim u razdoblju nakon što Grupa promijeni svoj poslovni model za upravljanje finansijskom imovinom. Finansijske obveze se ne reklassificiraju.

Primjena do 1. siječnja 2018.

Za derivativne i finansijske instrumente koje je rukovodstvo inicijalno rasporedilo po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka nisu dozvoljeni prijenosi u druge portfelje. Finansijsku imovinu koja se drži radi trgovanja moguće je reklassificirati iz ove kategorije u slučaju kada su zadovoljeni sljedeći uvjeti: promjena namjere stjecanja finansijske imovine te nastanak izvanrednih okolnosti. U slučaju reklassifikacije, fer vrijednost na datum reklassifikacije postaje novi trošak odnosno amortizirani trošak. Reklassifikacija je moguća u portfelj raspoloživ za prodaju, portfelj koji se drži do dospijeća te zajmove i potraživanja. Prijenosi iz drugih portfelja u portfelj po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka nisu dozvoljeni.

Finansijska imovina klasificirana kao raspoloživa za prodaju koja zadovoljava definiciju zajmova i potraživanja (da nije bila klasificirana kao raspoloživa za prodaju) može se reklassificirati iz kategorije raspoloživa za prodaju u kategoriju zajmova i potraživanja ako subjekt ima namjeru i mogućnost držati finansijsku imovinu u doglednoj budućnosti ili do dospijeća. Za finansijsku imovinu reklassificiranu iz kategorije raspoloživa za prodaju, svi prethodni dobici ili gubici te imovine priznati u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti će se amortizirati u dobit ili gubitak primjenom metode efektivne kamatne stope do dospijeća.

Finansijski instrumenti: priznavanje i prestanak priznavanja

Redovne kupnje i prodaje finansijske imovine i finansijskih obveza po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak i imovine po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit, priznaju se na datum namire. Zajmovi i potraživanja i finansijske obveze po amortiziranom trošku priznaju se kada su dani ili primljeni.

Grupa prestaje priznavati finansijsku imovinu (u cijelosti ili djelomično) kada njezina prava na primitak novčanih tokova od finansijske imovine isteknu ili kada izgubi kontrolu nad ugovornim pravima nad tom imovinom. Navedeno se događa kada Grupa suštinski prenese sve rizike i povrate od vlasništva na drugi poslovni subjekt ili kada su prava ostvarena, dospjela ili predana.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

4. Značajne računovodstvene politike (nastavak)

Finansijski instrumenti: priznavanje i prestanak priznavanja (nastavak)

Zadržani udio u prenesenoj finansijskoj imovini, koja zadovoljava uvjete za prestanak priznavanja, kreirano ili zadržano od strane Grupe, priznaje se kao zasebna imovina ili obveza u izvještaju o finansijskom položaju. Prilikom prestanka priznavanja finansijske imovine, razlika između njezine knjigovodstvene vrijednosti (ili knjigovodstvene vrijednosti alocirane dijelu prenesene imovine) i primljene naknade (uključujući eventualnu novu primljenu imovinu umanjenu za eventualne nove preuzete obvezu) priznaje se kroz račun dobiti i gubitka. Nadalje, kumulirani dobitak ili gubitak koji je bio priznat u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti također se priznaje u računu dobiti i gubitka.

Od 1. siječnja 2018. godine bilo koji kumulativni dobitak/gubitak priznat u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti u odnosu na vlasničke investicijske vrijednosne papire koji su označeni po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit ne priznaje se u računu dobiti i gubitka prilikom prestanka priznavanja. Svaki udio u prenesenoj finansijskoj imovini koja ispunjava uvjete za prestanak priznavanja koji je stvorila ili zadržala Grupa priznaje se kao zasebna imovina ili obveza.

U transakcijama u kojima Grupa ne zadržava niti prenosi suštinski sve rizike i koristi koje proizlaze iz vlasništva nad finansijskom imovinom, te zadržava kontrolu nad imovinom, Grupa nastavlja priznavati tu imovinu u mjeri u kojoj zadržava interes u toj imovini, što se utvrđuje temeljem stupnja do kojeg je izložena promjenama vrijednosti prenesene imovine. Ako prijenos ne rezultira prestankom priznavanja jer je Grupa zadržala suštinski sve rizike i povrate od vlasništva nad prenesenom imovinom, imovina se nastavlja priznavati u cijelosti, te se za primljenu naknadu priznaje finansijska obveza osigurana imovinom u zalogu.

Grupa prestaje priznavati finansijske obveze samo kada prestanu postojati, tj. kada su ispunjene, otkazane ili zastarjele. Ukoliko se uvjeti finansijske obveze promijene, Grupa će prestati priznavati tu obvezu i istovremeno priznati novu finansijsku obvezu s novim uvjetima.

Realizirani gubici i dobici od prodaje finansijskih instrumenata izračunavaju se primjenom metode prosječnog ponderiranog troška.

Finansijski instrumenti: početno i naknadno mjerjenje

Finansijska imovina i obveze početno se priznaju po fer vrijednosti uvećano za, u slučaju finansijske imovine i finansijskih obveza koje nisu po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak, transakcijske troškove koji se izravno povezuju sa stjecanjem ili izdavanjem finansijske imovine ili finansijske obveze. Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak početno se priznaje po fer vrijednosti, a transakcijski troškovi odmah terete račun dobiti i gubitka.

Nakon početnog priznavanja, Grupa vrednuje finansijske instrumente po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak i finansijsku imovinu po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit po njihovim fer vrijednostima, bez umanjenja za troškove prodaje.

Zajmovi i potraživanja i ulaganja po amortiziranom trošku te finansijske obveze koje nisu klasificirane u kategoriju po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak vrednuju se po amortiziranom trošku uz primjenu metode efektivne kamatne stope, smanjeni za eventualno umanjenje vrijednosti.

Finansijski instrumenti: dobici i gubici

Dobici i gubici proizašli od promjene fer vrijednosti finansijske imovine ili finansijskih obveza po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak priznaju se u dobiti ili gubitku kao i svi realizirani dobici i gubici od prodaje ili prestanka priznavanja takve imovine i obveza, priznaju se kroz račun dobiti ili gubitka.

Dobici i gubici proizašli od promjene fer vrijednosti monetarne imovine po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit priznaju se izravno u rezervu fer vrijednosti u kapitalu i rezervama i objavljaju u izvještaju o promjenama kapitala i rezervi. Gubici od umanjenja vrijednosti, dobici i gubici od tečajnih razlika, prihod od kamata te amortizacija premije ili diskonta uz primjenu metode efektivne kamatne stope za monetarnu imovinu po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit priznaju se u dobiti ili gubitku. Tečajne razlike od vlasničkih vrijednosnica dio su fer vrijednosti navedenih vrijednosnica i priznaju se u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti. Prihod od dividendi priznaje se u dobiti ili gubitku. U trenutku prodaje ili drugačijeg prestanka priznavanja finansijske imovine po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit, svi kumulativni dobici ili gubici prenose se u dobit ili gubitak.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

4. Značajne računovodstvene politike (nastavak)

Finansijski instrumenti: dobici i gubici (nastavak)

Dobici ili gubici od finansijske imovine i finansijskih obveza koji se vrednuju po amortiziranom trošku priznaju se kao kamata u dobit ili gubitak tijekom razdoblja amortizacije. Dobici ili gubici također se mogu priznati u dobit ili gubitak prilikom prestanka priznavanja instrumenta odnosno u slučaju imovine umanjene vrijednosti.

Netiranje

Finansijska imovina i obveze se netiraju te se u izvještaju o finansijskom položaju iskazuju u neto iznosu, u slučaju kada postoji zakonski provedivo pravo Grupe na prijeboj priznatih iznosa i postoji namjera namire na neto principu ili se stjecanje imovine i podmirenje obveza odvija istovremeno.

Prihodi i rashodi se iskazuju u neto iznosu samo ako je to dopušteno računovodstvenim standardima, ili za dobitke i gubitke nastale iz grupe sličnih transakcija, kao što su npr. aktivnosti trgovanja Grupe.

Principi mjerena fer vrijednosti

Fer vrijednost je cijena koja se može ostvariti na datum mjerena prodajom imovine ili platiti za prijenos neke obveze u redovnoj transakciji na primarnom tržištu, odnosno, ako takvo tržište ne postoji, na najpovoljnijem tržištu kojem Grupa ima pristup na taj datum. Fer vrijednost obveze odražava rizik neizvršenja obveze.

Kada su dostupne, Grupa fer vrijednost instrumenta temelji na kotiranoj cijeni na aktivnom tržištu. Tržište se smatra aktivnim ako se transakcije vezane za imovinu ili obveze odvijaju dovoljno često i u dovoljnom volumenu koji bi omogućio stalne informacije o kotiranim cijenama.

Fer vrijednost kotiranih vrijednosnica na aktivnom tržištu temelji se na zaključnim cijenama ponude. Ukoliko ne postoji aktivno tržište za finansijski instrument ili ako se, zbog drugih razloga, fer vrijednost ne može pouzdano utvrditi na temelju tržišne cijene, Grupa utvrđuje fer vrijednost korištenjem internih tehnika procjene vrijednosti (bilješka 49). One uključuju korištenje cijena ostvarenih u nedavnim transakcijama, pozivanje na druge u suštini slične finansijske instrumente, analizu diskontiranih novčanih tokova, pri tome maksimalno koristeći podatke s tržišta i što manje se oslanjajući na specifičnosti subjekta. Kod primjene tehnika diskontiranog novčanog toka, procijenjeni budući novčani tokovi temelje se na najboljoj procjeni rukovodstva, a diskontna stopa je tržišna stopa.

Grupa kalibrira tehnike vrednovanja i provodi validaciju modela koristeći cijene ostvarene u tekućim tržišnim transakcijama istim tim instrumentom ili temeljem drugih dostupnih tržišnih podataka. Fer vrijednost odražava kreditni rizik instrumenta i uključuje korekcije kako bi se, prema potrebi, uzeo u obzir kreditni rizik članice Grupe te rizik druge ugovorne strane.

Fer vrijednost derivativnih instrumenata kojima se ne trguje procjenjuje se temeljem iznosa primitaka ili izdataka koje bi Grupa imala u slučaju da prekine ugovor na datum izvještavanja, uzimajući u obzir trenutne tržišne uvjete i kreditnu sposobnost druge ugovorne strane.

Amortizirani trošak finansijske imovine ili obveze jest iznos po kojem se ta finansijska imovina ili obveza početno priznaje, umanjen za iznose otplate glavnice, uvećan ili umanjen za kumulativnu amortizaciju primjenom metode efektivne kamate na eventualnu razliku između početno priznatog iznosa i iznosa u trenutku dospijeća, umanjeno za iznos eventualnog umanjenja vrijednosti.

Izmjene finansijske imovine i obveza

Primjena nakon 1. siječnja 2018.

Ako su uvjeti finansijske imovine izmijenjeni, Grupa procjenjuje jesu li novčani tokovi modificirane imovine bitno različiti.

Ako su novčani tokovi bitno različiti, smatra se da su ugovorna prava na novčane tokove iz izvorne finansijske imovine istekla. U tom se slučaju izvorna finansijska imovina prestaje priznavati, a nova finansijska imovina se priznaje po fer vrijednosti uvećanoj za sve pripadajuće transakcijske troškove.

Sve naknade primljene kao dio izmjene obračunavaju se kako slijedi:

- naknade koje se uzimaju u obzir pri utvrđivanju fer vrijednosti nove imovine i naknade koje predstavljaju naknadu pripadajućih transakcijskih troškova uključuju se u početno mjerene imovine; i
- ostale naknade uključuju se u račun dobiti i gubitka kao dio dobitka i gubitka kod prestanka priznavanja.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

4. Značajne računovodstvene politike (nastavak)

Izmjene finansijske imovine i obveza (nastavak)

Primjena nakon 1. siječnja 2018.(nastavak)

Ako se novčani tokovi izmjenjuju kada je zajmoprimec u finansijskim poteškoćama, tada je cilj izmjene obično da se maksimizira povrat izvornih ugovornih uvjeta, a ne da se stvori nova imovina s bitno različitim uvjetima. Ako Grupa planira izmijeniti finansijsku imovinu na način koji bi rezultirao oprštanjem novčanih tokova, tada prvo razmatra treba li otpisati dio imovine prije izmjene. Ovaj pristup utječe na rezultat kvantitativne procjene i znači da u takvim slučajevima obično nisu ispunjeni kriteriji za prestanak priznavanja.

Ako izmjena finansijske imovine koja se mjeri po amortiziranom trošku ili fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit ne rezultira prestankom priznavanja finansijske imovine, tada Grupa prvo ponovno izračunava bruto knjigovodstvenu vrijednost finansijske imovine koristeći izvornu efektivnu kamatu stopu imovine i priznaje nastalo usklađenje kao dobitak ili gubitak zbog izmjene u računu dobiti i gubitka.

Za finansijsku imovinu s promjenjivom kamatnom stopom, originalna efektivna kamatna stopa koja se koristi za izračun dobitka ili gubitka zbog izmjene usklađuje se kako bi odražavala trenutne tržišne uvjete u vrijeme izmjene. Svi nastali troškovi ili naknade te primljene naknade kao dio izmjene prilagođavaju bruto knjigovodstvenu vrijednost izmijenjene finansijske imovine i amortiziraju se tijekom preostalog razdoblja promijenjene finansijske imovine.

Ako se takva izmjena provodi zbog finansijskih poteškoća zajmoprimeca, tada se dobitak ili gubitak iskazuju zajedno s gubicima od umanjenja vrijednosti. U drugim slučajevima, iskazuje se kao prihod od kamata koristeći se primjenom metode efektivne kamatne stope.

Grupa prestaje priznavati finansijsku obvezu kada su njezini uvjeti izmijenjeni i kada se novčani tokovi izmijenjene obveze bitno razlikuju. U tom slučaju, nova finansijska obveza koja se temelji na izmijenjenim uvjetima priznaje se po fer vrijednosti.

Razlika između knjigovodstvene vrijednosti finansijske obveze koja se prestaje priznavati i plaćenog iznosa priznaje se u računu dobiti i gubitka. Plaćeni iznos uključuje prenesenu nefinansijsku imovinu, ako postoji, i preuzimanje obveza, uključujući novu izmijenjenu finansijsku obvezu.

Ako se izmjena finansijske obveze ne tretira kao prestanak priznavanja, tada se amortizirani trošak obveze ponovno izračunava diskontiranjem izmijenjenih novčanih tokova po izvornoj efektivnoj kamatnoj stopi, a nastali dobitak ili gubitak priznaje se u računu dobiti i gubitka. Za finansijske obveze s promjenjivom kamatnom stopom, originalna efektivna kamatna stopa koja se koristi za izračun dobitka ili gubitka zbog izmjene usklađuje se kako bi odražavala trenutne tržišne uvjete u trenutku izmjene. Svi nastali troškovi i naknade priznaju se kao usklađenje knjigovodstvene vrijednosti obveza i amortiziraju se tijekom preostalog razdoblja izmijenjene finansijske obveze ponovnim izračunavanjem efektivne kamatne stope na instrumentu.

Primjena do 1. siječnja 2018.

Ako su uvjeti finansijske imovine izmijenjeni, tada je Grupa procijenila jesu li novčani tokovi izmijenjene imovine bili bitno različiti. Ako su novčani tokovi bili bitno različiti, smatralo se da su ugovorna prava na novčane tokove iz izvorne finansijske imovine istekla. U tom se slučaju izvorna finansijska imovina prestala priznavati, a nova finansijska imovina je prznata po fer vrijednosti. Ako su uvjeti finansijske imovine izmijenjeni zbog finansijskih poteškoća zajmoprimeca i ako se imovina nije prestala priznavati, tada je umanjenje vrijednosti imovine izmijereno korištenjem kamatne stope prije izmjene.

Grupa je prestala priznavati finansijsku obvezu kada su njezini uvjeti izmijenjeni, a novčani tokovi izmijenjene obveze bili su značajno različiti. U tom slučaju, nova finansijska obveza temeljena na izmijenjenim uvjetima priznata je po fer vrijednosti. Razlika između knjigovodstvene vrijednosti finansijske obveze koja se prestala priznavati i plaćenog iznosa priznata je u računu dobiti i gubitka. Plaćeni iznos je uključivao prenesenu nefinansijsku imovinu, ako je postojala, i preuzimanje obveza, uključujući i novu izmijenjenu finansijsku obvezu.

Ako se izmjena finansijske obveze nije tretirala kao prestanak priznavanja, tada su se svi troškovi i naknade prznali kao usklađenje knjigovodstvene vrijednosti obveze te su bili amortizirani tijekom preostalog razdoblja izmijenjene finansijske obveze ponovnim izračunavanjem efektivne kamate na instrumentu.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

4. Značajne računovodstvene politike (nastavak)

Umanjenje vrijednosti finansijske imovine

Primjena nakon 1. siječnja 2018.

Grupa od 1. siječnja 2018. mjeri očekivane kreditne gubitke sukladno zahtjevima Odluke o klasifikaciji.

Grupa priznaje rezerviranja za umanjenje vrijednosti za očekivani kreditni gubitak (ECL) za sljedeće finansijske instrumente koji se ne mijere po fer vrijednosti kroz račun dobiti u gubitku:

- finansijska imovina koja je dužnički instrument;
- potraživanja od najma;
- izdane garancije; i
- dani krediti.

Gubitak od umanjenja vrijednosti ne priznaje se za vlasnička ulaganja i finansijsku imovinu po fer vrijednosti kroz račun dobiti u gubitku.

Grupa mjeri rezerviranja za umanjenje vrijednosti u iznosu cjeloživotnog očekivanog kreditnog gubitka, osim za sljedeće, gdje se mjeri kao 12-mjesečni očekivani kreditni gubitak:

- dužničke investicijske vrijednosne papire za koje je utvrđeno da imaju nizak kreditni rizik na datum izvještavanja; i
- ostali finansijski instrumenti (osim potraživanja od najma) za koje se kreditni rizik nije značajno povećao od početnog priznavanja.

Rezerviranja za umanjenje vrijednosti za potraživanja od najma uvijek se mijere u iznosu cjeloživotnog očekivanog kreditnog gubitka.

12-mjesečni očekivani kreditni gubitak je dio očekivanog kreditnog gubitka koji proizlazi iz statusa neispunjavanja obveza kod finansijskog instrumenta koji su mogući u roku od 12 mjeseci nakon datuma izvještavanja. Finansijski instrumenti za koje se priznaje dvanaestomjesečni očekivani kreditni gubitak odnosi se na finansijske instrumente Faza 1 (Stage 1).

Cjeloživotni očekivani kreditni gubitak je očekivani kreditni gubitak koji proizlazi iz svih mogućih statusa neispunjavanja obveza tijekom očekivanog vijeka trajanja finansijskog instrumenta. Finansijski instrumenti za koje se priznaje cjeloživotni očekivani kreditni gubitak, ali koji nisu umanjeni za kreditne gubitke, nazivaju se finansijski instrumenti Faza 2 (Stage 2).

Mjerenje očekivanog kreditnog gubitka

Očekivani kreditni gubitak je procjena kreditnih gubitaka na temelju vjerojatnosti. Mjeri se na sljedeći način:

- finansijska imovina koja nije umanjena za kreditne gubitke na datum izvještavanja: kao sadašnja vrijednost svih novčanih manjkova (tj. razlika između novčanih tokova koji dospijevaju subjektu u skladu s ugovorom i novčanih tokova koje Grupa očekuje dobiti);
- finansijska imovina koja je na datum izvještavanja umanjena za kreditne gubitke: kao razlika između bruto knjigovodstvene vrijednosti i sadašnje vrijednosti procijenjenih budućih novčanih tokova;
- neiskorišteni krediti: kao sadašnja vrijednost razlike između ugovornih novčanih tokova koje dospijevaju Grupi u slučaju povlačenja kredita i novčanih tokova koje Grupa očekuje dobiti; i
- izdane garancije: očekivana plaćanja po garanciji umanjena za sve iznose koje Grupa očekuje naplatiti,
- očekivani kreditni gubici imovine koja se vodi po amortiziranom trošku faze 1 i faze 2 ne mogu biti manji od 0.8% u skladu sa zahtjevima Odluke o klasifikaciji,
- Očekivani kreditni gubici imovine faze 3 također se mijere vodeći računa o minimalnim zahtjevima Odluke o klasifikaciji.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

4. Značajne računovodstvene politike (nastavak)

Umanjenje vrijednosti finansijske imovine (nastavak)

Primjena nakon 1. siječnja 2018.(nastavak)

Restrukturirana finansijska imovina

Ako se uvjeti finansijske imovine ponovno pregovaraju ili se izmjenjuju ili ako se postojeća finansijska imovina zamijeni novom zbog finansijskih poteškoća zajmoprimca, tada se procjenjuje treba li prestati priznavanje finansijske imovine i treba li mjeriti očekivani kreditni kako slijedi:

- Ako očekivano restrukturiranje neće rezultirati prestankom priznavanja postojeće imovine, tada se očekivani novčani tokovi koji proizlaze iz izmijenjene finansijske imovine uključuju u izračunavanje novčanih manjkova iz postojeće imovine.
- Ako očekivano restrukturiranje rezultira prestankom priznavanja postojeće imovine, tada se očekivana fer vrijednost nove imovine tretira kao konačni novčani tok iz postojeće finansijske imovine u trenutku njegovog prestanka priznavanja. Ovaj iznos uključen je u izračun novčanih manjkova iz postojeće finansijske imovine koja se diskontira od očekivanog datuma prestanka priznavanja do datuma izvještavanja koristeći izvornu efektivnu kamatnu stopu postojeće finansijske imovine.

Finansijska imovina umanjena za kreditne gubitke

Na svaki datum izvještavanja, Grupa procjenjuje jesu li finansijska imovina koja se iskazuje po amortiziranom trošku i dužnička finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit te potraživanja po finansijskom najmu, umanjena za kreditne gubitke (u dalnjem tekstu finansijska imovina Faza 3 (Stage 3)). Finansijska imovina je „umanjena za kreditne gubitke“ kada je došlo do jednog ili više događaja koji imaju štetan utjecaj na procijenjene buduće novčane tokove finansijske imovine.

Dokaz da je finansijska imovina umanjena za kreditne gubitke uključuje sljedeće dostupne podatke:

- značajne finansijske poteškoće zajmoprimca ili izdavatelja;
- kršenje ugovora kao što je neispunjerenje obveza ili prekoračenje dospijeća;
- restrukturiranje kredita ili predujma od strane Grupe pod uvjetima koje Grupa ne bi razmatrala u uobičajenim okolnostima;
- postaje vjerojatno da će zajmoprimac ući u stečaj ili drugu vrstu finansijske reorganizacije.

Kredit koji je bio ponovno ugovoren zbog pogoršanja stanja zajmoprimca obično se smatra umanjenum za kreditne gubitke, osim ako postoje dokazi da je rizik od neprimitka ugovornih novčanih tokova značajno smanjen i da nema drugih pokazatelja Prikaz rezerviranja za umanjenje vrijednosti očekivanog kreditnog gubitka (ECL) u izvještaju o finansijskom položaju Rezerviranja za umanjenje vrijednosti za očekivani kreditni gubitak (ECL) prikazana su u izvještaju o finansijskom položaju kako slijedi:

- finansijska imovina mjerena po amortiziranom trošku: kao odbitak od bruto knjigovodstvene vrijednosti imovine;
- neiskorišteni krediti i izdane garancije: općenito, kao rezerviranja,
- kada finansijski instrument uključuje i iskorišteni i neiskorišteni komponentu, a Grupa ne može identificirati očekivani kreditni gubitak (ECL) na neiskorištenoj komponenti odvojeno od one na iskorištenoj komponenti:
- Grupa prezentira kombinirano rezerviranje za umanjenje vrijednosti za obje komponente. Kombinirani iznos se prikazuje kao odbitak od bruto knjigovodstvene vrijednosti iskorištene komponente.
- dužnički instrumenti mjereni po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit : nisu prznata rezerviranja za umanjenje vrijednosti u izvještaju o finansijskom položaju jer je knjigovodstvena vrijednost ove imovine njihova fer vrijednost.Međutim, rezerviranje za umanjenje vrijednosti se iskazuje i prznaje u rezervi fer vrijednosti.

Otpis

Krediti i dužnički vrijednosni papiri otpisuju se (djelomično ili u cijelosti) kada nema razumnog očekivanja povrata finansijske imovine u cijelosti ili djelomično. To je općenito slučaj kada Grupa utvrdi da zajmoprimac nema imovine ili izvore prihoda koji bi mogli generirati dovoljno novčanih tokova za otplate iznosa koji su predmet otpisa. Ta se procjena provodi na razini pojedinačne imovine.

Finansijska imovina koja je otpisana i dalje može biti podložna aktivnostima naplate u skladu s procedurama Grupe.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

4. Značajne računovodstvene politike (nastavak)

Umanjenje vrijednosti finansijske imovine (nastavak)

Primjena do 1. siječnja 2018.

Imovina koja se vodi po amortiziranom trošku i potraživanja po finansijskom i operativnom najmu

Na svaki datum izvještavanja, Grupa preispituje postoji li objektivni dokaz za umanjenje vrijednosti imovine. Vrijednost finansijske imovine je umanjena i gubici zbog umanjenja imovine nastaju ako postoji objektivni dokaz umanjenja vrijednosti nastao kao rezultat jednog ili više događaja koji su nastupili nakon početnog priznavanja imovine ("događaj koji uzrokuje gubitak") i ako taj događaj (ili događaji) ima učinak na procijenjene buduće novčane tokove od finansijske imovine koji se može pouzdano izmjeriti. Objektivni dokaz da je došlo do umanjenja vrijednosti neke finansijske imovine uključuje pouzdane podatke koje Grupa dozna o sljedećim događajima koji uzrokuju gubitak:

- i) značajne finansijske poteškoće zajmoprimca;
- ii) kršenje ugovora, kao što je neplaćanje ili neredovita otplata kamata ili glavnice;
- iii) ako Grupa zajmoprimcu, iz ekonomskih ili pravnih razloga vezanih uz zajmoprimčeve finansijske poteškoće, odobri ustupke koje inače ne bi odobrila;
- iv) vjerojatni stečaj ili drugi finansijski preustroj zajmoprimca;
- v) nestanak aktivnog tržišta za finansijsku imovinu uslijed finansijskih poteškoća.

Ako postoji objektivni dokaz da je nastao gubitak od umanjenja vrijednosti zajmova i potraživanja ili imovine koja se drži do dospjeća i vodi po amortiziranom trošku, iznos gubitka se mjeri kao razlika između knjigovodstvene vrijednosti imovine i sadašnje vrijednosti procijenjenog budućeg novčanog toka diskontirane po izvornoj efektivnoj kamatnoj stopi te finansijske imovine ili sukladno postotku propisanom od HNB-a u određenim okolnostima. Knjigovodstveni iznos imovine smanjuje se korištenjem rezervacije za umanjenje vrijednosti, dok se iznos gubitka priznaje u računu dobiti i gubitka. Ako zajam ili imovina koja se drži do dospjeća ima varijabilnu kamatnu stopu, kao diskontna stopa za mjerjenje gubitaka zbog umanjenja vrijednosti uzima se efektivna kamatna stopa određena ugovorom, važeća na datum kad je utvrđeno umanjenje vrijednosti.

Rezerviranja za gubitke na skupnoj osnovi računaju se na temelju postotaka propisanih od strane Hrvatske narodne banke za Banku i Raiffeisen stambenu štedionicu te na osnovi RBI metodologije za ostala ovisna društva.

Ako se u sljedećem razdoblju iznos gubitka od umanjenja vrijednosti smanji i to se smanjenje može objektivno pripisati događaju koji je nastupio nakon priznavanja umanjenja vrijednosti (primjerice, poboljšanje kreditnog rejtinga dužnika), vrši se ukidanje prethodno priznatog gubitka od umanjenja vrijednosti usklađivanjem računa za rezervacije. Iznos ukidanja se iskazuje u računu dobiti i gubitka.

Kad je neki zajam nenaplativ, on se otpisuje kroz pripadajuće rezervacije za umanjenje vrijednosti. Zajmovi se otpisuju nakon završetka svih potrebnih procedura i utvrđivanja iznosa gubitka. Naknadne naplate prethodno otpisanih iznosa priznaju se kao ukidanje gubitaka od umanjenja vrijednosti u računu dobiti i gubitka.

Kada je u mogućnosti, Grupa provodi restrukturiranje zajmova radije nego da pokreće ovru. Navedeno može uključivati produljenje roka otplate i promjenu uvjeta kreditiranja. Nakon promjena uvjeta, daljnji izračun umanjenja vrijednosti provodi se s originalnom efektivnom kamatnom stopom važećom, prije promjene uvjeta. Rukovodstvo kontinuirano prati restrukturirane zajmove kako bi se uvjерili u ispunjenje novih uvjeta te sigurnost budućih plaćanja. Navedeni zajmovi predmet su daljnjeg redovnog testiranja na umanjenje vrijednosti na individualnoj ili skupnoj osnovi (ako nisu ocijenjeni na individualnoj osnovi ili ako pripadaju portfelju za koji se provodi umanjenje vrijednosti na skupnoj osnovi) korištenjem originalne efektivne kamatne stope.

Na isti način analiziraju se i rezerviraju potraživanja po finansijskom i operativnom najmu, koja se prvenstveno odnose na ovisno društvo Raiffeisen Leasing.

Finansijska imovina raspoloživa za prodaju

Na svaki datum izvještavanja, Grupa preispituje svu finansijsku imovinu raspoloživu za prodaju kako bi se ustanovilo postoji li objektivni dokaz za umanjenje vrijednosti. Ako takvi dokazi postoje za finansijsku imovinu raspoloživu za prodaju, kumulativni gubitak, izmјeren kao razlika između troška stjecanja i sadašnje fer vrijednosti, smanjen za eventualni gubitak od umanjenja vrijednosti te finansijske imovine prethodno priznat u računu dobiti i gubitka – eliminira se iz ostale sveobuhvatne dobiti i rezerve fer vrijednosti i prenosi u račun dobiti i gubitka. Ukoliko, u narednom razdoblju, fer vrijednost dužničke vrijednosnice klasificirane kao raspoloživa za prodaju poraste i porast je moguće objektivno povezati s događajem koji je nastao nakon što je bio priznat gubitak od umanjenja vrijednosti u računu dobiti i gubitka, gubitak od umanjenja vrijednosti ukida se u korist računa dobiti i gubitka. Gubici od umanjenja vrijednosti vlasničkih vrijednosnica raspoloživih za prodaju ne ukidaju se kroz račun dobiti i gubitka do konačnog prestanka priznavanja te imovine.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

4. Značajne računovodstvene politike (nastavak)

Specifični finansijski instrumenti

a) Novac i novčani ekvivalenti

Novac i novčani ekvivalenti uključuju novac u blagajni, novac kod Hrvatske narodne banke, plasmane kod drugih banaka s originalnim rokom dospjeća do tri mjeseca te instrumente u postupku naplate te se vode po amortiziranom trošku u izvještaju o finansijskom položaju.

b) Derivativni finansijski instrumenti

Primjena nakon 1. siječnja 2018.

Derivativi se mogu ugraditi u drugi ugovor (osnovni ugovor). Grupa ugrađeni derivativ priznaje odvojeno od osnovnog ugovora kada:

- osnovni ugovor nije imovina u okviru MSFI-a 9;
- se osnovni ugovor ne iskazuje po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka ;
- bi uvjeti ugrađenog derivativa bili u skladu s definicijom derivativa ako su sadržani u zasebnom ugovoru; i
- ekonomski karakteristike i rizici ugrađenog derivativa nisu usko vezani uz ekonomski karakteristike i rizike osnovnog ugovora.

Izdvojeni ugrađeni derivativi mjere se po fer vrijednosti, pri čemu se sve promjene u fer vrijednosti priznaju u računu dobiti i gubitka, osim ako one nisu dio prihvatljivog novčanog toka zaštite neto ulaganja od rizika. Izdvojeni ugrađeni derivativi prikazani su u izvještaju o finansijskom položaju zajedno sa osnovnim ugovorom.

Primjena do 1. siječnja 2018.

Grupa koristi derivativne finansijske instrumente kako bi ekonomski zaštitala svoju izloženost tečajnom riziku te riziku promjene kamatnih stopa koji proizlaze iz poslovnih, finansijskih, ulagačkih aktivnosti te kroz računovodstvo zaštite. U skladu sa svojom politikom ulaganja, Grupa također drži ili izdaje određen broj derivativnih finansijskih instrumenata u svrhu trgovanja.

Derivativni finansijski instrumenti uključuju devizne ugovore, terminske ugovore i ugovore s terminskim kamatnim stopama, ročnice, kamatne swap ugovore, međuvalutne swap ugovore, opcije i ostale finansijske derivative te se inicijalno priznaju po fer vrijednosti koja predstavlja plaćeni iznos za stjecanje instrumenta, umanjen za transakcijske troškove. Nakon početnog priznavanja, derivativi se vrednuju po fer vrijednosti. Fer vrijednost se utvrđuje na temelju kotirane tržišne cijene ili, ukoliko je prikladnije, diskontiranog novčanog toka. Svi derivativni instrumenti iskazuju se kao imovina ukoliko je njihova fer vrijednost pozitivna te kao obveze ako je njihova fer vrijednost negativna.

Neki hibridni ugovori sadrže derivativnu i nederivativnu komponentu. U tim se slučajevima derivativna komponenta naziva se ugrađeni derivativ. Osim kada nije u suprotnosti sa zahtjevima HNB-a, kada ekonomski karakteristike i rizici ugrađenih derivativa nisu blisko vezani za osnovni ugovor i kad se hibridni ugovor sam po sebi ne vrednuje po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak, ugrađeni se derivativ tretira kao zaseban derivativ i klasificira po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak, uz priznavanje svih nerealiziranih dobitaka i gubitaka u dobit ili gubitak, osim ako nema pouzdane mijere fer vrijednosti.

Promjene u fer vrijednosti derivativa uključuju se u dobitke umanjene za gubitke od trgovanja vrijednosnicama.

Računovodstvo zaštite

Grupa je nastavila koristiti računovodstvo zaštite sukladno MRS-u 39.

Grupa se koristi derivativnim finansijskim instrumentima u svrhu upravljanja izloženosti prema kamatnom riziku. Takvi derivativni instrumenti se inicijalno priznaju po njihovoj fer vrijednosti na datum njihovog sklapanja i naknadno se mijere po fer vrijedsnosti. Derivativi se prikazuju kao finansijska imovina kada im je fer vrijednost pozitivna i kao finansijska obveza u slučaju kada je fer vrijednost negativna.

Zaštita se može odnositi na:

- Zaštitu fer vrijednosti - zaštita izloženosti od promjena fer vrijednosti priznate imovine ili obveze ili nepriznate obveze;
- Zaštita novčanih tokova – zaštita izloženosti variacijama u novčanim tokovima koja se veže uz specifični rizik vezan uz priznatu imovinu, obvezu ili izvjesnu transakciju u budućnosti;
- Zaštita neto ulaganja u stranim valutama.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

4. Značajne računovodstvene politike (nastavak)

Specifični finansijski instrumenti (nastavak)

b) Derivativni finansijski instrumenti

Računovodstvo zaštite (nastavak)

Kod uspostavljanja odnosa zaštite, Grupa formalno utvrđuje i dokumentira odnos zaštite na koji želi primijeniti računovodstvo zaštite te cilj i strategiju upravljanja rizicima za poduzetu zaštitu. Ta dokumentacija uključuje definiranje instrumenta zaštite, zaštićenu stavku ili transakciju, prirodu zaštićenog rizika i način na koji će subjekt procijeniti učinkovitost promjena fer vrijednosti instrumenta zaštite u neutraliziraju izloženosti promjenama fer vrijednosti zaštićene stavke ili novčanih tokova koji se pripisuju zaštićenom riziku. Očekuje se da će takve zaštite biti visoko učinkovite u neutraliziraju promjena fer vrijednosti ili novčanih tijekova te se redovno ocjenjuju kako bi se utvrdila njihova stvarna visoka učinkovitost tijekom cijelog izvještajnog razdoblja kojem je zaštita namijenjena.

Zaštite koje udovoljavaju strogim kriterijima računovodstva zaštite izložene su i opisane u sljedećim odjeljcima.

Zaštita fer vrijednosti

Zaštita fer vrijednosti odnosi se na zaštitu izloženosti promjenama fer vrijednosti priznate imovine ili obveza ili nepriznate čvrste ugovorne obveze ili utvrđenog dijela takve imovine, obveza ili čvrste ugovorne obveze, koja se povezana sa određenim rizikom i može utjecati na dobit ili gubitak.

Promjene fer vrijednosti izvedenica određenih i prihvatljivih kao zaštita fer vrijednosti odmah se uračunavaju u dobit ili gubitak, zajedno sa svim promjenama fer vrijednosti zaštićenog sredstva, odnosno zaštićene obveze koje se mogu povezati sa zaštićenim rizikom. Promjena fer vrijednosti instrumenta zaštite i promjena zaštićene stavke povezana sa zaštićenim rizikom iskazuju se u dobiti ili gubitku unutar stavke koja se odnosi na zaštićenu stavku.

Računovodstvo zaštite prestaje kad Grupa ukine zaštitni odnos, kad instrument zaštite istekne ili je prodan, raskinut ili iskorišten, ili zaštita više ne udovoljava kriterijima računovodstva zaštite. Od toga datuma se usklađenje knjigovodstvenog iznosa zaštićene stavke po osnovi fer vrijednosti povezano sa zaštićenim rizikom amortizira kroz dobit ili gubitak.

Ukoliko se zaštićena stavka prestaje priznavati, neamortizirana fer vrijednost odmah se priznaje u računu dobiti i gubitka.

Grupa koristi pojedinačnu i portfeljnu zaštitu fer vrijednosti od kamatnog rizika zajmova komitentima.

c) Trezorski zapisi i dužničke vrijednosnice

Trezorski zapisi i dužničke vrijednosnice koje Grupa posjeduje u svrhu kratkoročnog stjecanja dobiti početno su klasificirani kao finansijski instrumenti namijenjeni trgovanjem, početno priznati kao finansijski instrumenti po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak. Trezorski zapisi za koje Grupa ima namjeru i mogućnost držati do dospijeća, klasificirani su kao imovina koja se drži do dospijeća. Ostali trezorski zapisi i dužničke vrijednosnice klasificiraju se po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit.

d) Vlasničke vrijednosnice i ulaganja u otvorene investicijske fondove

Vlasničke vrijednosnice i ulaganja u otvorene investicijske fondove klasificiraju se po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak ili po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit.

e) Plasmani kod banaka

Plasmani kod banaka su klasificirani kao zajmovi i potraživanja te se vrednuju po amortiziranom trošku smanjenom za umanjenja vrijednosti.

f) Zajmovi komitentima

Zajmovi komitentima iskazuju se po amortiziranom trošku umanjeni za gubitke od umanjenja vrijednosti. U skladu s odredbama HNB-a, amortizacija diskonta unutar gubitaka od umanjenja vrijednosti uključuje se u gubitke od umanjenja vrijednosti.

g) Ulaganja u ovisna društva

U odvojenim finansijskim izvještajima Banke, ulaganja u ovisna društva iskazuju se po trošku stjecanja umanjenom za eventualne gubitke od umanjenja vrijednosti. Ulaganja u ovisna društva konsolidiraju se metodom pune konsolidacije u konsolidiranim izvještajima Grupe..

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

4. Značajne računovodstvene politike (nastavak)

Specifični finansijski instrumenti (nastavak)

h) Uzeti zajmovi i podređene obveze

Kamatonosni zajmovi i podređene obveze inicijalno se priznaju po fer vrijednosti, umanjenoj za pripadajuće transakcijske troškove. Naknadno vrednovanje provodi se po amortiziranom trošku i svaka razlika između primitaka (umanjenih za transakcijske troškove) i iznosa koji se plaća po dospijeću priznaje se u računu dobiti i gubitka tijekom razdoblja trajanja zajma i podređenog duga metodom efektivne kamatne stope.

i) Ugovori s pravom reotkupa

Grupa ulazi u ugovore o ponovnoj kupnji/(prodaji) suštinskih istih ulaganja na određeni datum u budućnosti po fiksnoj cijeni. Ulaganja koja su kupljena s obvezom ponovne prodaje u budućnosti ne priznaju se u bilanci. Izdaci temeljem tih ugovora priznaju se kao dani zajmovi bankama ili komitentima. Također se evidentira da su kupljena potraživanja osigurana odgovarajućim vrijednosnicama iz ugovora o reotkupu. Ulaganja prodana temeljem ugovora o reotkupu i nadalje se priznaju u izvještaju o finansijskom položaju i iskazuju u skladu računovodstvenom politikom za odnosnu finansijsku imovinu po amortiziranom trošku ili po fer vrijednosti, kako je prikladno. Primici od prodaje ulaganja prikazuju se kao obveze prema bankama ili komitentima.

Razlika između iznosa koji se plaća kod prodaje i iznosa koji se plaća kod reotkupa razgraničava se kroz razdoblje transakcije i uključuje u prihod ili rashod od kamata.

Također Grupa ulazi u transakcije prodaje uz reotkop odnosno povezane transakcije. U skladu sa suštinom, povezane transakcije se prikazuju kao i ugovori o ponovnoj kupnji (prodaji), kao što je prethodno opisano.

j) Tekući računi i depoziti banaka i komitenata

Tekući računi i depoziti klasificiraju se kao ostale obveze i početno vrednuju po fer vrijednosti uvećanoj za transakcijske troškove, a naknadno iskazuju po njihovom amortiziranom trošku metodom efektivne kamatne stope.

Porez na dobit

Trošak poreza na dobit temelji se na oporezivoj dobiti za godinu te se sastoji od tekućeg poreza i odgođenog poreza. Porez na dobit priznaje se u dobit ili gubitak, izuzevši stavke koje su direktno priznate u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti pri čemu se porez također priznaje u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti. Tekući porez predstavlja očekivani iznos poreza koji se plaća na oporezivi iznos dobiti za poslovnu godinu, sukladno poreznim stopama važećim na dan izvještaja o finansijskom položaju, te svim korekcijama iznosa porezne obveze za prethodna razdoblja.

Iznos odgođenog poreza izračunava se metodom bilančne obveze, pri čemu se uzimaju u obzir privremene razlike između knjigovodstvenih vrijednosti imovine i obveza koje se koriste za potrebe finansijskog izvještavanja i iznosa koji se koriste za potrebe izračuna poreza. Iznos odgođene porezne imovine ili obveza, priznaje se koristeći poreznu stopu za koju se očekuje da će se primjenjivati na oporezivu dobit u razdoblju u kojem se očekuje realizacija ili namira knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza, a na osnovu poreznih stopa važećih na dan izvještaja o finansijskom položaju.

Vrednovanje odgođene porezne obveze i imovine odražava porezne posljedice koje slijede iz načina na koji društvo očekuje, na datum izvještavanja, naplatu ili nameru neto knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza.

Odgođena porezna imovina i obveze se ne diskontiraju te se klasificiraju kao dugoročna imovina i/ili obveze u izvještaju o finansijskom položaju. Odgođena porezna imovina priznaje se samo u visini u kojoj je vjerojatno da će se moći iskoristiti kao porezna olakšica. Na svaki datum izvještavanja, Grupa ponovo procjenjuje nepriznatu potencijalnu odgođenu poreznu imovinu te knjigovodstvenu vrijednost priznate odgođene porezne imovine.

Dodatni porez na dobit, proizašao prilikom distribucije dividende, priznaje se u trenutku priznavanja povezane obveze za plaćanje dividende.

Nekretnine, postrojenja i oprema

Stavke nekretnine, postrojenja i oprema priznaju se po povijesnom trošku ili procijenjenom trošku umanjenom za akumuliranu amortizaciju i, ukoliko postoje, umanjenja vrijednosti.

Grupa priznaje neto knjigovodstvenu vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme po trošku zamjene dijela te imovine ukoliko je trošak nastao ili je vjerojatno da će buduće ekonomski koristi sadržane u imovini nastajati te se nabavna vrijednost te imovine može pouzdano procijeniti. Svi ostali troškovi popravaka i održavanja priznaju se kao trošak po nastanku.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

4. Značajne računovodstvene politike (nastavak)

Nekretnine, postrojenja i oprema (nastavak)

Najam u kojem Grupa kao najmodavac preuzima suštinski sve rizike i koristi od vlasništva klasificira se kao operativni najam. Postrojenja i oprema čije je stjecanje povezano s takvim najmovima izraženi su po iznosu koji odgovara njihovoj fer vrijednosti ili sadašnjoj vrijednosti minimalnih plaćanja najma na početku najma, ovisno o tome koji je iznos manji, umanjenim za akumuliranu amortizaciju i gubitke od umanjenja vrijednosti. Imovina pod operativnim najmom amortizira se linearom metodom, umanjivanjem troška imovine tijekom procijenjenog razdoblja najma do njihove preostale nadoknadive vrijednosti.

Amortizacija se obračunava linearom metodom kako bi se trošak imovine rasporedio do preostale vrijednosti tijekom procijenjenog korisnog vijeka. Zemljišta te imovina u pripremi se ne amortiziraju. Procijenjeni korisni vijek upotrebe imovine, naveden je u nastavku.

	2018.	2017.
Zgrade	50 godina	50 godina
Oprema	4 – 10 godina	4 – 10 godina
Uredski namještaj	4 godine	4 godine
Imovina u operativnom najmu (ovisno o trajanju ugovora, amortizacija do ostatka vrijednosti)	2 – 20 godina	2 – 20 godina

Preostala vrijednost imovine, metoda amortizacije te procijenjeni korisni vijek, pregledavaju se na svaki datum izvještavanja, te po potrebi usklađuju. Neto knjigovodstvena vrijednost imovine se odmah umanjuje do nadoknadivog iznosa ukoliko je neto knjigovodstvena vrijednost imovine veća od nadoknadivog iznosa. Dobici i gubici od prodaje određuju se kao razlika naplaćenog iznosa i neto knjigovodstvene vrijednosti, te se uključuju u dobit ili gubitak.

Ulaganje u nekretnine

Grupa drži ulaganje u nekretnine radi ostvarenja prihoda od najma ili radi porasta vrijednosti ulaganja (uključujući nekretnine u izgradnji), ili oboje. Inicijalno se mjeri po trošku nabave, a naknadno umanjuje za akumuliranu amortizaciju i eventualna akumulirana umanjenja vrijednosti.

Trošak zamjene dijela se uključuje u neto knjigovodstvenu vrijednost ulaganja u nekretnine samo onda kada je vjerojatno da će buduće ekonomске koristi koje su povezane s navedenim dijelom pritjecati u subjekt, te da se trošak ulaganja u nekretnine može se pouzdano izmjeriti. Svi ostali troškovi popravaka i održavanja se priznaju kao trošak u periodu u kojem nastaju. Ako zasebni dijelovi, značajne vrijednosti, nekretnina i opreme imaju različiti vijek uporabe, obračunavaju se kao zasebne stavke nekretnina, postrojenja i opreme.

Zemljište i imovina u izgradnji se ne amortizira. Amortizacija ostale imovine se obračunava linearom metodom, kojom se trošak nabave raspoređuje tijekom procijenjenog ekonomskog vijeka iste.

Procijenjeni ekonomski vijek je :	2018.	2017.
Nekretnine u zakupu	50 godina	50 godina

Ostatak vrijednosti, metoda amortizacije te vijek uporabe se provjeravaju i po potrebi usklađuju na svaki datum izvještaja o finansijskom položaju. Ako se utvrdi da je knjigovodstvena vrijednost imovine veća od procijenjenog nadoknadivog iznosa, odmah se otpisuje do nadoknadivog iznosa. Dobici i gubici kod otuđenja se utvrđuju usporedbom primitaka od prodaje s knjigovodstvenim iznosom i evidentiraju u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti.

Zalihe i imovina preuzeta u zamjenu za nenaplaćena potraživanja

Grupa povremeno preuzima nekretnine i ostalu imovinu u zamjenu za podmirivanje svojih potraživanja po zajmovima i predujmovima te ugovorima o operativnom i finansijskom najmu, što također uključuju vraćene objekte najma ovisnog društva Raiffeisen Leasing d.o.o. Takve nekretnine i ostala imovina priznaju se inicijalno po neto nadoknadivoj vrijednosti povezanog potraživanja ili po trenutačnoj fer vrijednosti navedene imovine, ovisno o tome koja je niža. Naknadno vrednovanje je po nižem od troška nabave i nadoknadive vrijednosti. Grupa ovako preuzetu imovinu pokušava prodati, a u iznimnim slučajevima je koristi za vlastitu upotrebu.

Prihodi ili rashodi od prodaje te imovine priznaju se kroz račun dobiti i gubitka.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

4. Značajne računovodstvene politike (nastavak)

Nematerijalna imovina

Nematerijalna imovina vodi se po trošku nabave umanjenom za akumuliranu amortizaciju i umanjenja vrijednosti. Trošak proizašao iz aktivnosti razvoja priznaje se kao nematerijalna imovina ukoliko su ispunjeni svi zahtjevi sukladno MRS-u 38 "Nematerijalna imovina". Amortizacija se obračunava linearnom metodom tijekom procijenjenog korisnog vijeka trajanja nematerijalne imovine. Troškovi povezani s razvojem i održavanjem nematerijalne imovine priznaju se kao trošak po nastanku. U skladu sa odlukom HNB-a, nematerijalne imovina uključuje ulaganja na tuđoj imovini.

Nematerijalna imovina amortizira se linearnom metodom tijekom procijenjenog korisnog ekonomskog vijeka upotrebe kako slijedi:

	2018.	2017.
Ulaganja na tuđoj imovini (ovisno o trajanju ugovora o najmu)	1 - 20 godina	1 - 20 godina
Software	5 - 8 godina	5 - 8 godina

Umanjenje vrijednosti nefinancijske imovine

Neto knjigovodstvena vrijednost nefinancijske imovine Grupe osim odgođene porezne imovine preispituje se na svaki datum izvještavanja kako bi se utvrdilo postoje li indikacije umanjenja vrijednosti.

Ako se utvrdi postojanje takvih indikacija, procjenjuje se nadoknadi iznos imovine. Za imovinu koja nema konačan korisni vijek upotrebe te nematerijalnu imovinu koja još nije u upotrebi i goodwill, nadoknadi iznos procjenjuje se na svaki datum izvještavanja.

Gubitak od umanjenja vrijednosti priznaje se kada je neto knjigovodstvena vrijednost imovine ili jedinice koja generira novac veća od njezinog nadoknadivog iznosa. Jedinica koja generira novac je najmanja prepoznata grupa imovine koja generira novčane tokove, a koji se mogu zasebno identificirati od onih za drugu imovinu i obvezu. Gubitak od umanjenja vrijednosti priznaje se u dobiti ili gubitku. Gubitak od umanjenja vrijednosti priznat za imovinu koja generira novac raspodjeljuje se umanjujući knjigovodstvenu vrijednost imovine unutar te jedinice (skupine jedinica) na linearnej osnovi.

Nadoknadi iznos imovine i jedinice koja generira novac je vrijednost imovine u upotrebi ili neto prodajna cijena, ovisno o tome koji je iznos viši. Vrijednost u upotrebi procjenjuje se diskontiranjem očekivanih budućih gotovinskih tokova na njihovu sadašnju vrijednost koristeći diskontnu stopu prije poreza koja odražava trenutnu tržišnu procjenu vremenske vrijednosti novca i rizike specifične za tu imovinu.

Gubitak od umanjenja vrijednosti priznat prethodnih godina procjenjuje se na svaki datum izvještavanja radi utvrđivanja da li je gubitak umanjen ili više niti ne postoji. Gubitak od umanjenja vrijednosti se ukida ukoliko je došlo do promjena u procjenama koje su bile korištene za određivanje nadoknadivog iznosa. Gubitak od umanjenja vrijednosti se ukida samo do knjigovodstvene vrijednosti imovine umanjene za akumuliranu amortizaciju, kakva bi bila izračunata da nije bio priznat gubitak od umanjenja vrijednosti. Jednom priznati gubitak od umanjenja vrijednosti goodwilla se naknadno ne ukida.

Rezervacije za obveze i troškove

Rezervacije se priznaju kad Grupa ima sadašnju obvezu kao posljedicu prošlih događaja i ako je vjerojatno da će biti potreban odljev resursa koji sadrže ekonomske koristi radi podmirivanja obveze te ako se iznos obveze može pouzdano procijeniti.

Rezervacije se priznaju kad Grupa ima sadašnju obvezu kao posljedicu prošlih događaja i ako postoji vjerojatnost da će za podmirenje obveze biti potreban odljev resursa. Uprava utvrđuje dostatnost rezervacija na temelju uvida u pojedinačne stavke, nedavnih ostvarenih gubitaka, trenutačnih gospodarstvenih okolnosti, karakteristika rizika različitih kategorija transakcija, kao i drugih relevantnih čimbenika.

Rezervacije se ukidaju samo za one troškove za koje je rezervacija izvorno priznata. Ako odljev ekonomskih koristi za podmirenje obveza više nije vjerojatan, rezervacija se ukida.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

4. Značajne računovodstvene politike (nastavak)

Najmovi – Grupa kao najmodavac

a) Financijski najam

Najam kod kojeg Grupa kao najmodavac prenosi suštinski sve rizike i koristi vezane uz vlasništvo te imovine primatelju najma klasificiraju se kao financijski najam. Potraživanje se priznaje u iznosu koji odgovara sadašnjoj vrijednosti plaćanja najma, uključujući garantiranu rezidualnu vrijednost. Razlika između ukupnog potraživanja i sadašnje vrijednosti potraživanja predstavlja nezarađeni financijski prihod koje se priznaje kroz razdoblje najma metodom efektivne kamatne stope. Potraživanja po finansijskom najmu uključena su u zajmove komitentima.

b) Operativni najam

Najam kod kojeg Grupa kao davatelj najma zadržava suštinski sve rizike i koristi vezane uz vlasništvo uključuje se u materijalnu i nematerijalnu imovinu po trošku nabave umanjenom za akumuliranu amortizaciju. Prihod od najma imovine u operativnom najmu priznaje se u dobit ili gubitak po linearnej metodi tijekom trajanja najma.

Primanja zaposlenih

a) Definirani mirovinski doprinosi

Grupa uplaćuje doprinose u planirana osiguranja prema obvezanoj ugovornoj osnovi. Grupa nema drugih obveza plaćanja nakon uplate doprinosova. Doprinosi se priznaju kao trošak priznat kao primanja zaposlenih kada nastaje. Budući da Grupa knjiži otpremnine prema aktuarskim izračunima, svi dobitci i gubitci uslijed povećanja, odnosno smanjenja sadašnje vrijednosti obveza po definiranim naknadama, a povezani su s aktuarskim rizikom, iskazuju se u sklopu ostale sveobuhvatne dobiti.

b) Dugoročna primanja za godine rada

Banka dodjeljuje zaposlenicima jednokratnu nagradu za umirovljenje. Obveza i trošak ovih naknada određuju se koristeći metodu projicirane kreditne jedinice. Metoda projekcije kreditne jedinice uzima svako razdoblje provedeno u službi kao ostvarivanje prava na dodatnu jedinicu naknade i mjeri svaku jedinicu zasebno kako bi se izračunala konačna obveza. Obveza se izračunava kao sadašnja vrijednost budućih odljeva novca koristeći diskontnu stopu koja je slična kamatnoj stopi na državne obveznice kojima su valuta i uvjeti u skladu s valutom i utvrđenim uvjetima obveze za dugoročna primanja.

c) Mirovinsko osiguranje

Rezervacije za mirovinsko osiguranje ovisnog društva Raiffeisen mirovinsko osiguravajuće društvo d.o.o. obračunao je ovlašteni aktuar društva, u skladu s metodom koju propisuje Zakon o mirovinskim osiguravajućim društvima i uplati mirovina na temelju individualne kapitalizirane štednje.

Dividende

Dividende se priznaju kada su odobrene od strane dioničara na Godišnjoj skupštini.

Dionički kapital

Dionički kapital predstavlja nominalnu vrijednost uplaćenih redovnih dionica klasificiranih kao kapital na koje se plaćaju dividende prema nahođenju redovnih dioničara, te je izražen u kunama po nominalnoj vrijednosti.

Vlastite dionice

Kada Banka kupuje dionice, plaćeni iznos predstavlja odbitnu stavku od kapitala i rezervi koji pripadaju dioničarima Banke, dok se dionice ne ponište, ponovno izdaju ili prodaju. Kada se takve dionice, koje se klasificiraju kao vlastite dionice, naknadno prodaju ili ponovno izdaju, primljeni iznos, umanjen za transakcijske troškove, uključuje se u kapital i rezerve koji pripadaju dioničarima Banke.

Zadržana dobit

Sva dobit za godinu nakon raspodjele prenosi se u rezerve, u skladu s odlukom Glavne skupštine.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

4. Značajne računovodstvene politike (nastavak)

Zarada po dionici

Banka prikazuje zaradu po dionici na svoje redovne dionice. Zarada po dionici se računa dijeleći pripadajuću neto dobit redovnim dioničarima Banke s vaganim prosječnim brojem redovnih dionica na kraju razdoblja.

Izvanbilančne preuzete i potencijalne obveze

U okviru redovnog poslovanja Grupa sklapa ugovore kojima preuzima izvanbilančne kreditne obveze koje vodi u izvanbilančnoj evidenciji, a koje prvenstveno obuhvaćaju garancije, akreditive i neiskorištene okvirne kredite. Navedene preuzete finansijske obveze iskazuju u izvještaju o finansijskom položaju Grupe ako i kad iste postanu plative.

Finansijske garancije su ugovori koji Grupu obvezuju na specifična plaćanja imatelju garancije vezana uz nadoknadu sredstava za gubitke koji nastaju zbog neplaćanja određenih dužnika o dospijeću u skladu s uvjetima dužničkih instrumenata.

Obveze po finansijskim garancijama početno se priznaju po njihovoј fer vrijednosti što predstavlja naknadu, čija se inicijalna fer vrijednost amortizira tijekom razdoblja trajanja finansijske garancije.

Obveze po garancijama naknadno se od 1. siječnja 2018. godine iskazuju po višem iznosu od iznosa rezerviranja za umanjenje vrijednosti utvrđenog u skladu s MSFI 9 i iznosa prvotno priznatog gubitka umanjeno za, kada je to primjereno, kumulativni iznos prihoda priznatog u skladu s načelima MSFI-a 15 Finansijske garancije uključuju se u ostale obveze.

Poslovi u ime i za račun trećih osoba

Grupa upravlja imovinom u ime ostalih društava i stanovništva za što naplaćuje naknadu. Ti iznosi ne predstavljaju imovinu Grupe te su isključeni iz izvještaja o finansijskom položaju Grupe.

Grupa procjenjuje i prosuđuje o neizvjesnim događajima, uključujući procjene i prosudbe o budućnosti. Takve računovodstvene pretpostavke i procjene redovno se pregledavaju i temelje se na povijesnom iskustvu i ostalim čimbenicima poput očekivanog tijeka budućih događaja koji se može razumno pretpostaviti u postojećim okolnostima, ali unatoč tome neizbjegno predstavljaju izvore neizvjesnosti. Procjena umanjenja vrijednosti kreditnog portfelja Banke, predstavlja najznačajniji izvor neizvjesnosti procjene. Ti i ostali ključni izvori neizvjesnosti procjene, koji imaju značajan rizik uzrokovanja materijalnih usklađa neto knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza tijekom sljedećeg obračunskog razdoblja u računu dobiti i gubitka, opisani su u nastavku. Značajne prosudbe učinjene u određivanju najprikladnije metodologije za procjenu fer vrijednosti finansijskih instrumenata koji se vode po fer vrijednosti, također su opisane u nastavku.

Procjena rezervacija za kreditne gubitke predstavlja najbolju procjenu uprave rizika od neispunjavanja obveza i očekivanih kreditnih gubitaka na finansijskoj imovini, uključujući sve izvanbilančne izloženosti, na datum izvještavanja i, kao dio toga, procjena fer vrijednosti kolateralu u obliku nekretnine predstavlja glavni izvor neizvjesnosti procjene.

Ovaj i drugi ključni izvori neizvjesnosti procjene, koji imaju značajan rizik od uzrokovanja mogućih značajnih usklađenja knjigovodstvenih vrijednosti imovine i obveza u sljedećoj finansijskoj godini, opisani su u nastavku. Ova objašnjenja nadopunjuju komentar o fer vrijednostima finansijske imovine i obveza (bilješka 49) i upravljanja finansijskim rizicima (bilješka 48).

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

5. Značajne računovodstvene procjene i prosudbe

a) Klasifikacija finansijske imovine

Procjena poslovnog modela

Banka određuje svoje poslovne modele na temelju ciljeva za upravljanje portfeljima finansijske imovine. Za više pojedinosti o poslovnim modelima Banke pogledajte bilješku 4. Prilikom određivanja svojih poslovnih modela Banka razmatra sljedeće:

- Namjeru i strateške ciljeve Uprave te provođenje navedenih politika u praksi;
- Primarne rizike koji utječu na uspješnost poslovnog modela i kako se upravlja tim rizicima;
- Kako se ocjenjuje uspješnost portfelja i o tome šalje izvješće Upravi; i
- Učestalost i značaj prodaje finansijske imovine u prethodnim razdobljima, razloge za takvu prodaju i očekivane buduće prodajne aktivnosti.

Testiranje da li se radi samo o plaćanju po osnovi glavnice i kamata (SPPI test)

Prilikom procjene jesu li ugovorni novčani tokovi samo plaćanja po osnovi glavnice i kamata Banka uzima u obzir ugovorne uvjete instrumenta. To uključuje procjenu sadrži li finansijska imovina ugovorni uvjet koji bi mogao promijeniti vrijeme ili iznos ugovornih novčanih tokova tako da ne budu u skladu s osnovnim mehanizmom kredita.

U provođenju procjene, Grupa uzima u obzir primarne uvjete kako slijedi i procjenjuje zadovoljavaju li ugovorni novčani tijekovi instrumenata i dalje SPPI test:

- Odredbe povezane s rezultatima (performance-linked features);
- Uvjete koji ograničavaju potraživanje Banke na novčane tokove od određene imovine (uvjeti kredita bez regresa);
- Uvjete prijevremene otplate i produljenja rokova;
- Značajke finansijske poluge; i
- Značajke koje mijenjaju elemente vremenske vrijednosti novca.

b) Umanjenje vrijednosti finansijske imovine

Značajno povećanje kreditnog rizika

Pri određivanju da li se rizik nastajanja statusa neispunjerenja obveza značajno povećao Banka koristi relevantne i dostupne podatke. Pristup uključuje kvantitativne i kvalitativne kriterije odnosno analizu baziranu na povijesnim podacima i stručnoj procjeni kreditnog rizika te uključuje „forward looking“ komponentu.

Kvantitativni kriterij, odnosno kvantitativni prag značajnosti, primjenjuje se na promjenu procjene vjerovatnosti ulaska u status neispunjavanja obveza tijekom cijelog ovog razdoblja kreditne izloženosti (over the lifetime of the facility) na izvještajni datum, u odnosu na procjenu kod odobrenja izloženosti. Ukoliko je razlika u procjeni vjerovatnosti ulaska u status neispunjavanja obveza veća od praga značajnosti, za izloženost se utvrđuje značajno pogoršanje kreditnog rizika zbog čega se grupira u skupinu 2.

Kod non-retail izloženosti Banka smatra da interni kreditni rating predstavlja sveobuhvatnu procjenu kreditne kvalitete dužnika, a PD je, u slučajevima gdje je to relevantno, korigiran statusom makroekonomskog položaja. Procjena nastanka povećanog rizika bazira se na usporedbi s razinom kreditnog rizika koja je postojala pri odobrenju kreditne izloženosti. PD korišten u izračunu prilagođen je korištenjem makroekonomске prognoze te se na taj način dobiva point-in-time PD. Lista kvalitativnih kriterija uglavnom sadrži podatke koji se mogu dobiti upotrebom internih rejting modela koji se koriste kao input u određivanju ratinga. S obzirom da su ti svi podaci sadržani i u samom rejtingu kvantitativni kriterij je dovoljan za preciznu procjenu značajnog povećanja kreditnog rizika. Ostale „forward looking“ informacije koje se koriste su holistic pristup, indikatori tržišta, Early Warning System, promjene u ugovornim odredbama, forbearance i non-performing regulatorne definicije te kašnjenje u razdoblju dužem od 30 dana.

Kod retail izloženosti procijenjena vjerovatnost ulaska u status neispunjavanja obveza pojedine izloženosti temelji se na scoring modelima koje banka koristi u upravljanju kreditnim rizicima i statističkim modelima te statističkim procjenama ovisno o vrsti izloženosti te je u nju uključen i utjecaj očekivanih makroekonomskih kretanja. Kvalitativni kriteriji uključuju detektiranje forbearance indikatora, indikatora holističkog pristupa, više od 30 dana kašnjenja, ulazak u status neispunjavanja obveza drugih izloženosti klijenta (budući da se primjenjuje definicija za ulazak u status neispunjavanja obvezana razini proizvoda za izloženosti prema stanovništvu). Ako je detektiran barem jedan indikator značajnog uvećanja kreditnog rizika u usporedbi s procjenom kod odobrenja plasmana, plasman će biti alociran u Stage 2 (Skupinu A2/Fazu2).

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

5. Značajne računovodstvene procjene i prosudbe (nastavak)

b) Umanjenje vrijednosti finansijske imovine (nastavak)

Mjerenje očekivanog kreditnog gubitka

Očekivani kreditni gubici izračunavaju se kao umnožak PD-a (vjerojatnosti nastanka statusa neispunjavanja obveza), gubitka zbog nastanka statusa neispunjavanja obveza (LGD-a) i izloženosti u statusu neispunjavanja obveza (EAD) tijekom preostalog očekivanog vijeka trajanja finansijske imovine i diskontiraju se s datumom izvještavanja po efektivnoj kamatnoj stopi za izloženosti sa značajnim povećanjem kreditnog rizika (Faza 2 ugovori). S druge strane, za izloženosti klasificirane kao Faza 1, očekivani kreditni gubitak izračunava se tijekom jednogodišnjeg perioda, tj. procjenjuje se očekivani kreditni gubitak od 1 godine. Procjene PD-a predstavljaju PD u određenom trenutku, ažuriran na godišnjoj razini prema povijesnom iskustvu Grupe, trenutnim uvjetima i pripadajućim očekivanjima usmjerenima na budućnost. Procjene LGD-a određuju se na temelju povijesnih plaćanja povrata. EAD uključuje očekivanja usmjerena na budućnost otplatama iskorištenih bilanci i očekivanja o budućim iskorištanjima gdje je to primjenjivo.

Za Retail izloženosti (stanovništvo i Micro poduzeća) koje su u statusu neispunjavanja obveza, procjena očekivanog gubitka temeljem kreditnog rizika i izračun rezervacija, također se radi na skupnoj osnovi, korištenjem BEEL parametara. Naime, Banka ima za portfelj stanovništva razvijene statističke modele procjene gubitka (BEEL - best estimate expected loss), temeljene na vlastitim povijesnim podacima. BEEL primarno ovisi o trajanju vremena provedenog u statusu neispunjavanja obveza (months in default), a kod neosiguranih plasmana ovisi i o broju mjeseci koji je protekao od zadnje uplate po kreditu.

Također, kod izračuna rezervacija za izloženosti u skupini B i C, primjenjuju se minimalne očekivane stope gubitka propisane Odlukom o klasifikaciji plasmana, te kod osiguranih plasmana uzima se u obzir i izračun temeljen na pojedinačnoj vrijednosti kolateralu.

Finalni izračun predstavlja maksimalni iznos između procjene očekivanog gubitka temeljene na BEEL parametrima, minimalnim stopama iz Odluke o klasifikaciji te kod osiguranih plasmana, iznosa izloženosti umanjenog za očekivani novčani priljev od prodaje kolateralu.

Rezervacije za umanjenje vrijednosti na imovini koja se pojedinačno procjenjuje kao imovina umanjena za kreditne gubitke (2017.: umanjenje vrijednosti) temelji se na najboljoj procjeni rukovodstva o sadašnjoj vrijednosti novčanih tokova za koje se očekuje da će biti primljeni. U procjenjivanju tih novčanih tokova, rukovodstvo donosi prosudbe o finansijskoj situaciji dužnika i neto utrživoj vrijednosti bilo kojeg temeljnog kolateralu. Svaka imovina umanjene vrijednosti procjenjuje se zasebno, a strategiju restrukturiranja i procjenu novčanih tokova koji se smatraju nadoknadivima neovisno odobrava funkcija za kreditne rizike.

Dužna pažnja posvećuje s minimalnim zahtjevima HNB-a.

Informacije usmjerene na budućnost

U izračunu ECL-a, Grupa primjenjuje internu razvijene modele koji koriste parametre za PD i LGD. Makroekonomski čimbenici usmjereni na budućnost, određene na regionalnoj razini, uključeni su u parametre rizika kao relevantni. Koriste se tri scenarija u prognozi kretanja makroekonomskih varijabli (baseline s ponderom 50%, upside i downside scenariji sa po 25% ponderom)

Dodatni čimbenici rizika koji su specifični za pojedine segmente također su uključeni ako je to relevantno.

Mjerenje finansijske imovine odražava i najbolju procjenu učinaka budućih uvjeta, a posebno gospodarskih uvjeta koji utječu na buduće („forward-looking“) vjerojatnosti nastanka statusa neispunjavanja obveza i gubitke zbog nastanka statusa neispunjavanja obveza.

U smislu metode, analizirani su različiti mogući alternativni pristupi osmišljeni da se uzmu u obzir ti elementi. Od raznih mogućnosti koje su uzete u obzir, Grupa je odlučila usvojiti pristup „Najvjerojatniji scenarij + dodatak“ („Most likely scenario+Add-on“). U skladu s ovim pristupom, makroekonomsko uvjetovanje PD-a i LGD-a obavlja se kroz osnovni scenarij („Most likely“) a potom ispravlja s dodatkom („Add-on“) kako bi se uključile sve razlike u usporedbi sa silaznim i uzlaznim scenarijima.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

5. Značajne računovodstvene procjene i prosudbe (nastavak)

b) Umanjenje vrijednosti finansijske imovine (nastavak)

Očekivani kreditni gubici

Očekivani kreditni gubici priznaju se prilikom početnog priznavanja finansijske imovine. Rezervacija za kreditne gubitke predstavlja najbolju procjenu rukovodstva o riziku od neispunjavanja obveza i očekivanih kreditnih gubitaka (ECL) na finansijskoj imovini, uključujući sve izvanbilančne izloženosti, na datum izvještavanja.

Prosudba rukovodstva koristi se za određivanje točke unutar raspona koja je najbolja procjena kvalitativne komponente koja doprinosi ECL-ima, na temelju procjene poslovnih i ekonomskih uvjeta, povjesnog iskustva gubitka, sastava kreditnog portfelja i drugih relevantnih pokazatelja i naprednih pokazatelja informacija. Uprava primjenjuje prosudbu kako bi se osiguralo da je procjena gubitka do koje se došlo na temelju povjesnih informacija na odgovarajući način prilagođena kako bi odražavala trenutne gospodarske uvjete. Stope gubitaka redovito se uspoređuju sa stvarnim iskustvom gubitka. Promjene ovih pretpostavki imale bi izravan utjecaj na rezerviranje za kreditne gubitke i mogu rezultirati promjenom rezervacija za kreditne gubitke.

HNB zahtjevi

Banka i Grupa vode računa da se u svakom trenutku poštuju zahtjevi HNB-a vezani za Odluku o klasifikaciji izloženosti u rizične skupine i načinu utvrđivanja kreditnih gubitaka, koji se odnose na minimalne postotke rezerviranja za prihoduću i neprihoduću imovinu te na minimalne korektivne faktore i minimalna razdoblja realizacije kolateralna.

Umanjenje vrijednosti finansijske imovine prije 1. siječnja 2018.

Banka prati kreditnu sposobnost svojih komitenata na kontinuiranoj osnovi. U skladu sa zahtjevima HNB-a, potreba za umanjenjem vrijednosti bilančne i izvanbilančne izloženosti Banke kreditnom riziku, procjenjuje se najmanje kvartalno. Gubici od umanjenja vrijednosti uglavnom su priznati u odnosu na neto knjigovodstvenu vrijednost zajmova pravnim osobama i stanovništvu (kao što je sažeto u bilješci 12), plasmane i zajmove drugim bankama (sažeto u bilješci 10) te kao rezervacije za obveze i troškove koje proizlaze iz izvanbilančne izloženosti komitentima, uglavnom u vidu garancija i akreditiva (sažeto u bilješkama 24 i 44). Umanjenja vrijednosti se također razmatraju za za ostalu imovinu koja se ne vodi po fer vrijednosti te gdje primarni rizik umanjenja nije kreditni rizik. Smanjenje rezervacija za gubitke od umanjenja vrijednosti bilančne izloženosti za Banku i Grupu u 2018. godini odnosi se prvenstveno na prodaju i otpis dijela neprihodućeg kreditnog portfelja od strane Banke.

Finansijska imovina koja se vodi po amortiziranom trošku

Grupa prvo procjenjuje postoji li objektivan dokaz umanjenja vrijednosti zasebno za imovinu koja je pojedinačno značajna (uglavnom izloženost prema pravnim osobama) te zbirno za imovinu koja nije pojedinačno značajna (uglavnom izloženost stanovništvu). Međutim, imovina procijenjena zasebno kao neumanjena se tada uključuje u grupu imovine sa sličnim karakteristikama kreditnog rizika. Taj se portfelj tada razmatra zbirno radi umanjenja vrijednosti.

Grupa procjenjuje umanjenja vrijednosti u slučajevima kada prosudi da vidljivi podaci ukazuju na vjerojatnost mjerljivog umanjenja budućih procijenjenih novčanih tokova imovine ili portfelja imovine. Kao dokaz se uzima neredovitost otplate ili ostale indikacije finansijskih poteškoća uzimatelja zajma, te nepovoljne promjene u ekonomskim uvjetima u kojima zajmoprinci posluju ili u vrijednosti ili naplativosti sredstava osiguranja, i kada se te promjene mogu povezati sa navedenim nepoštivanjem uvjeta.

Grupa uzima u obzir zajednički učinak nekoliko događaja kada ocjenjuje umanjenje, te koristi iskustvo u procjeni u slučajevima kada su razmotreni podaci potrebni za procjenu umanjenja ograničeni. U procjenjivanju umanjenja vrijednosti za stavke koje su pojedinačno ili zajednički ocjenjene kao umanjene, Grupa uzima u obzir gubitak od umanjenja vrijednosti propisan od strane HNB-a, koji se temelji na kašnjenju dospjelih iznosa. U procjeni iznosa umanjenja vrijednosti za stavke koje su pojedinačno ocijenjene kao umanjene za portfelj pravnih osoba, Grupa koristi model diskontiranog novčanog toka.

c) Fer vrijednost derivata

Fer vrijednost OTC derivativa određuje se korištenjem tehnika vrednovanja. Korištene tehnike vrednovanja za određivanje fer vrijednosti (na primjer modeli), provjeravaju se i periodički pregledavaju od strane kvalificirane neovisne osobe koja nije sudjelovala u njihovom kreiranju. Svi modeli certificirani su prije upotrebe i definirani tako da osiguraju rezultate koji će biti odraz stvarnih podataka i usporedivih tržišnih cijena.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

5. Značajne računovodstvene procjene i prosudbe (nastavak)

d) Fer vrijednost trezorskih zapisa

Grupa i Banka određuju fer vrijednost trezorskih zapisa koje izdaje Ministarstvo finančija Republike Hrvatske primjenom internog modela koji uključuje preostalo razdoblje do dospijeća i zadnje raspoložive aukcijske cijene sličnih instrumenata. Knjigovodstvena vrijednost trezorskih zapisa klasificiranih u portfelju finansijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak i finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit na dan 31. prosinca 2018. godine iznosila je za Grupu 1.073 milijuna kn (2017.: 909 milijuna kn) te za Banku 978 milijuna kn (2017.: 821 milijuna kn).

e) Rezervacije za otpremnine

Kod izračuna potrebnih rezervacija za otpremnine, Grupa diskontira očekivane buduće novčane tokove koji proizlaze iz navedenih obveza, primjenom diskontnih stopa koje, prema mišljenju Uprave Banke, najbolje predstavljaju vremensku vrijednost novca.

f) Rezervacije za sudske sporove

Rezerviranja se priznaju kada Grupa ima sadašnju pravnu ili izvedenu obvezu kao posljedica događaja u prošlosti, kad je vjerojatan odljev resursa s ekonomskim koristima kako bi obveza bila podmirena i kad je iznos obveze moguće pouzdano procijeniti. Uprava Banke održava rezerviranja na razini koju smatra dostatnom za pokriće nastalih gubitaka, a dostatnost utvrđuje na temelju pregleda pojedinačnih stavki potraživanja, postojećih pravnih okolnosti i drugih relevantnih čimbenika.

Prema odluci HNB-a, kreditna institucija dužna je sudske sporove razvrstati u rizičnu skupinu A (bez utvrđenog rizika gubitka ili odljeva novca, odnosno do 10% odljeva ukupno procijenjenog iznosa), rizičnu skupinu B (utvrđeni rizik gubitka ili odljev novca između 10 i 70% ukupno procijenjenog iznosa) ili C (utvrđen visok rizik gubitka, odnosno odljev veći od 70% ukupno procijenjenog iznosa). Kod utvrđivanja sadašnje vrijednosti budućih odljeva novca a uzimajući u obzir sve čimbenike koji su utjecali ili će utjecati na učinak vremena na vrijednost novčanih sredstava, Banka primjenjuje diskontnu stopu u visini zakonom propisane zakonske kamate i eskontne stope HNB-a važeće na zadnji dan polugodišta koje je neposredno prethodilo tekućem, uvećan za 8 baznih bodova kod sudske sporove koje protiv Banke vode korporativni subjekti, odnosno 5 baznih bodova za sve druge sudske sporove koji se vode protiv Banke. Rezerviranja za sudske sporove evidentiraju se u poslovnim knjigama banaka kao trošak rezerviranja razdoblja u kojem su rezerviranja iskazana.

Kao što je navedeno u bilješci 24, Grupa i Banka rezervirale su 75 milijuna kn (2017.: 68 milijuna kn), odnosno 61 milijuna kn (2017.: 59 milijuna kn), za glavnici i kamate po obvezama za sudske sporove, što rukovodstvo procjenjuje dovoljnim. Navedeni iznosi predstavljaju najbolju procjenu Grupe za gubitke po sudske sporovima, iako stvarni gubitak po sudske sporovima koji se vode protiv Grupe može biti značajno drugačiji. Za rukovodstvo nije praktično procijeniti finansijski učinak promjena u pretpostavkama na temelju kojih rukovodstvo procjenjuje potrebu za rezervacijama.

g) Mirovinsko osiguranje

U skladu sa zakonskim okvirom, Grupa pruža mogućnost članovima dobrovoljnih i obveznih mirovinskih fondova prijenos sredstava kad se ispune uvjeti, u mirovinsko osiguravajuće društvo prema izboru člana. Raiffeisen mirovinsko osiguravajuće društvo d.d. je trenutno jedino mirovinsko osiguravajuće društvo u Hrvatskoj. Mirovinsko osiguravajuće društvo isplaćuje mirovine, u skladu sa Zakonom o mirovinskim osiguravajućim društvima i odredbama sklopljenog ugovora o mirovini – u okviru obveznog ili dobrovoljnog mirovinskog osiguranja. Mirovine se isplaćuju iz imovine za pokriće tehničkih pričuva koje izračunava imenovani ovlašteni aktuar mirovinskog osiguravajućeg društva sukladno dobroj aktuarskoj praksi i zakonu. Rukovodstvo smatra da su obračunate tehničke pričuve dostatne.

h) Odgođeni porezi

Odgođeni porezi priznaju se vezano uz porezne gubitke i odbitne privremene razlike do iznosa za koji je vjerojatno da će oporeziva dobit biti raspoloživa i za koju se gubici mogu koristiti. Rukovodstvo smatra da je odgođena porezna imovina priznata od strane Banke i Grupe u cijelosti nadoknadiva.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

5. Značajne računovodstvene procjene i prosudbe (nastavak)

i) Klasifikacija ugovora o najmu

Grupa je najmodavac u operativnim i finansijskim najmovima. Kada je Grupa najmodavac u ugovoru o najmu kojim se prenose svi rizici i koristi od imovine na najmoprimca, tada se ugovor klasificira kao finansijski najam. Svi ostali najmovi se klasificiraju kao operativni te se povezana imovina uključuje u nekretnine i opremu u operativnom najmu po trošku nabave umanjenom za akumuliranu amortizaciju. Kod određivanja bi li najam trebao biti klasificiran kao operativni ili finansijski, Grupa uzima u obzir zahtjeve Međunarodnog računovodstvenog standarda *17 Najmovi*.

j) Utvrđivanje kontrole

Sukladno zahtjevima MSFI 10 Konsolidirani finansijski izvještaji, Grupa na redovnoj osnovi razmatra ima li kontrolu nad značajnim aktivnostima dužnika koji su u finansijskim problemima te nisu u mogućnosti redovno otplaćivati svoje kreditne obveze prema Grupi. Grupa je za 2018. ocijenila da ne postoje dužnici koje bi trebala konsolidirati, što je konzistentno sa zaključkom za 2017. godinu.

k) Umanjenje vrijednosti ovisnih društava

Banka je procijenila da je ulaganju u ovisno društvo Raiffeisen Factoring d.o.o. umanjena vrijednost zbog značajnih kreditnih gubitaka koji su ostvareni vezano za faktoring poslove s članicama Koncerna Agrokor, koji je pod izvanrednom upravom, te njegovim ekonomski povezanim dobavljačima te pada volumena faktoring poslova. Ukupno iskazano umanje vrijednosti iznosilo je 297 milijuna kn (2017: 268 milijuna kn) u odvojenom finansijskom izvještaju Banke. Rukovodstvo je također umanjilo ulaganje u Raiffeisen Consulting za 9 milijuna kn. Rukovodstvo smatra da su ostala ulaganja u ovisna društva u cijelosti nadoknadiva.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

6. Izvještavanje po segmentima

Segment je zasebno prepoznatljivi dio Grupe koji se bavi ili prodajom proizvoda, odnosno davanjem usluga (poslovni segment), odnosno prodajom proizvoda i/ili davanjem usluga u određenom gospodarskom području (teritorijalni segment) i izložen je rizicima i nagradama različitima od onih kojima su izloženi drugi segmenti. Osnovne informacije o segmentima su predstavljane u odnosu na poslovne segmente Grupe. Primarni format poslovnih segmenata je temeljen na Upravi Banke i internoj strukturi izvještavanja.

Poslovni segmenti

Grupa obuhvaća sljedeće glavne poslovne segmente:

<i>Poslovanje s pravnim osobama</i>	Uključuje kreditno poslovanje, depozitno poslovanje i ostale transakcije sa pravnim osobama i poslove najma na nivou Grupe;
<i>Poslovanje sa stanovništvom</i>	Uključuje kreditno poslovanje, depozitno poslovanje i ostale transakcije i iznose sa stanovništvom;
<i>Riznica</i>	obavlja financiranje Grupe te objedinjene aktivnosti upravljanja rizicima kroz uzete zajmove, korištenje derivativa za potrebe upravljanja rizicima te investiranje u likvidnu imovinu kao što su kratkoročni plasmani te dužničke vrijednosnice pravnih osoba i država;
<i>Upravljanje imovinom</i>	Uključuje upravljanje investicijskim i mirovinskim fondovima na nivou Grupe;
<i>Zajedničke usluge</i>	Uključuje aktivnosti upravljanja nekretninama i centralizirane usluge promidžbe i marketinga Grupe.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

6. Izvještavanje po segmentima (nastavak)

2018. Grupa milijuni kn	Pravne osobe	Stanovništvo	Riznica	Upravljanje imovinom	Zajedničke usluge	Neraspoređene stavke	Ukupno 2018.
Neto prihod od kamata	216	487	124	24	22	-	873
Neto prihod od naknada i provizija	163	126	2	169	3	-	463
Prihodi od trgovanja i ostali prihodi	170	23	45	200	14	16	468
Prihodi iz poslovanja	549	636	171	393	39	16	1.804
Troškovi iz poslovanja	(311)	(458)	(80)	(280)	(41)	(63)	(1.233)
Gubici od umanjenja vrijednosti	(118)	(108)	4	-	1	-	(221)
Rezerviranja za obveze i troškove	(17)	(3)	-	-	-	(2)	(22)
Rashodi iz poslovanja	(446)	(569)	(76)	(280)	(40)	(65)	(1.476)
Dobit prije oporezivanja	103	67	95	113	(1)	(49)	328
Porez na dobit	-	-	-	-	-	(45)	(45)
Dobit/(gubitak) za godinu	103	67	95	113	(1)	(94)	283
Imovina po segmentu	6.897	9.285	14.074	684	1.102	1.307	33.349
Neraspoređena imovina	-	-	-	-	-	1.816	1.816
Ukupno imovina	6.897	9.285	14.074	684	1.102	3.123	35.165
Obveze po segmentu	12.856	13.786	1.945	524	1.085	463	30.659
Kapital i rezerve	-	-	-	-	-	4.506	4.506
Ukupno kapital, rezerve i obveze	12.856	13.786	1.945	524	1.085	4.969	35.165

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

6. Izvještavanje po segmentima (nastavak)

2017. Grupa <u>milijuni kn</u>	Pravne osobe	Stanovništvo	Riznica	Upravljanje imovinom	Zajedničke usluge	Neraspoređene stavke	Ukupno 2017.
Neto prihod od kamata	243	517	106	24	23	-	913
Neto prihod od naknada i provizija	161	121	15	168	4	-	469
Prihodi od trgovanja i ostali prihodi	214	27	70	162	19	-	492
Prihodi iz poslovanja	618	665	191	354	46	-	1.874
Troškovi iz poslovanja	(377)	(477)	(66)	(242)	(35)	(15)	(1.212)
Gubici od umanjenja vrijednosti	(431)	44	-	-	1	-	(386)
Rezerviranja za obveze i troškove	10	6	-	-	-	(2)	14
Rashodi iz poslovanja	(798)	(427)	(66)	(242)	(34)	(17)	(1.584)
Dobit prije oporezivanja	(180)	238	125	112	12	(17)	290
Porez na dobit	-	-	-	-	-	(102)	(102)
Dobit/(gubitak) za godinu	(180)	238	125	112	12	(119)	188
Imovina po segmentu	8.085	9.300	12.931	624	1.178	-	32.118
Neraspoređena imovina	-	-	-	-	-	2.060	2.060
Ukupno imovina	8.085	9.300	12.931	624	1.178	2.060	34.178
Obveze po segmentu	11.354	13.368	2.917	472	1.158	224	29.493
Kapital i rezerve	-	-	-	-	-	4.685	4.685
Ukupno kapital, rezerve i obveze	11.354	13.368	2.917	472	1.158	4.909	34.178

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

6. Izvještavanje po segmentima (nastavak)

2018.	Banka milijuni kn	Pravne osobe	Stanovništvo	Riznica	Neraspoređene stavke	Ukupno 2018.
Neto prihod od kamata	199		487	124	-	810
Neto prihod od naknada i provizija	171		126	2	-	299
Prihodi od trgovanja i ostali prihodi	81		23	124	16	244
Prihodi iz poslovanja	451	636	250		16	1.353
Troškovi iz poslovanja	(283)		(458)	(80)	(63)	(884)
Gubici od umanjenja vrijednosti	(109)		(108)	4		(213)
Rezerviranja za obveze i troškove	(12)		(3)	-	(2)	(17)
Rashodi iz poslovanja	(404)	(569)	(76)		(65)	(1.114)
Dobit prije oporezivanja	47	67	174		(49)	239
Porez na dobit	-		-	-	(20)	(20)
Dobit/(gubitak) za godinu	47	67	174		(69)	219
Imovina po segmentu	6.652		9.285	14.074	1.307	31.318
Neraspoređena imovina	-		-	-	1.311	1.311
Ukupno imovina	6.652	9.285	14.074		2.618	32.629
Obveze po segmentu	12.209		13.786	1.945	463	28.403
Kapital i rezerve	-		-	-	4.226	4.226
Ukupno kapital, rezerve i obveze	12.209	13.786	1.945		4.689	32.629
2017.	Banka milijuni kn	Pravne osobe	Stanovništvo	Riznica	Neraspoređene stavke	Ukupno 2017.
Neto prihod od kamata	233		517	106	-	856
Neto prihod od naknada i provizija	173		121	15	-	309
Prihodi od trgovanja i ostali prihodi	105		27	142	-	274
Prihodi iz poslovanja	511	665	263		-	1.439
Troškovi iz poslovanja	(280)		(477)	(66)	(282)	(1.105)
Gubici od umanjenja vrijednosti	83		44	-	-	127
Rezerviranja za obveze i troškove	10		6	-	(2)	14
Rashodi iz poslovanja	(187)	(427)	(66)		(284)	(964)
Dobit/(gubitak) prije oporezivanja	324	238	197		(284)	475
Porez na dobit	-		-	-	(79)	(79)
Dobit/(gubitak) za godinu	324	238	197		(363)	396
Imovina po segmentu	7.926		9.300	12.931	-	30.157
Neraspoređena imovina	-		-	-	1.222	1.222
Ukupno imovina	7.926	9.300	12.931		1.222	31.379
Obveze po segmentu	10.412		13.368	2.917	224	26.921
Kapital i rezerve	-		-	-	4.458	4.458
Ukupno kapital, rezerve i obveze	10.412	13.368	2.917		4.682	31.379

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

7. Finansijska imovina i finansijske obveze

A. Klasifikacija finansijske imovine i finansijskih obveza

Klasifikacija finansijske imovine i finansijskih obveza je opisana u računovodstvenim politikama u bilješci 4.

Tabela u nastavku prikazuje usklađenje linija u izvještaju o finansijskom položaju i kategorija finansijskih instrumenata.

2018. Grupa	Bilješka	Obavezn o se mjeri po fer vrijednos ti kroz dubit ili gubitak	Raspoređeno po fer vrijednos ti kroz dobit ili gubitak	Po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dubit – dužničke vrijednosnice	Po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dubit – vlasničke vrijednosnice	Po Amortizira- nom trošku	Ukupno
Milijuni kn							
Finansijska imovina							
Novac i računi kod banaka	8	-	-	-	-	5.306	5.306
Obvezna pričuva kod Hrvatske narodne banke	9	-	-	-	-	1.909	1.909
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	10	829	704	-	-	-	1.533
Plasmani i zajmovi drugim bankama	11	-	-	-	-	1.532	1.532
- mjereni po amortiziranom trošku		-	-	-	-	-	-
Zajmovi komitentima	12	-	-	-	-	17.463	17.463
- mjereni po amortiziranom trošku		-	-	-	-	-	-
Uлагаčke vrijednosnice	13	-	-	5.262	33	-	5.295
- mjerene po fer vrijednosti		-	-	-	-	-	-
- mjerene po amortiziranom trošku		-	-	-	-	535	535
Ukupno finansijska imovina		829	704	5.262	33	26.745	33.573
Finansijske obveze							
Finansijske obveze po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	19	40	-	-	-	-	40
Depoziti banaka	20	-	-	-	-	589	589
Depoziti društava i ostalih sličnih subjekata	21	-	-	-	-	11.384	11.384
Depoziti stanovništva	22	-	-	-	-	14.849	14.849
Uzeti zajmovi	23	-	-	-	-	1.914	1.914
Podređene obveze	26	-	-	-	-	822	822
Ukupno finansijske obveze		40	-	-	-	29.558	29.598

Napomena: iznosi u tablicama u bilješci 7 prikazani su neto od pripadajućih rezervacija za umanjenje vrijednosti, tako da neke pojedinačne stavke nije moguće direktno povezati s predmetnim bilješkama, nego samo ukupne iznose.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

7. Finansijska imovina i finansijske obveze (nastavak)

A. Klasifikacija finansijske imovine i finansijskih obveza (nastavak)

2018. Banka	Bilješk a	Obavezn o se mjeri po fer vrijednos ti kroz dobit ili gubitak	Raspoređeno po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	Po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit – dužničke vrijednosnice	Po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit – vlasničke vrijednosnice	Po Amortizira- nom trošku	Ukupno
Milijuni kn							
Finansijska imovina							
Novac i računi kod banaka	8	-	-	-	-	5.298	5.298
Obvezna pričuva kod Hrvatske narodne banke	9	-	-	-	-	1.909	1.909
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	10	831	188	-	-	-	1.019
Plasmani i zajmovi drugim bankama	11	35	-	-	-	-	35
- mjereni po fer vrijednosti							
- mjereni po amortiziranom trošku		-	-	-	-	1.508	1.508
Zajmovi komitentima	12	-	-	-	-	16.099	16.099
- mjereni po amortiziranom trošku							
Ulagačke vrijednosnice	13	-	-	5.024	33	-	5.057
- mjerene po fer vrijednosti							
- mjerene po amortiziranom trošku		-	-	-	-	252	252
Ukupno finansijska imovina		866	188	5.024	33	25.066	31.177
Finansijske obveze							
Finansijske obveze po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	19	40	-	-	-	-	40
Depoziti banaka	20	-	-	-	-	673	673
Depoziti društava i ostalih sličnih subjekata	21	-	-	-	-	11.597	11.597
Depoziti stanovništva	22	-	-	-	-	13.783	13.783
Uzeti zajmovi	23	-	-	-	-	1.004	1.004
Podređene obveze	26	-	-	-	-	822	822
Ukupno finansijske obveze		40	-	-	-	27.879	27.919

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

7. Finansijska imovina i finansijske obveze (nastavak)

A. Klasifikacija finansijske imovine i finansijskih obveza (nastavak)

2017. Grupa Milijuni kn	Bilješka	Za trgo- vanje	Raspoređeno po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	Do dospijeća	Zajmovi i potraži- vanja	Raspolo- živo za prodaju	Ostali amortizirani trošak	Ukupn o
Finansijska imovina								
Novac i računi kod banaka								
8	-	-	-	-	4.708	-	-	4.708
Obvezna pričuva kod Hrvatske narodne banke	9	-	-	-	1.739	-	-	1.739
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	10	526	425	-	-	-	-	951
Plasmani i zajmovi drugim bankama - mjereni po amortiziranom trošku	11	-	-	-	894	-	-	894
Zajmovi komitentima - mjereni po amortiziranom trošku	12	-	-	-	17.745	-	-	17.745
Ulagačke vrijednosnice - mjerene po fer vrijednosti - mjerene po amortiziranom trošku	13	-	-	-	5.937	-	-	5.937
Ukupno finansijska imovina		526	425	279	25.086	5.937	-	32.253
Finansijske obveze								
Finansijske obveze po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak								
19	59	-	-	-	-	-	-	59
Depoziti banaka	20	-	-	-	-	-	1.056	1.056
Depoziti društava i ostalih sličnih subjekata	21	-	-	-	-	-	9.549	9.549
Depoziti stanovništva	22	-	-	-	-	-	14.231	14.231
Uzeti zajmovi	23	-	-	-	-	-	2.572	2.572
Podređene obveze	26	-	-	-	-	-	832	832
Ukupno finansijske obveze		59	-	-	-	-	28.240	28.299

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

7. Finansijska imovina i finansijske obveze (nastavak)

A. Klasifikacija finansijske imovine i finansijskih obveza (nastavak)

2017. Banka <u>Milijuni kn</u>	Bilješka	Za trgo- vanje	Raspoređeno po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	Do dospijeća	Zajmovi i potraži- vanja	Raspolo- živo za prodaju	Ostali amortizirani trošak	Ukupn o
Finansijska imovina								
Novac i računi kod banaka								
8	-	-	-	-	4.707	-	-	4.707
Obvezna pričuva kod Hrvatske narodne banke	9	-	-	-	1.739	-	-	1.739
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	10	532	41	-	-	-	-	573
Plasmani i zajmovi drugim bankama - mjereni po amortiziranom trošku	11	-	-	-	905	-	-	905
Zajmovi komitentima - mjereni po amortiziranom trošku	12	-	-	-	16.453	-	-	16.453
Ulagačke vrijednosnice - mjereni po fer vrijednosti	13	-	-	-	5.617	-	-	5.617
Ukupno finansijska imovina		532	41		23.804	5.617		29.994
Finansijske obveze								
Finansijske obveze po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak								
19	61	-	-	-	-	-	-	61
Depoziti banaka	20	-	-	-	-	-	1.093	1.093
Depoziti društava i ostalih sličnih subjekata	21	-	-	-	-	-	9.817	9.817
Depoziti stanovništva	22	-	-	-	-	-	13.203	13.203
Uzeti zajmovi	23	-	-	-	-	-	1.237	1.237
Podređene obveze	26	-	-	-	-	-	832	832
Ukupno finansijske obveze		61	-	-	-	-	26.182	26.243

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

7. Finansijska imovina i finansijske obveze (nastavak)

B. Klasifikacija finansijske imovine i finansijskih obveza na 1. siječnja 2018.

Tabela u nastavku prikazuje originalne kategorije u skladu s MRS 39 i nove kategorije prema MSFI 9 za finansijsku imovinu i finansijske obveze na 1. siječnja 2018.

2018. Grupa <u>Milijuni kn</u>	Bilješka	Originalna klasifikacija po MRS 39	Nova klasifikacija Po MSFI 9	Originalna vrijednost	Nova vrijednost
Finansijska imovina					
Novac i računi kod banaka	8	Zajmovi i potraživanja	Amortizirani trošak	4.708	4.716
Obvezna pričuva kod Hrvatske narodne banke	9	Zajmovi i potraživanja	Amortizirani trošak	1.739	1.742
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak – za trgovanje	10	Po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	Po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak (obavezno)	526	526
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak – raspoređena	10	Po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak (raspoređeno)	Po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak (raspoređeno)	425	505
Plasmani i zajmovi drugim bankama	11	Zajmovi i potraživanja	Amortizirani trošak	894	896
Zajmovi komitentima	12	Zajmovi i potraživanja	Amortizirani trošak	17.745	17.669
Ulagačke vrijednosnice - dužničke	13	Raspoloživo za prodaju	Po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	5.906	5.826
Ulagačke vrijednosnice - vlasničke	13	Raspoloživo za prodaju	Po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	31	31
Ulagačke vrijednosnice - dužničke	13	Do dospijeća	Amortizirani trošak	279	281
Ukupno finansijska imovina				32.253	32.192

Razlika između originalnih i novih vrijednosti razlikuje se za 10 milijuna kuna u odnosu na iznose prikazane u izvještaju o promjenama kapitala i rezervi, zbog rezervacija za izvanbilančne izloženosti.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

7. Finansijska imovina i finansijske obveze (nastavak)

B. Klasifikacija finansijske imovine i finansijskih obveza na 1. siječnja 2018. (nastavak)

2018. Grupa <u>Milijuni kn</u>	Bilješka	Originalna klasifikacija po MRS 39	Nova klasifikacija Po MSFI 9	Originalna vrijednost	Nova vrijednost
Finansijske obveze					
Finansijske obveze po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	19	Po fer vrijednosti kroz dobit i gubitak Ostali amortizirani trošak	Po fer vrijednosti kroz dobit i gubitak (za trgovanje)	59	59
Depoziti banaka	20	Ostali amortizirani trošak	Amortizirani trošak	1.056	1.056
Depoziti društava i ostalih sličnih subjekata	21	Ostali amortizirani trošak	Amortizirani trošak	9.549	9.549
Depoziti stanovništva	22	Ostali amortizirani trošak	Amortizirani trošak	14.231	14.231
Uzeti zajmovi	23	Ostali amortizirani trošak	Amortizirani trošak	2.572	2.572
Podređene obveze	26	Ostali amortizirani trošak	Amortizirani trošak	832	832
Ukupno finansijske obveze				28.299	28.299

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

7. Finansijska imovina i finansijske obveze (nastavak)

B. Klasifikacija finansijske imovine i finansijskih obveza na 1. siječnja 2018. (nastavak)

2018. Banka <u>Milijuni kn</u>	Bilješka	Originalna klasifikacija po MRS 39	Nova klasifikacija Po MSFI 9	Originalna vrijednost	Nova vrijednost
Finansijska imovina					
Novac i računi kod banaka	8	Zajmovi i potraživanja	Amortizirani trošak	4.707	4.715
Obvezna pričuva kod Hrvatske narodne banke	9	Zajmovi i potraživanja	Amortizirani Trošak	1.739	1.742
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak – za trgovanje	10	Po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka	Po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak (za trgovanje)	532	532
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak - raspoređena	10	Po fer vrijednosti kroz dobit i gubitak (raspoređeno)	Po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak (raspoređeno)	41	41
Plasmani i zajmovi drugim bankama	11	Zajmovi i potraživanja	Po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak (obavezno)	36	35
Plasmani i zajmovi drugim bankama	11	Zajmovi i potraživanja	Amortizirani Trošak	869	871
Zajmovi komitentima	12	Zajmovi i potraživanja	Amortizirani Trošak	16.453	16.389
Ulagačke vrijednosnice - dužničke	13	Raspoloživo za prodaju	Po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	5.586	5.586
Ulagačke vrijednosnice - vlasničke	13	Raspoloživo za prodaju	Po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	31	31
Finansijska imovina				29.994	29.942

Razlika između originalnih i novih vrijednosti razlikuje se za 10 milijuna kuna u odnosu na iznose prikazane u izvještaju o promjenama kapitala i rezervi, zbog rezervacija za izvanbilančne izloženosti.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

7. Finansijska imovina i finansijske obveze (nastavak)

B. Klasifikacija finansijske imovine i finansijskih obveza na 1. siječnja 2018. (nastavak)

2018. Banka Milijuni kn	Bilješka	Originalna klasifikacija po MRS 39	Nova klasifikacija Po MSFI 9	Originalna vrijednost	Nova vrijednost
Finansijske obveze					
Finansijske obveze po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak – za trgovanje					
	19	Po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka Ostali amortizirani trošak	Po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak (za trgovanje) Amortizirani trošak	61	61
Depoziti banaka	20	Ostali amortizirani trošak	Amortizirani trošak	1.093	1.093
Depoziti društava i ostalih sličnih subjekata	21	Ostali amortizirani trošak Ostali amortizirani trošak	Amortizirani trošak	9.817	9.817
Depoziti stanovništva	22	Ostali amortizirani trošak	Amortizirani trošak	13.203	13.203
Uzeti zajmovi	23	Ostali amortizirani trošak	Amortizirani trošak	1.237	1.237
Podređene obveze	26	Ostali amortizirani trošak	Amortizirani trošak	832	832
Ukupno finansijske obveze				26.243	26.243

Računovodstvene politike grupe o klasifikaciji finansijskih instrumenata prema MSFI 9 su navedene u Bilješci 4. Primjena tih politika rezultirala je reklassifikacijom kako je prethodno navedeno i objašnjeno u nastavku.

- Određeni zajmovi bankama koje drži poslovna jedinica investicijskog bankarstva su prema MSFI 9 klasificirani kao obavezno mjereni po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak, budući da se drže u poslovnom modelu prema kojem se njima upravlja i mjeri na principu fer vrijednosti. Prije primjene MSFI 9, bili su klasificirani kao zajmovi i potraživanja i bili su mjereni po amortiziranom trošku.
- Određene dužničke vrijednosnice drže se u posebnom portfelju dugoročnih priloga. Te vrijednosnice mogu biti prodane, ali takva prodaja se ne očekuje učestalo. Grupa smatra da se te vrijednosnice drže u poslovnom modelu čiji cilj je držati imovinu radi prikupljanja ugovorenih novčanih tokova. Ta imovina je klasificirana kao mjerena po amortiziranom trošku.
- Određene dužničke vrijednosnice Riznica drži u odvojenim portfeljima kako bi zadovoljila svakodnevne potrebe za likvidnošću. Riznica nastoji svesti na najmanju mjeru troškove upravljanje tim potrebama likvidnosti i stoga aktivno upravlja povratom portfelja. Taj se povrat sastoji od prikupljanja ugovornih plaćanja, kao i dobitaka i gubitaka od prodaje finansijske imovine. Investicijska strategija često rezultira prodajnom aktivnošću čija je vrijednost značajna. Grupa smatra da su u skladu s MSFI 9 te vrijednosnice u poslovnom modelu čiji se cilj postiže prikupljanjem ugovornih novčanih tokova i prodajom finansijske imovine.
- Određene dužničke vrijednosnice koje nisu za trgovanje, Riznica drži u odvojenim portfeljima i njima se upravlja s ciljem ostvarivanja novčanih tokova putem prodaje. Grupa se prvenstveno fokusira na informacije o fer vrijednosti i koristi te informacije za procjenu vrijednosnica te donošenje odluka. Osim toga, određene vrijednosnice osigurane imovinom imaju ugovorne novčane tokove koji ne zadovoljavaju SPPI test. Stoga se ta imovina mjeri po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak prema MSFI 9.
- Određena vlasnička ulaganja Grupe koja se drže zbog strateških razloga su raspoređena po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit prema MSFI-u 9.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

7. Finansijska imovina i finansijske obveze (nastavak)

B. Klasifikacija finansijske imovine i finansijskih obveza na 1. siječnja 2018. (nastavak)

Sljedeća tabela usklađuje knjigovodstvenu vrijednost na dan prve primjene Odluke o klasifikaciji, odnosno na 1. siječnja 2018.

2018. Grupa Milijuni kn	Iznos na 31. prosincu 2017.	Iznos na 1. siječnja 2018.		
		Reklasifikacija	Ponovno mjerjenje	
Finansijska imovina				
Amortizirani trošak				
Novac i računi kod banaka				
- početno stanje	4.708			
- ponovno mjerjenje		8		
Završno stanje			4.716	
Obvezna pričuva kod Hrvatske narodne banke				
- početno stanje	1.739			
- ponovno mjerjenje		3		
Završno stanje			1.742	
Plasmani i zajmovi drugim bankama				
- početno stanje	894			
- ponovno mjerjenje		2		
Završno stanje			896	
Zajmovi komitentima				
- početno stanje	17.745			
- ponovno mjerjenje		(76)		
Završno stanje			17.669	
Ulagačke vrijednosnice – dužničke				
- iz doispjeća	279			
- ponovno mjerjenje		2		
Završno stanje			281	
Ukupno po amortiziranom trošku	25.086	279	(61)	
Do dospjeća				
Ulagačke vrijednosnice				
- početno stanje	279			
- u po amortiziranom trošku		(279)		
Završno stanje			-	
Ukupno do dospjeća	279	(279)	-	
Raspoloživo za prodaju				
Ulagačke vrijednosnice				
- početno stanje	5.937			
- u fer vrijednost kroz dobit ili gubitak		(80)		
- u fer vrijednost kroz ostalu sveobuhvatnu dobit		(5.857)		
Završno stanje			-	
Ukupno raspoloživo za prodaju	5.937	(5.937)	-	
Fer vrijednost kroz ostalu sveobuhvatnu dobit - dužničke				
Ulagačke vrijednosnice				
- početno stanje	-			
- iz raspoloživog za prodaju		5.826		
Završno stanje			5.826	

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

7. Finansijska imovina i finansijske obveze (nastavak)

B. Klasifikacija finansijske imovine i finansijskih obveza na 1. siječnja 2018. (nastavak)

2018. Grupa <u>Milijuni kn</u>	Iznos na 31. prosinca 2017.	Reklasifikacija	Ponovno mjerjenje	Iznos na 1. siječnja 2018.
Fer vrijednost kroz ostalu sveobuhvatnu dobit - vlasničke				
Ulagačke vrijednosnice				
- početno stanje				
- iz raspoloživog za prodaju			31	
Završno stanje			31	
Ukupno fer vrijednost kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	-	5.857	-	5.857
Fer vrijednost kroz dobit ili gubitak				
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak - za trgovanje	526			526
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak - raspoređeno				
- početno stanje	425			
- iz raspoloživog za prodaju			80	
Završno stanje			505	
Ukupno fer vrijednost kroz dobit ili gubitak	951	80	-	1.031
Ukupno	32.253		(61)	32.192
2018. Grupa <u>Milijuni kn</u>	Iznos na 31. prosinca 2017.	Reklasifikacija	Ponovno mjerjenje	Iznos na 1. siječnja 2018.
Finansijske obveze				
Amortizirani trošak				
Depoziti banaka	1.056			1.056
Depoziti društava i ostalih sličnih subjekata	9.549			9.549
Depoziti stanovništva	14.231			14.231
Uzeti zajmovi	2.572			2.572
Podređene obveze	832			832
Ukupno po amortiziranom trošku	28.240			28.240
Fer vrijednost kroz dobit ili gubitak				
Finansijske obveze po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak - za trgovanje	59			59
Ukupno fer vrijednost kroz dobit ili gubitak	59			59
Ukupno	28.299			28.299

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

7. Finansijska imovina i finansijske obveze (nastavak)

B. Klasifikacija finansijske imovine i finansijskih obveza na 1. siječnja 2018. (nastavak)

	Iznos na 31. prosinca 2017.	Reklasifikacija	Ponovno mjerjenje	Iznos na 1. siječnja 2018.
2018. Banka				
Milijuni kn				
Finansijska imovina				
Amortizirani trošak				
Novac i računi kod banaka				
- početno stanje	4.707			
- ponovno mjerjenje			8	
Završno stanje				4.715
Obvezna pričuva kod Hrvatske narodne banke				
- početno stanje	1.739			
- ponovno mjerjenje			3	
Završno stanje				1.742
Plasmani i zajmovi drugim bankama				
- početno stanje	905			
- ponovno mjerjenje			2	
- u fer vrijednost kroz dobit ili gubitak		(36)		
Završno stanje				871
Zajmovi komitentima				
- početno stanje	16.453			
- ponovno mjerjenje			(64)	
Završno stanje				16.389
Ukupno po amortiziranom trošku	23.804	(36)	(51)	23.717
Raspoloživo za prodaju				
Ulagačke vrijednosnice				
- početno stanje	5.617			
- u fer vrijednost kroz ostalu sveobuhvatnu dobit		(5.617)		
Završno stanje				-
Ukupno raspoloživo za prodaju	5.617	(5.617)		-
Fer vrijednost kroz ostalu sveobuhvatnu dobit - dužničke				
Ulagačke vrijednosnice				
- početno stanje	-			
- iz raspoloživog za prodaju		5.586		
Završno stanje				5.586
Fer vrijednost kroz ostalu sveobuhvatnu dobit - vlasničke				
Ulagačke vrijednosnice				
- početno stanje	-			
- iz raspoloživog za prodaju		31		
Završno stanje				31
Ukupno fer vrijednost kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	5.617			5.617

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

7. Finansijska imovina i finansijske obveze (nastavak)

B. Klasifikacija finansijske imovine i finansijskih obveza na 1. siječnja 2018. (nastavak)

2018. Banka Milijuni kn	Iznos na 31. prosinca 2017.	Reklasifikacija	Ponovno mjerjenje	Iznos na 1. siječnja 2018.
Fer vrijednost kroz dobit ili gubitak				
Plasmani i zajmovi drugim bankama				
- početno stanje	-			
- iz amortiziranog troška	36			
- ponovno mjerjenje	(1)			
Završno stanje	35			
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz dubit ili gubitak – za trgovanje	532	-	-	532
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz dubit ili gubitak – raspoređeno	41	-	-	41
Ukupno fer vrijednost kroz dobit ili gubitak	573	36	(1)	608
Ukupno	29.994	-	(52)	29.942

2018. Banka Milijuni kn	Iznos na 31. prosinca 2017.	Reklasifikacija	Ponovno mjerjenje	Iznos na 1. siječnja 2018.
Finansijske obveze				
Amortizirani trošak				
Depoziti banaka	1.093	-	-	1.093
Depoziti društava i ostalih sličnih subjekata	9.817	-	-	9.817
Depoziti stanovništva	13.203	-	-	13.203
Uzeti zajmovi	1.237	-	-	1.237
Podređene obveze	832	-	-	832
Ukupno po amortiziranom trošku	26.182	-	-	26.182
Fer vrijednost kroz dobit ili gubitak				
Finansijske obveze fer vrijednost kroz dubit ili gubitak – za trgovanje	61	-	-	61
Ukupno fer vrijednost kroz dobit ili gubitak	61	-	-	61
Ukupno	26.243	-	-	26.243

Reklasifikacija finansijske imovine i finansijskih obveza prema MRS 39 u finansijsku imovinu i finansijske obveze prema MSFI 9 nije imala učinke na iskazane vrijednosti finansijske imovine i finansijskih obveza prema MSFI 9, osim:

- Reklasifikacije dijela plasmana i zajmova drugim bankama koji su bili vrednovani po amortiziranom trošku u plasmane i zajmove drugim bankama mjerene po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak (obavezno) rezultirala je povećanjem vrijednosti tih plasmana u iznosu od 1 milijun kn na 1. siječnja 2018. u dobiti radi njihovog vrednovanja na tadašnju fer vrijednost.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

7. Finansijska imovina i finansijske obveze (nastavak)

B. Klasifikacija finansijske imovine i finansijskih obveza na 1. siječnja 2018. (nastavak)

Tabela u nastavku prikazuje utjecaj prve primjene Odluke o klasifikaciji na početno stanje zadržane dobiti i rezerve fer vrijednosti na 1. siječnja 2018., dok na ostale komponente kapitala i rezervi nije bilo utjecaja.

Grupa	Utjecaj na 1. siječnja 2018. Milijuni kn
Rezerve fer vrijednosti	
Završno stanje (31. prosinca 2017.)	48
Reklasifikacija	(9)
Priznavanje očekivanih kreditnih gubitaka prema Odluci o klasifikaciji	46
Odgođeni porez	2
Početno stanje (1. siječnja 2018.)	87
Zadržana dobit	
Završno stanje (31. prosinca 2017.)	822
Reklasifikacija	9
Priznavanje očekivanih kreditnih gubitaka prema Odluci o klasifikaciji	(97)
Odgođeni porez	(2)
Početno stanje prema (1. siječnja 2018.)	732
 Banka	
Rezerve fer vrijednosti	
Završno stanje (31. prosinca 2017.)	33
Priznavanje očekivanih kreditnih gubitaka prema Odluci o klasifikaciji	44
Početno stanje (1. siječnja 2018.)	77
Zadržana dobit	
Završno stanje (31. prosinca 2017.)	618
Priznavanje očekivanih kreditnih gubitaka prema Odluci o klasifikaciji	(86)
Početno stanje (1. siječnja 2018.)	532

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

7. Finansijska imovina i finansijske obveze (nastavak)

B. Klasifikacija finansijske imovine i finansijskih obveza na 1. siječnja 2018. (nastavak)

Tabela u nastavku prikazuje uskladu

- Završnog stanja rezervacija za umanjenje vrijednosti finansijske imovine i rezervacija za obveze i troškove sukladno stariim propisima, na 31. prosinca 2017., i
- Početnog stanja rezervacija za očekivane kreditne gubitke prema Odluci o klasifikaciji, na 1. siječnja 2018.

2018. Grupa <u>Milijuni kn</u>	31. prosinca 2017.	Reklasifi- kacija	Ponovno mjerjenje	1. siječnja 2018.
Klasifikacija: zajmovi i potraživanja i vrijednosnice do dospjeća prema MRS 39 / klasifikacija: finansijska imovina po amortiziranom trošku prema MSFI 9 (uključuje novac i račune kod banaka, obveznu pričuvu kod HNB, plasmane i zajmove drugim bankama, zajmove komitentima	1.333	-	61	1.394
Klasifikacija: raspoložive za prodaju dužničke vrijednosnice prema MRS 39 / klasifikacija: finansijska imovina po fer vrijednosti u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti prema MSFI 9	-	-	46	46
Ukupno	1.333		107	1.440
Potencijalne obveze i finansijske garancije	93	-	(10)	83
Ukupno	93		(10)	83

2018. Banka <u>Milijuni kn</u>	31. prosinca 2017.	Reklasifi- kacija	Ponovno mjerjenje	1. siječnja 2018.
Klasifikacija: zajmovi i potraživanja i vrijednosnice do dospjeća prema MRS 39 / klasifikacija: finansijska imovina po amortiziranom trošku prema MSFI 9 (uključuje novac i račune kod banaka, obveznu pričuvu kod HNB, plasmane i zajmove drugim bankama, zajmove komitentima	1.563	-	51	1.614
Klasifikacija: raspoložive za prodaju dužničke vrijednosnice prema MRS 39 / klasifikacija: finansijska imovina po fer vrijednosti u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti prema MSFI 9	-	-	44	44
Ukupno	1.563		95	1.658
Potencijalne obveze i finansijske garancije	93	-	(10)	83
Ukupno	93		(10)	83

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

8. Novac i računi kod banaka

	Grupa 2018. Milijuni kn	Grupa 2017. Milijuni kn	Banka 2018. Milijuni kn	Banka 2017. Milijuni kn
Novac u blagajni	1.049	804	1.049	804
Žiro račun kod Hrvatske narodne banke	4.194	3.851	4.194	3.851
Tekući računi kod drugih banaka				
- kod matične Banke	13	10	13	9
- kod drugih banaka u Raiffeisen Bank International AG ("RBI") grupi	2	4	1	4
- kod drugih banaka	83	78	75	78
	5.341	4.747	5.332	4.746
Rezervacija za umanjenje vrijednosti	(35)	(39)	(34)	(39)
	5.306	4.708	5.298	4.707

a) Kretanje gubitaka od umanjenja vrijednosti za novac i račune kod banaka

	Grupa 2018. Milijuni kn	Grupa 2017. Milijuni kn	Banka 2018. Milijuni kn	Banka 2017. Milijuni kn	Faza 1 i 2
Na dan 31. prosinca	39	36	39	36	
Efekt primjene Odluke o klasifikaciji od 1. siječnja 2018.	(8)	-	(8)	-	
Na dan 1. siječnja	31	36	31	36	
Neto trošak u računu dobiti i gubitka (Bilješka 34)	4	3	3	3	
Na dan 31. prosinca	35	39	34	39	

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

9. Obvezna pričuva kod Hrvatske narodne banke

	Grupa 2018. Milijuni kn	Grupa 2017. Milijuni kn	Banka 2018. Milijuni kn	Banka 2017. Milijuni kn
Obvezna pričuva u domaćoj valuti	1.924	1.757	1.924	1.757
	1.924	1.757	1.924	1.757
Rezervacija za umanjenje vrijednosti	(15)	(18)	(15)	(18)
	1.909	1.739	1.909	1.739

a) Kretanje gubitaka od umanjenja vrijednosti za obvezne pričuve kod Hrvatske narodne banke

	Grupa 2018. Milijuni kn	Grupa 2017. Milijuni kn	Banka 2018. Milijuni kn	Banka 2017. Milijuni kn	Faza 1 i 2
Na dan 31. prosinca	18	20	18	20	
Efekt primjene Odluke o klasifikaciji od 1. siječnja 2018.	(3)	-	(3)	-	
Na dan 1. siječnja	15	20	15	20	
Neto trošak/(otpuštanje) u računu dobiti i gubitka (Bilješka 34)	-	(2)	-	(2)	
Na dan 31. prosinca	15	18	15	18	

HNB propisuje za banke obvezu obračuna obvezne pričuve, koja se izdvaja kao depozit kod HNB-a te odražava kroz stanja ostalih likvidnih potraživanja. Stopa obvezne pričuve na dan 31.12.2018. iznosila je 12% (2017.:12%) kunskih i deviznih depozita te uzetih zajmova.

Na dan 31.12.2018. godine postotak izdvajanja kunkog dijela obvezne pričuve kod HNB-a iznosio je 70% (2017.: 70%), dok se preostalih 30% održava u obliku ostalih likvidnih potraživanja. 75% obračunatog deviznog dijela obvezne pričuve uključuje se u obračunati kunki dio obvezne pričuve i izdavanja u kumanama.

Obveza je banaka da najmanje 2% deviznog dijela obvezne pričuve za održavanje održavati prosječnim dnevnim stanjem sredstava na vlastitim deviznim eurskim računima za namiru kod HNB-a.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

10. Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak

	Grupa 2018. Milijuni kn	Grupa 2017. Milijuni kn	Banka 2018. Milijuni kn	Banka 2017. Milijuni kn
Finansijska imovina obavezno mjerena po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak:				
Nederivativna imovina za trgovanje:				
Dužničke vrijednosnice:				
- domaće državne obveznice, kotiraju na burzi	248	243	248	243
- obveznice stranih država, kotiraju na burzi	121	-	121	-
- trezorski zapisi Ministarstva financija	384	233	384	233
- obveznice banaka, kotiraju na burzi	-	-	-	-
- vrijednosnice društava, kotiraju na burzi	19	14	19	14
Ukalkulirana kamata	2	2	2	2
	774	492	774	492
Vlasničke vrijednosnice, kotiraju na burzi	5	1	5	1
Derivativna imovina za trgovanje:				
Pozitivna fer vrijednost OTC derivativnih instrumenata	49	29	51	34
Pozitivna fer vrijednost OTC spot kupoprodaja	-	4	-	4
Ukalkulirana kamata	1	-	1	1
	50	33	52	39
Ukupno finansijska imovina obavezno mjerena po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	829	526	831	532
Finansijska imovina raspoređena po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak:				
Dužničke vrijednosnice:				
- domaće državne obveznice, kotiraju na burzi	352	272	-	-
- obveznice banaka, kotiraju na burzi	58	4	51	4
- vrijednosnice društava, kotiraju na burzi	159	59	135	36
- trezorski zapisi Ministarstva financija	70	68	-	-
Ukalkulirana kamata	7	6	2	1
	646	409	188	41
Vlasničke vrijednosnice	1	2	-	-
Ulaganja u investicijske fondove kojima upravljaju povezane i treće osobe	57	14	-	-
Ukupno finansijska imovina raspoređena po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	704	425	188	41
	1.533	951	1.019	573

Ulaganje u trezorske zapise Ministarstva financija Republike Hrvatske u iznosu 70 milijuna kn (2017.: 68 milijuna kn) na Grupi predstavlja garantni depozit, sukladno Zakonu o obveznim mirovinskim fondovima i Zakonu o dobrovoljnim mirovinskim fondovima.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

11. Plasmani i zajmovi drugim bankama

	Grupa 2018. Milijuni kn	Grupa 2017. Milijuni kn	Banka 2018. Milijuni kn	Banka 2017. Milijuni kn
Zajmovi i depoziti po amortiziranom trošku				
- Zajmovi	46	41	46	78
- Depoziti	1.498	862	1.473	836
	1.544	903	1.519	914
Zajmovi, obavezno mjereni po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak			36	-
	1.544	903	1.555	914
Rezervacija za umanjenje vrijednosti	(12)	(9)	(12)	(9)
	1.532	894	1.543	905

a) Kretanje u rezervacijama za umanjenje vrijednosti plasmana i zajmova drugim bankama

Grupa	2018.			2017.		
	Faza 3 Milijuni kn	Faza 1 i 2 Milijuni kn	Ukupno Milijuni kn	Identificirani gubici Milijuni kn	Neidentificirani gubici Milijuni kn	Ukupno Milijuni kn
Na dan 31. prosinca	-	9	9	5	17	22
Efekt primjene Odluke o klasifikaciji od 1. siječnja 2018.	-	(2)	(2)	-	-	-
Na dan 1. siječnja	-	7	7	5	17	22
Neto (otpuštanje)/trošak u računu dobiti i gubitka (Bilješka 34)	-	5	5	-	(8)	(8)
Otpisi	-	-	-	(5)	-	(5)
Na dan 31. prosinca	-	12	12	-	9	9
Banka	2018.			2017.		
	Faza 3 Milijuni kn	Faza 1 i 2 Milijuni kn	Ukupno Milijuni kn	Identificirani gubici Milijuni kn	Neidentificirani gubici Milijuni kn	Ukupno Milijuni kn
Na dan 31. prosinca	-	9	9	5	16	21
Efekt primjene Odluke o klasifikaciji od 1. siječnja 2018.	-	(2)	(2)	-	-	-
Na dan 1. siječnja	-	7	7	5	16	21
Neto (otpuštanje)/trošak u računu dobiti i gubitka (Bilješka 34)	-	5	5	-	(7)	(7)
Otpisi	-	-	-	(5)	-	(5)
Na dan 31. prosinca	-	12	12	-	9	9

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

12. Zajmovi komitentima

	Grupa 2018. Milijuni kn	Grupa 2017. Milijuni kn	Banka 2018. Milijuni kn	Banka 2017. Milijuni kn		
Zajmovi društima i sličnim subjektima po amortiziranom trošku						
- denominirani u domaćoj valuti	1.904	2.560	2.038	2.103		
- denominirani u ili vezani za stranu valutu	5.162	5.709	5.176	5.761		
Zajmovi stanovništvu						
- denominirani u domaćoj valuti	6.536	6.173	6.437	6.080		
- denominirani u ili vezani za stranu valutu	4.203	4.536	3.580	3.940		
Potraživanja po finansijskom najmu, denominirana ili vezana za stranu valutu						
	829	749	-	-		
- ukalkulirana kamata	70	94	69	83		
- odgođeni prihod	(49)	(55)	(47)	(53)		
	18.655	19.766	17.253	17.914		
Rezervacija za umanjenje vrijednosti	(1.192)	(2.021)	(1.154)	(1.461)		
	17.463	17.745	16.099	16.453		
a) Kretanje u rezervacijama za umanjenje vrijednosti zajmova komitentima (uključujući potraživanja po finansijskom najmu):						
Grupa		2018.		2017.		
	Faza 3 Milijuni kn	Faza 1 i 2 Milijuni kn	Ukupno Milijuni kn	Identificirani gubici Milijuni kn	Neidentificirani gubici Milijuni kn	Ukupno Milijuni kn
Na dan 31. prosinca	1.817	204	2.021	2.500	218	2.718
Efekt primjene Odluke o klasifikaciji:						
- povećanje rezervacija za umanjenje vrijednosti	26	62	88	-	-	-
- efekt prijenosa redovne isključene kamate u bilancu	(12)	-	(12)	-	-	-
	14	62	76	-	-	-
Na dan 1. siječnja	1.831	266	2.097	2.500	218	2.718
Povećanje/(smanjenje) umanjenja vrijednosti	426	(38)	388	589	(14)	575
Naplata	(182)	-	(182)	(206)	-	(206)
Neto trošak/(otpuštanje) u računu dobiti i gubitka (Bilješka 34)	244	(38)	206	383	(14)	369
Neto gubitak od tečajnih razlika	(2)	(1)	(3)	(5)	-	(5)
Otpisi i prodaja	(1.108)	-	(1.108)	(1.061)	-	(1.061)
Na dan 31. prosinca	965	227	1.192	1.817	204	2.021

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

12. Zajmovi komitentima (nastavak)

- a) *Kretanje u rezervacijama za umanjenje vrijednosti zajmova (uključujući potraživanja po finansijskom najmu)(nastavak):*

Banka	2018.				2017.	
	Faza 3	Faza 1 i 2	Ukupno	Identificirani gubici	Neidentificirani gubici	Ukupno
	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn
Na dan 31. prosinca	1.266	195	1.461	2.412	199	2.611
Efekt primjene Odluke o klasifikaciji						
- povećanje rezervacija za umanjenje vrijednosti	17	59	76	-	-	-
- efekt prijenosa redovne isključene kamate u bilancu	(12)	-	(12)	-	-	-
	5	59	64	-	-	-
Na dan 1. siječnja	1.271	254	1.525	2.412	199	2.611
Povećanje/(smanjenje) umanjenja vrijednosti	416	(38)	378	69	(4)	65
Naplata	(180)	-	(180)	(204)	-	(204)
Neto trošak/(otpuštanje) u računu dobiti i gubitka (Bilješka 34)	236	(38)	198	(135)	(4)	(139)
Neto gubitak od tečajnih razlika	(1)	-	(1)	(5)	-	(5)
Otpisi	(568)	-	(568)	(1.006)	-	(1.006)
Na dan 31. prosinca	938	216	1.154	1.266	195	1.461

Banka je tijekom 2018. godine prodala dio portfelja neprihodujućih zajmova komitentima, s bruto vrijednošću 1.029,2 milijuna kn (2017.: 818,2 milijuna kn) (od čega zajmovi društвima i sličnim subjektima 450,3 milijuna kn (2017.: 660,3 milijuna kn) i zajmovi stanovništvu 578,9 milijuna kn (2017.: 157,9 milijuna kn)), odnosno neto vrijednošću 83,0 milijuna kn (2017.: 94,0 milijuna kn) (od čega zajmovi društвima i sličnim subjektima 37,7 milijuna kn (2017.: 93,6 milijuna kn) i zajmovi stanovništvu 45,3 milijuna kn (2017.: 0,4 milijuna kn)). Banka je ostvarila dobit po osnovi prodaje.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)**12. Zajmovi komitentima (nastavak)****b) Potraživanja po finansijskom najmu**

Grupa kao davatelj finansijskog najma uglavnom u najam daje postrojenja i opremu. Najmovi se u pravilu odobravaju na period od jedne do sedam godina s prijenosom vlasništva nad iznajmljenom imovinom po isteku najma. Kamata se zaračunava tijekom perioda najma na temelju tržišnih kamatnih stopa. Potraživanja su osigurana imovinom koja je predmet najma. Zajmovi komitentima uključuju potraživanja po finansijskom najmu:

	Grupa 2018. Milijuni kn	Grupa 2017. Milijuni kn
Bruto vrijednost ulaganja u finansijski najam	891	806
Odgođeni prihod od naknada	(2)	(2)
Nezarađeni finansijski prihod	(60)	(55)
Neto ulaganja u finansijski najam	829	749
Rezervacija za umanjenje vrijednosti	(10)	(21)
Neto ulaganja u finansijski najam	819	728

Ova objava je ilustrativne prirode s obzirom da ne postoje neotkazivi najmovi.

	Grupa 2018. Milijuni kn	Grupa 2017. Milijuni kn
Bruto ulaganja u finansijski najam, preostala ročnost		
Do jedne godine	308	298
Preko jedne godine do pet godina	554	494
Preko pet godina	29	14
	891	806

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

13. Ulagačke vrijednosnice

	Grupa 2018. Milijuni kn	Grupa 2017. Milijuni kn	Banka 2018. Milijuni kn	Banka 2017. Milijuni kn
Ulagačke vrijednosnice mjerene po amortiziranom trošku	535	-	252	-
Ulagačke vrijednosnice po fer vrijednosti kroz sveobuhvatnu dobit	5.295	-	5.057	-
Ulagačke vrijednosnice do dospjeća	-	279	-	-
Ulagačke vrijednosnice raspoložive za prodaju	-	5.937	-	5.617
	5.830	6.216	5.309	5.617

	Grupa 2018. Milijuni kn	Grupa 2017. Milijuni kn	Banka 2018. Milijuni kn	Banka 2017. Milijuni kn
Ulagačke vrijednosnice mjerene po amortiziranom trošku				
Dužničke vrijednosnice:				
- domaće državne obveznice, kotiraju na burzi	401	275	123	-
- obveznice stranih država, kotiraju na burzi	130	-	130	-
Ukalkulirana kamata	7	6	1	-
	538	281	254	-
Rezervacije za umanjenje vrijednosti	(3)	(2)	(2)	-
Ukupno ulagačke vrijednosnice mjerene po amortiziranom trošku	535	279	252	-

Faza 1 i 2	Grupa 2018. Milijuni kn	Grupa 2017. Milijuni kn	Banka 2018. Milijuni kn	Banka 2017. Milijuni kn
Na dan 1 siječnja	2	2	-	-
Neto (otpuštanje)/trošak u računu dobiti i gubitka (Bilješka 34)	1	-	2	-
Na dan 31. prosinca	3	2	2	-

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

13. Ulagačke vrijednosnice (nastavak)

	Grupa 2018. Milijuni kn	Grupa 2017. Milijuni kn	Banka 2018. Milijuni kn	Banka 2017. Milijuni kn
Ulagačke vrijednosnice po fer vrijednosti kroz sveobuhvatnu dobit – bruto vrijednost				
Dužničke vrijednosnice:				
- domaće državne obveznice, kotiraju na burzi	1.697	1.917	1.485	1.621
- obveznice banaka, kotiraju na burzi	1.436	1.135	1.436	1.135
- obveznice stranih država, kotiraju na burzi	1.505	2.198	1.505	2.198
- trezorski zapisi Ministarstva financija	623	608	598	588
Ukalkulirana kamata	43	48	40	44
	5.304	5.906	5.064	5.586
Rezervacija za umanjenje vrijednosti	(42)	-	(40)	-
Dužničke vrijednosnice:	5.262	5.906	5.024	5.586
Vlasničke vrijednosnice:				
- ne kotiraju na burzi	28	25	28	25
- kotiraju na burzi	5	6	5	6
	33	31	33	31
Ukupno ulagačke vrijednosnice po fer vrijednosti kroz sveobuhvatnu dobit				
	5.295	5.937	5.057	5.617

Faza 1 i 2	Grupa 2018. Milijuni kn	Grupa 2017. Milijuni kn	Banka 2018. Milijuni kn	Banka 2017. Milijuni kn
Na dan 1 siječnja – primjena Odluke o klasifikaciji				
Neto (otpuštanje)/trošak u računu dobiti i gubitka (Bilješka 34)				
Na dan 31. prosinca	46	-	44	-
	(4)	-	(4)	-
	42	-	40	-

Obveznice stranih država odnose se na vrijednosne papire izdane od strane Republike Austrije, Republike Francuske, Republike Poljske, Sjedinjenih Američkih Država, Republike Slovenije i Republike Irske.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

14. Ulaganja u ovisna društva

Na dan 31. prosinca 2018. i 2017. godine ovisna društva u vlasništvu Banke, sva osnovana u Hrvatskoj, su sljedeća:

Djelatnost	Vlasništvo		Trošak stjecanja	Umanjenje vrijednosti	Ulaganja u ovisna društva	Trošak stjecanja	Umanjenje vrijednosti	Ulaganja u ovisna društva
	2018.	2017.						
	%	%	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn
Ulaganja u ovisna društva								
Direktni udio								
Raiffeisen društvo za upravljanje obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima d.d.	Upravljanje mirovinskim fondovima	100	100	144	-	144	144	-
Raiffeisen stambena štedionica d.d.	Stambena štednja	100	100	56	-	56	56	-
Raiffeisen Consulting d.o.o.	Financijske i savjetodavne usluge	100	100	105	(9)	96	105	-
Raiffeisen Leasing d.o.o.	Leasing	100	100	57	-	57	57	-
Raiffeisen mirovinsko osiguravajuće društvo d.d.	Mirovinsko osiguravajuće društvo	100	100	23	-	23	23	-
Raiffeisen Invest d.o.o.	Upravljanje investicijskim fondovima	100	100	8	-	8	8	-
Raiffeisen Factoring d.o.o.	Faktoring	100	100	336	(297)	39	270	(268)
Indirektni udio								
Raiffeisen Bonus d.o.o.	Posredovanje u poslovima osiguranja i reosiguranja	100	100	-	-	-	-	-
Ukupno	n/p	n/p	729	(306)	423	663	(268)	395

Banka je u tijeku 2017. godine dokapitalizirala društvo Raiffeisen Factoring d.o.o. u iznosu od 255 milijuna kn kako bi ispunilo regulatorne zahtjeve za minimalnim kapitalom i rezervama faktoring društava. Zbog izloženosti prema društвima iz koncerna Agrokor i ekonomski povezanim dobavljačima, društvo je ostvarilo značajan gubitak, a došlo je i do značajnog pada volumena faktoring poslova te je Banka napravila vrijednosno usklađenje udjela u iznosu od 268 milijuna kn.

U 2018. Banka je ponovno dokapitalizirala društvo Raiffeisen Factoring d.o.o. u iznosu od 66 milijuna kn. Društvo je s osnova otpisa potraživanja prema koncernu Agrokor ostvarilo značajne gubitke te je Banka napravila dodatno vrijednosno usklađenje u iznosu od 29 milijuna kuna.

20. listopada 2018. Uprava RBA donijela je odluku o prestanku obavljanja djelatnosti faktoringa u društvu Raiffeisen Factoring, te su posljednji ugovori o faktoringu koji su se vodili u društvu istekli početkom siječnja 2019. Nakon isteka ugovora, Uprava društva zatražila je od nadležnog regulatora za faktoring društva (HANFA) ukidanje odobrenja za rad, te je 22. veljače 2019. HANFA donijela odluku o ukidanju odobrenja za rad društva.

Time je ispunjen uvjet za promjenu djelatnosti i imena društva u Raiffeisen usluge d.o.o., a Banka namjerava pripojiti Raiffeisen usluge d.o.o. do kraja 2019. godine.

U 2018. godini Banka je napravila i vrijednosno usklađenje udjela u društvu Raiffeisen Consulting u iznosu od 9 milijuna kuna. To se usklađenje odnosi na vrednovanje materijalne imovine, odnosno poslovne zgrade koja je vrednovana po prihodnovnoj metodi.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

15. Nekretnine, postrojenja, oprema i ulaganja u nekretnine

Grupa 2018.	Zemljišta i građevin ski objekti Milijuni kn	Oprema	Uredski namještaj	Imovina dana u operativni najam	Ulaganje u nekretnine	Imovina u pripremi	Ukupno
	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn
Nabavna vrijednost							
Na dan 1. siječnja 2018.	910	424	75	685	118	12	2.224
Povećanja	-	-	-	-	5	109	114
Smanjenja	-	(58)	(4)	(505)	(30)	-	(597)
Prijenos u upotrebu	6	47	3	53	-	(109)	-
Na dan 31. prosinca 2018.	916	413	74	233	93	12	1.741
Akumulirana amortizacija i umanjenje vrijednosti							
Na dan 1. siječnja 2018.	264	335	72	238	6	-	915
Trošak za godinu (Bilješka 33)	16	29	2	40	2	-	89
Smanjenja i prijenosi	-	(58)	(4)	(183)	(5)	-	(250)
Na dan 31. prosinca 2018.	280	306	70	95	3	-	754
Knjigovodstvena vrijednost							
Na dan 1. siječnja 2018.	646	89	3	447	112	12	1.309
Na dan 31. prosinca 2018.	636	107	4	138	90	12	987
Od toga :							
		2018. Milijuni kn		2017. Milijuni kn			
Nekretnine, postrojenja i oprema		897		1.197			
Ulaganje u nekretnine		90		112			
Ukupno		987		1.309			

U tekućoj i prethodnoj godini nije bilo kapitaliziranih troškova nabave nekretnina postrojenja i opreme.

Zgrada u vlasništvu knjigovodstvene vrijednosti oko 209 milijuna kn (2017.: 214 milijuna kn) založena je kao jamstvo za uzete zajmove Grupe (Bilješka 23).

Knjigovodstvena vrijednost zemljišta, iskazanih unutar stavke zemljište i građevinski objekti, koja se ne amortizira iznosila je 53 milijuna kn (2017.: 53 milijuna kn).

Bilješke uz finansijske izvješaje (nastavak)

15. Nekretnine, postrojenja, oprema i ulaganje u nekretnine (nastavak)

Grupa 2017.	Zemljišta i građevin ski objekti Milijuni kn	Oprema Milijuni kn	Uredski namještaj Milijuni kn	Imovina dana u operativni najam Milijuni kn	Ulaganje u nekretnine Milijuni kn	Imovina u pripremi Milijuni kn	Ukupno Milijuni kn
Nabavna vrijednost							
Na dan 1. siječnja 2017.	886	425	77	946	113	20	2.467
Povećanja	-	-	-	-	-	118	118
Smanjenja	-	(32)	(3)	(297)	-	-	(332)
Prijenos u ostalu imovinu	-	(3)	-	(12)	(14)	-	(29)
Prijenos u upotrebu	24	34	1	48	19	(126)	-
Na dan 31. prosinca 2017.	910	424	75	685	118	12	2.224
Akumulirana amortizacija i umanjenje vrijednosti							
Na dan 1. siječnja 2017.	249	344	74	301	3	-	971
Trošak za godinu (Bilješka 33)	15	26	1	60	3	-	105
Smanjenja i prijenosi	-	(35)	(3)	(123)	-	-	(161)
Na dan 31. prosinca 2017.	264	335	72	238	6	-	915
Knjigovodstvena vrijednost							
Na dan 1. siječnja 2017.	637	81	3	645	110	20	1.496
Na dan 31. prosinca 2017.	646	89	3	447	112	12	1.309

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)**15. Nekretnine, postrojenja, oprema i ulaganja u nekretnine (nastavak)*****Buduća minimalna plaćanja po poslovnom najmu***

Poslovni najam Grupe odnosi se uglavnom na postrojenja i opremu. Uobičajeno razdoblje trajanja najma je od dvije do dvadeset godina. Buduća minimalna plaćanja po poslovnom najmu (ilustrativna objava s obzirom da ne postoje neraskidivi najmovi) na dan 31. prosinca 2018. godine bila su kako slijedi:

	Grupa 2018. Milijuni kn	Grupa 2017. Milijuni kn
Do jedne godine	37	79
Preko jedne do pet godina	61	136
Preko pet godina	-	2
	98	217

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

15. Nekretnine, postrojenja, oprema i ulaganja u nekretnine (nastavak)

Banka

2018.	Građevinski objekti Milijuni kn	Oprema Milijuni kn	Uredski namještaj Milijuni kn	Imovina u pripremi Milijuni kn	Ukupno Milijuni kn
Nabavna vrijednost					
Na dan 1. siječnja 2018.	532	402	75	11	1.020
Povećanja	-	-	-	54	54
Smanjenja	-	(57)	(4)	-	(61)
Prijenos u upotrebu	6	45	3	(54)	-
Na dan 31. prosinca 2018.	538	390	74	11	1.013
Akumulirana amortizacija					
Na dan 1. siječnja 2018.	132	324	72	-	528
Trošak za godinu (Bilješka 33)	10	27	1	-	38
Smanjenja	-	(57)	(3)	-	(60)
Na dan 31. prosinca 2018.	142	294	70	-	506
Knjigovodstvena vrijednost					
Na dan 1. siječnja 2018.	400	78	3	11	492
Na dan 31. prosinca 2018.	396	96	4	11	507

Imovina u pripremi odnosi se na opremu u iznosu od 11 milijuna kn (2017.: 10 milijuna kn), a dodatno u 2017. 1 milijun se odnosi na uredski namještaj (2018.: -)

U tekućoj godini nije bilo kapitaliziranih troškova nabave nekretnina postrojenja i opreme (2017.: -).

Knjigovodstvena vrijednost zemljišta, iskazanih unutar stavke građevinski objekti, koja se ne amortizira iznosila je 28 milijuna kn (2017.: 28 milijuna kn).

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

15. Nekretnine, postrojenja, oprema i ulaganje u nekretnine (nastavak)

Banka

2017.	Građevinski objekti Milijuni kn	Oprema Milijuni kn	Uredski namještaj Milijuni kn	Imovina u pripremi Milijuni kn	Ukupno Milijuni kn
Nabavna vrijednost					
Na dan 1. siječnja 2017.	508	405	74	19	1.006
Povećanja	-	-	-	49	49
Smanjenja	-	(32)	-	-	(32)
Prijenos na nematerijalnu imovinu	-	(3)	-	-	(3)
Prijenos u upotrebu	24	32	1	(57)	-
Na dan 31. prosinca 2017.	532	402	75	11	1.020
Akumulirana amortizacija					
Na dan 1. siječnja 2017.	123	334	71	-	528
Trošak za godinu (Bilješka 33)	9	24	1	-	34
Prijenos na nematerijalnu imovinu	-	(2)	-	-	(2)
Smanjenja	-	(32)	-	-	(32)
Na dan 31. prosinca 2017.	132	324	72	-	528
Knjigovodstvena vrijednost					
Na dan 1. siječnja 2017.	385	71	3	19	478
Na dan 31. prosinca 2017.	400	78	3	11	492

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

16. Nematerijalna imovina

Grupa	Goodwill	Ulaganja na tuđoj imovini	Software	Imovina u pripremi	Ukupno
	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn	
2018.					
Nabavna vrijednost					
Na dan 1. siječnja 2018.	27	211	648	6	892
Povećanja	-	-	-	63	63
Smanjenja	-	(10)	-	-	(10)
Prijenos u upotrebu	-	12	49	(61)	-
Na dan 31. prosinca 2018.	27	213	697	8	945
Akumulirana amortizacija					
Na dan 1. siječnja 2018.	-	155	498	-	653
Trošak za godinu (Bilješka 33)	-	9	36	-	45
Smanjenje	-	(9)	-	-	(9)
Na dan 31. prosinca 2018.	-	155	534	-	689
Knjigovodstvena vrijednost					
Na dan 1. siječnja 2018.	27	56	150	6	239
Na dan 31. prosinca 2018.	27	58	163	8	256

Imovina u pripremi većinom se odnosi na software u procesu instaliranja u iznosu od 7 milijuna kn (2017.: 6 milijuna kn).

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

16. Nematerijalna imovina (nastavak)

Grupa 2017.	Goodwill	Ulaganja na tuđoj imovini	Software	Imovina u pripremi	Ukupno
	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn
Nabavna vrijednost					
Na dan 1. siječnja 2017.	27	203	619	12	861
Povećanja	-	-	-	45	45
Smanjenja	-	-	(17)	-	(17)
Prijenos iz materijalne imovine	-	-	3	-	3
Prijenos u upotrebu	-	8	43	(51)	-
Na dan 31. prosinca 2017.	27	211	648	6	892
Akumulirana amortizacija					
Na dan 1. siječnja 2017.	-	146	475	-	621
Trošak za godinu (Bilješka 33)	-	9	33	-	42
Prijenos iz materijalne imovine	-	-	2	-	2
Smanjenje	-	-	(12)	-	(12)
Na dan 31. prosinca 2017.	-	155	498	-	653
Knjigovodstvena vrijednost					
Na dan 1. siječnja 2017.	27	57	144	12	240
Na dan 31. prosinca 2017.	27	56	150	6	239

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

16. Nematerijalna imovina (nastavak)

Banka	2018.	Ulaganja na tuđoj imovini Milijuni kn	Software Milijuni kn	Imovina u pripremi Milijuni kn	Ukupno Milijuni kn
Nabavna vrijednost					
Na dan 1. siječnja 2018.	200	597	5	802	
Povećanja	-	-	61	61	
Smanjenja	(10)	-	-	(10)	
Prijenos u upotrebu	12	47	(59)	-	
Na dan 31. prosinca 2018.	202	644	7	853	
Akumulirana amortizacija					
Na dan 1. siječnja 2018.	146	452	-	598	
Trošak za godinu (Bilješka 33)	9	34	-	43	
Smanjenja	(9)	-	-	(9)	
Na dan 31. prosinca 2018.	146	486	-	632	
Knjigovodstvena vrijednost					
Na dan 1. siječnja 2018.	54	145	5	204	
Na dan 31. prosinca 2018.	56	158	7	221	

Imovina u pripremi se odnosi na software u procesu instaliranja u iznosu od 7 milijuna kn (2017.: 5 milijuna kn).

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

16. Nematerijalna imovina (nastavak)

Banka	2017.	Ulaganja na tuđoj imovini Milijuni kn	Software Milijuni kn	Imovina u pripremi Milijuni kn	Ukupno Milijuni kn
Nabavna vrijednost					
Na dan 1. siječnja 2017.	193	572	10	775	
Povećanja	-	-	41	41	
Prijenos iz materijalne imovine	-	3	-	3	
Smanjenja	-	(17)	-	(17)	
Prijenos u upotrebu	7	39	(46)	-	
Na dan 31. prosinca 2017.	200	597	5	802	
Akumulirana amortizacija					
Na dan 1. siječnja 2017.	137	432	-	569	
Trošak za godinu (Bilješka 33)	9	31	-	40	
Prijenos iz materijalne imovine	-	2	-	2	
Smanjenja	-	(13)	-	(13)	
Na dan 31. prosinca 2017.	146	452	-	598	
Knjigovodstvena vrijednost					
Na dan 1. siječnja 2017.	56	140	10	206	
Na dan 31. prosinca 2017.	54	145	5	204	

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

17. Odgođena porezna imovina

Priznata odgođena porezna imovina i obveze

Kretanja privremenih razlika i dijelova odgođene porezne imovine i odgođenih poreznih obveza prikazane su kako slijedi:

Grupa	Neto prihod/(trošak) u računu dobiti i gubitka						Neto dobit/(gubitak) u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti	
	Imovina		Obveze		2018.	2017.	2018.	2017.
	2018. Milijuni kn	2017. Milijuni kn	2018. Milijuni kn	2017. Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn
Nekretnine, postrojenja,oprema i ulaganja u nekretnine	-	-	(2)	(2)	-	-	-	-
Odgođeni rashodi od naknada i provizija	-	-	(2)	(2)	-	1	-	-
Preneseni porezni gubici	-	-	-	-	-	(33)	-	-
Odgođeni prihodi od naknada i provizija	11	11	-	-	-	(4)	-	-
Priznavanje odgođene porezne imovine na nivou Grupe	55	48	-	-	7	48	-	-
Nerealizirani gubici od financijskih instrumenata po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	15	17	-	-	(2)	(10)	-	-
Ostala rezerviranja	24	21	-	-	3	(5)	-	-
Odgođena porezna imovina/(obveze)	105	97	(4)	(4)	8	(3)	-	-
Nerealizirani gubitak od financijske imovine po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dabit	-	(7)	-	-	-	-	7	3
Prznati odgođeni porez od financijske imovine po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	(2)	-	-	-	-	-	(2)	-
Prijeboj	(4)	(4)	4	4	-	-	-	-
Neto odgođena porezna imovina	99	86	-	-	8	(3)	5	3

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

17. Odgođena porezna imovina (nastavak)

Priznata odgođena porezna imovina i obveze (nastavak)

Kretanja privremenih razlika i dijelova odgođene porezne imovine i odgođenih poreznih obveza prikazane su kako slijedi:

Banka	Imovina				Obveze				Neto prihod / (trošak) u računu		Neto dobit/(gubitak) u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti	
	2018. Milijuni kn		2017. Milijuni kn		2018. Milijuni kn		2017. Milijuni kn		2018. Milijuni kn	2017. Milijuni kn	2018. Milijuni kn	2017. Milijuni kn
Odgođeni rashodi od naknada i provizija	-	-	(1)	(1)	-	-	-	-	-	-	-	-
Odgođeni prihodi od naknada i provizija	9	10	-	-	-	(1)	(1)	(3)	-	-	-	-
Nerealizirani gubici od finansijskih instrumenata po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	15	16	-	-	-	(1)	(10)	-	-	-	-	-
Vrijednosno usklađenje ulaganja u ovisno društva	55	48	-	-	-	7	48	-	-	-	-	-
Preneseni porezni gubici	-	-	-	-	-	-	(33)	-	-	-	-	-
Ostala rezerviranja	19	17	-	-	-	2	(2)	-	-	-	-	-
Odgođena porezna imovina/(obveze)	98	91	(1)	(1)	7	-	-	-	-	-	-	-
Nerealizirana dobit/(gubitak) od finansijske imovine po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	(2)	(6)	-	-	-	-	-	-	4	1	-	-
Prijeboj	(1)	(1)	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Neto odgođena porezna imovina	95	84	-	-	7	-	-	4	1	-	-	-

Odgođena porezna imovina za vrijednosno usklađenje ulaganja u ovisno društvo odnosi se na ulaganje u povezana društva Raiffeisen Factoring d.o.o., Raiffeisen Consulting d.o.o. za koji je Banka napravila vrijednosno usklađenje te za taj iznos formirala odgođenu poreznu imovinu u iznosu od 55 milijuna kn (2017.: 48).

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

18. Ostala imovina

	Grupa 2018. Milijuni kn	Grupa 2017. Milijuni kn	Banka 2018. Milijuni kn	Banka 2017. Milijuni kn
Obračunate naknade i provizije	30	31	17	16
Odgođeni rashodi od naknada i provizija	1	1	1	1
Zalihe i imovina preuzeta u zamjenu za nenaplaćena potraživanja	60	96	60	72
Predujmovi	48	54	49	56
Potraživanja po kreditnim i debitnim karticama	45	47	45	47
Potraživanja po operativnom najmu	4	9	-	-
Potraživanja za državna poticajna sredstva za stambenu štednju	2	3	-	-
Potraživanja po kupoprodaji kunske gotovine	9	16	9	16
Ostalo	63	79	23	38
	262	336	204	246
Rezervacija za umanjenje vrijednosti	(34)	(45)	(27)	(36)
	228	291	177	210

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

18. Ostala imovina (nastavak)

Kretanja u rezervaciji za umanjenja vrijednosti

Grupa	2018.			2017.		
	Faza 3 Milijuni kn	Faza 1 i 2 Milijuni kn	Ukupno Milijuni kn	Identificirani gubici Milijuni kn	Neidentificirani gubici Milijuni kn	
Na dan 1. siječnja	45	-	45	55	-	55
Rezerviranja kreirana tijekom godine	12	2	14	27	-	27
Rezerviranja ukinuta tijekom godine	(5)	-	(5)	(3)	-	(3)
Neto trošak/ (otpuštanje) u računu dobiti i gubitka (Bilješka 34)	7	2	9	24	-	24
Otpisi	(20)	-	(20)	(34)	-	(34)
Na dan 31. prosinca	32	2	34	45	-	45
Banka						
Grupa	2018.			2017.		
	Faza 3 Milijuni kn	Faza 1 i 2 Milijuni kn	Ukupno Milijuni kn	Identificirani gubici Milijuni kn	Neidentificirani gubici Milijuni kn	
Na dan 1. siječnja	36	-	36	49	-	49
Rezerviranja kreirana tijekom godine	11	2	13	21	-	21
Rezerviranja ukinuta tijekom godine	(4)	-	(4)	(3)	-	(3)
Neto trošak/ (otpuštanje) u računu dobiti i gubitka (Bilješka 34)	7	2	9	18	-	18
Otpisi	(18)	-	(18)	(31)	-	(31)
Na dan 31. prosinca	25	2	27	36	-	36

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

19. Finansijske obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitaka

	Grupa 2018. Milijuni kn	Grupa 2017. Milijuni kn	Banka 2018. Milijuni kn	Banka 2017. Milijuni kn
Instrumenti koji se drže radi trgovanja				
Negativna fer vrijednost OTC derivativnih instrumenata	28	42	28	44
Negativna fer vrijednost OTC spot kupoprodaja	-	11	-	11
Zaštita fer vrijednosti:				
- Kamatni swap – zaštita pojedinačnih stavki	3	4	3	4
- Kamatni swap – zaštita portfelja	7	-	7	-
Ukalkulirana kamata	2	2	2	2
	40	59	40	61

20. Depoziti banaka

	Grupa 2018. Milijuni kn	Grupa 2017. Milijuni kn	Banka 2018. Milijuni kn	Banka 2017. Milijuni kn
Tekući računi i depoziti po viđenju				
- od matične Banke	45	57	45	57
- od banaka u RBI grupi osim matične Banke	12	8	96	45
- od drugih banaka	375	242	375	242
Oročeni depoziti				
- od matične Banke	-	263	-	263
- od drugih banaka u RBI grupi	-	-	-	-
- od drugih banaka	157	486	157	486
	589	1.056	673	1.093

21. Depoziti društava i ostalih sličnih subjekata

	Grupa 2018. Milijuni kn	Grupa 2017. Milijuni kn	Banka 2018. Milijuni kn	Banka 2017. Milijuni kn
Tekući računi i depoziti po viđenju				
Tekući računi i depoziti po viđenju	10.596	8.973	10.801	9.247
Oročeni depoziti	782	571	789	564
Ukalkulirana kamata	6	5	7	6
	11.384	9.549	11.597	9.817

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

22. Depoziti stanovništva

	Grupa 2018. Milijuni kn	Grupa 2017. Milijuni kn	Banka 2018. Milijuni kn	Banka 2017. Milijuni kn
Tekući računi i depoziti po viđenju	7.748	5.989	7.748	5.989
Oročeni depoziti	7.082	8.209	6.016	7.181
Ukalkulirana kamata	19	33	19	33
	14.849	14.231	13.783	13.203

23. Uzeti zajmovi

	Grupa 2018. Milijuni kn	Grupa 2017. Milijuni kn	Banka 2018. Milijuni kn	Banka 2017. Milijuni kn
Od matične Banke	517	811	21	27
Od drugih banaka	524	889	232	456
Od HBOR-a	761	866	641	751
Od društava i ostalih finansijski institucija	111	-	111	-
Ukalkulirana kamata	2	7	1	5
Umanjeno za odgođeni trošak	(1)	(1)	(2)	(2)
	1.914	2.572	1.004	1.237

Kretanja uzetih zajmova

	Grupa 2018. Milijuni kn	Grupa 2017. Milijuni kn	Banka 2018. Milijuni kn	Banka 2017. Milijuni kn
Na dan 1. siječnja	2.572	3.992	1.237	1.759
Nova zaduženja	8.680	3.457	8.217	2.682
Otplata uzetih zajmova i kamata	(9.305)	(4.846)	(8.437)	(3.198)
Tečajne razlike	(33)	(31)	(13)	(6)
Na dan 31. prosinca	1.914	2.572	1.004	1.237

Uzeti zajmovi od društava i ostalih finansijskih institucija odnose se na ugovore o reotkupu.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

24. Rezervacije za obveze i troškove

Grupa	Ukupno	Izvanbilančne preuzete i potencijalne obveze Faza 3	Izvanbilančne preuzete i potencijalne obveze Faza 1	Rezerviranja za mirovinsko osiguranje	Rezerviranja neiskorištenе godišnje odmore	Rezerviranja za sudske sporove	Rezerviranja za konverziju CHF
	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn
Na dan 31. prosinca. 2017.	173	16	77	3	9	68	-
Efekt primjene <u>Odluke o klasifikaciji</u>	(10)	-	(10)	-	-	-	-
Na dan 1.siječnja	163	16	67	3	9	68	-
Ukinuta rezerviranja tijekom godine	(2)	-	-	(1)	(1)	-	-
Rezerviranja kreirana tijekom godine	24	8	5	4	-	7	-
<i>(Otpuštanje)/ trošak priznati u računu dobiti i gubitka</i>	22	8	5	3	(1)	7	-
Na dan 31. prosinca 2018.	185	24	72	6	8	75	-
Grupa	Ukupno	Izvanbilančne preuzete i potencijalne obveze Identificirani gubici	Izvanbilančne preuzete i potencijalne obveze Neidentificirani i gubici	Rezerviranja za mirovinsko osiguranje	Rezerviranja neiskorištenе godišnje odmore	Rezerviranja za sudske sporove	Rezerviranja za konverziju CHF
	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn
Na dan 1. siječnja 2017.	187	23	80	3	9	66	6
Ukinuta rezerviranja tijekom godine	(16)	(7)	(3)	-	-	-	(6)
Rezerviranja kreirana tijekom godine	2	-	-	-	-	2	-
<i>(Otpuštanje)/ trošak priznati u računu dobiti i gubitka</i>	(14)	(7)	(3)	-	-	2	(6)
Na dan 31. prosinca 2017.	173	16	77	3	9	68	-

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

24. Rezervacije za obveze i troškove (nastavak)

Banka	Ukupno	Izvanbilančne preuzete i potencijalne obveze Faza 3	Izvanbilančne preuzete i potencijalne obveze Faza 1 i 2	Rezerviranja za mirovinsko osiguranje	Rezerviranja za neiskorištene godišnje odmore	Rezerviranja za sudske sporove	Rezerviranja za konverziju CHF
	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn
Na dan 31. prosinca 2017.	162	16	77	3	7	59	-
Efekt primjene Odluke o klasifikaciji	(10)	-	(10)	-	-	-	-
Na dan 1. siječnja	152	16	67	3	7	59	-
Ukinuta rezerviranja tijekom godine	(2)	-	-	(1)	(1)	-	-
Rezerviranja kreirana tijekom godine	19	8	5	4	-	2	-
<i>(Otpuštanje)/ trošak priznati u računu dobiti i gubitka</i>	17	8	5	3	(1)	2	-
Na dan 31. prosinca 2018.	169	24	72	6	6	61	-
Banka	Ukupno	Izvanbilančne preuzete i potencijalne obveze identificirani gubici	Izvanbilančne preuzete i potencijalne obveze neidentificirani gubici	Rezerviranja za mirovinsko osiguranje	Rezerviranja za neiskorištene godišnje odmore	Rezerviranja za sudske sporove	Rezerviranja za konverziju CHF
	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn
Na dan 1. siječnja 2017.	176	23	80	3	7	57	6
Ukinuta rezerviranja tijekom godine	(16)	(7)	(3)	-	-	-	(6)
Rezerviranja kreirana tijekom godine	2	-	-	-	-	2	-
<i>(Otpuštanje)/ trošak priznati u računu dobiti i gubitka</i>	(14)	(7)	(3)	-	-	2	(6)
Na dan 31. prosinca 2017.	162	16	77	3	7	59	-

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

24. Rezervacije za obveze i troškove (nastavak)

Na dan 31. prosinca 2018. protiv RBA se vodi 509 postupaka na sudovima. RBA je tužena od strane potrošača za jednostrano mijenjanje kamatne stope i ugovaranje valutne klauzule u švicarskom franku (CHF) u 431 postupku. Ostali postupci protiv RBA odnose se na 10 prekršajnih postupaka, jedan radni postupak, 23 postupka za naknadu štete i u 44 postupaka po ostalim tužbenim zahtjevima. Banka je za sve sporove ukupno rezervirala 61 mil kn, od čega 18 mil kn opće rezervacije za tužbe potrošača koji se zasnivaju na presudama u kolektivnom sporu udruge Potrošač.

Tužbe potrošača protiv RBA zasnivaju se na presudama Visokog trgovačkog suda u Zagrebu (VTS) u kolektivnom postupku udruge Potrošač protiv osam banaka, među kojima je i RBA. U lipnju 2014. VTS je presudio u korist tužitelja protiv sedam banaka među kojima je i RBA za jednostrano mijenjanje kamatne stope, a u korist banaka za ugovaranje valutne klauzule u CHF u potrošačkim kreditima. Na osnovu presude u kolektivnom postupku potrošači mogu protiv RBA pokrenuti pojedinačne sporove. U obnovljenom kolektivnom postupku udruge Potrošač protiv osam banaka VTS je u lipnju 2018. presudio u korist tužitelja protiv osam banaka za ugovaranje valutne klauzule u CHF u potrošačkim kreditima, potvrđio je presudu iz lipnja 2014. protiv sedam banaka za jednostrano mijenjanje kamatne stope i presudio protiv jedne banke za jednostrano mijenjanje kamatne stope (banka protiv koje u istom postupku nije presuđeno u lipnju 2014. godine).

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

25. Ostale obveze

	Grupa 2018. Milijuni kn	Grupa 2017. Milijuni kn	Banka 2018. Milijuni kn	Banka 2017. Milijuni kn
Tehničke pričuve za mirovinsko osiguranje	485	437	-	-
Obveze po kreditnim i debitnim karticama	127	120	127	120
Obveze prema zaposlenicima	55	59	48	51
Obveze prema dobavljačima	84	85	78	79
Unaprijed naplaćeni prihodi od naknada i provizija	18	19	8	7
Obveze za preplate po zajmovima	18	34	12	23
Kupoprodaja kunske gotovine	9	6	9	6
Obveze za državna poticajna sredstva za stambenu štednju	2	3	-	-
Ostale obveze	78	188	33	151
	876	951	315	437

Tehničke pričuve za mirovinsko osiguranje obračunao je ovlašteni aktuar Grupe, u skladu s metodom koju propisuje Zakon o mirovinskim osiguravajućim društvima i uplati mirovina na temelju individualne kapitalizirane štednje.

Rukovodstvo vjeruje da je sadašnja razina tehničkih pričuva dostatna za ispunjenje obveza po ugovorima o mirovini zaključenim do 31. prosinca 2018. godine.

26. Podređene obveze

Banka je 31. siječnja 2014. godine s RBI-jem potpisala ugovor o podređenim zajmovima na iznos 60 milijuna eura i 26. svibnja 2015. na iznos od 50 milijuna eura. Sredstva podređenog zajma iskorištena su za povećanje regulatornog kapitala Banke. Podređeni zajmovi imaju rok dospijeća do 20. veljače 2021. godine i 28. svibnja 2022. godine. Ugovorena kamatna stopa je tromjesečni EURIBOR uvećan za kamatnu maržu i 6,75% fiksno.

	Grupa 2018. Milijuni kn	Grupa 2017. Milijuni kn	Banka 2018. Milijuni kn	Banka 2017. Milijuni kn
Kredit	816	826	816	826
Obračunata kamata	6	6	6	6
	822	832	822	832

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

27. Prihod od kamata

a) Analiza po proizvodima

	Grupa 2018. Milijuni kn	Grupa 2017. Milijuni kn	Banka 2018. Milijuni kn	Banka 2017. Milijuni kn
Prihod od kamata izračunat primjenom efektivne kamatne stope				
Plasmani bankama	1	2	2	4
Zajmovi društvima i sličnim subjektima	274	336	241	296
Zajmovi stanovništvu	663	702	623	661
Finansijska ulaganja po amortiziranom trošku	19	17	3	-
	957	1.057	869	961
Ostali prihodi od kamata				
Derivativni finansijski instrumenti	4	3	6	6
Ostala finansijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	35	41	22	28
Finansijska imovina po fer vrijednosti u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti	42	38	35	31
Finansijska imovina koje se obvezno mjeri po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	-	-	2	-
	81	82	65	65
	1.038	1.139	934	1.026

b) Analiza po izvoru

	Grupa 2018. Milijuni kn	Grupa 2017. Milijuni kn	Banka 2018. Milijuni kn	Banka 2017. Milijuni kn
Društva	199	323	162	280
Stanovništvo	663	702	623	661
Država i javni sektor	162	108	131	77
Kreditne i ostale finansijske institucije	14	6	18	8
	1.038	1.139	934	1.026

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

28. Rashod od kamata

a) Analiza po proizvodima

	Grupa 2018. Milijuni kn	Grupa 2017. Milijuni kn	Banka 2018. Milijuni kn	Banka 2017. Milijuni kn
Derivativni finansijski instrumenti	10	18	10	18
Derivativni finansijski instrumenti za računovodstvo zaštite fer vrijednosti	4	2	4	2
Depoziti banaka	7	7	7	7
Depoziti od društava i ostalih sličnih subjekata	8	14	8	15
Depoziti stanovništva	50	80	27	54
Uzeti zajmovi	32	51	14	20
Podređene obveze	54	54	54	54
	165	226	124	170

b) Analiza po primatelju

	Grupa 2018. Milijuni kn	Grupa 2017. Milijuni kn	Banka 2018. Milijuni kn	Banka 2017. Milijuni kn
Društva	8	14	8	15
Stanovništvo	50	80	27	54
Država i javni sektor	16	17	13	17
Kreditne i ostale finansijske institucije	91	115	76	84
	165	226	124	170

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

29. Prihod od naknada i provizija

a) Analiza po proizvodima

	Grupa 2018. Milijuni kn	Grupa 2017. Milijuni kn	Banka 2018. Milijuni kn	Banka 2017. Milijuni kn
Domaći platni promet	106	103	108	104
Upravljačke, skrbničke i konzultantske naknade	184	196	18	34
Kreditne kartice	357	291	357	291
Devizni platni promet	69	63	69	63
Djelomično prefakturirani troškovi osiguranja kredita (bilješka 30)	19	21	19	21
Garancije i akreditivi	27	30	27	30
Naknade za vođenje računa i zajmova	38	40	34	39
Ostali prihodi od naknada i provizija	53	50	53	47
	853	794	685	629

b) Analiza po izvoru

	Grupa 2018. Milijuni kn	Grupa 2017. Milijuni kn	Banka 2018. Milijuni kn	Banka 2017. Milijuni kn
Društva	419	406	254	244
Stanovništvo	113	122	109	118
Država i javni sektor	10	25	10	25
Kreditne i ostale finansijske institucije	311	241	312	242
	853	794	685	629

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

30. Rashod od naknada i provizija

a) Analiza po proizvodima

	Grupa 2018. Milijuni kn	Grupa 2017. Milijuni kn	Banka 2018. Milijuni kn	Banka 2017. Milijuni kn
Rashodi po kreditnim karticama	320	251	320	251
Domaći platni promet	21	21	21	21
Troškovi osiguranja kredita koji se djelomično prefakturiraju klijentima (bilješka 29)	27	31	27	31
Ostali rashodi od naknada i provizija	22	22	18	17
	390	325	386	320

Banka na temelju ugovora o osiguranju kredita plaća osiguravajućim društvima premiju koja se djelomično prefakturira klijentima Banke.

b) Analiza po primateljima

	Grupa 2018. Milijuni kn	Grupa 2017. Milijuni kn	Banka 2018. Milijuni kn	Banka 2017. Milijuni kn
Društva	354	256	352	255
Kreditne i ostale finansijske institucije	36	69	34	65
	390	325	386	320

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

31. Neto dobit / (gubitak) finacijskih instrumenata po fer vrijednosti i tečajnih razlika po svođenju monetarne imovine i obveza

	Grupa 2018. Milijuni kn	Grupa 2017. Milijuni kn	Banka 2018. Milijuni kn	Banka 2017. Milijuni kn
Dobici umanjeni za gubitke od finansijskih instrumenata koji se drže radi trgovanja				
- Dužničke vrijednosnice	(9)	(8)	(9)	(8)
- Derivativni finacijski instrumenti	34	(79)	41	(81)
	25	(87)	32	(89)
Dobici umanjeni za gubitke od finansijske imovine raspoređene po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak				
Realizirana dobit/(gubitak) od prodaje:				
- dužničkih vrijednosnica	1	-	1	(1)
Nerealizirana dobit/(gubitak) od:				
- dužničkih vrijednosnica	(3)	8	(3)	1
- vlasničkih vrijednosnica	(1)	(2)	-	-
	(3)	6	(2)	-
Neto dobit od finansijske imovine po fer vrijednosti u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti	7	25	7	14
Neto dobit / (gubitak) od finacijskih instrumenata po fer vrijednosti	29	(56)	37	(75)
Dobici umanjeni za gubitke od trgovanja stranim valutama	124	107	124	109
Dobit umanjena za gubitke koji proizlaze od revalorizacije monetarne imovine i obveze, a koji nisu trgovanje vrijednosnicama				
- neto dobit od tečajnih razlika na imovinu i obveze u stranoj valuti	99	238	82	187
- neto gubitak od tečajnih razlika na imovinu i obveze sa valutnom klauzulom	(105)	(97)	(96)	(48)
Ukupno tečajne razlike	(6)	141	(14)	139
Neto dobit od trgovanja i tečajnih razlika od svođenja monetarne imovine i obveza	118	248	110	248
	147	192	147	173

Neto (gubitak)/dabit od derivativnih instrumenata uključuje neto gubitak od trgovanja kamatnim swap ugovorima, ročnicama, terminskim ugovorima i ugovorima s terminskim kamatnim stopama.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

32. Ostali prihodi iz poslovanja

	Grupa 2018. Milijuni kn	Grupa 2017. Milijuni kn	Banka 2018. Milijuni kn	Banka 2017. Milijuni kn
Prihod od najma iz operativnog najma	55	95	-	-
Prihodi od ugovora o uslugama i ugovora o izgradnji	1	1	-	-
Premijski prihod ugovora o mirovinskom osiguranju	198	151	-	-
Prihod od dividende od ulaganja u ovisna društva	-	-	79	72
Dobit od prodaje imovine u operativnom najmu	13	-	-	-
Ostali prihodi	54	53	18	29
	321	300	97	101

33. Troškovi iz poslovanja

	Grupa 2018. Milijuni kn	Grupa 2017. Milijuni kn	Banka 2018. Milijuni kn	Banka 2017. Milijuni kn
Troškovi osoblja	428	430	369	369
Rashodi s osnove isplata ugovora o mirovini	151	130	-	-
Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme (bilješka 15)	89	105	38	34
IT troškovi	87	83	87	77
Povećanje tehničkih pričuva mirovinskog osiguranja	52	38	-	-
Troškovi uredskog prostora	56	70	76	80
Odvjetnički, konzultantski i troškovi revizije	61	66	65	58
Troškovi osiguranja štednih uloga	40	40	37	37
Amortizacija nematerijalne imovine (bilješka 16)	45	42	43	40
Troškovi komunikacije	27	33	27	29
Troškovi oglašavanja, marketinga i odnosa s javnošću	27	34	27	29
Troškovi sanacijskog fonda	17	21	17	21
Trošak usluga (REGOS,HANFA)	29	26	-	-
Gubitak od prodaje imovine u operativnom najmu	-	3	-	-
Troškovi konverzije kredita	3	8	3	8
Umanjenje vrijednosti ulaganja u povezano društvo	-	-	39	268
Ostali administrativni troškovi	121	83	56	55
	1.233	1.212	884	1.105

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

33. Troškovi iz poslovanja (nastavak)

Troškovi osoblja Grupe uključuju 68 milijuna kn (2017.: 68 milijuna kn) obveznih doprinosa za mirovinsko osiguranje plaćenih ili plativih u obvezni mirovinski fond. Doprinosi se izračunavaju kao postotak bruto plaća zaposlenika. Na dan 31. prosinca 2018. godine Grupa je imala 2.121 zaposlenika (2017.: 2.261 zaposlenika).

Troškovi osoblja Banke uključuju 58 milijuna kn (2017.: 58 milijuna kn) obveznih doprinosa za mirovinsko osiguranje plaćenih ili plativih u obvezni mirovinski fond. Doprinosi se izračunavaju kao postotak bruto plaća zaposlenika. Na dan 31. prosinca 2018. godine Banka je imala 1.885 zaposlenika (2017.: 2.011 zaposlenika).

Odvjetnički, konzultantski i troškovi revizije uključuju naknadu za zakonski propisanu reviziju godišnjih finansijskih izvještaja u iznosu od 0,4 milijuna kuna (2017: 0,5 milijuna kuna) i ostalih naknada u iznosu od 0,4 milijuna kuna (2017: 0,2 milijuna kuna)

34. Gubici od umanjenja vrijednosti

	Grupa 2018. Milijuni kn	Grupa 2017. Milijuni kn	Banka 2018. Milijuni kn	Banka 2017. Milijuni kn
Novac i računi kod banaka (Bilješka 8)	4	3	3	3
Obvezna pričuva kod Hrvatske narodne banke (Bilješka 9)	-	(2)	-	(2)
Plasmani i zajmovi drugim bankama (Bilješka 11)	5	(8)	5	(7)
Zajmovi komitentima (Bilješka 12)	206	369	198	(139)
Ulagačke vrijednosnice po amortiziranom trošku (Bilješka 13)	1	-	2	-
Ulagačke vrijednosnice po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (Bilješka 13)	(4)	-	(4)	-
Ostala imovina (Bilješka 18)	9	24	9	18
	221	386	213	(127)

Od toga:

Identificirani gubitci	-	407	-	(117)
Neidentificirani gubitci	-	(21)	-	(10)
Faza 3	251	-	243	-
Faza 1 i Faza 2	(30)	-	(30)	-
	221	386	213	(127)

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

35. Porez na dobit

Bilješka	Grupa 2018.	Grupa 2017.	Banka 2018.	Banka 2017.
	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn
Priznato u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti				
- Porezni trošak tekuće godine	(55)	(99)	(27)	(79)
- Odgođeni porezni trošak	10	(3)	7	-
Porez na dobit	(45)	(102)	(20)	(79)
Usklađenje poreza na dobit po 18 %				
Dobit prije oporezivanja	328	290	239	475
Porez na dobit po stopi 18% (2017: 18%)	(59)	(52)	(43)	(86)
Usklađenje poreza na dobit od prethodnih godina priznato u tekućoj godini	(2)	(3)	(2)	(3)
Porezno nepriznati troškovi	(7)	(100)	(9)	(5)
Efekti primjene Odluke o klasifikaciji	19	-	16	-
Porezne olakšice i porezno izuzeti prihodi	4	8	18	15
Priznavanje prethodno nepriznate porezne imovine na razini Grupe	-	45	-	-
Porez na dobit	(45)	(102)	(20)	(79)
Efektivna stopa poreza na dobit	13,72%	35,17%	8,37%	16,63%

Odgodjena porezna imovina

U tijeku 2018. ovisna društva su imala 461 milijun kn poreznog gubitka (2017.: 7 milijuna kn). Te porezne gubitke može, u svrhu smanjenja oporezive dobiti u razdoblju od narednih pet godina, iskoristiti isključivo ono društvo u kojem je gubitak nastao. Rokovi u kojima se neiskorišteni porezni gubitak može iskoristiti su sljedeći:

	Grupa Bruto porezni gubitak 2018. Milijuni kn	Grupa Porezna olakšica 2018. Milijuni kn	Grupa Bruto porezni gubitak 2017. Milijuni kn	Porezna olakšica 2017. Milijuni kn
	Milijuni kn	Milijuni kn		
31. prosinca 2018.	-	-	1	-
31. prosinca 2019.	-	-	-	-
31. prosinca 2020.	-	-	-	-
31. prosinca 2021.	-	-	-	-
31. prosinca 2022.	6	1	6	1
31. prosinca 2023.	455	82	-	-
	461	83	7	1

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

36. Dionički kapital

Grupa i Banka	2018. Ukupno redovne dionice Milijuni kn	2017. Ukupno dionice Milijuni kn
Dionički kapital	3.621	3.621
Nominalna vrijednost po dionici	kn 1.000	kn 1.000
Broj dionica	3.621.432	3.621.432

Matična Banka Grupe je Raiffeisen Bank International AG, banka utemeljena u Austriji.

	2018. Redovne dionice %	2017. Redovne dionice %
Raiffeisen SEE Region Holding GmbH	100	100
	100	100

37. Ostale rezerve

Premija na emitirane dionice

Premija na emitirane dionice predstavlja akumuliranu pozitivnu razliku između nominalne vrijednosti i primljenog iznosa prilikom izdanja dioničkog kapitala.

Zakonska rezerva

Zakonska rezerva predstavlja akumulirane transfere zadržane dobiti u skladu s hrvatskim Zakonom o trgovačkim društvima koji zahtjeva formiranje zakonske rezerve alocirajući 5% neto dobiti Banke za godinu u zakonske rezerve koje se ne distribuiraju (uključujući premiju na emitirane dionice), sve dok rezerva ne dosegne 5% dioničkog kapitala Banke. Zakonska rezerva se može koristiti za pokriće gubitaka prethodnih godina ukoliko gubici nisu pokriveni tekućom dobiti za godinu, ili ukoliko nisu raspoložive ostale rezerve.

Rezerva fer vrijednosti

Rezerva fer vrijednosti uključuje nerealizirane dobitke i gubitke od promjene fer vrijednosti finansijske imovine po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit, neto od odgođenog poreza.

38. Predložena dividenda

Obveze za dividendu se ne priznaju sve dok nisu izglasane na Godišnjoj skupštini dioničara.

Na Godišnjoj skupštini održanoj 17. svibnja 2018. godine predložena je isplata dividende od 109,24 kn po običnoj dionici u iznosu od 396 milijuna kn i isplaćena u svibnju 2018.godine.

Očekuje se da će isplata dividende iz tekuće dobiti u iznosu od 218 milijuna kuna (60,34 kn po dionici) biti utvrđena na Nadzornom odboru i potvrđena na Skupštini krajem travnja 2019.godine..

Tijekom 2018. godine podružnice Banke izglasale su plaćanje dividende u iznosu od 79 milijuna kuna iz zadržane dobiti (2017: 72 milijuna kuna).

Banka u 2019. očekuje isplatu dividende od podružnica Banke u iznosu od 79 milijuna kuna.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

39. Nekontrolirajući interes

Grupa posjeduje i ostvaruje kontrolu u 100%-om iznosu u svim ovisnim društvima koja ju čine, radi čega joj pripada sva dobit i kapital i rezerve i nema udjela nekontrolirajućeg interesa.

40. Zarada po dionici namijenjena dioničarima matičnog društva

Za potrebe izračunavanja zarade po dionici, zarada se računa kao dobit tekućeg razdoblja namijenjena dioničarima Banke. Broj redovnih dionica je ponderirani prosječni broj redovnih dionica u opticaju tijekom godine nakon umanjenja za broj redovnih trezorskih dionica. Obzirom da nema utjecaja opcija, konvertibilnih obveznica ili sličnih utjecaja, ponderirani prosječni broj redovnih dionica korišten za izračun smanjene zarade po dionici bio je isti kao i onaj korišten prilikom izračuna osnovne zarade po dionici. Također, s obzirom da nema povlaštenih dionica pa samim time niti dividende na povlaštene dionice, raspoloživa dobit jednaka je dobiti za godinu nakon poreza namijenjenim dioničarima Banke.

	Grupa 2018.	Grupa 2017.	Banka 2018.	Banka 2017.
Neto dobit tekuće godine namijenjena dioničarima matičnog društva (kn)	282.438.245	187.603.464	218.509.594	395.616.545
Ponderirani prosječni broj redovnih dionica na kraju godine	3.621.432	3.621.432	3.621.432	3.621.432
Zarada po dionici namijenjena dioničarima matičnog društva u kn	77,99	51,80	60,34	109,24

41. Novac i novčani ekvivalenti

	Bilješke	Grupa 2018. Milijuni kn	Grupa 2017. Milijuni kn	Banka 2018. Milijuni kn	Banka 2017. Milijuni kn
Novac u blagajni	8	1.049	804	1.049	804
Žiro račun kod Hrvatske narodne banke	8	4.194	3.851	4.194	3.851
Tekući računi kod drugih banaka	8	98	92	89	91
Plasmani i zajmovi drugim bankama sa originalnim rokom dospijeća do tri mjeseca		1.544	830	1.519	830
Rezervacija za umanjenje vrijednosti		(47)	(48)	(46)	(48)
		6.838	5.529	6.805	5.528

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

42. Koncentracija imovine i obveza

Imovina Grupe i Banke značajno je koncentrirana na iznose prema Republici Hrvatskoj i to:

	Bilješke	Grupa 2018. Milijuni kn	Grupa 2017. Milijuni kn	Banka 2018. Milijuni kn	Banka 2017. Milijuni kn
Žiro račun kod Hrvatske narodne banke	8	4.194	3.851	4.194	3.851
Obvezna pričuva kod Hrvatske narodne banke	9	1.924	1.757	1.924	1.757
Državne obveznice, izravna izloženost	10, 13	2.703	2.739	1.856	1.886
Trezorski zapisi Ministarstva financija	10, 13	1.073	909	978	821
Zajmovi komitentima	12	194	562	193	489
Rezervacija za Faza 1 i 2 / neidentificirano umanjenje vrijednosti		(53)	(62)	(52)	(61)
Uzeti krediti		(761)	(913)	(641)	(913)
Depoziti Republike Hrvatske		(55)	(41)	(55)	(41)
		9.219	8.802	8.397	7.789

Dodatno, Banka ima neizravnu izloženost prema Republici Hrvatskoj po osnovi zajmova javnim fondovima i izvanbilančnoj izloženosti, kako slijedi:

	Grupa 2018. Milijuni kn	Grupa 2017. Milijuni kn	Banka 2018. Milijuni kn	Banka 2017. Milijuni kn
Zajmovi komitentima za koje garantira država	202	289	202	216
Garancije, akreditivi i neiskorišteni okvirni krediti	9	8	9	8
	211	297	211	224

Ukupna neto izravna i neizravna izloženost prema Republici Hrvatskoj predstavlja 22% od ukupne imovine i vanbilančnih stavaka Grupe (2017.: 22%) i 21% ukupne imovine i vanbilančnih stavaka Banke (2017.: 20%).

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

43. Ugovori o reotkupu i ponovnoj prodaji

Grupa prikuplja sredstva prodajom finansijskih instrumenta prema ugovoru kojim se povrat sredstava obavlja na način da se instrumenti otkupljuju na ugovoren budući datum po istoj cijeni uvećanoj za kamate po unaprijed određenoj stopi.

Ugovori o reotkupu se obično koriste kao sredstvo kratkoročnog financiranja kamatnosne imovine, ovisno o prevladavajućim kamatnim stopama. Prodani finansijski instrumenti se nastavljaju priznavati, a primici od prodaje prikazuju se kao obveza za kamatnosni uzeti zajam. Na kraju godine imovina prodana prema ugovorima o reotkupu bila je kako slijedi:

Grupa/Banka	Fer vrijednost vrijednosnice Milijuni kn	Knjigovodstvena vrijednost obveze Milijuni kn	Datum reotkupa	Cijena reotkupa Milijuni kn
2018.				
Vrijednosnice po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	113	111	svibanj 2019.	111
2017.				
Vrijednosnice po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	175	160	veljača 2020. studeni 2022.	160

Uzeti krediti od Europske banke za obnovu i razvoj u iznosu od 157 milijuna kn (2017.: 202 milijuna kn) osigurani su vrijednosnim papirima u iznosu 201 milijuna kn (2017. 249 milijuna kn).

Grupa također kupuje finansijske instrumente pod uvjetom da ih na ugovoren budući datum ponovno proda ("ugovor o ponovnoj prodaji"). Prodavatelj se obvezuje da će kupiti iste ili slične instrumente na ugovoren budući datum. Ponovna prodaja se ugovara kao instrument financiranja komitenata i evidentira se kao zajmovi komitentima; kupljeni finansijski instrument nije priznat. Na kraju godine imovina kupljena prema ugovorima o ponovnoj prodaji bila je kako slijedi:

Grupa i Banka	Fer vrijednost vrijednosnice Milijuni kn	Knjigovodstvena vrijednost imovine Milijuni kn	Datum reotkupa	Cijena reotkupa Milijuni kn
Zajmovi komitentima				
2018.	187	170	siječanj 2019.	170
2017.				
	86	75	siječanj- ožujak 2018.	75

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)**44. Ugovorne i potencijalne obveze**

Ukupni iznosi preostalih garancija, akreditiva i neiskorištenih okvirnih zajmova na dan 31. prosinca iznosili su:

	Grupa 2018. Milijuni kn	Grupa 2017. Milijuni kn	Banka 2018. Milijuni kn	Banka 2017. Milijuni kn
Garancije	2.526	2.439	2.526	2.444
Akreditivi	83	108	83	108
Okvirni krediti i obveze financiranja	1.771	1.811	1.581	1.577
Ostale rizične klasične izvanbilančne stavke	3.422	3.654	3.423	3.655
	7.802	8.012	7.613	7.784

Na dan 31. prosinca 2018. godine Banka je priznala rezervacije za identificirane i neidentificirane gubitke proizašle iz garancija, akreditiva okvirnih kredita i obveza financiranja i ostalih rizičnih klasičnih izvanbilančnih stavki u iznosu od 96 milijuna kn (2017.: 93 milijuna kn), uključene unutar rezerviranja za obveze i troškove (Bilješka 24).

Grupa kao najmoprimac

Grupa unajmljuje određene poslovne prostore i drugu imovinu prema ugovorima o operativnom najmu. Oplate najma su originalno denominirane u CHF.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

45. Imovina i obveze koje se obavljaju u ime i za račun trećih osoba

Grupa pruža usluge koje se obavljaju u ime i za račun trećih osoba te usluge skrbi društvima, bankama i stanovništvu, investicijskim i mirovinskim fondovima (nečlanice Grupe) na način da drži i upravlja imovinom ili ulaže primljena sredstva u različite finansijske instrumente prema uputama komitenata. Za navedene usluge Grupa ostvaruje prihod od naknada. Imovina trećih osoba nije imovina Grupe te nije priznata u konsolidiranoj bilanci. Grupa nije izložena nikakvom kreditnom riziku koji proizlazi iz ovih plasmana, budući da ne garantira za ova ulaganja.

Na dan 31. prosinca 2018. godine ukupna imovina pod skrbništvom Grupe u ime komitenata iznosila je 4.886 milijuna kn (2017.: 5.201 milijuna kn).

Nadalje, na dan 31. prosinca 2018. godine ukupna imovina investicijskih i mirovinskih fondova kojim upravlja Grupa iznosila je 33.069 milijuna kn (2017.: 31.310 milijuna kn).

Tijekom 2018. godine Grupa je ostvarila prihod u iznosu od 175 milijuna kn (2017.: 172 milijun kn) provizija za usluge skrbništva pružene društvima, bankama i stanovništvu te za upravljanje investicijskim i mirovinskim fondovima.

Na dan 31. prosinca 2018. godine Grupa i Banka su upravljale kreditima u ime i za račun trećih osoba kako slijedi:

	2018. Milijuni kn	2017. Milijuni kn
Imovina		
- Zajmovi društvima	215	119
Ukupna imovina	215	119
Obveze		
- Financijske institucije	215	119
Ukupno obveze	215	119

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

46. Derivativni instrumenti i trgovanje stranim valutama

Na kraju godine Grupa i Banka imale su sljedeće derivativne ugovore klasificirane kao instrumenti kojima se trguje.

Grupa 2018.	Ugovoreni iznos		Fer vrijednost	
	Imovina Milijuni kn	Obveze Milijuni kn	Imovina Milijuni kn	Obveze Milijuni kn
Derivativni instrumenti za trgovanje				
- Valutni terminski ugovori – OTC	3.758	2.308	42	9
- Međuvalutni swap ugovori – OTC	-	83	-	2
- Kamatni swap ugovori - OTC	545	767	7	16
- Ročnice	-	155	-	1
	4.303	3.313	49	28
Nepodmireno trgovanje valutama – OTC	527	368	-	-
Derivativni instrumenti za računovodstvo zaštite				
- Kamatni swap ugovori - OTC				
<i>Zaštita pojedinačnih stavki</i>	-	120	-	3
<i>Zaštita portfelja</i>	-	198	-	7
	-	318	-	10

Grupa 2017.	Ugovoreni iznos		Fer vrijednost	
	Imovina Milijuni kn	Obveze Milijuni kn	Imovina Milijuni kn	Obveze Milijuni kn
- Valutni terminski ugovori – OTC	1.741	3.633	24	26
- Međuvalutni swap ugovori – OTC	-	99	-	5
- Kamatni swap ugovori - OTC	543	360	5	7
	2.284	4.092	29	38
Nepodmireno trgovanje valutama – OTC	1.237	2.080	4	11
Derivativni instrumenti za računovodstvo zaštite				
- Kamatni swap ugovori - OTC				
<i>Zaštita pojedinačnih stavki</i>	-	121	-	4
	-	121	-	4

Derivativni instrumenti za računovodstvo zaštite služe za upravljanje kamatnim rizikom koji proizlazi iz kredita s fiksним kamatnim stopama. Zaštita pojedinačnih stavki odnosi se na kredite pravnim osobama, dok se zaštita portfelja odnosi na kredite fizičkim osobama.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

46. Derivativni instrumenti i trgovanje stranim valutama (nastavak)

Banka 2018.	Ugovoreni iznos		Fer vrijednost	
	Imovina	Obveze	Imovina Milijuni kn	Obveze Milijuni kn
- Valutni terminski ugovori - OTC	3.817	2.308	42	9
- Međuvalutni swap ugovori - OTC	-	83	-	2
- Kamatni swap ugovori - OTC	619	767	9	16
- Ročnice	-	155	-	1
	4.436	3.313	51	28
Nepodmireno trgovanje valutama - OTC	527	368	-	-
Derivativni instrumenti za računovodstvo zaštite				
- Kamatni swap ugovori - OTC				
<i>Zaštita pojedinačnih stavki</i>	-	120	-	3
<i>Zaštita portfelja</i>	-	198	-	7
	-	318	-	10

Banka 2017.	Ugovoreni iznos		Fer vrijednost	
	Imovina	Obveze	Imovina Milijuni kn	Obveze Milijuni kn
- Valutni terminski ugovori - OTC	1.982	3.946	24	28
- Međuvalutni swap ugovori - OTC	-	99	-	5
- Kamatni swap ugovori - OTC	685	360	10	7
	2.667	4.405	34	40
Nepodmireno trgovanje valutama - OTC	1.237	2.080	4	11
Derivativni instrumenti za računovodstvo zaštite				
- Kamatni swap ugovori - OTC				
<i>Zaštita pojedinačnih stavki</i>	-	121	-	4
	-	121	-	4

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

46. Derivativni instrumenti i trgovanje stranim valutama (nastavak)

Računovodstvo zaštite fer vrijednosti – kamatnog rizika

	Prosječna fiksna kamatna stopa		Nominalna vrijednost		Fer vrijednost	
	2018.	2017.	2018.	2017.	2018.	2017.
	%	%	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn
Zaštićeni instrument – kredit komitentima – pravne osobe – zaštita pojedinačnih stavki	1,06	7,14	123	121	3	4
Instrument zaštite - kamatni swap ugovor ročnosti 1 do 5 godina – zaštita pojedinačnih stavki	0,25	1,11	120	121	(3)	(4)
Zaštićeni instrument – kredit komitentima – fizičke osobe – zaštita portfelja	0,96	7,14	205	-	6	-
Instrument zaštite - kamatni swap ugovor ročnosti 1 do 5 godina – zaštita portfelja	0,25	(0,27)	198	-	(7)	-

Omjer učinkovitosti zaštite pojedinačnih stavki za 2018. godinu bio je 99,70% (2017.: 99,83%). Omjer učinkovitosti zaštite portfelja za 2018. godinu bio je 108,81% (2017.: -).

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

46. Derivativni instrumenti i trgovanje stranim valutama (nastavak)

Računovodstvo zaštite fer vrijednosti – kamatnog rizika (nastavak)

Linija u izvještaju o finansijskom položaju u kojoj je uključen instrument zaštite	Promjena fer vrijednosti korištena za izračun učinkovitosti zaštite	neučinkovitog dijela zaštite priznat u dobiti ili gubitku	Efekt		Linija u računu dobiti i gubitka koja uključuje efekt neučinkovitog dijela zaštite
			Milijuni kn	Milijuni kn	
Finansijske obveze po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak – zaštita pojedinačnih stavki		1	-		Dobici umanjeni za gubitke od finansijskih instrumenata koji se drže radi trgovanja
Finansijske obveze po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak – zaštita portfelja		(7)	-		Dobici umanjeni za gubitke od finansijskih instrumenata koji se drže radi trgovanja
Akumulirani iznos usklađenja zaštite fer vrijednosti uključen u nominalnu vrijednost zaštićenog instrumenat imovina / (obveze)	Linija u izvještaju o finansijskom položaju u kojoj je uključen instrument zaštite	Promjena fer vrijednosti korištena za izračun učinkovitosti zaštite	Akumulirani iznos usklađenja zaštite fer vrijednosti preostao u izvještaju o finansijskom položaju za zaštićene instrumente koji su prestali biti usklađivani za dobitke i gubitka od zaštite		
	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn	
	Krediti komitentima – pravnim osobama – zaštita pojedinačnih stavki		(1)		-
3					
	Krediti komitentima – stanovništvu – zaštita portfelja		6	6	-
6					

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

47. Transakcije s povezanim osobama

Raiffeisenbank Austria d.d. i njezina ovisna društva u direktnom su vlasništvu Raiffeisen Bank International AG, društva osnovanog u Austriji, prema kojoj i prema čijim pridruženim društvima (cjelokupno "RBI Grupa") Grupa pruža bankarske usluge. Banka smatra da je neposredno povezana osoba sa svojim ovisnim društvima i suradnicima, sa svojim glavnim dioničarima, članovima Nadzornog odbora i Uprave te ostalim izvršnim rukovodstvom Banke (zajedno "ključno rukovodstvo"), članovima uže obitelji ključnog rukovodstva, članova njihovih užih obitelji te zajednički kontroliranim društvima ili društvima pod značajnim utjecajem ključnog rukovodstva i članova njihovih užih obitelji. Ključno rukovodstvo Grupe uključuje članove Uprava i Nadzornih odbora članica Grupe.

Ključne transakcije s povezanim osobama

Imovina i obveze te izvanbilančna izloženost kao i prihod i rashod na dan i za godinu koja je završila 31. prosinca, proizlaze iz ključnih transakcija s povezanim osobama kako slijedi:

	Grupa 2018. Milijuni kn	Grupa 2017. Milijuni kn	Banka 2018. Milijuni kn	Banka 2017. Milijuni kn
Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti				
<i>Prihodi od kamata, naknada i provizija</i>				
- Raiffeisen Leasing d.o.o.	-	-	4	18
- Raiffeisen stambena štedionica d.d.	-	-	4	4
- Raiffeisen Consulting d.o.o.	-	-	5	5
- Raiffeisen društvo za upravljanje obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondom d.d.	-	-	2	2
- Raiffeisen mirovinsko osiguravajuće društvo d.d.	-	-	1	2
- Raiffeisen Invest d.o.o.	-	-	2	3
- RBI	17	4	17	4
Ukupno	17	4	35	38
<i>Troškovi od kamata, naknada i provizija</i>				
- Raiffeisen društvo za upravljanje obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima d.d.	-	-	-	(1)
- RBI	(76)	(86)	(66)	(73)
- RBI Grupa	(14)	(13)	(14)	(9)
Ukupno	(90)	(99)	(80)	(83)

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

47. Transakcije s povezanim osobama (nastavak)

	Grupa 2018. Milijuni kn	Grupa 2017. Milijuni kn	Banka 2018. Milijuni kn	Banka 2017. Milijuni kn
Prihod od trgovanja i ostali prihodi				
- Raiffeisen Leasing d.o.o.	-	-	-	1
- Raiffeisen stambena štedionica d.d.	-	-	4	1
- Raiffeisen društvo za upravljanje obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima d.d.	-	-	79	67
- Raiffeisen mirovinsko osiguravajuće društvo d.d.	-	-	1	5
- Raiffeisen Invest d.o.o.	-	-	1	-
- Raiffeisen Consulting d.o.o.	-	-	2	2
- Raiffeisen Factoring d.o.o.	-	-	6	1
- RBI	28	105	28	105
- RBI Grupa	-	1	-	1
Ukupno	28	106	121	183
Troškovi poslovanja				
- Raiffeisen Leasing d.o.o.	-	-	(2)	(4)
- Raiffeisen Consulting d.o.o.	-	-	(30)	(19)
- Raiffeisen Factoring d.o.o.	-	-	(30)	-
- RBI	(38)	(37)	(38)	(37)
- RBI Grupa	(4)		(4)	-
Ukupno	(42)	(37)	(104)	(60)
Imovina				
Tekući računi i plasmani kod banaka				
- Raiffeisen stambena štedionica d.d.	-	-	36	36
- RBI	38	57	38	57
- RBI grupa	1	4	1	4
Ukupno	39	61	75	97
Zajmovi komitentima				
- Raiffeisen Consulting d.o.o.	-	-	163	87
- Raiffeisen Leasing d.o.o.	-	-	15	312
Ukupno	-	-	178	399
Obračunati prihodi i ostala imovina				
- Raiffeisen Leasing d.o.o.	-	-	5	5
- Raiffeisen stambena štedionica d.d.	-	-	2	-
- RBI	1	22	1	22
Ukupno	1	22	8	27

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

47. Transakcije s povezanim osobama (nastavak)

	Grupa 2018. Milijuni kn	Grupa 2017. Milijuni kn	Banka 2018. Milijuni kn	Banka 2017. Milijuni kn
Obveze				
<i>Depoziti</i>				
- Raiffeisen Leasing d.o.o.	-	-	51	26
- Raiffeisen stambena štedionica d.d.	-	-	116	38
- Raiffeisen društvo za upravljanje obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima d.d.	-	-	81	75
- Raiffeisen mirovinsko osiguravajuće društvo d.d.	-	-	27	40
- Raiffeisen Factoring d.o.o.	-	-	41	160
- Raiffeisen Invest d.o.o.	-	-	15	13
- RBI	45	320	45	320
- RBI Grupa	11	8	11	8
Ukupno	56	328	387	680
Uzeti zajmovi i podređene obveze				
- RBI	1.338	1.644	842	859
Ukupno	1.338	1.644	842	859
Obračunate i ostale obveze				
- Raiffeisen Consulting d.o.o.	-	-	1	-
- RBI	45	43	45	43
- RBI Grupa	3	1	3	1
Ukupno	48	44	49	44
Izvanbilančna izloženost				
Derivativni instrumenti				
- Raiffeisen Leasing d.o.o.	-	-	56	41
- Raiffeisen stambena štedionica d.d.	-	-	74	75
- Raiffeisen društvo za upravljanje obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima d.d.	-	-	-	113
- Raiffeisen Consulting d.o.o.	-	-	-	266
- Raiffeisen Factoring d.o.o.	-	-	-	237
- Raiffeisen mirovinsko osiguravajuće društvo d.d.	-	-	4	4
- RBI	4.260	4.000	4.260	4.000
Ukupno	4.260	4.000	4.394	4.736

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

47. Transakcije s povezanim osobama (nastavak)

	Izloženost Milijuni kn	Obveze Milijuni kn	Prihodi Milijuni kn	Rashodi Milijuni kn
2018.				
Grupa				
Ključno rukovodstvo				
Kratkoročna primanja (plaće i naknade)	-	16	-	40
Dugoročna primanja	-	-	-	6
Zajmovi	21	-	1	-
Depoziti	-	26	-	-
Ukupno	21	42	1	46
Banka				
Ključno rukovodstvo				
Kratkoročna primanja (plaće i naknade)	-	14	-	17
Dugoročna primanja	-	-	-	3
Zajmovi	3	-	-	-
Depoziti	-	6	-	-
Ukupno	3	20	-	20
	Izloženost Milijuni kn	Obveze Milijuni kn	Prihodi Milijuni kn	Rashodi Milijuni kn
2017.				
Grupa				
Ključno rukovodstvo				
Kratkoročna primanja (plaće i naknade)	-	17	-	40
Dugoročna primanja	-	-	-	6
Zajmovi	26	-	-	-
Depoziti	-	18	-	-
Ukupno	26	35	-	46
Banka				
Ključno rukovodstvo				
Kratkoročna primanja (plaće i naknade)	-	14	-	17
Dugoročna primanja	-	-	-	3
Zajmovi	7	-	-	-
Depoziti	-	5	-	-
Ukupno	7	19	-	20

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

48. Upravljanje rizicima

U ovoj bilješci izneseni su detalji o izloženosti Grupe rizicima i opisane su metode koje rukovodstvo koristi za upravljanje rizicima. Najznačajnije vrste finansijskih rizika kojima je Grupa izložena su kreditni rizik, rizik likvidnosti i tržišni rizik. Tržišni rizik uključuje tečajni rizik, kamatni rizik i cjenovni rizik vlasničkih vrijednosnica.

Na razini Grupe postoji cijeloviti sustav upravljanja rizicima uvođenjem politika i procedura, postavljanjem limita za Grupu prihvatljive razine rizika. Limiti su postavljeni sukladno iznosu jamstvenog kapitala te se primjenjuju na sve vrste rizika. Grupa je razvila i metode i modele upravljanja operativnim rizicima.

Kreditni rizik

Analiza kvalitete kreditnog portfelja

Grupa

2018.	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI Milijuni kn	Ukupno Milijuni kn
	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn		
Bilančna izloženost po kreditima					
Nizak rizik	4.744	895	-	1	5.640
Srednji rizik	5.413	1.487	-	7	6.907
Visok rizik	1.110	473	-	1	1.584
Default	413	6	1.283	188	1.890
Bez ratinga	2.421	123	84	6	2.634
Bilančne rezervacije	(90)	(137)	(887)	(78)	(1.192)
Knjigovodstvena vrijednost	14.011	2.847	480	125	17.463

Banka

2018.	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI Milijuni kn	Ukupno Milijuni kn
	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn		
Bilančna izloženost po kreditima					
Nizak rizik	4.861	893	-	1	5.755
Srednji rizik	4.950	1.462	-	7	6.419
Visok rizik	891	457	-	1	1.349
Default	413	6	1.211	188	1.818
Bez ratinga	1.741	104	62	5	1.912
Bilančne rezervacije	(82)	(134)	(860)	(78)	(1.154)
Knjigovodstvena vrijednost	12.774	2.788	413	124	16.099

Usporedni podaci za 2017. godinu nisu prikazani, s ozbirom da Banka i Grupa nisu prepravljale finansijske informacije za 2017. godinu.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

48. Upravljanje rizicima

Kreditni rizik (nastavak)

Analiza kvalitete kreditnog portfelja (nastavak)

Prilikom prikaza dana kašnjenja u obzir se uzima samo dospjeli dio dugovanja, dok se nedospjeli dio nalazi u skupini bez kašnjenja.

Grupa

2018.	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI Milijuni kn	Ukupno Milijuni kn
	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn		
Bilančna izloženost po kreditima					
Bez kašnjenja	13.863	2.787	-	123	16.773
Kašnjenje <30 dana	131	44	8	-	183
Kašnjenje >30 dana	17	16	472	2	507
Ukupno	14.011	2.847	480	125	17.463

Banka

2018.	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI Milijuni kn	Ukupno Milijuni kn
	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn		
Bilančna izloženost po kreditima					
Bez kašnjenja	12.741	2.768	-	123	15.632
Kašnjenje <30 dana	32	12	5	-	49
Kašnjenje >30 dana	1	8	408	1	418
Ukupno	12.774	2.788	413	124	16.099

Usporedni podaci za 2017. godinu nisu prikazani, s ozbirom da Banka i Grupa nisu prepravljale finansijske informacije za 2017. godinu.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

48. Upravljanje rizicima

Kreditni rizik (nastavak)

Analiza kvalitete kreditnog portfelja (nastavak)

Grupa

2018.	Faza	Faza	Faza	POCI	Ukupno
	1	2	3		
	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn
Vanbilančna izloženost po kreditima					
Nizak rizik	128	11	-	-	139
Srednji rizik	332	3	-	-	335
Visok rizik	57	3	-	-	60
Default	152	1	18	-	171
Bez ratinga	1.263	18	-	-	1.281
Bilančne rezervacije	(22)	(1)	(10)	-	(33)
Knjigovodstvena vrijednost	1.910	35	8	-	1.953

Banka

2018.	Faza	Faza	Faza	POCI	Ukupno
	1	2	3		
	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn
Vanbilančna izloženost po kreditima trgovačkim društvima					
Nizak rizik	86	2	-	-	88
Srednji rizik	235	3	-	-	238
Visok rizik	33	3	-	-	36
Default	152	1	18	-	171
Bez ratinga	1.263	18	-	-	1.281
Bilančne rezervacije	(22)	(1)	(10)	-	(33)
Knjigovodstvena vrijednost	1.747	26	8	-	1.781

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

48. Upravljanje rizicima

Kreditni rizik (nastavak)

Prvorazredni instrumenti osiguranja

Banka posjeduje instrumente prvorazredne instrumente osiguranja kod pojedinih izloženosti. Donji pregled prikazuje osnovne vrste instrumenata osiguranja prema različitim vrstama izloženosti.

	% izloženosti kredita za koju su nužni osiguranja	Tip kolaterala
Krediti fizičkim osobama		
Stambeni krediti	100%	Stambena nekretnina
Nenamjenski krediti	-	
Kreditne kartice	-	
Prekoračenja po tekućim računima	-	
Krediti mikro klijentima		
Mikro osigurani krediti	100%	Poslovna nekretnina
Mikro neosigurani krediti	-	
Krediti tvrtkama	33%	Poslovna nekretnina

Stambeni krediti fizičkim osobama

LTV	Grupa Milijuni kn	Banka Milijuni kn
<40%	606	485
40%-60%	709	645
60%-80%	1.018	929
80%-90%	620	525
>90%	1.473	1.277
n/a	416	259
Ukupno	4.842	4.120

Vrijednost primljenih instrumenata osigurana za stambene kredite se bazira na procijenjenoj vrijednosti nekretnina prilikom odobravanja plasmana. Ista se jednom godišnje ažurira u procesu revalorizacije . Za klijente u statusu neispunjavanja vrijednosti vrijednost instrumenta osiguranja počiva na procjeni koja ne napravljena u sklopu procesa prelaska u nadležnost organizacijske jedinice Poslovanje s restrukturiranim klijentima i naplate.

Krediti pravnim osobama

Kreditna kvaliteta kredita ovisi o kreditnoj sposobnosti korisnika kredita. Za određene plasmana i određene korisnike plasmana Banka ugovara dodatne prvorazredne instrumente osiguranja. Banka kao prvorazredni instrument osiguranja prihvata novčani polog, zalog na nekretninama, zalog na pokretninama, garancije te ostale oblike prvoklasnih instrumenata osiguranja.

Banka radi redovito ponovno procjenu vrijednosti primljenih instrumenata osiguranja. Novčani depozit i vrijednosne papire procjenjuje na dnevnoj osnovi, a pokretnine i nekretnine jednom godišnje. Za klijente kod kojih je prepoznat povećani rizik (pre-workout status) instrumenti osiguranja se kontroliraju i češće. Za klijente u statusu neispunjavanja vrijednosti, vrijednost instrumenta osiguranja počiva na najnovijoj procjeni koja je izrađena u sklopu prijenosa u nadležnost organizacijske jedinice Poslovanje s restrukturiranim klijentima i naplate, a dodatno vrijednosti ugovorenih instrumenata osiguranja se prate na tromjesečnoj osnovi.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

48. Upravljanje rizicima

Kreditni rizik (nastavak)

Metodologija izračuna očekivanih kreditnih gubitaka (ECL)

Izloženosti dijelimo na 3 skupine ovisno o statusu neispunjavanja obveza i razini povećanja kreditnog rizika izloženosti u odnosu na procjenu prilikom odobrenja izloženosti, a koja se utvrđuje putem kvalitativnih i kvantitativnih kriterija.

Izloženosti koji se nalaze u stanju neispunjavanja obveza automatski se grupiraju u skupinu 3. Skupini 2 pripadaju izloženosti kod kojih je došlo do značajnog pogoršanja kreditnog rizika u odnosu na procjenu kreditnog rizika prilikom odobrenja, a skupina 1 predstavlja nove izloženosti te one kod kojih nije došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika.

Značajno pogoršanje kreditnog rizika

Pri određivanju da li se rizik nastajanja statusa neispunjjenja obveza značajno povećao Banka koristi relevantne i dostupne podatke. Pristup uključuje kvantitativne i kvalitativne kriterije odnosno analizu baziranu na povijesnim podacima i stručnoj procjeni kreditnog rizika te uključuje „forward looking“ komponentu.

Kvantitativni kriterij, odnosno kvantitativni prag značajnosti, primjenjuje se na promjenu procjene vjerovatnosti ulaska u status neispunjavanja obveza tijekom cijelog razdoblja kreditne izloženosti (over the lifetime of the facility) u trenutku odobrenja izloženosti i izvještajnom datumu. Ukoliko je razlika veća od praga značajnosti, za izloženost se utvrđuje značajno pogoršanje kreditnog rizika zbog čega se grupira u skupinu 2.

Kod non-retail izloženosti Banka smatra da interni kreditni rating predstavlja sveobuhvatnu procjenu kreditne kvalitete dužnika, a PD je, u slučajevima gdje je to relevantno, korigiran statusom makroekonomskog položaja. Procjena nastanka povećanog rizika bazira se na usporedbi s razinom kreditnog rizika koja je postojala pri odobrenju kreditne izloženosti. PD korišten u izračunu prilagođen je korištenjem makroekonomске prognoze te se na taj način dobiva point-in-time PD. Lista kvalitativnih kriterija uglavnom sadrži podatke koji se mogu dobiti upotrebom internih rejting modela koji se koriste kao input u određivanju ratinga. Sobzirom da su ti svi podaci sadržani i u samom rejtingu kvantitativni kriterij je dovoljan za preciznu procjenu značajnog povećanja kreditnog rizika. Ostale „forward looking“ informacije koje se koriste su holistic pristup, indikatori tržišta, Early Warning System, promjene u ugovornim odredbama, forbearance i non-performing regulatorne definicije te kašnjenje u razdoblju dužem od 30 dana.

Kod retail izloženosti procijenjena vjerovatnost ulaska u status neispunjavanja obveza pojedine izloženosti temelji se na scoring modelima koje banka koristi u upravljanju kreditnim rizicima i statističkim modelima te statističkim procjenama ovisno o vrsti izloženosti te je u nju uključen i utjecaj očekivanih makroekonomskih kretanja. Kvalitativni kriteriji uključuju detektiranje forbearance indikatora, indikatora holističkog pristupa, više od 30 dana kašnjenja, ulazak u status neispunjavanja obveza drugih izloženosti klijenta (budući da se primjenjuje definicija za ulazak u status neispunjavanja obveza na razini proizvoda).

Makroekonomski faktori

Utjecaj makroekonomskih kretanja na izračun rezervacija izražena je kroz makroekonomске modele za pojedine parametre rizika. U primjeni su makroekonomski modeli za vjerovatnost statusa neispunjavanja obveza i gubitka uslijed stupanja u status neispunjavanja obveza. Prilikom razvoja modela, promatrano je više pokazatelja te su u primjenjeni model za retail izloženosti uzeti u obzir pokazatelji promjene stope nezaposlenosti i promjene bruto domaćeg proizvoda u odnosu na prethodnu godinu. Ponovna procjena makroekonomskih modela provodi se najmanje jednom godišnje.

Izračun očekivanog gubitka uslijed kreditnog rizika

Izračun očekivanih gubitaka uslijed kreditnog rizika temelji se na procijenjenim vjerovatnostima stupanja u status neispunjavanja obveza sa svim prethodno navedenim elementima, procijenim gubiticima uslijed ulaska u status neispunjavanja obveza te bilančnoj i izvanbilančnoj izloženosti.

Za skupinu 1 izračunava se očekivani gubitak za narednih 12 mjeseci, gdje se primjenjuje 12-mjesečna vjerovatnost stupanja u status neispunjavanja obveza. Za skupinu 2 izračunava se očekivani gubitak za cijelokupno preostalo otplatno razdoblje, gdje se primjenjuje vjerovatnost da izloženost za vrijeme čitavog preostalog otplatnog razdoblja uđe u status neispunjavanja obveza.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

48. Upravljanje rizicima (nastavak)

Kreditni rizik (nastavak)

Gubitak uslijed ulaska u status neispunjavanja obveza također se za retail izloženosti procjenjuje statističkim modelima ili statističkim procjenama ovisno o vrsti izloženosti. Revizija i ponovna procjena statističkih modela i statističkih procjena provodi se najmanje jednom godišnje.

Status neispunjavanja obveza

Banka smatra da je status neispunjavanja obveza nastupio:

- kada se smatra vjerojatnim da druga ugovorna strana neće u cijelosti podmiriti svoje obveze prema kreditnoj instituciji nastale po osnovi ugovora temeljem kojih je kreditna institucija izložena kreditnom riziku, nadređenom društvu kreditne institucije ili bilo kojem njezinom podređenom društvu, ne uzimajući u obzir mogućnost naplate iz instrumenata osiguranja (ako je obveza osigurana instrumentima osiguranja);
- ukoliko druga ugovorna strana više od 90 dana nije ispunila svoju dospjelu obvezu po bilo kojoj materijalno značajnoj kreditnoj obvezi prema kreditnoj instituciji, nadređenom društvu kreditne institucije ili bilo kojem njezinom podređenom društvu
- ukoliko dođe do prisilnog restrukturiranja postojećih obveza

Prilikom određivanja potrebne razine formiranja ispravaka vrijednosti za klijente u statusu neispunjavanja obveza nužno je napraviti procjenu o očekivanim gubicima. Iznos očekivanih gubitaka određen je kao razlika između izloženosti (carrying amount) i sadašnje vrijednosti diskontiranih budućih novčanih tokova diskontirane upotrebom originalne efektivne kamatne stope. Prilikom izračuna za non-retail klijente, koriste se minimalno 2 scenarija. Za izloženosti prema stanovništvu primjenjuje se definicija statusa neispunjavanja obveza na pojedinom proizvodu. Banka dužnu pažnju posvećuje specifičnim zahtjevima Odluke o klasifikaciji.

Kreditni rizik prije 1. siječnja 2018.

Grupa je izložena kreditnom riziku kroz aktivnosti trgovanja, kreditiranja, ekonomске zaštite i investiranja te u slučajevima u kojima djeluje kao posrednik u ime komitenata ili trećih osoba ili izdaje garancije. Rizik da druga ugovorna strana neće izvršiti svoje obveze po derivativima ili drugim instrumentima kontinuirano se prati. Kako bi upravljala razinom kreditnog rizika, Grupa posluje s komitentima dobre kreditne sposobnosti, a tamo gdje je to potrebno, uzimaju se instrumenti osiguranja.

Primarna izloženost Grupe kreditnom riziku proizlazi iz zajmova i potraživanja. Iznos kreditne izloženosti po toj osnovi predstavlja knjigovodstvena vrijednost imovine u izvještaju o finansijskom položaju. Nadalje, Grupa je izložena i kreditnom riziku po izvanbilančnim stawkama, kroz obveze po neiskorištenim odobrenim zajmovima i izdanim garancijama, kao što je prikazano u Bilješci 43.

Izloženošću kreditnom riziku upravlja se u skladu s politikama Grupe. Kreditna izloženost po portfeljima i pojedinim grupama redovito se pregledava. O prekoračenju postavljenih limita obavještava se nadležno osoblje. Svako značajno povećanje kreditne izloženosti odobrava Kreditni odbor. Kreditni odbor i Odbor za problematične plasmane prate promjene kreditne sposobnosti komitenata.

U slučaju da analiza pokaže da kreditna sposobnost klijenta nije zadovoljavajuća, workout referent izračunava i predlaže formiranje ispravka vrijednosti. Odbor za problematične plasmane donosi odluku o ispravku vrijednosti. Procjena kreditnog rizika kontinuirano se prati kako bi se omogućila pravovremena identifikacija umanjenja vrijednosti u kreditnom portfelju.

Grupa primjenjuje oprezan pristup procjene kreditnog rizika. Kada je prvi puta kreditna izloženost klasificirana kao Work-out ("WO"), mora biti prenesena u Sektor poslovanja s restrukturiranim klijentima i naplate te se mora obavijestiti Odbor za problematične plasmane. Međutim, u slučaju da je priznat gubitak po plasmanu, klijent se mora evidentirati u bazi Default Dana Base (DDB) i odmah preseliti u Work-out odjel.

Sukladno metodologiji HNB-a Grupa i Banka raspoređuju plasmane u sljedeće rizične skupine:

Rizična skupina A – potpuno nadoknadivi plasmani

Rizična skupina B – djelomično nadoknadivi plasmani

B1 – ispravak vrijednosni u visini od najmanje 1% ali ne više od 30% potraživanja po glavnici pojedinog plasmana

B2 – ispravak vrijednosti više od 30% ali ne više od 70% potraživanja po glavnici pojedinog plasmana

B3 – ispravak vrijednosti više od 70% ali ne više od 100% potraživanja po glavnici pojedinog plasmana

Rizična skupina C – potpuno nenadoknadivi plasmani – 100% ispravak vrijednosti

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

48. Upravljanje rizicima (nastavak)

Kreditni rizik (nastavak)

Banka u segmentu Non-retail klijenata koristi sustav signala za rano otkrivanje potencijalno problematičnih klijenata. Radi se o podršci za pravovremenu identifikaciju promjene rizičnosti pojedinog klijenta. Praćenje se obavlja na mjesecnoj razini, a prilikom njihova aktiviranja provodi se obrada signala analiziranjem vrijednosti signala i uzorka nastanka. Ovisno o vrsti risk statusa klijenta (od 1-4), klijent ostaje u nadležnosti Sektora poslovanja sa pravnim osobama (status 1 - redovan klijent i status 2 - pre-workout klijent) ili prelazi u nadležnost Direkcije problematičnih plasmana (statusi 3 - rana faza WO odnosno 4 - kasna faza WO ili naplata sudskim putem).

EWS - sustav signala za rano otkrivanje potencijalno problematičnih klijenata koristi se za Micro segment. Rezultati modela su uglavnom bazirani na karakteristikama ponašanja klijenta, a praćenje se odvija na mjesecnoj osnovi. Klijenti su klasificirani sukladno profilu rizičnosti (nizak/srednji/visok), temeljem kojeg se poduzimaju određene akcije u poslovnom procesu.

Kreditni odbor je nadležan za odobravanja plasmana klijentima risk statusa 1 i 2. Odluku Kreditnog odbora može opozvati jedino Nadzorni odbor. Odbor za problematične kredite nadležan je za preispitivanje limita i provjeru kredita klijenata statusa 3 i 4 te za utvrđivanje iznosa ispravaka vrijednosti po pojedinačnim kreditima.

Grupa je u svojim kreditnim politikama propisala smjernice za kreditiranje fizičkih i pravnih osoba. Kreditnim politikama definiraju se kriteriji za financiranje npr. ciljane industrije, struktura portfelja sukladno ratingu klijenta, instrumentima osiguranja i sl. Grupa je u svojim internim aktima definirala koje vrste instrumenata osiguranja plasmana uzima te na koji način se isti vrednuju. Najčešći instrumenti osiguranja plasmana su nekretnine, novčani depoziti, pokretnina, zalihe, vrijednosnica koje kotiraju, te ostale imovine.

Koncentracija rizika i maksimalna izloženost kreditnom riziku

Maksimalna izloženost kreditnom riziku stavki izvještaja o finansijskom položaju prikazana je kako slijedi:

Bilješke	Grupa 2018.	Grupa 2017.	Banka 2018.	Banka 2017.
	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn
Računi kod banaka	8	4.257	3.904	4.249
Obvezna pričuva kod Hrvatske narodne banke	9	1.909	1.739	1.909
Dužnička finansijska imovina pofer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	10	1.527	948	1.014
Plasmani i zajmovi banaka	11	1.532	894	1.543
Zajmovi komitentima	12			
Pravne osobe		7.438	7.822	6.796
Stanovništvo		10.025	9.923	9.303
Dužnička finansijska imovina				
Po fer vrijednosti krozostalu sveobuhvatnu dobit	13	5.262	5.906	5.024
Po amortiziranom trošku	13	535	279	252
Ostala imovina	18	50	81	46
		32.535	31.496	30.136
				29.202

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

48. Upravljanje rizicima (nastavak)

Kreditni rizik (nastavak)

Maksimalna izloženost kreditnom riziku stavki vanbilance prikazana je kako slijedi:

Ugovorne i potencijalne obveze	Bilješka	Grupa	Grupa	Banka	Banka
		2018.	2017.	2018.	2017.
		Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn
Garancije	44	2.526	2.439	2.526	2.444
Akreditivi		83	108	83	108
Okvirni krediti i obveze financiranja		1.771	1.811	1.581	1.577
Ostale rizične klasične izvanbilančne stavke	44	3.422	3.654	3.423	3.655
		7.802	8.012	7.613	7.784
Rezervacija za umanjenje vrijednosti		(96)	(93)	(96)	(93)
		7.706	7.919	7.517	7.691

Koncentracija rizika i maksimalna izloženost kreditnom riziku (nastavak)

Koncentracija rizika prema zemljopisnim skupinama i industrijama

Banka i Grupa imaju u Hrvatskoj raznovrstan portfelj, koji obuhvaća sve gospodarske sektore. Većina kredita odobrena je trgovačkim društvima i fizičkim osobama sa sjedištem u Republici Hrvatskoj. Slijedi pregled koncentracije rizika Grupe i Banke, analizirana prema teritorijalnim područjima i vrstama djelatnosti:

Zemljopisno područje	2018. Grupa	Bilančne stavke	Izvanbilančne stavke	2017. Grupa	Bilančne stavke	Izvanbilančne stavke	2018. Banka	Bilančne stavke	Izvanbilančne stavke	2017. Banka	Bilančne stavke	Izvanbilančne stavke
		Milijuni kn	Milijuni kn		Milijuni kn	Milijuni kn		Milijuni kn	Milijuni kn		Milijuni kn	Milijuni kn
Republika Hrvatska	29.025	7.765	29.164	7.977	26.593	7.576	26.299	7.749				
Ostatak EU	3.568	28	3.351	29	3.546	28	3.351	29				
Ostale države	1.281	9	1.115	6	1.281	9	1.115	6				
Ukupno	33.874	7.802	33.630	8.012	31.420	7.613	30.765	7.784				
Rezervacija za umanjenje vrijednosti	(1.333)	(96)	(2.134)	(93)	(1.284)	(96)	(1.563)	(93)				
	32.541	7.706	31.496	7.919	30.136	7.517	29.202	7.691				

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

48. Upravljanje rizicima (nastavak)

Kreditni rizik (nastavak)

Koncentracija kreditnog rizika po granama djelatnosti:

	Grupa 2018. %	Grupa 2017. %	Banka 2018. %	Banka 2017. %
Stanovništvo	29	28	29	29
Sektor finansijskih usluga	22	19	23	21
Trgovina	9	9	8	9
Javna i lokalna uprava	10	14	8	12
Građevinarstvo	4	5	5	5
Industrija proizvodnje hrane i pića	3	3	3	3
Nemetalna industrija	4	5	4	4
Elektronička industrija	2	3	3	3
Drvna industrija	1	1	1	1
Obrt i usluge	13	10	14	10
Ostale poslovne skupine	3	3	2	3
Ukupni kreditni rizik	100	100	100	100

Koncentracija rizika i maksimalna izloženost kreditnom riziku (nastavak)

Pregled koncentracije rizika imovine vezane za rizične skupine, a uključuje bilančnu i vanbilančnu izloženost:

Rizične skupine	2018. Grupa		2017. Grupa	
	Ukupna izloženost	Umanjenja vrijednosti	Ukupna izloženost	Umanjenja vrijednosti
	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn
A	40,072	414	39,658	38,861
B1	433	72	361	708
B2	367	179	188	617
B3	242	202	40	512
C	562	562	-	944
Ukupno	41,676	1,429	40,247	41,642
				2,227
				39,415

Rizične skupine	2018. Banka		2017. Banka	
	Ukupna izloženost	Umanjenja vrijednosti	Ukupna izloženost	Umanjenja vrijednosti
	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn
A	37.509	400	37.109	36.460
B1	390	66	324	638
B2	355	174	181	356
B3	235	196	39	503
C	544	544	-	592
Ukupno	39.033	1,380	37.653	38.549
				1.656
				36.893

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

48. Upravljanje rizicima (nastavak)

Likvidnosni rizik

Jedna od važnijih funkcija koje banke na finansijskom tržištu imaju je i ročna transformacija. Potreba za ročnom transformacijom se javlja kao posljedica činjenice da deponenti žele brz i kratkoročan pristup svojim deponiranim sredstvima dok s druge strane klijenti Banke žele pristup financiranju putem dugoročnih kredita. Ovo za posljedicu ima kontinuiranu izvještajnu neusklađenost između priljeva i odljeva koje Banka ostvaruje u određenim vremenskim razdobljima (gap likvidnosti). Kako bi upravljala ovim neusklađenostima Banka ulazi u transakcije s ostalim sudionicima finansijskog tržišta uzimajući u obzir ne samo ugovornu ročnost imovine i obveza nego i njihovu iskustvenu neusklađenost. Neusklađenosti (gapovi) likvidnosti banchi stvaraju izloženost likvidnosnom riziku koji se javlja u obliku rizika da Banka neće biti u stanju financirati (refinancirati) svoje pozicije po prihvatljivim uvjetima u odgovarajućim dospjećima i u obliku rizika da Banka neće moći efikasno unovčiti svoju imovinu u odgovarajućem vremenskom roku.

Grupa neprestano procjenjuje izloženost likvidnosnom riziku identificiranjem i praćenjem promjena u razini neusklađenosti između priljeva i odljeva te promjena u dostupnosti izvora financiranja potrebnih za dostizanje definiranih poslovnih i strateških ciljeva. Dodatno, Grupa održava i portfelj likvidne imovine koja se po potrebi može koristiti kao izvor svježih sredstava. Rizikom likvidnosti upravlja se i usklađivanjem imovine i obveza, postavljanjem tržišnih i kreditnih limita te postizanjem povoljnih pokazatelja likvidnosti, uključujući održavanje zaštitnog sloja likvidnosti, provođenje testiranja otpornosti na stres temeljenog na različitim scenarijima i uspostavljanje plana postupanja u kriznim situacijama i plana oporavka likvidnosti.

O navedenim mjerama, procjenama i analizama se redovito raspravlja na sastancima Odbora za upravljanje aktivom i pasivom.

Grupa usklađuje svoje poslovne aktivnosti u skladu sa zakonskim odredbama koje reguliraju rizik likvidnosti te grupnim i internim aktima za održavanje likvidnosne rezerve.

Posebna pažnja posvećuje se mjerama likvidnosti propisanim Basel III regulativom, koeficijentom likvidnosne pokrivenosti (LCR) i stabilnim izvorima financiranja (NSFR) koji se prate na dnevnoj (LCR), odnosno tromjesečnoj (NSFR) razini. LCR i NSFR su održavani na razinama iznad regulatorno i interno definiranih limita (interno definirani limiti su: LCR 110%; NSFR 100%).

Kratkoročna neusklađenost (gap) likvidnosti se analizira kroz višak likvidnosti te omjer očekivanih (modeliranih) novčanih priljeva i očekivanih novčanih odljeva u određenim vremenskim razdobljima (na kumulativnoj razini). analiza obuhvaća sve bilančne i izvanbilančne stavke.

U milijunima EUR	2018.			2017.		
	7 dana	30 dana	1 godina	7 dana	30 dana	1 godina
Gap likvidnosti	1.002	1.162	1.049	833	936	917
Koeficijent likvidnosti	276%	228%	148%	183%	179%	137%

Dodatna kontrola i ograničavanje izloženosti likvidnosnom riziku ostvaruje se praćenjem ciljanih omjera kredita i depozita za određene članice Grupe, imajući u vidu i propise Basela III. Testiranje otpornosti na stres se svakodnevno provodi na razini Grupe, kako bi se utvrdila potrebna razina rezervi likvidnosti.

Posebna pažnja posvećuje se definiranju finansijskih planova Grupe koji uključuju raznoliku strukturu financiranja za ublažavanje rizika likvidnosti financiranja. Sredstva se prikupljaju putem velikog broja instrumenata uključujući depozite, uzete zajmove i dionički kapital. Korištenje različitih izvora financiranja se međusobno koordinira i optimizira.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

48. Upravljanje rizicima (nastavak)

Analiza dospijeća

Preostalo ugovoreno dospijeće imovine, obveza i kapitala Grupe i Banke na dan 31. prosinca 2018. godine i 31. prosinca 2017. godine prikazano je u sljedećim tablicama:

Stavke sa nedefiniranim dospijećem uključene su u kategoriju iznad 5 godina, a obvezna pričuva u kategoriji do mjesec dana a ne prema ročnosti povezanih obveza. Depoziti stanovništva i pravnih osoba po viđenju prikazani su u kategoriji do mjesec dana, a Banka iziskustva zna da se veliki dio ovih depozita ima znatno dužu ročnost te da bi ročna neusklađenost u kategoriji do godine dana bila eliminirana kad bi se njihova ročnost pokazala sukladno njihovoj očekivanoj ročnosti, a likvidna finansijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak za koju postoji aktivno sekundarno tržište u kategoriji od 1-3 mjeseca i 3-12 mjeseci.

Grupa 2018.	Do mjesec dana	1-3 mjeseca	3-12 mjeseci	1-5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn
Imovina						
Novac i računi kod banaka	5.306	-	-	-	-	5.306
Obvezna pričuva kod Hrvatske narodne banke	1.909	-	-	-	-	1.909
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	1.533	-	-	-	-	1.533
Plasmani i zajmovi drugim bankama	1.274	258	-	-	-	1.532
Zajmovi komitentima	2.231	685	2.552	7.521	4.474	17.463
Ulagačke vrijednosnice	45	922	1.475	3.291	97	5.830
Nekretnine, postrojenja, oprema i ulaganja u nekretnine	-	-	-	-	986	986
Nematerijalna imovina	-	-	-	-	257	257
Odgođena porezna imovina	-	-	-	99	-	99
Ostala imovina	110	32	26	82	-	250
Ukupno imovina	12.408	1.897	4.053	10.993	5.814	35.165
Obveze, kapital i rezerve						
Finansijske obveze po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	40	-	-	-	-	40
Depoziti banaka	589	-	-	-	-	589
Depoziti društava i ostalih sličnih subjekata	10.930	151	219	67	17	11.384
Depoziti stanovništva	8.531	1.275	3.344	1.649	50	14.849
Uzeti zajmovi	33	206	487	1.014	174	1.914
Rezervacije za obveze i troškove	33	5	20	107	20	185
Ostale obveze	281	70	2	7	516	876
Podređene obveze	-	-	-	822	-	822
Kapital i rezerve koji pripadaju dioničarima matičnog društva	-	-	-	-	4.506	4.506
Ukupno obveze, kapital i rezerve	20.437	1.707	4.072	3.666	5.283	35.165
Ročna neusklađenost	(8.029)	190	(19)	7.327	531	-

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

48. Upravljanje rizicima (nastavak)

Analiza dospijeća (nastavak)

Grupa	Do mjesec dana	1-3 mjeseca	3-12 mjeseci	1-5 godina Milijuni kn	Preko 5 godina	Ukupno
	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn
2017.						
Imovina						
Novac i računi kod banaka	4.708	-	-	-	-	4.708
Obvezna pričuva kod Hrvatske narodne banke	1.739	-	-	-	-	1.739
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	584	2	365	-	-	951
Plasmani i zajmovi drugim bankama	869	25	-	-	-	894
Zajmovi komitentima	2.358	784	2.870	7.150	4.583	17.745
Ulagačke vrijednosnice	261	592	1.910	2.760	414	5.937
Finansijska ulaganja koja se drže do dospijeća	2	-	56	190	31	279
Nekretnine, postrojenja, oprema i ulaganja u nekretnine	-	-	-	-	1.309	1.309
Nematerijalna imovina	7	-	-	-	232	239
Odgođena porezna imovina	-	-	-	86	-	86
Ostala imovina	150	6	5	128	2	291
Ukupno imovina	10.678	1.409	5.206	10.314	6.571	34.178
Obveze, kapital i rezerve						
Finansijske obveze po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	59	-	-	-	-	59
Depoziti banaka	1.056	-	-	-	-	1.056
Depoziti društava i ostalih sličnih subjekata	9.101	146	199	78	25	9.549
Depoziti stanovništva	6.917	1.560	4.116	1.580	58	14.231
Uzeti zajmovi	35	115	774	1.398	250	2.572
Rezervacije za obveze i troškove	1	1	23	145	3	173
Ostale obveze	455	32	88	205	171	951
Obveza za porez na dobit	-	-	70	-	-	70
Podređene obveze	-	-	6	-	826	832
Kapital i rezerve koji pripadaju dioničarima matičnog društva	-	-	-	-	4.685	4.685
Ukupno obveze, kapital i rezerve	17.624	1.854	5.276	3.406	6.018	34.178
Ročna neusklađenost	(6.946)	(445)	(70)	6.908	553	-

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

48. Upravljanje rizicima (nastavak)

Analiza dospijeća (nastavak)

Banka	Do mjesec dana	1-3 mjeseca	3-12 mjeseci	1-5 godina Milijuni kn	Preko 5 godina	Ukupno
2018.	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn		Milijuni kn	Milijuni kn
Imovina						
Novac i računi kod banaka	5.298	-	-	-	-	5.298
Obvezna pričuva kod Hrvatske narodne banke	1.909	-	-	-	-	1.909
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	1.019	-	-	-	-	1.019
Plasmani i zajmovi drugim bankama	1.310	233	-	-	-	1.543
Zajmovi komitentima	1.513	601	2.367	7.172	4.446	16.099
Ulagačke vrijednosnice	43	918	1.450	2.801	97	5.309
Ulaganja u ovisna društva	-	-	39	-	384	423
Nekretnine, postrojenja, oprema i ulaganja u nekretnine	-	-	-	-	507	507
Nematerijalna imovina	-	-	-	-	221	221
Odgođena porezna imovina	-	-	-	95	-	95
Ostala i tekuća porezna imovina	105	3	36	62	-	206
Ukupno imovina	11.197	1.755	3.892	10.130	5.655	32.629
Obveze, kapital i rezerve						
Finansijske obveze po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	40	-	-	-	-	40
Depoziti banaka	673	-	-	-	-	673
Depoziti društava i ostalih sličnih subjekata	11.171	150	217	42	17	11.597
Depoziti stanovništva	8.526	1.268	3.169	770	50	13.783
Uzeti zajmovi	9	28	266	533	168	1.004
Rezervacije za obveze i troškove	31	5	20	93	20	169
Obveza za porez na dobit	-	-	-	-	-	-
Ostale obveze	249	66	-	-	-	315
Podređene obveze	-	-	-	822	-	822
Kapital i rezerve	-	-	-	-	4.226	4.226
Ukupno obveze, kapital i rezerve	20.699	1.517	3.672	2.260	4.481	32.629
Ročna neusklađenost	(9.502)	238	220	7.870	1.174	-

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

48. Upravljanje rizicima (nastavak)

Analiza dospijeća (nastavak)

Banka	Do mjesec dana	1-3 mjeseca	3-12 mjeseci	1-5 godina	Preko 5 godina Milijuni kn	Ukupno
2017.	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn
Imovina						
Novac i računi kod banaka	4.707	-	-	-	-	4.707
Obvezna pričuva kod Hrvatske narodne banke	1.739	-	-	-	-	1.739
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	518	1	54	-	-	573
Plasmani i zajmovi drugim bankama	869	-	-	-	36	905
Zajmovi komitentima	2.305	519	2.627	6.761	4.241	16.453
Ulagačke vrijednosnice	55	591	1.910	2.718	343	5.617
Ulaganja u ovisna društva	-	-	-	-	395	395
Nekretnine, postrojenja, oprema i ulaganja u nekretnine	-	-	-	-	492	492
Nematerijalna imovina	-	-	-	-	204	204
Odgođena porezna imovina	-	-	-	84	-	84
Ostala i tekuća porezna imovina	131	1	2	74	2	210
Ukupno imovina	10.324	1.112	4.593	9.637	5.713	31.379
Obveze, kapital i rezerve						
Financijske obveze po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	61	-	-	-	-	61
Depoziti banaka	1.093	-	-	-	-	1.093
Depoziti društava i ostalih sličnih subjekata	9.375	145	220	52	25	9.817
Depoziti stanovništva	6.901	1.534	4.002	709	57	13.203
Uzeti zajmovi	35	42	174	789	197	1.237
Rezervacije za obveze i troškove	-	-	23	136	3	162
Obveza za porez na dobit	-	-	79	-	-	79
Ostale obveze	415	-	14	8	-	437
Podređene obveze	-	-	6	-	826	832
Kapital i rezerve	-	-	-	-	4.458	4.458
Ukupno obveze, kapital i rezerve	17.880	1.721	4.518	1.694	5.566	31.379
Ročna neusklađenost	(7.556)	(609)	75	7.943	147	-

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

48. Upravljanje rizicima (nastavak)

Tržišni rizik

Tržišni rizik je rizik negativnog utjecaja promjena u tržišnim parametrima, poput kamatnih stopa ili tečajeva stranih valuta, na prihod Grupe ili na vrijednost njenih pozicija u finansijskim instrumentima. Procjena izloženosti tržišnim rizicima temelje se na promjenama tečajeva stranih valuta, kamatnih stopa, kreditnih spreadova, cijena vlasničkih vrijednosnica i robe, te drugih tržišnih parametara. Cilj upravljanja tržišnim rizicima je upravljanje i ograničavanje izloženosti tržišnim rizicima unutar prihvatljivih granica, istovremeno optimizirajući povrat na rizik.

Upravljanje tržišnim rizikom Grupe i Banke se provodi u skladu sa zakonima, odlukama i uputama domaćih i inozemnih regulatora, definiranim internim politikama i procedurama koje se redovito revidiraju u organizacijskim jedinicama zaduženima za rizike.

RBA Grupa, unutar RBI Grupe, koristi sveobuhvatan pristup upravljanju tržišnim rizicima u knjizi banke i knjizi trgovanja. Tržišnim rizicima upravlja se dosljedno i u knjizi banke i knjizi trgovanja. Na dnevnoj razini, u sklopu sustava upravljanja tržišnim rizikom mjere se i kontroliraju slijedeće vrijednosti:

- Value-at-Risk (razina pouzdanosti 99%, razdoblje držanja 1 dan)

Value-at-Risk (VaR) je najvažniji instrument za mjerjenje tržišnih rizika pri normalnoj situaciji. Value-at-Risk je maksimalni očekivani gubitak, koji je Banka spremna prihvatiti u određenom trenutku. Predstavlja statističku metodu procjene maksimalnog mogućeg gubitka postojećeg portfelja, uz određenu razinu pouzdanosti i određeni period unutar kojeg se određena pozicija može zatvoriti. Za sam izračun VaR-a, Grupa koristi metodu koja je kombinacija Monte Carlo metode i povijesne metode. Ovakva metodologija izračuna VaR-a razvijena je interno u RBI Grupi i to za kamatni rizik, valutni rizik, rizik vlasničkih vrijednosnica, rizik osnovice te rizik promjene kreditnog spreada i to uz 1-dnevno razdoblje držanja te razinu pouzdanosti od 99%. Ova razina pouzdanosti koristi se za interno praćenje rizika. VaR Sensitivity (osjetljivost VaR-a) daje vezu između osjetljivosti pojedinih faktora rizika i promjene u vrijednosti VaR-a i koristi se za dnevno praćenje VaR-a i upravljanje rizicima.

Učinkovitost modela za izračun VaR-a se kontinuirano prati putem retroaktivnog testiranja (backtesting) te testa distribucije koji se provodi jednom godišnje.

- Testiranje otpornosti na stres

Value-at-Risk opisuje maksimalni gubitak koji se neće prekoračiti uz određenu razinu pouzdanosti, uz uobičajene uvjete na tržištu, ali ne sadrži informaciju o potencijalnim efektima koje ekstremni uvjeti na tržištu mogu imati na portfelj Banke / Grupe. Stoga, da bi se i ovakvi događaji uzeli u obzir, Grupa svakodnevno provodi testiranje otpornosti na stresne scenarije. Na ovaj način simulira se potencijalna krizna situacija i njezin utjecaj na trenutnu poziciju. Testiranje otpornosti na stres koristi se za procjenu utjecaja tržišnih rizika na portfelj Grupe, ukupne pozicije i limite u izvanrednim okolnostima (tržišni šokovi).

Testiranje otpornosti na stres provodi se na dnevnoj razini, a rezultati testova uključuju se u redovna tjedna izvješća.

- Pozicijski limiti i limiti na mjere osjetljivosti (na promjene u tečajevima, kamatnim stopama itd.)

Korištenjem pozicijskih limita osigurava se izbjegavanje koncentracije u normalnim uvjetima poslovanja i koriste se kao glavni instrument upravljanja rizicima u ekstremnim uvjetima, te u uvjetima nelikvidnog tržišta.

- Stop-loss limiti

Ovi limiti osiguravaju disciplinu dealera/trgovaca pri vrednovanju pozicija kojima se trguje za vlastiti račun banke te se njima bitno ograničavaju gubici koji bi se u suprotnom gomilali.

High-water mark year-to-date stop loss limiti se primjenjuju na kumulativni iznos PnL-a na YTD osnovi. Spomenuti limiti definirani su i primjenjuju se za pozicije koje su prema MSFI 9 klasificirane kao FVTOCI, HFT_FVTPL ili FVTPL_DES.

Početkom svake poslovne godine limit se postavlja na nulu budući da se gubitak računa u odnosu na maksimalni profit u YTD periodu.

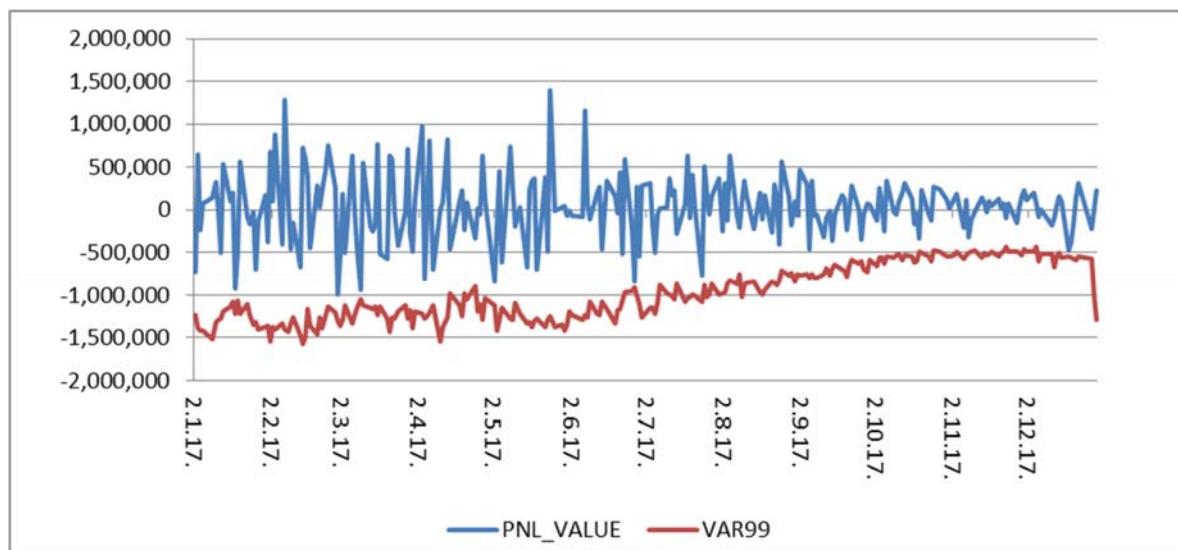
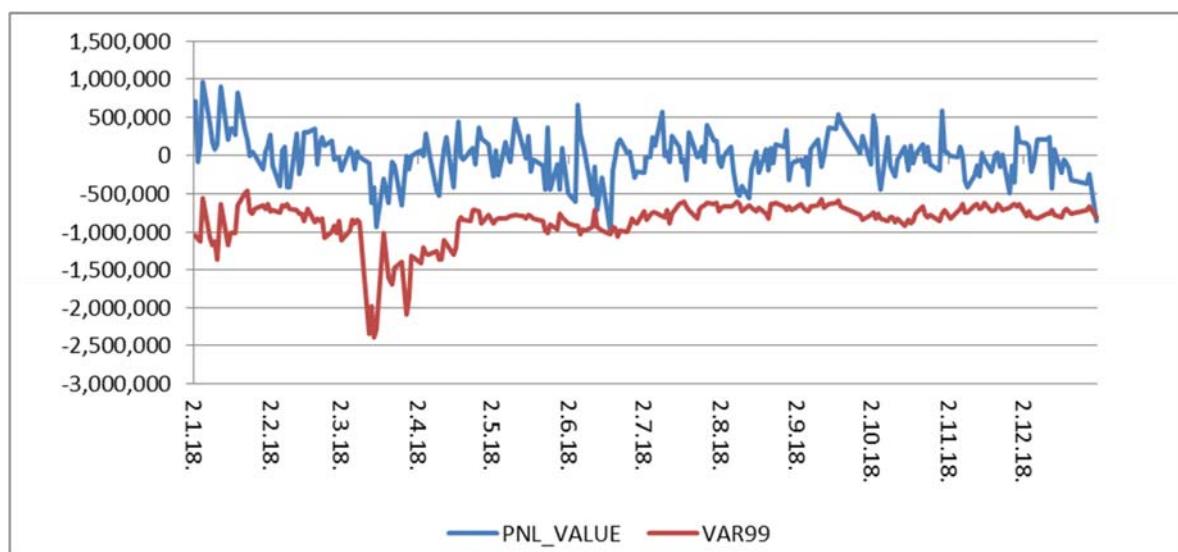
Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

48. Upravljanje rizicima (nastavak)

Tržišni rizik (nastavak)

Sljedeća tablica prikazuje Value-at-Risk za 2018. i 2017. godinu:

Milijuni kn	Prosinac 2018.	Prosinac 2017.	Prosjek	min	max
Rizik promjene kamatne stope					
- knjiga trgovanja	0.76	0.96	0.89	0.44	1,37
- knjiga banke	2.21	1.60	1.81	1.30	4.30
Rizik promjene tečaja					
Credit Spread Risk	4.59	9.49	5.56	2.05	12.22
Cjenovni rizik	0.16	0.07	0.11	0.07	0.16
Ukupni VaR	6.00	9.75	6.18	3.45	12.56

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

48. Upravljanje rizicima (nastavak)

Tržišni rizik (nastavak)

Učinkovitost VaR modela provjerava se retroaktivnim testiranjem (backtesting). Ova metoda uspoređuje 1-dnevni VaR s odgovarajućim (hipotetskim) P&L-om izračunatom sljedećeg radnog dana (tj. tokom horizonta za koji je VaR izračunat). Prekršaj backtestinga se registrira na datume na kojima je (hipotetski) P&L negativan i u svom apsolutnom iznosu veći od VaR-a izračunatog za taj dan (tj. na datume na kojima je hipotetski gubitak veći od VaR-a). Broj prekršaja backtestinga detektiranih tokom određenog perioda, ukoliko je veći od broja prekršaja koji se očekuje s obzirom na odabranu razinu pouzdanosti pri izračunu Var-a, može ukazivati na određene nedostatke VaR modela.

Kao što gornji graf pokazuje, tijekom 2018. godine zabilježeno je jedno prekoračenje po retroaktivnom testiranju što je u skladu sa očekivanjima i odabranom statističkom značajnošću.

Kamatni rizik

Izloženost kamatnom riziku očituje se negativnim utjecajima promjene kamatnih stopa na sadašnju vrijednost budućih novčanih tokova, stoga su i neto kamatni prihod te ostali novčani tokovi osjetljivi na promjenu kamatnih stopa.

Primarni izvori rizika promjene kamatnih stopa su sljedeći:

- rizik promjene cijena („repricing risk“) koji proizlazi iz vremenske neusklađenosti dospijeća (za fiksne kamatne stope) i ponovnog vrednovanja kamatnih stopa (za promjenjive kamatne stope) stavki imovine i obveza banke kao i vabilančnih pozicija;
- rizik promjene nagiba i oblika krivulje prinosa („yield curve risk“) do kojeg dolazi prilikom neočekivanih promjena u krivuljama prinosa koje imaju nepovoljan utjecaj na prihod banke i njenu ekonomsku vrijednost;
- rizik osnovice koji se javlja prilikom nesavršene korelacije između kamatnih stopa koje se primjenjuju na različite instrumente koji su slični u svim ostalim svojim karakteristikama (osim vrste kamatne stope);
- rizik opcionalnosti.

Upravljanje rizicima ima za cilj optimiziranje neto kamatnog prihoda, s obzirom na trenutne tržišne kamatne stope, usklađujući se s poslovnom strategijom Grupe. Pri ostvarenju ovih ciljeva, Grupa koristi kamatne derivate.

Kamatni rizik u knjizi trgovanja

Sljedeće tablice prikazuju promjenu sadašnje vrijednosti u knjizi trgovanja (BPV odnosno engl. basis point value po valutama za koje je ova promjena materijalna) za 2018. i 2017. godinu:

BPV / Valuta u kn	EUR	USD	kn
31. prosinca 2018.	121.102,83	(19.869,55)	(137.231,24)
Prosjek	91.997,14	(18.200,81)	(156.234,72)
Minimum	(52.872,61)	(26.702,89)	(270.844,87)
Maksimum	233.884,35	(6.750,10)	(3.858,66)

BPV / Valuta u kn	EUR	USD	kn
31. prosinca 2017.	(52.662,53)	(27.030,54)	(3.217,62)
Prosjek	100.798,91	(16.359,93)	(96.391,45)
Minimum	(52.662,53)	(57.995,61)	(158.081,87)
Maksimum	201.188,07	(5.049,43)	(3.217,62)

Ukupni BPV za knjigu trgovanja na dan 31. prosinca 2018. iznosio je 279,9 tisuća kn u odnosu na 29. prosinca 2017. kada je bio 88,9 tisuća kn.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

48. Upravljanje rizicima (nastavak)

Kamatni rizik (nastavak)

Kamatni rizik izvan knjige trgovanja

Aktivnosti upravljanja aktivom i pasivom provode se imajući u vidu osjetljivost pozicija Grupe na promjene kamatnih stopa. Odluke se donose na osnovu raznih analiza i simulacija kamatnih prihoda kako bi se osigurala odgovarajuća osjetljivost na promjene kamatnih stopa u skladu s očekivanim promjenama tržišnih kamatnih stopa te u skladu s ukupnim apetitom za rizik.

Sljedeće tablice prikazuju promjenu sadašnje vrijednosti izvan knjige trgovanja (BPV po valutama za koje je ova promjena materijalna) za 2018. i 2017. godinu:

BPV / Valuta u kn	kn	EUR	USD
31. prosinca 2018.	(230.623,21)	558.163,44	5.598,29
Prosjek	(82.439,21)	251.133,70	29.778,25
Minimum	(281.490,34)	(162.895,36)	(22.976,43)
Maximum	232.974,79	794.156,25	71.212,75

BPV / Valuta u kn	kn	EUR	USD
31. prosinca 2017.	(59.567,68)	(97.318,23)	65.968,65
Prosjek	(242.810,66)	(1.047.555,54)	26.040,91
Minimum	(372.670,36)	(1.594.795,86)	(41.954,74)
Maximum	(59.567,68)	(44.333,21)	67.191,53

Ukupni BPV izvan knjige trgovanja na 31. prosinca 2018. iznosio je 798,45 tisuća kn u odnosu na 29. prosinca 2017. kada je bio 236,7 tisuća kn.

Kamatni rizik u knjizi banke ne mjeri se samo korištenjem Value-at-Risk metode nego i tradicionalnim alatima kao što su analize usklađenosti ponovnih vrednovanja stavki aktive i pasive (interest rate gap analize). Pri mjerenu izloženosti kamatnim riziku putem analize osjetljivosti ekonomske vrijednosti primjenjuje se metodologija definirana u Basel II regulativi, koja predviđa mjerjenje efekta koji paralelni pomak referentnih krivulja za jedan od sljedećih scenarioja (onaj koji ima nepovoljniji ishod po banku):

- pomak za 200 baznih bodova
- pomak krivulje za 1. ili 99. percentil jednodnevnih promjena kamatnih stopa

ima na vlastitu ekonomsku vrijednost.

u kunama	31. prosinca 2018.	31. prosinca 2017.
EUR	18.531	108.320
HRK	97.295	79.568
Ostalo	(6.732)	(20.289)
Ukupno	109.094	167.599
%	2,70%	3,83%

Grupa mjeri izloženost kamatnom riziku i utjecajem na neto kamatne prihode, sukladno Odluci o upravljanju kamatnim rizikom u knjizi banke te u skladu sa EBA smjernicama za upravljanje kamatnim rizikom.

u kunama	31.prosinca 2018	31. prosinca 2017.
NKP	116.884	112.273

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

48. Upravljanje rizicima (nastavak)

Cjenovni rizik vlasničkih vrijednosnica

Cjenovni rizik vlasničkih vrijednosnica rizik je fluktuacije cijene vlasničkih vrijednosnica, koja će utjecati na fer vrijednost vlasničkih ulaganja i ostalih instrumenata čija vrijednost proizlazi iz vlasničkih ulaganja. Primarna izloženost cjenovnom riziku proizlazi iz vlasničkih vrijednosnica koje se vrednuju po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka.

Equity delta je indikator izloženosti cjenovnom riziku koja proizlazi iz pozicija u vlasničkim vrijednosnicama koje se drže radi trgovanja. Upravljanje cjenovnim rizikom vlasničkih vrijednosnica obavlja se putem uspostavljenih equity delta limita na razini pojedine pozicije, ukupnog equity delta limita kao i VaR limita na razini ukupne pozicije vlasničkih vrijednosnica koje se drže radi trgovanja.

Praćenje vlasničkog portfelja obavlja se analizom osjetljivosti ovog portfelja putem Equity delta limita i VaR limita.

Valutni rizik

Grupa je izložena riziku promjene tečajeva koji označava rizik gubitaka ostvarenih na otvorenim pozicijama u stranim valutama.

Izloženost riziku promjene tečaja proizlazi iz transakcija s kreditima denominiranim u stranim valutama, depozitima denominiranim u stranim valutama te iz investicijskih i tržišnih aktivnosti. Ova izloženost se prati dnevno, sukladno interno utvrđenim limitima na razini pojedine valute te u ukupnom iznosu maksimalno dozvoljene otvorene devizne pozicije.

Grupa upravlja svojom izloženošću riziku promjene tečaja postavljanjem načela i limita za izloženosti u stranim valutama te praćenjem izloženosti u odnosu na limite, uključujući i stop loss limite. Svoje poslovne aktivnosti Grupa usmjerava nastojeći minimizirati neusklađenost između imovine i obveza denominiranih u stranoj valuti ili uz valutnu klauzulu, održavajući dnevno poslovanje u granicama odobrenih limita po valutama.

Grupa je primarno izložena valuti EUR. Kako bi se zaštitila od valutnog rizika, Grupa koristi derivatne finansijske instrumente.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

48. Upravljanje rizicima (nastavak)

Analiza po valutama

Grupa	Valute vezane uz EURO Milijuni kn	Valute vezane uz EURO Milijuni kn	Valute vezane uz CHF Milijuni kn	Ostale strane valute Milijuni kn	Ukupno strane valute Milijuni kn	Domaća valuta Milijuni kn	Ukupno valute Milijuni kn	
2018.	EURO Milijuni kn	Valute vezane uz EURO Milijuni kn	CHF Milijuni kn	Valute vezane uz CHF Milijuni kn	Ostale strane valute Milijuni kn	Ukupno strane valute Milijuni kn	Domaća valuta Milijuni kn	Ukupno valute Milijuni kn
Imovina								
Novac i računi kod banaka	154	-	39	-	78	271	5.035	5.306
Obvezna pričuva kod Hrvatske narodne banke	-	-	-	-	-	-	1.909	1.909
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	706	111	3	-	101	921	612	1.533
Plasmani i zajmovi drugim bankama	1.044	2	-	-	423	1.469	63	1.532
Zajmovi komitentima	2.521	6.848	-	10	37	9.416	8.047	17.463
Ulagačke vrijednosnice	2.704	999	-	-	980	4.683	1.147	5.830
Finansijska ulaganja koja se drže do dospijeća	-	-	-	-	-	-	-	-
Nekretnine, postrojenja, oprema i ulaganja u nekretnine	-	-	-	-	-	-	987	987
Nematerijalna imovina	-	-	-	-	-	-	256	256
Odgođena porezna imovina	-	-	-	-	-	-	99	99
Ostala imovina	10	12	-	-	2	24	226	250
Ukupno imovina	7.139	7.972	42	10	1.621	16.784	18.381	35.165
Obveze, kapital i rezerve								
Finansijske obveze po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	29	-	-	-	4	33	7	40
Depoziti banaka	41	-	22	-	192	255	334	589
Depoziti društava i ostalih sličnih subjekata	2.838	34	22	-	502	3.396	7.988	11.384
Depoziti stanovništva	8.395	885	297	-	1.453	11.030	3.819	14.849
Uzeti zajmovi	1.318	-	-	-	-	1.318	596	1.914
Rezervacije za obveze i troškove	35	-	-	-	2	37	148	185
Obveza za porez na dobit	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostale obveze	26	9	-	-	2	37	839	876
Podređene obveze	822	-	-	-	-	822	-	822
Kapital i rezerve koji pripadaju dioničarima matičnog društva	-	-	-	-	-	-	4.506	4.506
Ukupno obveze, kapital i rezerve	13.504	928	341	-	2.155	16.928	18.237	35.165
Valutna neusklađenost	(6.365)	7.044	(299)	10	(534)	(144)	(144)	-

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

48. Upravljanje rizicima (nastavak)

Analiza po valutama (nastavak)

Grupa	Valute vezane uz EURO Milijuni kn	Valute vezane uz CHF Milijuni kn	Ostale strane valute Milijuni kn	Ukupno strane valute Milijuni kn	Domaća valuta Milijuni kn	Ukupno valute Milijuni kn
2017.	EURO Milijuni kn	CHF Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn
Imovina						
Novac i računi kod banaka	121	-	31	-	87	239
Obvezna pričuva kod Hrvatske narodne banke	-	-	-	-	-	1.739
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	186	388	-	-	2	576
Plasmani i zajmovi drugim bankama	867	-	-	-	2	869
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	3.039	778	-	-	830	4.647
Zajmovi komitentima	2.206	8.211	-	18	48	10.483
Finansijska ulaganja koja se drže do dospjeća	11	237	-	-	-	248
Nekretnine, postrojenja, oprema i ulaganja u nekretnine	-	-	-	-	-	1.309
Nematerijalna imovina	-	-	-	-	-	239
Odgođena porezna imovina	-	-	-	-	-	86
Ostala imovina	21	19	-	-	1	41
Ukupno imovina	6.451	9.633	31	18	970	17.103
Obveze, kapital i rezerve						
Finansijske obveze po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	15	-	1	-	6	22
Depoziti banaka	282	-	23	-	501	806
Depoziti društava i ostalih sličnih subjekata	2.737	46	15	-	499	3.297
Depoziti stanovništva	8.280	901	280	-	1.522	10.983
Uzeti zajmovi	1.541	333	-	-	-	1.874
Rezervacije za obveze i troškove	10	-	-	-	-	10
Obveza za porez na dobit	-	-	-	-	-	70
Ostale obveze	29	350	-	-	1	380
Podređene obveze	832	-	-	-	-	832
Kapital i rezerve koji pripadaju dioničarima matičnog društva	-	-	-	-	-	4.685
Ukupno obveze, kapital i rezerve	13.726	1.630	319	-	2.529	18.204
Valutna neusklađenost	(7.275)	8.003	(288)	18	(1.559)	(1.101)
					1.101	-

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

48. Upravljanje rizicima (nastavak)

Analiza po valutama (nastavak)

Banka 2018.	Valute vezane uz EURO		Valute vezane uz CHF		Ostale strane valute	Ukupno strane valute	Domaća valuta	Ukupno valute
	EURO Milijuni kn	uz EURO Milijuni kn	CHF Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn
Imovina								
Novac i računi kod banaka	130	-	39	-	78	247	5.051	5.298
Obvezna pričuva kod Hrvatske narodne banke	-	-	-	-	-	-	1.909	1.909
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	416	111	3	-	101	631	388	1.019
Plasmani i zajmovi drugim bankama	1.082	2	-	-	423	1.507	36	1.543
Ulagačke vrijednosnice	2.691	5.514	-	10	37	8.252	7.847	16.099
Zajmovi komitentima	2.705	771	-	-	980	4.456	853	5.309
Ulaganja u ovisna društva	-	-	-	-	-	-	423	423
Nekretnine, postrojenja, oprema i ulaganja u nekretnine	-	-	-	-	-	-	507	507
Nematerijalna imovina	-	-	-	-	-	-	221	221
Odgođena porezna imovina	-	-	-	-	-	-	95	95
Ostala i tekuća porezna imovina	10	-	-	-	2	12	194	206
Ukupno imovina	7.034	6.398	42	10	1.621	15.105	17.524	32.629
Obveze, kapital i rezerve								
Finansijske obveze po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	29	-	-	-	4	33	7	40
Depoziti banaka	62	-	22	-	192	276	397	673
Depoziti društava i ostalih sličnih subjekata	2.873	-	22	-	502	3.397	8.200	11.597
Depoziti stanovništva	8.395	-	297	-	1.453	10.145	3.638	13.783
Uzeti zajmovi	528	-	-	-	-	528	476	1.004
Rezervacije za obveze i troškove	34	-	-	-	2	36	133	169
Obveza za porez na dobit	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostale obveze	26	-	-	-	2	28	287	315
Podređene obveze	822	-	-	-	-	822	-	822
Kapital i rezerve	-	-	-	-	-	-	4.226	4.226
Ukupno obveze, kapital i rezerve	12.769	-	341	-	2.155	15.265	17.364	32.629
Valutna neusklađenost	(5.735)	6.398	(299)	10	(534)	(160)	160	-

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

48. Upravljanje rizicima (nastavak)

Analiza po valutama (nastavak)

Banka 2017.	Valute vezane uz EURO		Valute vezane uz CHF		Ostale strane valute	Ukupno strane valute	Domaća valuta	Ukupno valute
	EURO Milijuni kn	uz EURO Milijuni kn	CHF Milijuni kn	Valute vezane uz CHF Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn
Imovina								
Novac i računi kod banaka	121	-	31	-	87	239	4.468	4.707
Obvezna pričuva kod Hrvatske narodne banke	-	-	-	-	-	-	1.739	1.739
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	128	191	-	-	2	321	252	573
Plasmani i zajmovi drugim bankama	867	-	-	-	2	869	36	905
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	3.039	661	-	-	830	4.530	1.087	5.617
Zajmovi komitentima	2.206	7.195	-	18	48	9.467	6.986	16.453
Ulaganja u ovisna društva	-	-	-	-	-	-	395	395
Nekretnine, postrojenja, oprema i ulaganja u nekretnine	-	-	-	-	-	-	492	492
Nematerijalna imovina	-	-	-	-	-	-	204	204
Odgodenja porezna imovina	-	-	-	-	-	-	84	84
Ostala i tekuća porezna imovina	21	-	-	-	1	22	188	210
Ukupno imovina	6.382	8.047	31	18	970	15.448	15.931	31.379
Obveze, kapital i rezerve								
Finansijske obveze po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	17	-	1	-	6	24	37	61
Depoziti banaka	291	-	23	-	501	815	278	1.093
Depoziti društava i ostalih sličnih subjekata	2.780	-	15	-	499	3.294	6.523	9.817
Depoziti stanovništva	8.281	4	280	-	1.522	10.087	3.116	13.203
Uzeti zajmovi	326	333	-	-	-	659	578	1.237
Rezervacije za obveze i troškove	10	-	-	-	-	10	152	162
Obveza za porez na dobit	-	-	-	-	-	-	79	79
Ostale obveze	29	11	-	-	1	41	396	437
Podređene obveze	832	-	-	-	-	832	-	832
Kapital i rezerve	-	-	-	-	-	-	4.458	4.458
Ukupno obveze, kapital i rezerve	12.566	348	319	-	2.529	15.762	15.617	31.379
Valutna neusklađenost	(6.184)	7.699	(288)	18	(1.559)	(314)	314	-

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

48. Upravljanje rizicima (nastavak)

Operativni rizik

Operativni rizik se definira kao rizik gubitka koji proizlazi iz neodgovarajućih ili neuspjelih internih procesa, ljudskog faktora, sustava ili vanjskih događaja, uključuje pravni rizik, ali isključuje strateški i reputacijski rizik.

S ciljem efikasnog upravljanja operativnim rizikom, Grupa donosi smjernice koje se baziraju na standardima i uredbama EU, Zakonu o kreditnim institucijama, Odlukama HNB-a, dokumentima Bazelskog odbora i RBI grupnim direktivama.

Okvir za upravljanje operativnim rizikom Grupe sastoji se od procesa za upravljanje, praćenje, kontrolu rizika i ublažavanje gubitaka nastalih zbog neadekvatnih ili neizvršenih internih procesa, grešaka ljudi i sustava ili vanjskih događaja. Strukturiran je tako da poveća transparentnost operativnih rizika širom Grupe, ojača upravljanje izloženošću operativnom riziku i osigura potpunu sukladnost regulatornim zahtjevima.

Uloge i Odgovornosti

Grupa potiče otvoreno okruženje i kulturu a svi djelatnici Grupe, preko svojih pojedinačnih uloga i odgovornosti, doprinose održavanju učinkovitog Okvira za upravljanje operativnim rizikom. Svjesnost o kulturi upravljanja rizika kontinuirano se provodi edukacijom sudionika procesa te poboljšanjem sustava izvještavanja.

Sustav odgovornosti za upravljanje operativnim rizikom bazira se na tri linije obrane, koje pridonose održavanju djelotvornog okvira za upravljanje operativnim rizikom:

- Prvu liniju obrane predstavljaju organizacijske jedinice čije poslovne aktivnosti generiraju rizik te su stoga one i nositelji rizika te njime aktivno upravljaju.
- Druga linija obrane pruža neovisnu procjenu operativnog rizika, nadzor i preispituje prvu liniju obrane, a čine je član Uprave za rizike, Odbor za upravljanje operativnim rizikom i kontrolama te Kontrola operativnih rizika. Odbor provodi nadzor nad aktivnostima vezanim uz operativni rizik, usuglašava prijedloge za ovladavanje rizikom te daje preporuke za upravljanje operativnim rizikom.
- Treća linija obrane je Unutarnja revizija, koja ispituje djelotvornost i prikladnost glavnih procesa upravljanja rizicima.

Prepoznavanje, mjerjenje, upravljanje i izvještavanje

Operativnim rizikom upravlja se u okviru ciklusa upravljanja rizikom koji obuhvaća prepoznavanje, mjerjenje, upravljanje i izvještavanje o rizicima.

Operativni rizici u Grupi prepoznaju se na proaktivnoj i redovnoj osnovi u okviru: proizvoda, procesa, sustava i vanjskih faktora.

Mjerjenje operativnog rizika može po svojoj prirodi biti kvantitativno i kvalitativno a uključeni su sljedeći instrumenti:

- *Procjena rizika* služi povećanju svjesnosti o operativnim rizicima, identificira operativne rizike, i ovladava identificirane operativne rizike
- *Pokazatelji ranog upozorenja* pružaju signal ranog upozorenja za potencijalne probleme ili promjene u rizičnom profilu, koje mogu zahtijevati upravljačku mjeru.
- *Prikupljanje podataka o događajima operativnog rizika* i analiza internih podataka gubicima pružaju značajne informacije za mjerjenje utjecaja događaja operativnog rizika i djelotvornosti sustava unutarnjih kontrola.
- *Analiza scenarija* je proces kojim Grupa razmatra utjecaj ekstremnih ali mogućih događaja na svoje poslovanje te omogućuje pokretanje mjera ovladavanja rizikom koji proizlaze iz rijetkih događaja.

Strategije upravljanja operativnim rizikom definirane su kroz upravljački okvir, apetit za rizik te mjere za ovladavanje operativnim rizikom u cilju sprječavanja nastanka događaja operativnog rizika i smanjenje gubitaka od događaja operativnog rizika.

Ovladavanje rizikom usmjereno je na upravljanje izloženošću riziku na način da se primjeni odgovarajuća strategija: izbjegavanje rizika, smanjenje rizika, prijenos rizika ili prihvatanje rizika informiranom odlukom.

Iako Grupa definira okidače unutar alata za prepoznavanje rizika, koji rezultiraju obveznim mjerama ovladavanja rizikom, ovladavanje rizikom je i dio svakodnevnih aktivnosti u trenutku prepoznavanja rizika.

Izvještavanje podržava ciklus upravljanja operativnim rizikom, osiguravajući stalni i pravovremen protok informacija do relevantnih tijela koja donose odluke. Na taj način, izvještavanje o operativnom riziku podržava transparentnost rizika i integraciju aktivnosti upravljanja operativnim rizikom u svakodnevno poslovanje.

Za izračun kapitalnog zahtjeva za operativni rizik Grupa koristi standardizirani pristup.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

49. Fer vrijednost finansijskih instrumenata

Fer vrijednost je cijena koja bi bila ostvarena prodajom neke stavke imovine ili plaćena za prijenos neke obveze u urednoj transakciji na glavnem, odnosno najpovoljnijem tržištu pod postojećim tržišnim uvjetima, tj. izlazna cijena, neovisno o tome da li je ona neposredno vidljiva ili procijenjena nekom drugom metodom vrednovanja.

Finansijski instrumenti po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak i oni koji su po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit vrednuju se po fer vrijednosti. Zajmovi i potraživanja i imovina koja se drži do dospijeća vrednuju se po amortiziranom trošku umanjenom za umanjenje vrijednosti.

Zbog kratkih dospijeća novca i potraživanja od banaka, plasmana drugim bankama, depozita banaka, depozita društava i sličnih subjekata, njihova knjigovodstvena vrijednost reflektira njihovu fer vrijednost.

U nastavku slijedi sažetak glavnih metoda i pretpostavki korištenih u procjeni fer vrijednosti finansijskih instrumenata.

Zajmovi

Metoda vrednovanja koja se primjenjuje na jednostavne, engl. plain-vanilla transakcije provodi se putem diskontiranog novčanog toka, što znači da će se generirani budući novčani tijekovi transakcije diskontirati s odgovarajućom diskontnom stopom koja će odražavati trenutno stanje na tržištu, te dodatni add-on koji odgovara specifičnostima pojedinih pod-portfelja.

Depoziti banaka i komitenata

Za depozite po viđenju i depozite koji nemaju definirano dospijeće, fer vrijednost je iznos plativ po viđenju na dan izvještavanja. Procijenjena fer vrijednost depozita s fiksnim dospijećem temelji se na diskontiranim novčanim tokovima prema trenutačno važećim kamatnim stopama za depozite sličnog preostalog dospijeća. Vrijednost dugoročnih odnosa s deponentima ne uzima se u obzir kod procjene fer vrijednosti.

Uzeti zajmovi

Veći dio dugoročnih uzetih zajmova Grupe nema tržišnu cijenu, te se fer vrijednost procjenjuje kao sadašnja vrijednost budućih novčanih tokova, diskontiranih po kamatnim stopama na datum izvještavanja za Grupu, za novi zajam sličnog tipa i preostale ročnosti.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

49. Fer vrijednost finansijskih instrumenata (nastavak)

U idućoj tablici su analizirani finansijski instrumenti koji su nakon prvog priznavanja svedeni na fer vrijednost, razvrstani u tri skupine ovisno o dostupnosti dostupnih pokazatelja fer vrijednosti (tabelarni prikaz za razliku od povezanih bilješki ne uključuje ukalkuliranu kamatu):

- 1. razina dostupnih primjetljivih pokazatelja – pokazatelji fer vrijednosti su izvedeni iz (neusklađenih) cijena koje kotiraju na aktivnim tržištima za istovrsnu imovinu i istovrsne obveze;
- 2. razina dostupnih primjetljivih pokazatelja – pokazatelji fer vrijednosti su izvedeni iz drugih podataka, a ne iz kotiranih cijena iz 1. razine, a odnose se na izravno promatranje imovine ili obveza, tj. njihovih cijena ili su dobiveni neizravno, tj. izvedeni iz cijena; i
- 3. razina pokazatelja – pokazatelji izvedeni primjenom metoda vrednovanja u kojima su kao ulazni podaci korišteni podaci o imovini ili obvezama koji se ne temelje na primjetljivim tržišnim podacima (neprimjetljivi ulazni podaci).

Grupa 2018. Milijuni kn	Knjigovodstvena vrijednost	Fer vrijednost			Ukupno fer vrijednost
		1.razina	2.razina	3.razina	
Novac i računi kod banaka	5.306	-	-	5.306	5.306
Obvezna pričuva kod Hrvatske narodne banke	1.909	-	-	1.909	1.909
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak					
Finansijska imovina koja se drži za trgovanje					
Dužničke vrijednosnice	774	390	384	-	774
Vlasničke vrijednosnice	5	5	-	-	5
Derivativna finansijska imovina	50	-	50	-	50
Finansijska imovina raspoređena po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak					
Dužničke vrijednosnice	646	324	322	-	646
Vlasničke vrijednosnice	1	1	-	-	1
Ulaganja u investicijske fondove	57	57	-	-	57
Plasmani i zajmovi drugim bankama	1.532	-	-	1.532	1.532
Zajmovi komitentima	17.463	-	-	17.450	17.450
Uлагаčke vrijednosnice po amortiziranom trošku	535	562	-	-	562
Uлагаčke vrijednosnice po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit					
Dužničke vrijednosnice	5.262	4.612	650	-	5.262
Vlasničke vrijednosnice	33	5	27	1	33
Ukupno	33.573	5.956	1.433	26.198	33.587
Finansijske obveze po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak					
Derivativna finansijske obveze	40	1	39	-	40
Depoziti banaka	589	-	-	589	589
Depoziti društava i sličnih subjekata	11.384	-	-	11.352	11.352
Depoziti stanovništva	14.849	-	-	14.818	14.818
Uzeti zajmovi	1.914	-	-	1.961	1.961
Podređene obveze	822	-	-	868	868
Ukupno	29.598	1	39	29.588	29.628

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

49. Fer vrijednost finansijskih instrumenata (nastavak)

Grupa 2017. Milijuni kn	Knjigovodstvena vrijednost	Fer vrijednost			Ukupno fer vrijednost
		1.razina	2.razina	3.razina	
Novac i računi kod banaka	4.708	-	-	4.708	4.708
Obvezna pričuva kod					
Hrvatske narodne banke	1.739	-	-	1.739	1.739
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak					
Finansijska imovina koja se drži za trgovanje					
Dužničke vrijednosnice	492	372	120	-	492
Vlasničke vrijednosnice	1	1	-	-	1
Derivativna finansijska imovina	29	-	29	-	29
Fer vrijednost ugovorenih OTC spot transakcija	4	-	4	-	4
Finansijska imovina raspoređena po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak					
Dužničke vrijednosnice	409	86	323	-	409
Vlasničke vrijednosnice	2	2	-	-	2
Ulaganja u investicijske fondove	14	14	-	-	14
Plasmani i zajmovi drugim bankama	894	-	-	894	894
Zajmovi komitentima	17.745	-	-	18.083	18.083
Ulagačke vrijednosnice po amortiziranom trošku	279	314	-	-	314
Ulagačke vrijednosnice po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit					
Dužničke vrijednosnice	5.906	5.787	119	-	5.906
Vlasničke vrijednosnice	31	7	22	2	31
Ukupno	32.253	6.583	617	25.426	32.626
Finansijske obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka					
Derivativna finansijske obveze	48	-	48	-	48
Fer vrijednost ugovorenih OTC spot transakcija	11	-	11	-	11
Depoziti banaka	1.056	-	-	1.056	1.056
Depoziti društava i sličnih subjekata	9.549	-	-	9.548	9.548
Depoziti stanovništva	14.231	-	-	14.188	14.188
Uzeti zajmovi	2.572	-	-	2.564	2.564
Podređene obveze	832	-	-	815	815
Ukupno	28.299	-	59	28.171	28.230

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

49. Fer vrijednost finansijskih instrumenata (nastavak)

Banka 2018. Milijuni kn	Knjigovodstvena vrijednost	Fer vrijednost			Ukupno fer vrijednost
		1.razina	2.razina	3.razina	
Novac i računi kod banaka	5.298	-	-	5.298	5.298
Obvezna pričuva kod Hrvatske narodne banke	1.909	-	-	1.909	1.909
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak					
Finansijska imovina koja se drži za trgovanje					
Dužničke vrijednosnice	774	390	384	-	774
Vlasničke vrijednosnice	5	5	-	-	5
Derivativna finansijska imovina	52	-	52	-	52
Finansijska imovina raspoređena po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak					
Dužničke vrijednosnice	188	159	29	-	188
Plasmani i zajmovi drugim bankama	1.543	-	-	1.543	1.543
Zajmovi komitentima	16.099	-	-	16.041	16.041
Ulagačke vrijednosnice po amortiziranom trošku					
Dužničke vrijednosnice	252	253	-	-	253
Ulagačke vrijednosnice po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit					
Dužničke vrijednosnice	5.024	4.431	593	-	5.024
Vlasničke vrijednosnice	33	5	27	1	33
Ulaganja u ovisna društva	423	-	-	423	423
Ukupno	31.600	5.243	1.085	25.215	31.543
Finansijske obveze po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak					
Derivativna finansijske obveze	40	1	39	-	40
Depoziti banaka	673	-	-	673	673
Depoziti društava i sličnih subjekata	11.597	-	-	11.600	11.600
Depoziti stanovništva	13.783	-	-	13.780	13.780
Uzeti zajmovi	1.004	-	-	1.038	1.038
Podređene obveze	822	-	-	868	868
Ukupno	27.919	1	39	27.959	27.999

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

49. Fer vrijednost finansijskih instrumenata (nastavak)

Banka 2017. Milijuni kn	Knjigovodstvena vrijednost	Fer vrijednost			Ukupno fer vrijednost
		1.razina	2.razina	3.razina	
Novac i računi kod banaka	4.707	-	-	4.707	4.707
Obvezna pričuva kod					
Hrvatske narodne banke	1.739	-	-	1.739	1.739
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka					
Finansijska imovina koja se drži za trgovanje					
Dužničke vrijednosnice	492	372	120	-	492
Vlasničke vrijednosnice	1	1	-	-	1
Derivativna finansijska imovina	35	-	35	-	35
Fer vrijednost ugovorenih OTC spot transakcija	4	-	4	-	4
Finansijska imovina raspoređena po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak					
Dužničke vrijednosnice	41	14	27	-	41
Plasmani i zajmovi drugim bankama	905	-	-	909	909
Zajmovi komitentima	16.453	-	-	16.804	16.804
Ulagačke vrijednosnice po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit					
Dužničke vrijednosnice	5.586	5.487	99	-	5.586
Vlasničke vrijednosnice	31	7	22	2	31
Ulaganja u ovisna društva	395	-	-	395	395
Ukupno	30.389	5.881	307	24.556	30.744
Finansijske obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka					
Derivativna finansijske obveze	50	-	50	-	50
Fer vrijednost ugovorenih OTC spot transakcija	11	-	11	-	11
Depoziti banaka	1.093	-	-	1.093	1.093
Depoziti društava i sličnih subjekata	9.817	-	-	9.816	9.816
Depoziti stanovništva	13.203	-	-	13.191	13.191
Uzeti zajmovi	1.237	-	-	1.229	1.229
Podređene obveze	832	-	-	815	815
Ukupno	26.243	-	61	26.144	26.205

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)**49. Fer vrijednost finansijskih instrumenata (nastavak)**

Sljedeća tablica prikazuje uskladu između početnih i završnih stanja za mjerjenje fer vrijednosti u razini 3 unutar hijerarhije fer vrijednosti:

<i>Grupa/Banka</i>	<i>Instrumenti namijenjeni trgovanju</i>	<i>Financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak</i>	<i>Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit</i>
	Vlasnički instrumenti	Dužničke vrijednosnice pravnih osoba	Vlasničke vrijednosnice
Na dan 1. siječnja 2017.	-	3	4
Dobici i gubici iskazani u računu dobiti i gubitka	-	(3)	-
Dobici i gubici iskazani u sklopu ostale sveobuhvatne dobiti	-	-	(2)
Na dan 31. prosinca 2017.	-	-	2
Dobici i gubici iskazani u računu dobiti i gubitka	-	-	-
Dobici i gubici iskazani u sklopu ostale sveobuhvatne dobiti	-	-	(1)
Na dan 31. prosinca 2018.	-	-	1

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

50. Upravljanje kapitalom

Kreditne su institucije u Hrvatskoj od 1. siječnja 2014. godine obvezne izračunavati i izvještavati bonitetne zahtjeve sukladno Uredbi (EU) br. 575/2013, Direktivi 2013/36/EU, provedbenim tehničkim standardima i ostalim relevantnim propisima Europskog nadzornog tijela za bankarstvo (EBA) kao i lokalnog regulatora, HNB-a.

Regulatorni kapital Grupa i Banke izračunat je primjenom Basel III metodologije.

Grupa, se prema regulatornim zahtjevima HNB-a i EBA-e, sastoji od Raiffeisenbank Austria d.d. i njezinih ovisnih društava koje čine dio grupe kreditnih institucija. Grupu za potrebe izračuna regulatornog kapitala čine: Raiffeisenbank Austria d.d., Raiffeisen stambena štedionica d.d., Raiffeisen Leasing d.o.o., Raiffeisen Consulting d.o.o., Raiffeisen Factoring d.o.o. (2017.: Raiffeisenbank Austria d.d., Raiffeisen stambena štedionica d.d., Raiffeisen Leasing d.o.o., Raiffeisen Consulting d.o.o., Raiffeisen Factoring d.o.o.).

Regulatorni kapital Grupe i Banke čine Redovni osnovni kapital i Dopunski kapital. Redovni osnovni kapital uključuje kapital nastao izdavanjem običnih dionica, pripadajuće premije na dionice, zadržanu dobit, rezerve, umanjenje za nematerijalnu imovinu, nerealizirani gubitak od promjena fer vrijednosti finansijske imovine po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit i vrijednosna usklađenja zbog zahtjeva za bonitetno vrednovanje te goodwill-a proizašlog iz stjecanja sto postotnog udjela u društvu Raiffeisen Leasing d.o.o. Dopunski kapital uključuje podređene obveze koje se priznaju kao dopunski kapital.

Propisane minimalne stope kapitala sukladno čl. 92. Uredbe (EU) br. 575/2013 su:

- Stopa redovnog osnovnog kapitala 4,5 % ukupne izloženosti rizicima
- Stopa osnovnog kapitala 6% ukupne izloženosti rizicima
- Stopa ukupnog kapitala 8% ukupne izloženosti rizicima.

Sukladno čl. 129. i 133. Direktive 2013/36/EU i čl. 117. i 130. Zakona o kreditnim institucijama, Grupa i Banka su dužne osigurati sljedeće zaštitne slojeve kapitala:

- Zaštitni sloj za očuvanje kapitala od 2,5% ukupne izloženosti rizicima
- Zaštitni sloj za strukturni sistemski rizik od 3% ukupne izloženosti rizicima.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

50. Upravljanje kapitalom (nastavak)

Milijuni kn	Grupa 2018.	Grupa 2017.	Banka 2018.	Banka 2017.
Regulatorni kapital				
<i>Osnovni kapital</i>				
<i>Redovni osnovni kapital</i>				
Izdani dionički kapital	3.621	3.621	3.621	3.621
Premija na emitirane dionice	12	12	12	12
Zadržana dobit (isključujući dobit razdoblja)	106	558	1	222
Neto dobit razdoblja	-	(245)	-	-
Zakonske, statutarne i ostale rezerve	173	173	173	173
Akumulirana ostala sveobuhvatna dobit	68	-	65	-
Odbici u skladu s regulativom:				
Nematerijalna imovina	(231)	(215)	(224)	(209)
Vrijednosna usklađenja zbog zahtjeva za bonitetno vrednovanje	(21)	(28)	(20)	(26)
Goodwill	(27)	(27)	-	-
Nerealizirani gubici od promjena vrijednosti finansijske imovine po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	-	(11)	-	(11)
Odbici za ulaganja subjekte finansijskog sektora	(23)	(23)	(23)	(23)
Osnovni kapital	3.678	3.815	3.605	3.759
Dopunski kapital	443	614	443	614
Regulatorni kapital	4.121	4.429	4.048	4.373
Ukupno rizikom ponderirana aktiva	21.331	21.624	19.651	19.449
Stopa adekvatnosti kapitala	19,32%	20,48%	20,60%	22,48%

Tijekom 2018. godine stopa adekvatnosti kapitala Grupe i Banke je bila iznad propisanog minimuma.

51. Događaji nakon datuma bilance

Optimizacija strukture kapitala

Banka je 4. ožujka 2019. izdala obveznicu u ukupnom iznosu od 40 milijuna eura koja odlukom HNB-a ispunjava uvjete raspodjele u dodatni osnovni kapital. Obveznica je izdana bez roka dospijeća uz promjenjivu kamatnu stopu od 12M EURIBOR +9,25%, ugovorenu uz "zero floor" te ispunjava uvjete za klasifikaciju kao vlasnički instrument. Banka će ovaj instrument prikazivati u finansijskim izvještajima na poziciji "Ostali instrumenti kapitala" po nominalnoj kunskoj vrijednosti, po tečaju na dan 8. ožujka 2019. koji predstavlja datum priznavanja instrumenta u dodatni osnovni kapital Banke. Raspodjela kamate po instrumentu isplaćivat će se iz Neto dobiti nakon oporezivanja sukladno odredbama i uvjetima izdanja.

Svrha izdavanja ovog instrumenta je optimizacija strukture kapitala Banke, pri čemu je Banka 18. ožujka 2019. izvršila prijevremeni, djelomični otkup instrumenta dopunskog kapitala u iznosu od 40 milijuna eura, inicijalnog dospijeća 20. veljače 2021.

Sudske odluke o potrošačkim kreditima u švicarskom franku

Krajem ožujka Vrhovni sud je objavio revizije pravomoćnih odluka drugo-stupanjskih sudova u individualnim parnicama koje su potrošači kao pojedinci pokrenuli protiv banaka zbog kreditiranja uz ugovaranje valutne klauzule u švicarskom franku. Iako se nijedna od objavljene tri revizije ne odnosi na spor pokrenut prema Banci, rješenja Vrhovnog suda bi mogla utjecati na učestalost sporova koje pojedinci pokreću protiv Banke. Banka prati zahtjeve tužitelja u pokrenutim sporovima potrošača, te procjenjuje mogući utjecaj sudske odluke i revizije Vrhovnog suda na ishod sporova koje potrošači pokreću protiv Banke. Banka formira adekvatne rezervacije za rizike u skladu s procjenom svog položaja u tim sporovima.

Isplata dividende iz zadržane dobiti

Glavna skupština Banke je 13. veljače 2019. godine donijela odluku o isplati dividende iz zadržane dobiti prethodnih poslovnih godina, u iznosu od 135 milijuna kuna, plativo po ispunjenju uvjeta propisanih člankom 312a Zakona o kreditnim institucijama.

Rukovodstvo Banke

Nadzorni odbor i Uprava kontroliraju poslovanje Banke. Rukovodstvo Banke tijekom 2018. godine čine:

Članovi Nadzornog odbora

Andreas Gschwenter (Predsjednik)

Peter Jacenko (zamjenik)

Lovorka Penavić (Član)

Marcus Kirchmair (Član)

Kemal Kozarić (Član do 05.09.2018.)

Sabine Zucker (Član)

Harald Kreuzmair (Član)

Članovi Uprave

Michael Georg Mueller (Predsjednik)

Ivan Žilić (Član)

Daniel Mitteregger (Član od 01. siječnja 2018.)

Liana Keserić (Član)

Zoran Košćak (Član)

Marko Jurjević (Član)

Višnja Božinović (Član od 14.11.2018.)

Izvršni direktori:	Odjel
Emilija Sertić	Finansijske institucije, financiranje i skrbništvo
Robert Mamić	Finansijska tržišta i investicijsko bankarstvo
Nikola Karin	Finansijski proizvodi (do 31.12.2018) Upravljanje proizvodima u poslovanju s pravnim osobama (02.11.2018)
Dubravko Lukač	Upravljanje kreditnim rizicima (do 30.06.2018) Upravljanje kreditnim rizicima Non-Retail klijenata (od 01.07.2018) Upravljanje kreditnim rizicima Retail klijenata (do 01.07.2018)
Sanja Vučković (od 16.08.2018)	
Ivan Vidaković	Poslovanje sa stanovništvom
Robert Kuzmanić (do 03.05.2018)	Računovodstvo i porezno savjetovanje (do 30.04.2018)
Boris Vuksan	Finansijska kontrola (do 30.04.2018) Financije (od 01.05.2018)
Enkelejd Zotaj	IT
Zoran Vučićević	Pravni poslovi
Irena Bašić Štefanić	Upravljanje ljudskim potencijalima
Gordana Šaban (do 31.08.2018)	Unutarnja revizija
Petar Milić (od 01.09.2018)	
Vesna Ćebetarević (do 19.08.2018)	Operativni servisi (do 31.07.2018)
Ivica Jerkić	Transakcijski servisi (do 31.07.2018) Operativno poslovanje (od 01.08.2018)
Srđan Šverko (do 31.12.2018)	Poslovanje s velikim poslovnim sustavima i poduzećima u stranom vlasništvu (01.11.2018)
Jasminka Rojko (od 01.06.2018)	Poslovanje s velikim poslovnim sustavima i strukturirano financiranje (02.11.2018)
Toni Jurčić	Gospodarstvo i poduzetništvo u regijama (do 01.11.2018) Poslovanje s gospodarstvom i poduzetništvom (od 02.11.2018)
Ivka Međugorac (od 02.11.2018)	Upravljanje prodajom (od 02.11.2018)
Ines Knapić	Poslovanje s restrukturiranim klijentima i naplata
Ivana Hobolja Škrtić	Upravljanje odnosom s klijentima i alternativnim kanalima
Tanja Ožbolt Šterle	Kontrola rizika
Ivana Jelaš	Upravljanje aktivom i pasivom
Renata Gecan Milek	Privatno bankarstvo
Nikolina Bogati	Marketing i odnosi s javnošću
Iva Bakija	Ured Uprave
Tomislav Ilijaš	Organizacija, upravljanje procesima i projektima
Damir Jandrašek (do 16.12.2018)	Nabava, upravljanje poslovnim prostorima i opći poslovi (do 31.07.2018)
Goran Marinov (od 17.12.2018)	Nabava i opći poslovi (od 01.08.2018)
Ivica Tonči Krvavica	Sigurnost
Igor Mataić	Finansijsko savjetovanje
Vera Miletić Fras (do 31.01.2019)	Sukladnost
Ivan Sobin (od 22.11.2018)	
Zrinka Živković Matijević	Ekonomski i finansijska istraživanja
Irena Kovačević (od 01.05.2018)	Poslovna inteligencija (01.05.2018)

Dodatak I – Dodatna regulatorna izvješća za Hrvatsku narodnu banku

Temeljem hrvatskog Zakona o računovodstvu (Narodne novine 78/15, 134/15, 120/16, 116/18) Hrvatska narodna banka donijela je Odluku o strukturi i sadržaju izvještaja kreditnih institucija (NN 42/18). Sljedeće tablice prikazuju finansijske izvještaje u skladu s navedenom odlukom. Budući da je odlukom iz 2018. u značajnoj mjeri izmijenjen format izvještaja koji se sastavljaju prema istoj, nije bilo praktično prikazati usklađu usporednih podataka za 2017. godinu.

Izvještaj o finansijskom položaju (Bilanca)	Grupa 2018. Milijuni kn	Banka 2018. Milijuni kn
Imovina		
1. Novčana sredstva, novčana potraživanja od središnjih banaka i ostali depoziti po viđenju (od 2. do 4.)		
2. <i>Novac u blagajni</i>	1.049	1.049
3. <i>Novčana potraživanja od središnjih banaka</i>	4.160	4.160
4. <i>Ostali depoziti po viđenju</i>	1.642	113
6. Finansijska imovina koja se drži radi trgovanja	828	831
10. Finansijska imovina kojom se ne trguje koja se obvezno mjeri po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	-	36
14. Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	188	188
17. Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	5.264	5.057
21. Finansijska imovina po amortiziranom trošku	19.811	19.783
25. Promjene fer vrijednosti zaštićenih stavki u zaštiti portfelja od kamatnog rizika	5	5
26. Ulaganja u društva kćeri, zajedničke pothvate i pridružena društva	175	423
27. Materijalna imovina	991	507
28. Nematerijalna imovina	258	224
29. Porezna imovina	127	120
30. Ostala imovina	153	129
32. UKUPNA IMOVINA (1. + 5. + 10. + 14. + 17. + 21. + od 24. do 31.)	34.651	32.625
Obveze		
33. Finansijske obveze koje se drže radi trgovanja	30	30
43. Finansijske obveze mjerene po amortiziranom trošku	29.666	27.869
44. <i>Depoziti</i>	29.628	27.866
46. <i>Ostale finansijske obveze</i>	38	3
47. Izvedenice – računovodstvo zaštite	10	10
49. Rezervacije	206	189
50. Porezne obveze	13	0
52. Ostale obveze	326	292
54. UKUPNE OBVEZE (33. + 39. + 43. + od 47. do 53.)	30.251	28.390
Kapital		
55. Temeljni kapital	3.621	3.621
56. Premija na dionice	12	12
59. Akumulirana ostala sveobuhvatna dobit	68	65
60. Zadržana dobit	241	136
62. Ostale rezerve	182	182
64. Dobit ili gubitak koji pripadaju vlasnicima matičnog društva	276	219
67. UKUPNO KAPITAL (od 55. do 66.)	4.400	4.235
68. UKUPNO OBVEZE I KAPITAL (54. + 67.)	34.651	32.625

Dodatak I – Dodatna regulatorna izvješća za Hrvatsku narodnu banku (nastavak)

Račun dobiti i gubitka	Grupa 2018.	Banka 2018.
	Milijuni kn	Milijuni kn
1. Kamatni prihodi	1.031	952
2. (Kamatni rashodi)	(165)	(125)
4. Prihodi od dividende	79	79
5. Prihodi od naknada i provizija	689	685
6. (Rashodi od naknada i provizija)	(390)	(386)
7. Dobici ili (-)gubici po prestanku priznavanja finansijske imovine i finansijskih obveza koje nisu mjerene po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak, neto	184	184
8. Dobici ili (-) gubici po finansijskoj imovini i finansijskim obvezama koje se drže radi trgovanja, neto	149	156
10. Dobici ili (-) gubici po finansijskoj imovini i finansijskim obvezama po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak, neto	(3)	(2)
12. Tečajne razlike [dobit ili (-) gubitak], neto	(1)	(14)
13. Dobici ili (-) gubici po prestanku priznavanja nefinansijske imovine, neto	14	-
14. Ostali prihodi iz poslovanja	103	18
15. (Ostali rashodi iz poslovanja)	(84)	(79)
16. UKUPNI PRIHODI IZ POSLOVANJA, NETO (1. – 2. – 3. + 4. + 5. – 6. + od 7. do 14. – 15.)	1.606	1.468
17. (Administrativni rashodi)	(733)	(688)
18. (Amortizacija)	(137)	(81)
19. Dobici ili (-) gubici zbog promjena, neto	(15)	(15)
20. (Rezervacije ili (-) ukidanje rezervacija)	(19)	(13)
21. (Umanjenje vrijednosti ili (-) ukidanje umanjenja vrijednosti po finansijskoj imovini koja nije mjerena po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak)	(400)	(393)
22. (Umanjenje vrijednosti ili (-) ukidanje umanjenja vrijednosti ulaganja u društva kćeri, zajedničke pothvate i pridružena društva)	-	(39)
27. DOBIT ILI (-) GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA IZ POSLOVANJA KOJE ĆE SE NASTAVITI (16. – 17. – 18. + 19. – od 20. do 23. + od 24. do 26.)	302	239
28. (Porezni rashodi ili (-) prihodi povezani s dobici ili gubitkom iz poslovanja koje će se nastaviti)	(26)	(20)
29. DOBIT ILI (-) GUBITAK NAKON OPOREZIVANJA IZ POSLOVANJA KOJE ĆE SE NASTAVITI (27. – 28.)	276	219
33. DOBIT ILI (-) GUBITAK TEKUĆE GODINE	276	219
34. Pripada manjinskom udjelu [nekontrolirajući udjeli]	-	-
35. Pripada vlasnicima matičnog društva	276	219

Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti

	2018. Milijuni kn	2018. Milijuni kn
1. Dobit ili (-) gubitak tekuće godine	276	219
2. Ostala sveobuhvatna dobit	(13)	(13)
3. Stavke koje neće biti reklassificirane u dobit ili gubitak	2	2
15. Stavke koje je moguće reklassificirati u dobit ili gubitak	(15)	(15)
24. Ukupna sveobuhvatna dobit tekuće godine	263	206
25. Pripada manjinskom udjelu [nekontrolirajući udjeli]	-	-
26. Pripada vlasnicima matičnog društva	263	206

Dodatak I – Dodatna regulatorna izvješća za Hrvatsku narodnu banku (nastavak)

Izvještaj o novčanim tokovima – indirektna metoda

	Grupa 2018. Milijuni kn	Banka 2018. Milijuni kn
Poslovne aktivnosti prema indirektnoj metodi		
9. Dobit/(gubitak) prije oporezivanja	302	239
<i>Usklađenja:</i>		
10. Umanjenja vrijednosti i rezerviranja	419	444
11. Amortizacija	137	81
12. Neto nerealizirana (dubit)/gubitak od finansijske imovine i obveza po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	(146)	(154)
13. (Dubit)/gubitak od prodaje materijalne imovine	(13)	-
14. Ostale nenovčane stavke	(11)	(396)
Promjene u imovini i obvezama iz poslovnih aktivnosti	688	214
16. Depoziti kod finansijskih institucija i krediti finansijskim institucijama	66	44
17. Krediti i predujmovi ostalim komitentima	(451)	(123)
19. Vrijednosni papiri i drugi finansijski instrumenti koji se drže radi trgovanja	(170)	(150)
20. Vrijednosni papiri i drugi finansijski instrumenti kojima se aktivno ne trguje, a vrednuju se prema fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	(150)	(188)
21. Vrijednosni papiri i drugi finansijski instrumenti koji se obvezno vode po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	-	5
23. Ostala imovina iz poslovnih aktivnosti	(45)	35
24. Depoziti od finansijskih institucija	(467)	(420)
25. Transakcijski računi ostalih komitenata	3.777	3.732
27. Oročeni depoziti ostalih komitenata	(2.411)	(1.994)
29. Ostale obveze iz poslovnih aktivnosti	(130)	(126)
30. Naplaćene kamate iz poslovnih aktivnosti [indirektna metoda]	1.065	952
32. Plaćene kamate iz poslovnih aktivnosti [indirektna metoda]	(183)	(141)
33. (Plaćeni porez na dobit)	(131)	(135)
34. Neto novčani tokovi iz poslovnih aktivnosti (od 1. do 33.)	1.458	1.705
Uлагаčke aktivnosti		
35. Primici od prodaje/(plaćanja za kupnju) materijalne i nematerijalne imovine	293	(113)
36. Primici od prodaje/(plaćanja za kupnju) ulaganja u društva kćeri, zajedničke potvrate i pridružena društva		(67)
37. Primici od naplate/(plaćanja za kupnju) vrijednosnih papira i drugih finansijskih instrumenata iz ulagačkih aktivnosti	487	265
38. Primljene dividende iz ulagačkih aktivnosti	79	79
40. Neto novčani tokovi iz ulagačkih aktivnosti (od 35. do 39.)	859	164
Finansijske aktivnosti		
41. Neto povećanje/(smanjenje) primljenih kredita iz finansijskih aktivnosti	(624)	(199)
45. (Isplaćena dividenda)	(396)	(396)
47. Neto novčani tokovi iz finansijskih aktivnosti (od 41. do 46.)	(1.020)	(595)
48. Neto povećanje/(smanjenje) novca i novčanih ekvivalenta (34. + 40. + 47.)	1.297	1.274
49. Novac i novčani ekvivalenti na početku godine	5.529	5.528
50. Učinak promjene tečaja stranih valuta na novac i novčane ekvivalente	3	3
51. Novac i novčani ekvivalenti na kraju godine (48. + 49. + 50.)	6.829	6.805

Dodatak I – Dodatna regulatorna izvješća za Hrvatsku narodnu banku (nastavak)

Izvještaj o promjenama kapitala

Grupa (Svi iznosi izraženi su u milijunima kn)	Kapital	Premija na dionice	Akumulirana ostala sveobuhvatna dobit	Zadržana dobit	Ostale rezervacije	Dobit ili (-) gubitak koji pripada vlasnicima matičnog društva	Manjinski udjeli	Ukupno
1. Početno stanje [prije prepravljanja]	3.621	12	35	558	180	175	-	4.582
3. Učinci promjena računovodstvenih politika	-	-	46	(97)	-	-	-	(51)
4. Početno stanje [tekuće razdoblje]	3.621	12	81	461	180	175	-	4.531
11. Dividende	-	-	-	(396)	-	-	-	(396)
16. Prijenosi između komponenata vlasničkih instrumenata	-	-	-	175	-	(175)	-	-
19. Ostalo povećanje ili (-) smanjenje vlasničkih instrumenata	-	-	-	-	2	-	-	2
20. Ukupna sveobuhvatna dobit tekuće godine	-	-	(13)	-	-	276	-	263
21. Završno stanje [tekuće razdoblje]	3.621	12	68	241	182	276	-	4.400

Banka (Svi iznosi izraženi su u milijunima kn)	Kapital	Premija na dionice	Akumulirana ostala sveobuhvatna dobit	Zadržana dobit	Ostale rezervacije	Dobit ili (-) gubitak koji pripada vlasnicima matičnog društva	Manjinski udjeli	Ukupno
1. Početno stanje [prije prepravljanja]	3.621	12	34	222	180	396	-	4.465
3. Učinci promjena računovodstvenih politika	-	-	44	(86)	-	-	-	(42)
4. Početno stanje [tekuće razdoblje]	3.621	12	78	136	180	396	-	4.423
11. Dividende	-	-	-	(396)	-	-	-	(396)
16. Prijenosi između komponenata vlasničkih instrumenata	-	-	-	396	-	(396)	-	-
19. Ostalo povećanje ili (-) smanjenje vlasničkih instrumenata	-	-	-	-	2	-	-	2
20. Ukupna sveobuhvatna dobit tekuće godine	-	-	(13)	-	-	219	-	206
21. Završno stanje [tekuće razdoblje]	3.621	12	65	136	182	219	-	4.235

Dodatak II – Usklada temeljnih finansijskih izvještaja i dodatnih regulatornih izvješća za Hrvatsku narodnu banku

Budući da su u finansijskim izvješćima sastavljenim u skladu s odlukom Hrvatske narodne banke ("HNB") podaci klasificirani različito od onih u finansijskim izvješćima sastavljenim u skladu sa zakonskim zahtjevima za računovodstvo banaka u Republici Hrvatskoj, tablice navedene u nastavku prikazuju usporedne podatke.

Usporedni prikaz izvještaja o finansijskom položaju na dan 31. prosinca 2018. godine:

Grupa	Prema odluci Hrvatske narodne banke 2018. Milijuni kn	Prema zakonskim zahtjevima za računovodstvo banaka u Hrvatskoj 2018. Milijuni kn	Razlika 2018. Milijuni kn
Imovina			
1. Novčana sredstva, novčana potraživanja od središnjih banaka i ostali depoziti po viđenju (od 2. do 4.)	6.851	7.215	(364)
2. <i>Novac u blagajni</i>	1.049	1.049	-
3. <i>Novčana potraživanja od središnjih banaka</i>	4.160	6.068	(1.908)
4. <i>Ostali depoziti po viđenju</i>	1.642	98	1.544
6. Financijska imovina koja se drži radi trgovanja	828	829	(1)
14. Financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	188	704	(516)
17. Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	5.264	5.295	(31)
21. Financijska imovina po amortiziranom trošku	19.811	19.530	281
25. Promjene fer vrijednosti zaštićenih stavki u zaštiti portfelja od kamatnog rizika	5	-	5
26. Ulaganja u društva kćeri, zajedničke pothvate i pridružena društva	175	-	175
27. Materijalna imovina	991	987	4
28. Nematerijalna imovina	258	256	2
29. Porezna imovina	127	99	28
30. Ostala imovina	153	250	(97)
32. UKUPNA IMOVINA	34.651	35.165	(514)
Obveze			
33. Financijske obveze koje se drže radi trgovanja	30	40	(10)
43. Financijske obveze mjerene po amortiziranom trošku	29.666	29.558	108
44. <i>Depoziti</i>	29.628	29.558	70
46. <i>Ostale financijske obveze</i>	38	-	38
47. Izvedenice – računovodstvo zaštite	10	-	10
49. Rezervacije	206	185	21
50. Porezne obveze	13	-	13
52. Ostale obveze	326	876	(550)
54. UKUPNE OBVEZE (33. + 39. + 43. + od 47. do 53.)	30.251	30.659	(408)
Kapital			
55. Temeljni kapital	3.621	3.621	-
56. Premija na dionice	12	12	-
59. Akumulirana ostala sveobuhvatna dobit	68	72	(4)
60. Zadržana dobit	241	337	(96)
62. Ostale rezerve	182	181	1
64. Dobit ili gubitak koji pripadaju vlasnicima matičnog društva	276	283	(7)
67. UKUPNO KAPITAL (od 55. do 66.)	4.400	4.506	(106)
68. UKUPNO OBVEZE I KAPITAL (54. + 67.)	34.651	35.165	(514)

Dodatak II – Usklada temeljnih finansijskih izvještaja i dodatnih regulatornih izvješća za Hrvatsku narodnu banku (nastavak)

Banka	2018. Milijuni kn	Prema odluci Hrvatske narodne banke	Prema zakonskim zahtjevima za računovodstvo banaka u Hrvatskoj	Razlika	
				2018. Milijuni kn	2018. Milijuni kn
Imovina					
1.	Novčana sredstva, novčana potraživanja od središnjih banaka i ostali depoziti po viđenju (od 2. do 4.)	5.322	7.207	(1.885)	
2.	<i>Novac u blagajni</i>	1.049	1.049	-	
3.	<i>Novčana potraživanja od središnjih banaka</i>	4.160	6.069	(1.909)	
4.	<i>Ostali depoziti po viđenju</i>	113	89	24	
6.	Finansijska imovina koja se drži radi trgovanja	831	831	-	
10.	Finansijska imovina kojom se ne trguje koja se obvezno mjeri po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	36	-	36	
14.	Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	188	188	-	
17.	Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	5.057	5.057	-	
21.	Finansijska imovina po amortiziranom trošku	19.783	17.894	1.889	
25.	Promjene fer vrijednosti zaštićenih stavki u zaštiti portfelja od kamatnog rizika	5	-	5	
26.	Ulaganja u društva kćeri, zajedničke pothvate i pridružena društva	423	423	-	
27.	Materijalna imovina	507	507	-	
28.	Nematerijalna imovina	224	221	3	
29.	Porezna imovina	120	95	25	
30.	Ostala imovina	129	206	(77)	
32.	UKUPNA IMOVINA	32.625	32.629	(4)	
Obveze					
33.	Finansijske obveze koje se drže radi trgovanja	30	40	(10)	
43.	Finansijske obveze mjerene po amortiziranom trošku	27.869	27.879	(10)	
44.	<i>Depoziti</i>	27.866	27.879	(13)	
46.	<i>Ostale finansijske obveze</i>	3	-	3	
47.	Izvedenice – računovodstvo zaštite	10	-	10	
49.	Rezervacije	189	169	20	
52.	Ostale obveze	292	315	(23)	
54.	UKUPNE OBVEZE (33. + 39. + 43. + od 47. do 53.)	28.390	28.403	(13)	
Kapital					
55.	Temeljni kapital	3.621	3.621	-	
56.	Premija na dionice	12	12	-	
59.	Akumulirana ostala sveobuhvatna dobit	65	65	-	
60.	Zadržana dobit	136	136	-	
62.	Ostale rezerve	182	173	9	
64.	Dobit ili gubitak koji pripadaju vlasnicima matičnog društva	219	219	-	
67.	UKUPNO KAPITAL (od 55. do 66.)	4.235	4.226	9	
68.	UKUPNO OBVEZE I KAPITAL (54. + 67.)	32.625	32.629	(4)	

Dodatak II – Usklada temeljnih finansijskih izvještaja i dodatnih regulatornih izvješća za Hrvatsku narodnu banku (nastavak)

- Razlika u ukupnoj imovini i ukupnim obvezama na dan 31. prosinca 2018. godine u iznosu 514 milijuna kn pripada ostalim konsolidirajućim društvima, koja se prema Odluci HNB-a ne konsolidiraju.
- Na poziciji Novčana potraživanja i obveze u središnjim bankama u izvještaju prema Odluci HNB-a nije uključena obvezna pričuva koja je iskazana u okviru pozicije Financijska imovina po amortiziranom trošku – Krediti i predujmovi.
- Dio plasmana bankama također je iskazan je u okviru pozicije pozicije Financijska imovina po amortiziranom trošku – Krediti i predujmovi u izvještaju prema Odluci HNB-a.
- Unaprijed plaćene zakupnine te imovina namijenjena za prodaju su u izvještaju prema Odluci HNB-a iskazani unutar pozicije Materijalna imovina (minus amortizacija), dok su izvještaju prema zakonskim zahtjevima za računovodstvo banaka u Republici Hrvatskoj iskazani unutar pozicije Ostala imovina.
- U izvještaju prema zakonskim zahtjevima za računovodstvo banaka u Republici Hrvatskoj sredstva klijenata nastala zatvaranjem neaktivnih depozitnih računa prikazana su u poziciji Ostale obveze, dok su u prema Odluci HNB-a prikazani unutar pozicije Statutarne i ostale kapitalne rezerve.

Dodatak II – Usklada temeljnih finansijskih izvještaja i dodatnih regulatornih izvješća za Hrvatsku narodnu banku (nastavak)

Usporedni prikaz računa dobiti i gubitka za 2018. godinu:

Grupa	2018.	Prema odluci Hrvatske narodne banke 2018.	Prema zakonskim zahtjevima za računovodstvo banaka u Hrvatskoj 2018.	Prema
				Razlika
Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn	2018.
1. Kamatni prihodi		1.031	1.038	(7)
2. (Kamatni rashodi)		(165)	(165)	-
4. Prihodi od dividende		79	-	79
5. Prihodi od naknada i provizija		689	853	(164)
6. (Rashodi od naknada i provizija)		(390)	(390)	-
7. Dobici ili (-)gubici po prestanku priznavanja finansijske imovine i finansijskih obveza koje nisu mjerene po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak, neto		184	7	177
8. Dobici ili (-) gubici po finansijskoj imovini i finansijskim obvezama koje se drže radi trgovanja, neto		149	149	-
10. Dobici ili (-) gubici po finansijskoj imovini i finansijskim obvezama po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak, neto		(3)	(3)	-
12. Tečajne razlike [dabit ili (-) gubitak], neto		(1)	(6)	5
13. Dobici ili (-) gubici po prestanku priznavanja nefinansijske imovine, neto		14	-	14
14. Ostali prihodi iz poslovanja		103	321	(218)
15. (Ostali rashodi iz poslovanja)		(84)	-	(84)
16. UKUPNI PRIHODI IZ POSLOVANJA, NETO		1.606	1.804	(198)
17. (Administrativni rashodi)		(733)	(1.099)	366
18. (Amortizacija)		(137)	(134)	(3)
19. Dobici ili (-) gubici zbog promjena, neto		(15)	-	(15)
20. (Rezervacije ili (-) ukidanje rezervacija)		(19)	(22)	3
21. (Umanjenje vrijednosti ili (-) ukidanje umanjenja vrijednosti po finansijskoj imovini koja nije mjerena po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak)		(400)	(221)	(179)
22. DOBIT ILI (-) GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA IZ POSLOVANJA KOJE ĆE SE NASTAVITI		302	328	(26)
27. (Porezni rashodi ili (-) prihodi povezani s dobiti ili gubitkom iz poslovanja koje će se nastaviti)		(26)	(45)	19
28. DOBIT ILI (-) GUBITAK NAKON OPOREZIVANJA IZ POSLOVANJA KOJE ĆE SE NASTAVITI		276	283	(7)
29. DOBIT ILI (-) GUBITAK TEKUĆE GODINE		276	283	(7)
33. Pripada manjinskom udjelu [nekontrolirajući udjeli]		-	-	-
34. Pripada vlasnicima matičnog društva		276	283	(7)

Dodatak II – Usklada temeljnih finansijskih izvještaja i dodatnih regulatornih izvješća za Hrvatsku narodnu banku (nastavak)

Banka	2018.	Prema odluci Hrvatske narodne banke	Prema zakonskim zahtjevima za računovodstvo banaka u Hrvatskoj	Razlika 2018.
		2018.	2018.	
Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn	Milijuni kn
1. Kamatni prihodi		952	934	18
2. (Kamatni rashodi)		(125)	(124)	(1)
4. Prihodi od dividende		79	79	-
5. Prihodi od naknada i provizija		685	685	-
6. (Rashodi od naknada i provizija)		(386)	(386)	-
7. Dobici ili (-)gubici po prestanku priznavanja finansijske imovine i finansijskih obveza koje nisu mjerene po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak, neto		184	7	177
8. Dobici ili (-) gubici po finansijskoj imovini i finansijskim obvezama koje se drže radi trgovanja, neto		156	156	-
10. Dobici ili (-) gubici po finansijskoj imovini i finansijskim obvezama po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak, neto		(2)	(2)	-
12. Tečajne razlike [dobit ili (-) gubitak], neto		(14)	(14)	-
13. Ostali prihodi iz poslovanja		18	18	-
14. (Ostali rashodi iz poslovanja)		(79)	(80)	1
15. UKUPNI PRIHODI IZ POSLOVANJA, NETO		1.468	1.273	195
16. (Administrativni rashodi)		(688)	(684)	(4)
17. (Amortizacija)		(81)	(81)	-
18. Dobici ili (-) gubici zbog promjena, neto		(15)	-	(15)
19. (Rezervacije ili (-) ukidanje rezervacija)		(13)	(17)	4
20. (Umanjenje vrijednosti ili (-) ukidanje umanjenja vrijednosti po finansijskoj imovini koja nije mjerena po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak)		(393)	(213)	(180)
21. (Umanjenje vrijednosti ili (-) ukidanje umanjenja vrijednosti ulaganja u društva kćeri, zajedničke pothvate i pridružena društva)		(39)	(39)	-
22. DOBIT ILI (-) GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA IZ POSLOVANJA KOJE ĆE SE NASTAVITI		239	239	-
27. (Porezni rashodi ili (-) prihodi povezani s dobiti ili gubitkom iz poslovanja koje će se nastaviti)		(20)	(20)	-
28. DOBIT ILI (-) GUBITAK NAKON OPOREZIVANJA IZ POSLOVANJA KOJE ĆE SE NASTAVITI		219	219	-
29. DOBIT ILI (-) GUBITAK TEKUĆE GODINE		219	219	-
33. Pripada manjinskom udjelu [nekontrolirajući udjeli]		-	-	-
34. Pripada vlasnicima matičnog društva		219	219	-

Dodatak II – Usklada temeljnih finansijskih izvještaja i dodatnih regulatornih izvješća za Hrvatsku narodnu banku (nastavak)

- Ukupna dobit nakon oporezivanja za godinu prema Odluci HNB-a manja je za 7 milijuna kuna od dobiti nakon oporezivanja prema zahtjevima za računovodstvo banaka u Republici Hrvatskoj zbog dobiti ostalih konsolidirajućih društava, koja se prema Odluci HNB-a ne konsolidiraju.
- Prihod od dividendi iskazan prema Odluci HNB-a ostvaren je od društva koje se prema Odluci HNB-a ne konsolidira, dok se perma zahtjevima za računovodstvo banaka u Republici Hrvatskoj konsolidira, i posljedično eliminira.
- Prema Odluci HNB-a, troškovi osiguranja depozita i troškovi sanacijskog fonda iskazani su u sklopu kamatnih troškova, dok su u izvještaju prema zakonskim zahtjevima za računovodstvo banaka u Republici Hrvatskoj razvrstani u administrativne troškove. Negativna kamata po depozitima kod banaka i naknada po faktoringu su prema odluci HNB-a iskazani unutar pozicije *Opći administrativni troškovi i amortizacija*, dok su u izvještaju prema zakonskim zahtjevima za računovodstvo banaka iskazani u sklopu pozicije *Kamatni troškovi*.
- Prema Odluci HNB-a, neto tečajne razlike razvrstane su u sklopu pozicija *Dobit/gubitak od obračunatih tečajnih razlika*, *Neto prihod od kamata*, *Neto prihodi od naknada i provizija i Troškovi umanjenja vrijednosti i rezerviranja*. U izvještaju prema zakonskim zahtjevima za računovodstvo banaka u Republici Hrvatskoj, sve tečajne razlike su iskazane na poziciji *Neto dobit od trgovanja, financijske imovine raspoložive za prodaju i tečajnih razlika po translaciji monetarne imovine i obveza*. Ujedno, preostale stavke ukupnih ostalih prihoda prema Odluci HNB-a su u izvještaju prema zakonskim zahtjevima za računovodstvo banaka iskazani su na poziciji *Neto dobit od trgovanja, financijske imovine raspoložive za prodaju i tečajnih razlika po translaciji monetarne imovine i obveza*.
- Prihodi od prodaje plasmana prema Odluci HNB-a iskazani su u poziciji *Ostali prihodi*, dok su u izvještaju prema zakonskim zahtjevima za računovodstvo banaka iskazani na poziciji *Gubici od umanjenja vrijednosti*. Osim toga, pozicija *Ostali prihodi* prema Odluci HNB-a uključuje i prihode od promjene tehničkih pričuva koji su u izvještaju prema zakonskim zahtjevima za računovodstvo banaka iskazani unutar pozicije *Opći administrativni troškovi i amortizacija*.
- Ostali rashodi i troškovi, troškovi donacija, oglašavanja, promidžbe i reprezentacije prema Odluci HNB-a prikazani unutar zasebne pozicije *Ostali troškovi*, dok su sukladno zahtjevima za računovodstvo banaka u Republici Hrvatskoj iskazani unutar pozicije *Opći administrativni troškovi i amortizacija*.